

Iisalmen kaupungin **TILINPÄÄTÖS** vuodelta 2011



Khall 2.4.2012 § 127
Kvalt 18.6.2012

SISÄLLYSLUETTELO

1. TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ.....	4
2. TOIMINTAKERTOMUS	6
2.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	6
2.2. KAUPUNGIN HALLINTO VUONNA 2011	7
2.3. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	8
2.4. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS	14
2.5. KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS.....	14
2.6. KUNNAN HENKILÖSTÖ	21
2.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ	22
2.8. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
2.9. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	31
2.9.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	31
2.9.2. Toiminnan rahoitus.....	32
2.10. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	33
2.11. KOKONAISTULOT JA -MENOT	35
2.12. IISALMI-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	36
2.13. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	41
2.14. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	45
2.14.1. Tilikauden tuloksen käsittely.....	45
2.14.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	46
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	50
3.1. IISALMEN VESI –LIIKELAITOKSEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	50
3.2. KONSERNIYHTIÖJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	51
3.3. KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN	51
3.4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU.....	92
3.5. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (EI SIS. VESILAITOSTA)	98
3.6. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (EI SIS. VESILAITOSTA)	100
3.7. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	101
3.8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TA:N JA TA-MUUTOSTEN TOTEUTUMISVERTAILUN YHDISTELMÄ.....	103
4. TULOSLASKELMA (SIS. VESILAITOS).....	106
5. RAHOITUSLASKELMA (SIS. VESILAITOS)	107
6. TASE (SIS. VESILAITOS)	108
7. KONSERNITULOSLASKELMA.....	110
8. KONSERNITASE	111
9. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	113
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	114
10.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	114
10.1.1. Arvostus ja jakotusperiaatteet sekä menetelmät.....	114
10.2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	116
10.2.1. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina.....	116
10.2.2. Verotulojen erittely.....	116
10.2.3. Valtionosuuksien erittely	116
10.2.4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta v. 2010 – 2014 (kaup + vesil)	116
10.2.5. Pakollisten varausten muutokset	117
10.2.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	117
10.2.7. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely.....	117
10.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	118
10.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	118
10.3.1.1. Arvonkorotukset	118
10.3.1.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	118
10.3.1.3. Maa- ja vesialueet erittely.....	118
10.3.1.4. Olennaiset kuntayhtymäosuusuuksien arvon muutokset.....	119
10.3.1.5. Omistukset muissa yhteisöissä	119

10.3.1.6. Saamisten erittely	120
10.3.1.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset osat	120
10.3.1.8. Rahoitusarvopaperit	120
10.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	121
10.3.2.1. Oma pääoma erittely	121
10.3.2.2. Pitkäaikaiset velat	121
10.3.2.3. Pakolliset varaukset	121
10.3.2.4. Vieras pääoma	122
10.3.2.5. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	122
10.4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	122
10.4.1. Leasingvastuut	122
10.4.2. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	122
10.4.3. Muut vastuusitoumukset	122
10.4.4. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	123
10.4.5. Arvonlisäveron palautusvastuu	123
10.5. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	123
10.5.1. Henkilöstön lukumäärä	123
10.5.2 Henkilöstökulut	123
10.6. KEHITTÄMIS- JA INVESTOINTIRAHASTO VUONNA 2011	123
10.7. LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	124
10.8. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	128
10.8.1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	128
10.8.2. Konsernituloslaskelman liitetiedot	129
10.8.3. Konsernitaseen liitetiedot	129
11. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	132
11.1. IISALMEN VESI -LIIKELAITOS	132
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	165
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	166
TILINTARKASTUSMERKINTÄ	166

1. TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖ

Kuntalain 68 §:n ja 68a §:n mukaan kunnan ja kuntayhtymän on sisällytettävä tilinpäätökseensä tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, jolla on määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 67 §:n perusteella kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain ja soveltuvien osin kirjanpitolain säännöksiä. Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan jaosto. Sen antamat ohjeet kuuluvat kirjanpitolain (1336/97) 3 §:n edellyttämän hyvän kirjanpidotavan lähteisiin kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä.

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja se on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (JulKL 6 § 2. k.). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (JulKL 24 §).

Tasekirja ja muu tilinpäätösaineisto muodostavat seuraavan kokonaisuuden:

Tasekirja:

Toimintakertomus
Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Tase
Konsernitilinpäätös
Liitetiedot
Eriytetyt tilinpäätökset
Tilinpäätöksen allekirjoitus
Tilinpäätösmerkintä
Luettelot ja selvitykset

Muut tilinpäätösasiakirjat:

Tase-erittelyt
Liitetietojen erittelyt
Kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset
Tilikartta
Kirjaussuunnitelma
Menetelmäkuvaus

Talousarvion toteutumisvertailu esitetään toimintakertomuksessa.

Liitetiedoissa esitetään kunnan ja kuntakonsernin liitetiedot.

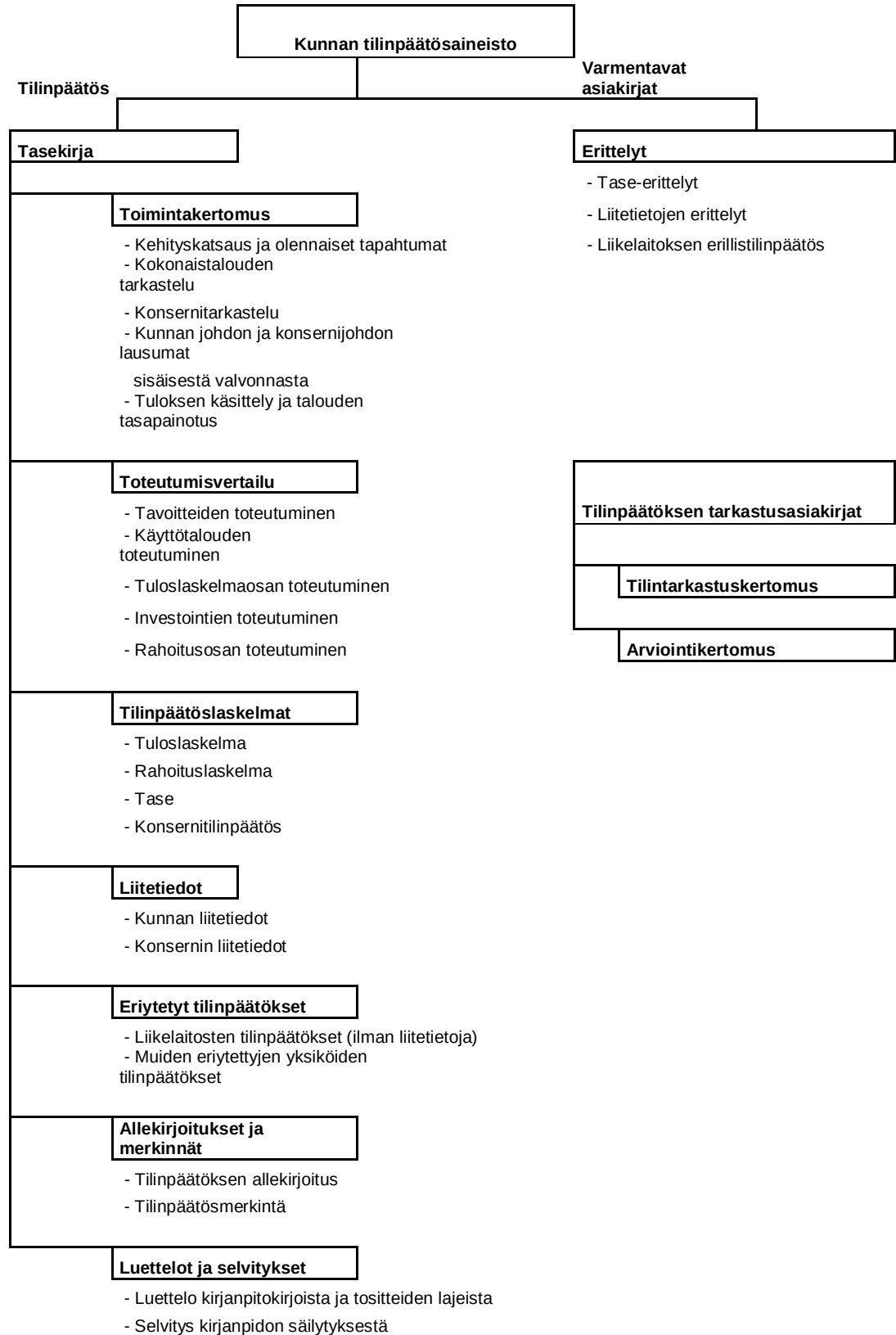
Toimintakertomus on osa kunnan tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Toimintakertomukseen sisällytettävän kunnan johdon selonteko kunnan sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehitystarpeista. Konsernijohtoon tulee tehdä vastaava selonteko konsernin osalta.

Kuntalain 69 §:n mukaan mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä kunnassa on selvittää valtuuston hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksy-

tään kuntalain 65 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa. Talousarvion toteutumisvertailu on siten olennainen osa toimintakertomusta.

Henkilöstöhallinto on laatinut henkilöstötilinpäätöksen, josta on laadittu erillinen asiakirja. Henkilöstötilinpäätös tuodaan omiana asianaan kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn.



2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2011 oli toiminnallisesti ja taloudellisesti hyvä vuosi. Talousarvio laadittiin realistiselle pohjalle sen hetkiset uhkakuvat minimoiden. Tämä osoittautui oikeaksi menettelyksi. Talousarvio toteutuikin lähes täydellisesti ennakoidun mukaisena. Ainoastaan SOTE – menot ylittivät ja nekin erikoissairaanhoidosta johtuen, joka sekin oli odotettavissa.

Kuluneen vuoden merkittävin toiminnallinen muutos oli Ylä-Savon lomituspalvelujen paikallisyksikön toiminnan aloittaminen 1.1.2011 Iisalmen vastuulla. Samalla lomittajista tuli Iisalmen kaupungin suurin henkilöstöryhmä.

Vuoden mittaan ja vielä loppuvuodesta ennakoitiin, että tilinpäätöksestä muotoutuu merkittävästi ylijäämäinen. Tammikuussa 2012 KILAN kuntajaoston ilmoittama lomapalkkavarauksen kirjausmenettelyn yllättävä muutos sekä rahoituskulujen ylittyminen ennakoidusta aiheutti sen, että tilinpäätös painui hivenen miinukselle. Tästä huolimatta voidaan edelleen puhua perustellusti ”tasapainoisesta Iisalimesta”. Talouden tunnusluvut ovat vertailukelpoisia lähiympäristöömme, Pohjois-Savoon ja koko maahankin verrattuna.

Investointiaste vuonna 2011 oli korkea. Tällä pidettiin kiinteistöomaisuutta hyvässä palvelutuotantokunnossa ja luotiin edellytyksiä työllisyyden hyvälle kehitykselle ja talouden kasvulle. Iisalmen hyvä infrastruktuuri, tonttitarjonta ja koko kaupunkirakenne onkin mahdollistanut erittäin voimakkaan kaupungin elinkeinotoimintojen kasvun. Kun tähän vielä lisätään se, että väkiluku kasvoi viime vuoden aikana selkeästi voidaan todeta, että kaupungin ja yrityselämän yhdessä tekemä pitkäjänteinen työ on kantanut hyvän hedelmän – jo tähän mennessä.

Vuosi 2011 oli myös ns. tuplajuhlavuosi. Kaupunkimme täytti 120 vuotta ja kansalliskirjailijamme Juhani Ahon syntymästä tuli kuluneeksi 150 vuotta. Kymmenet eri tapahtumat saivat kaupunkilaisilta erittäin hyvän vastaanoton ja väkeä niissä kävi runsaasti. Juhlavuotemme oli siis onnistunut ja saimme siitä laajasti kiitosta, joten tästä parhaat kiitokset kaikille niille lukuisille henkilöille, jotka olivat vastuullisissa juhluvuoden järjestelytehtävissä.

Iisalmelaisuus ja yhteisöllisyys menivät pitkän harppauksen eteenpäin.

Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin !



Martti Harju
kaupunginjohtaja

2.2. Kaupungin hallinto vuonna 2011

Kaupunginvaltuusto: 43 valtuutettua
 pj. Seppo Kääriäinen
 I vpj. Jouni Toppinen
 II vpj. Anne Roponen

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma:

Keskusta	16	Vasemmistoliitto	8
Kokoomus	7	SDP	5
Vihreät	3	Kristillisdemokraatit	2
Perussuomalaiset	2		

Kaupunginhallitus: 11 jäsentä
 pj. Iivo Polvi
 I vpj. Markku Eestilä
 II vpj. Pirjo Rytönen

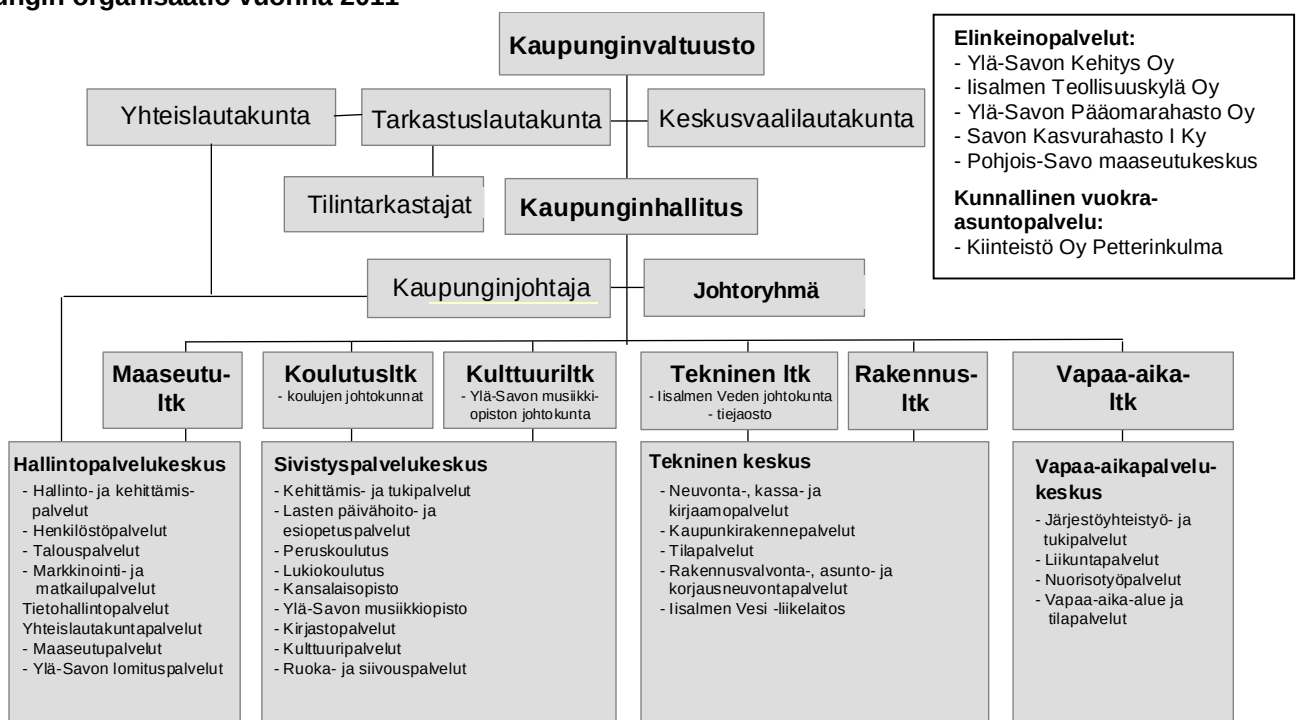
Kaupunginjohtaja: Martti Harju

Palvelukeskukset / johtajat:

Hallintopalvelukeskus / Esa Laukkanen
 Sivistyspalvelukeskus / Kirsi-Tiina Ikonen
 Tekninen keskus / Juhani Räisänen
 Vapaa-aikapalvelukeskus / Pekka Partanen

Tilivelvolliset toimielimet sekä viran- ja toimenhaltijat on määritelty kaupunginvaltuuston päätöksessä 21.6.2010 § 47.

Kaupungin organisaatio vuonna 2011



2.3. Yleinen taloudellinen tilanne

Yleinen taloudellinen tilanne

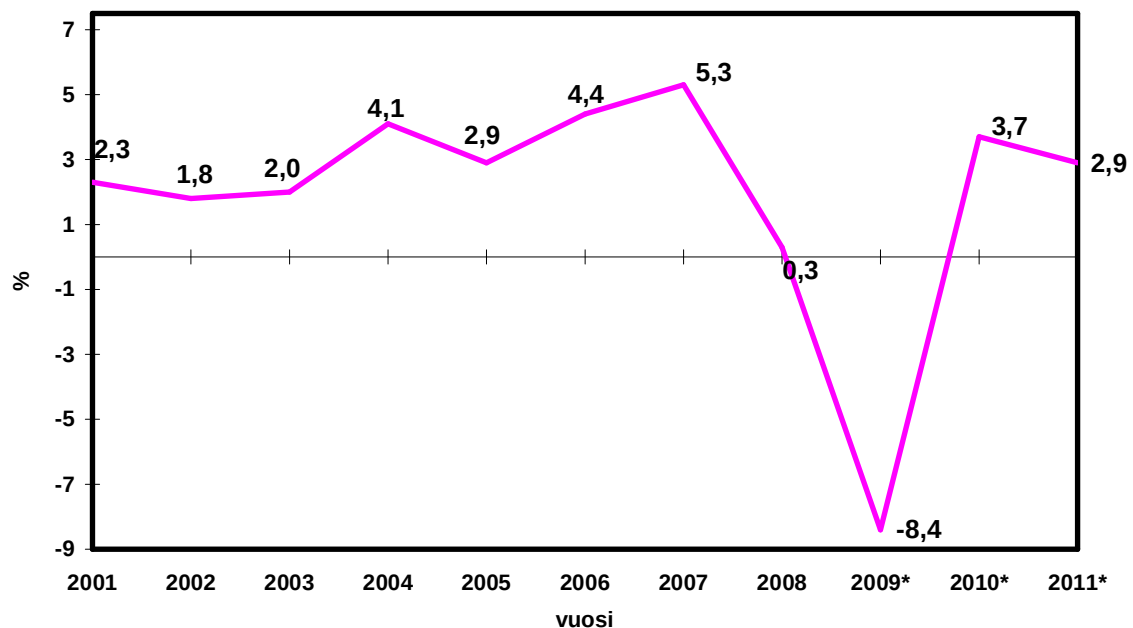
Muuttuja	2009	2010*	2011**	2012**	2013**
<i>(%-muutos)</i>					
Tuotanto (määrä)	-8,2	3,6	2,6	0,4	1,7
Palkkasumma	-1,1	2,2	5,0	3,8	4,0
Ansiotasotaso	4,0	2,6	2,8	3,4	2,6
Työllisyys (määrä)	-2,9	-0,4	1,0	-0,3	0,1
Inflaatio	0,0	1,2	3,5	2,7	2,2
<i>(%-yksikköä)</i>					
Työttömyysaste	8,2	8,4	7,9	8,1	8,0
Verot/BKT	42,5	42,1	43,1	43,3	43,3
Julkiset menot/BKT	55,9	55,3	54,7	55,4	55,7
Rahoitusjäämä/BKT	-2,7	-2,8	-1,2	-1,4	-1,5
Julkinen velka/BKT	43,3	48,3	49,4	52,1	54,0
Vaihtotase/BKT	2,1	1,9	0,3	0,9	1,1
Euribor 3 kk, %	1,2	0,8	1,4	1,3	1,9
10 vuoden korko, %	3,7	3,0	3,0	2,7	3,6

21.12.2011 Juhani Turkkila/my

Ennakkotiedon mukaan kokonaistuotanto nousi vuonna 2010 3,7 % ja vuonna 2011 2,9 %.

BKT, MÄÄRÄN MUUTOS V. 2001 - 2011

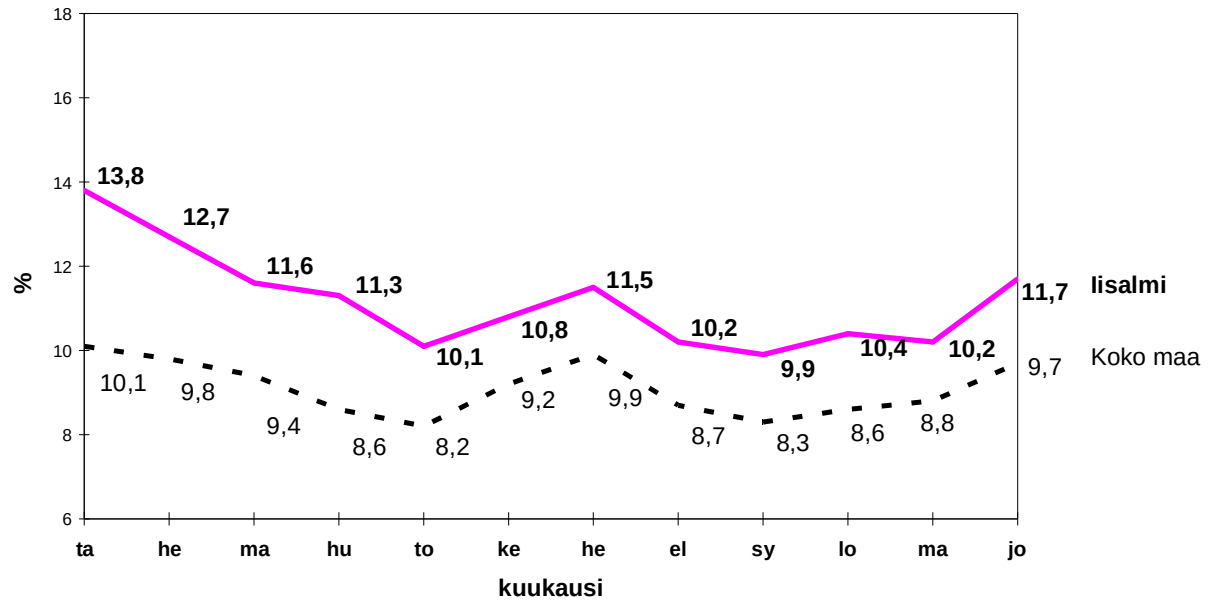
Lähde: Tilastokeskus



* ennakkotieto

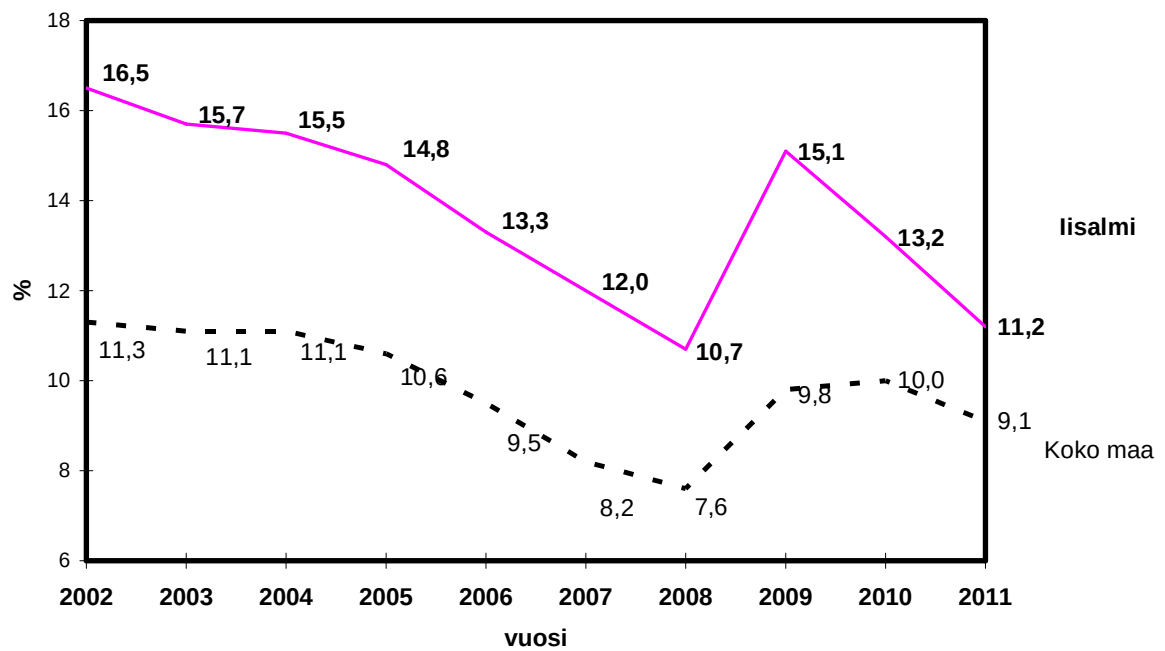
Vuoden 2011 alussa 1 kk:n euribor-korko oli 0,782 % ja vuoden 2011 lopussa 1,024 %. Peruskorko oli koko kuluneen vuoden 2,00 %.

Työttömyys-% Iisalmissa ja koko maassa kuukausittain 2011



Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY

Työttömyys-% Iisalmissa ja koko maassa 2002 - 2011



Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY

Kuntatalouden kehitys vuonna 2011

Tilastokeskuksen keräämien ennakkotietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate on noin 2,64 miljardia euroa, mikä jää lähes 400 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin vuonna 2010. Negatiivisen vuosikatteen kuntia on 22. Tilinpäätökset näyttävät ennakoitua huonommilta. Talouskehitys on loppuvuodesta hiipunut ja se ilmeisesti on osaltaan jo vaikuttanut myös kuntiin. Heikentyneiden talousnäkymien ja kuntien valtionosuuksien lisäleikkausuhan vuoksi Kuntaliitto on valmistellut vakautusohjelman, jossa on ehdotuksia sekä valtiolle että kunnille. Erityisen tärkeätä tässä tilanteessa on vahvistaa kuntien verotulopohjaa, jotta paineet eivät kohdistu liian voimakkaasti kunnallisveroon.

Vuoden 1997 jälkeen kuntasektorin vuosikate ei ole yhtenäkkään vuonna riittänyt kunnallisten perusrakenteiden, kuten päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja tie- ja katuverkostojen ylläpitoon ja peruskorjausten rahoittamiseen. Näin on syntynyt niin sanottua tulorahoitusvajetta, jota kunnat ovat rahoittaneet omaisuuden myynnillä ja ennen kaikkea lainanotolla. Tulorahoitusvajetta on syntynyt vuosina 1997 - 2011 yhteensä yli 10 miljardia euroa.

Kunnilla on edessään suururakka homekoulujen, sairaaloiden ja muiden vuosikymmeniä sitten rakennettujen sosiaali- ja terveystoimen rakennusten peruskorjaamisessa. Kuntaliiton hallitus on esittänyt, että valtio voisi osallistua tähän kansallisesti tärkeään korjaustehtävään myös talouden ja työllisyyden elvyttämisen vuoksi.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta on kasvanut edelleen reilusti, ja oli viime vuoden lopussa noin 12,6 miljardia euroa. Kasvua edellisvuodesta oli noin 900 miljoonaa euroa. Koko kuntasektorin velkamäärä on kasvanut vuosina 1997 - 2011 noin 8,5 miljardia euroa.

Tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan Manner-Suomen kunnilla oli vuonna 2011 lainaa 2 085 € asukasta kohti. Edellisvuonna lainaa oli 1 956 euroa asukasta kohti. Kuntien lainakanta kasvoi noin 7,2 prosenttia.

Lainakanta on kasvanut erityisesti yli 40 000 asukkaan kaupungeissa. Maakunnittain velkaantunein kuntatalous on Keski-Pohjanmaalla, jossa kunnilla on lainaa jo 3 600 euroa asukasta kohti. Kuntaliitto esittää, että kuntien veropohjaa laajennetaan lisäämällä ja kehittämällä etenkin kiinteistövero.

Kiinteistövero on hyvä vero paikallishallinnolle, koska sen tuotto on vuodesta toiseen vakaa, vero on hallinnollisesti yksinkertainen eikä veropohja karkaa ulkomaille. Kiinteistöverotuksen osuutta kuntien verotuloista tulee nostaa ja sitä voidaan kehittää monin tavoin.

Vakautusesityksessä ehdotetaan, että kiinteistöveron ylärajoja korotetaan edelleen ja asuinkäytössä olevat tontit irrotetaan yleisestä kiinteistöverosta. Kiinteistöveron tietokannat on myös päivitettävä. Lisäksi tulee selvittää, miten kiinteistöverotusta voi kehittää kaivannaisteollisuudessa ja millainen on suojelualueiden asema kiinteistöverotuksessa.

Kuntaliiton esittämät talouden vakautustoimenpiteet evästävät valtiontalouden vuosien 2013–2016 kehysten ja siihen liittyvän peruspalveluohjelman laadintaa. Vakautuspaketin mukaan kuntatalouden lähivuosien keskeisimmät haasteet ovat ikääntymiseen liittyvien menojen kasvun hillintä ja hoiva- ja hoitohenkilöstön saatavuuden varmistaminen työmarkkinoiden muuttuessa.

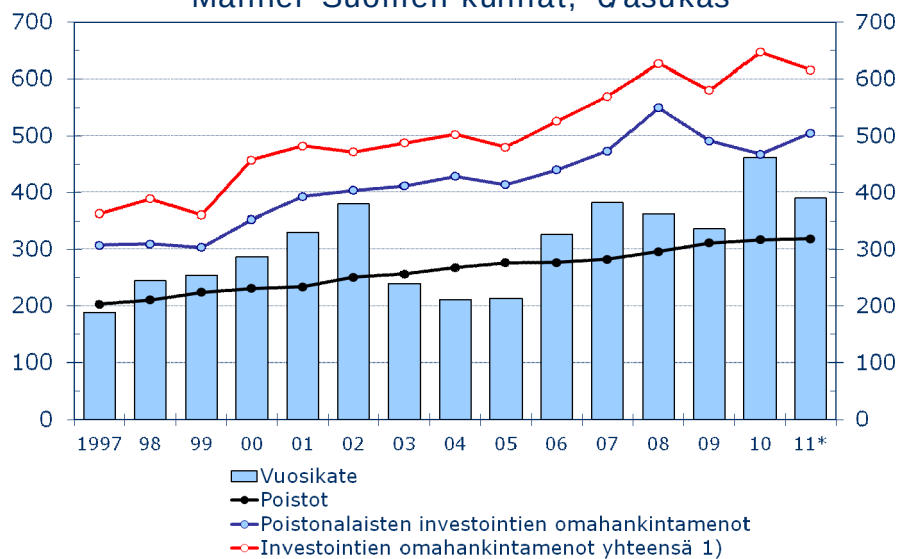
Vakautusesityksen mukaan kunnat ovat vaarassa ajautua tilanteeseen, jossa kunnallisveroa on pakko korottaa huomattavasti. Tällöin eriarvoisuus maan sisällä ja kansalaisryhmien välillä kasvaa. Kuntien järjestämisvastuulla olevien palveluiden rahoittamiseksi on vahvistettava kuntien tulopohjaa, koska pelkästään tuottavuutta parantamalla tai rakenteita muuttamalla ei kuntatalouden kestävyyttä kyetä varmistamaan.

Kuntien veropohjaa tulee Kuntaliiton mukaan laajentaa myös ohjaamalla jäteveron tuotto kunnille ensi vuoden alusta lähtien. Pääomaverojen tuotosta tulee ohjata osa kunnille erikseen selvitettävällä tavalla. Myös liikenteen vastuista, kustannuksista sekä liikenneverojen jakamismahdollisuudesta valtion ja kuntien kesken tulisi käynnistää selvitys. Kuntien vuosittaiset katu- ja tieverkoston ylläpitomenot ovat suuremmat kuin valtiolla, silti valtio saa nykyisin kaikki liikenteeltä kerättävät verot. Valtionosuusjärjestelmää uudistettaisiin lisäämällä sen laskennallisuutta ja tarkistamalla järjestelmän määräytymisperusteet ajan tasalle. Näin kannustetaan kuntia entistä tehokkaampaan toimintaan ja kunnallisten palvelujen tehokas tuotanto turvataan kohtuullisella vero- ja maksurasituksella koko maassa.

Valtionosuusjärjestelmää uudistettaisiin lisäämällä sen laskennallisuutta. Näin kannustetaan kuntia entistä tehokkaampaan toimintaan ja kunnallisten palvelujen tehokas tuotanto turvataan kohtuullisella vero- ja maksurasituksella koko maassa.

Kunnat puolestaan sitoutuvat vakautuspaketissa jatkamaan ja tehostamaan tuottavuutta sekä edesauttamaan työurien pidentämistä.

Kuntien vuosikate, poistot sekä investoinnit Manner-Suomen kunnat, €/asukas

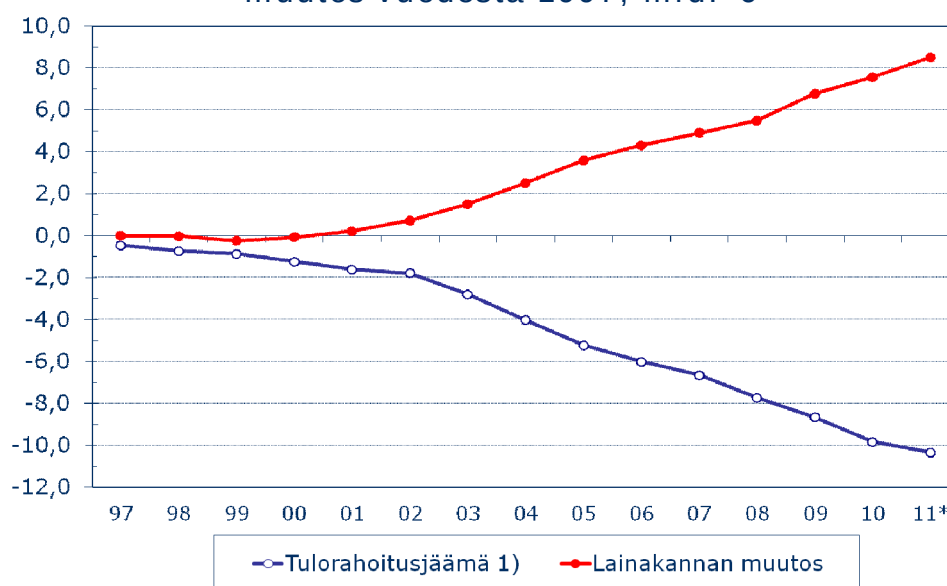


1) Vuoden 2010 luvussa on mukana Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän perustamiseen liittyviä eriä.

8.2.2012 Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2011 tilinpäätösarvioiden mukaan.

Kuntasektorin tulorahoitusjäämän kertymä sekä lainakannan muutos vuodesta 1997, mrd. €

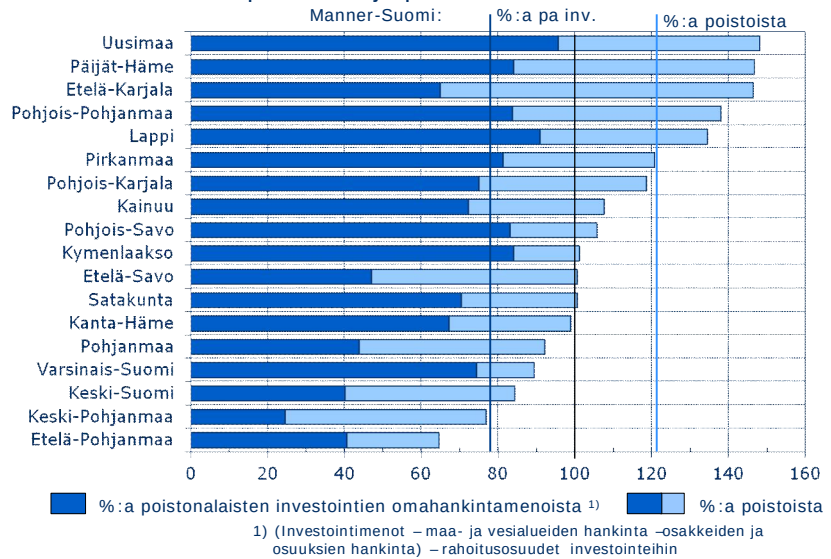


1) Vuosikate – poistonalaisten investointien omahankintamenot

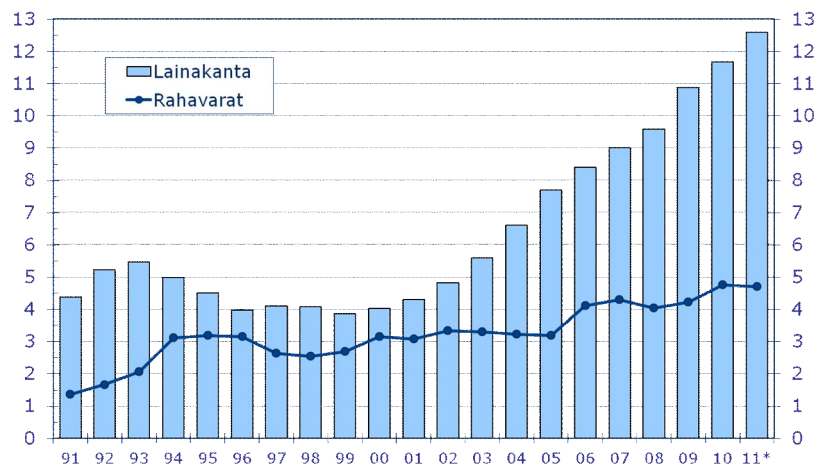
8.2.2012 Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2011 tilinpäätösarvioiden mukaan.

Kuntien vuosikatteet maakunnittain vuonna 2011 (TPA) vuosikate %:a poistoista ja poistonalaisista investoinneista¹⁾

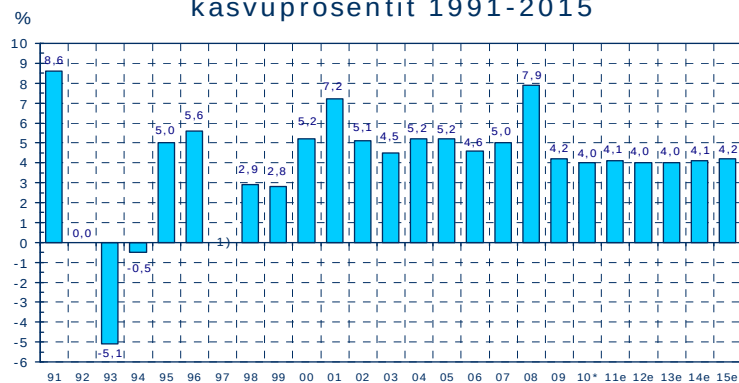


Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1991-2011, mrd. €

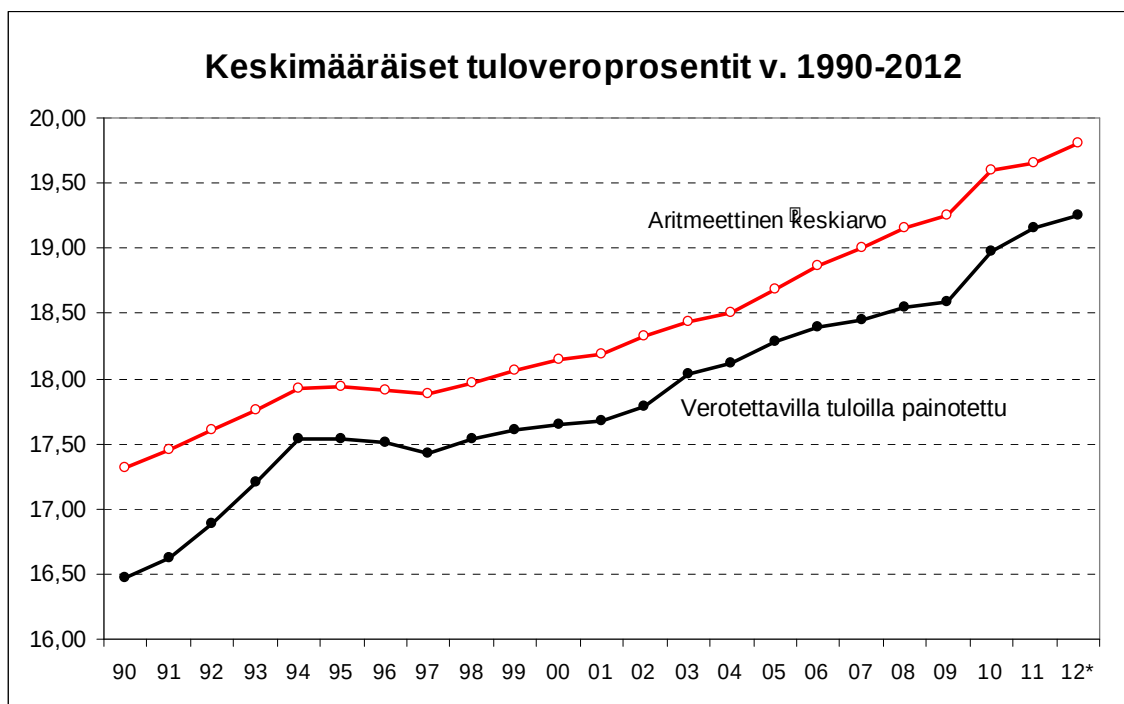


8.2.2012 Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma

Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenojen kasvuprosentit 1991-2015



Vuoden 2011 keskimääräinen tuloveroprosentti kohosi edellisvuoden 18,97 %:sta 19,16 %:iin. Tuloveroprosenttia nosti 49 kuntaa ja alensi 6 kuntaa. Tuloveroprosentin suuruus vaihteli 16,25 ja 21,50 prosentin välillä.



Tietoja kuntien tuloveroprosenteista vuosina 1991–2011

Verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
16,62	16,88	17,20	17,53	17,53	17,51	17,42	17,53	17,60	17,65	17,67	17,78	18,04	18,12	18,29	18,39	18,45	18,54	18,59	18,97	19,16

Tuloveroprosentin aritmeettinen keskiarvo vuosina 1991–2011 (kaikki kunnat)

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
17,45	17,60	17,76	17,93	17,94	17,91	17,88	17,96	18,06	18,15	18,19	18,33	18,44	18,50	18,68	18,87	19,00	19,15	19,25	19,60	19,66

Tuloveroprosenttia muuttaneiden kuntien lukumäärä vuosina 1991–2011

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nosti	101	105	114	125	9	5	10	77	87	83	41	108	93	54	136	140	106	119	67*)	181	49
Laski	1	0	0	2	8	34	44	19	10	15	6	3	2	2	1	1	3	3	4*)	2	6

*) Ei sisällä kuntaliitoksissa mukana olevia kuntia

Korkeimmat ja alhaisimmat tuloveroprosentit vuosina 1992–2011

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kork.	20,00	20,00	19,75	20,00	20,00	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	20,00	20,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,50
Alh.	14,50	14,50	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,50	15,50	15,00	15,00	15,50	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,50	16,25	16,25

Kuntien lukumäärät vuoden 2011 tuloveroprosentin mukaan (yhteensä 336 kuntaa)

16,25	16,50	17,00	17,25	17,50	17,75	18,00	18,25	18,50	18,75	19,00	19,25	19,50	19,75	20,00	20,25	20,50	20,75	21,00	21,25	21,50
1	4	2	2	3	2	6	3	16	6	28	13	60	51	53	13	38	10	22	1	2

2.4. Oman talousalueen kehitys

Pohjois-Savon ja Ylä-Savon seutukunnan keskeisiä kehitystä kuvaavia tekijöitä

Asukkaiden lukumäärät vuosina 2009–2011 (vuoden 2011 tiedot ennakkotietoja)

Alue	2009	2010	2011
Iisalmi	22 169	22 095	22 142
Ylä-Savo	58 357	57 946	57 689
Pohjois-Savo	248 167	247 943	248 118

Väestön ikärakenne 31.12.2010 (%)

Alue	0–14 v	15–64 v	65 v –
Iisalmi	15,4	65,1	19,5
Ylä-Savo	15,3	62,7	22,0
Pohjois-Savo	15,5	64,9	19,6

Huoltosuhde vuosina 2007–2009

Huoltosuhde *)	2007	2008	2009
Iisalmi	1,40	1,40	1,57
Pohjois-Savo	1,46	1,47	1,57
Koko maa	1,24	1,24	1,34

*) Huoltosuhde ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti.

Keskimääräinen työttömyysprosentti / kk vuosina 2009–2011

Alue	2009	2010	2011
Iisalmi	15,1	13,2	11,2
Ylä-Savo	14,0	12,7	11,3
Pohjois-Savo	12,4	11,8	10,8

Työpaikat elinkeinoittain 31.12.2009 (%)

Alue	Alkutuotanto	Jalostus	Palvelut
Iisalmi	6,0	22,5	71,5
Ylä-Savo	16,1	23,0	60,9
Pohjois-Savo	7,6	20,8	71,6

2.5. Kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

Kaupungin v. 2011 tilinpäätös, joka sisältää vesilaitoksen, on alijäämäinen 275 312,49 €, tilikauden tulos – 795 036,50 € ja vuosikate 4,6 milj. € (209 €/ asukas). Vuosikate kattaa poistot 85-prosenttisesti. Vuoden 2010 tilinpäätöksessä alijäämä oli 0,7 milj. €, tilikauden tulos – 1,3 milj. € ja vuosikate 4,0 milj. €.

Vesilaitos pois lukien eli pelkkä kaupunki huomioiden, alijäämä on 0,41 milj. €, tilikauden tulos -0,86 milj. € ja vuosikate 3,78 milj. €. Vuoden 2011 varsinaisessa talousarviossa alijäämäksi oli arvioitu muodostuvan 1,02 milj. €, tilikauden tulokseksi – 1,45 milj. € ja vuosikatteen 3,49 milj. €.

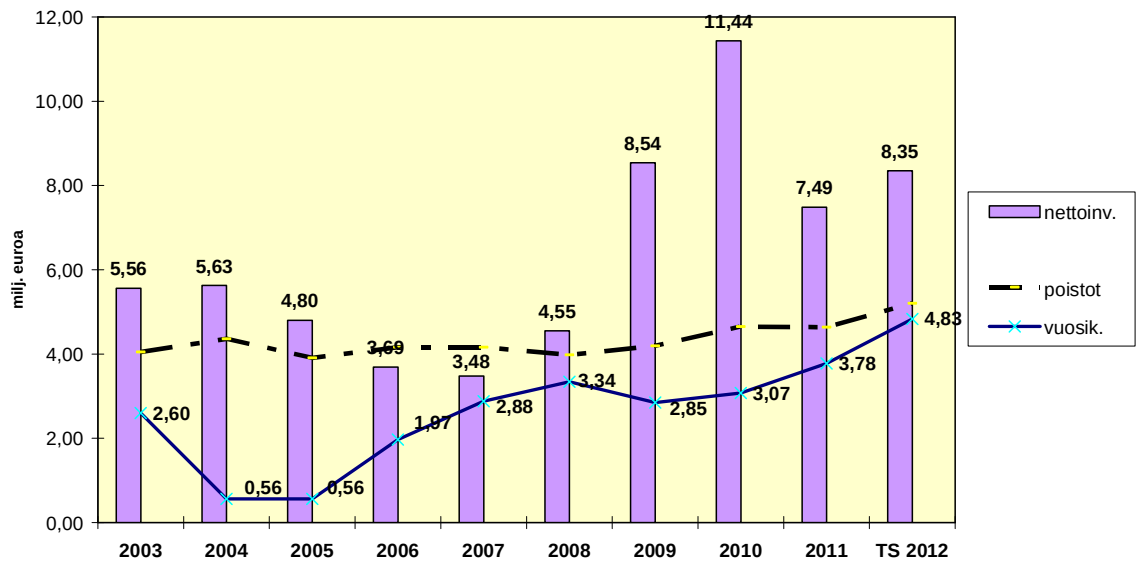
Vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaiset toimintatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 9,4 milj. € eli 101 %. Pääasiallinen syy tähän on Melan maksama lomituspäätöskorvaus, joka täyden korvauksen perusteella kirjataan myyntituottoihin eikä valtionosuuksiin. Toimintakulut puolestaan olivat 133,2 milj. €, jossa lisäystä edellisvuoteen 14,2 milj. € eli 12,0 %. Toimintakuluista henkilökulut olivat 44,4 milj. € (36,8 milj. € v. 2010). Palvelujen ostot olivat 78,4 milj. € (73,5 milj. € v. 2010), jossa kasvua 22,4 %. Myös toimintakulujen ja varsinkin henkilöstökulujen lisäys selittyy Ylä-Savon lomituspäätösten siirtymisellä Iisalmen kaupungin vastattavaksi.

Maksusuodet Ylä-Savon SOTE ky:lle olivat vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaan 65,26 milj. euroa (talousarviossa 64,65 milj. euroa).

Toimintakate oli -104,6 milj. €, kun se edellisvuonna oli – 101,0 milj. €. Toimintakate parani 3,5 milj. € eli 3,5 %.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 5,42 milj. € (5,44 milj. € v. 2010). Poistoeron vähennys oli 0,46 milj. € ja rahastojen vähennys 0,06 milj. €.

Iisalmen kaupungin nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot 2003 - 2011, milj. € (ei sis. vesil.)



Investoinnit (brutto) olivat 10,2 milj. €, josta kaupungin investoinnit 9,3 milj. € ja vesilaitoksen investoinnit 0,9 milj. €. Investointien rahoitusosuudet olivat 1,7 milj. € ja pysyvien vastaavien myyntituotot 0,5 milj. €.

Merkittävimmät investointikohteet vuonna 2011 olivat:

- § Juhani Ahon koulun perusparannus 2,4 milj. €
- § Valaistuksen peruskorjaus 0,3 milj. €
- § Kankaan urheilualue 0,2 milj. €
- § Ohenmäen asuntoalue 0,2 milj. €

Maan hankintaan käytettiin 0,3 milj. €.

Uutta lainaa (sis. vesilaitos) otettiin 8,9 milj.€ ja vanhoja maksettiin pois 4,8 milj. €. Lainamäärä v. 2011 lopussa oli 35,0 milj. € eli 1 579 €/asukas, josta kaupungin osuus 32,6 milj. € eli 1 471 €/asukas.

Keskeisten tuotto- ja kuluerien muutokset v. 2010 – 2011 (ei sisällä vesilaitosta)

	TP 2010 1000 €	TP 2011 1000 €	Muutos 1000 €	Muutos %
Toimintatuotot	23 333	34 245	10 912	46,77 %
Verotulot	64 747	67 304	2 558	3,95 %
Valtionosuudet	39 248	42 006	2 758	7,03 %
Palkat+henk.sivukust.	35 350	43 708	8 358	23,64 %
Palvelujen ostot	76 853	81 758	4 905	6,38 %
Poistot	4 651	4 635	-16	-0,35 %
Vuosikate	3 074	3 777	703	22,86 %

Verotuloja kertyi 67,3 milj. euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 3,95 %. Kunnallisveroa kertyi 57,6 milj. euroa, jossa lisäystä edellisvuoteen 1,8 milj. euroa eli 3,2 %. Yhteisöveroa kertyi 5,6 milj. euroa,

jossa kasvua edellisvuoteen 0,9 milj. euroa eli 20,2 %. Kiinteistövero kertyi 4,2 milj. euroa, jossa vähennystä edellisvuoteen 0,2 milj. euroa eli 3,7 %.

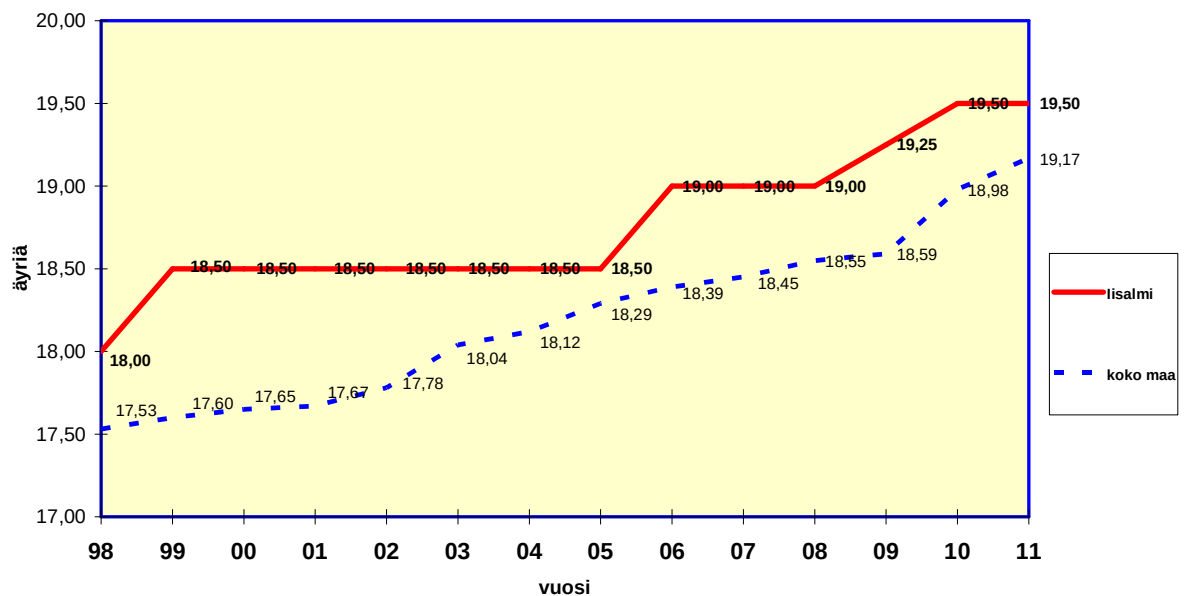
Tuloveroprosentin suuruus 19,50 % (v. 2010 19,50 %). Efektiiivinen veroaste on 14,05 % (v. 2010 14,17 %), molemmat luvut ennakkotietoja.

Talousarviossa verotuloja oli arvioitu kertyväksi 66,9 milj. €, joten arvio ylittyi 0,4 milj. €. Ylitys johtui kunnallisveron ja yhteisöveron arvioitua paremmasta kertymästä.

Verotulokertymät vuosina 2010– 2011(milj. €)

Verokertymä	TA 2011	TP 2011	TP 2010
Kunnallisvero	57,1	57,6	55,8
Kiinteistövero	4,4	4,2	4,3
Yhteistövero	5,4	5,6	4,6
Yhteensä	66,9	67,3	64,7

Tulovero-%:n kehitys 1998 - 2011



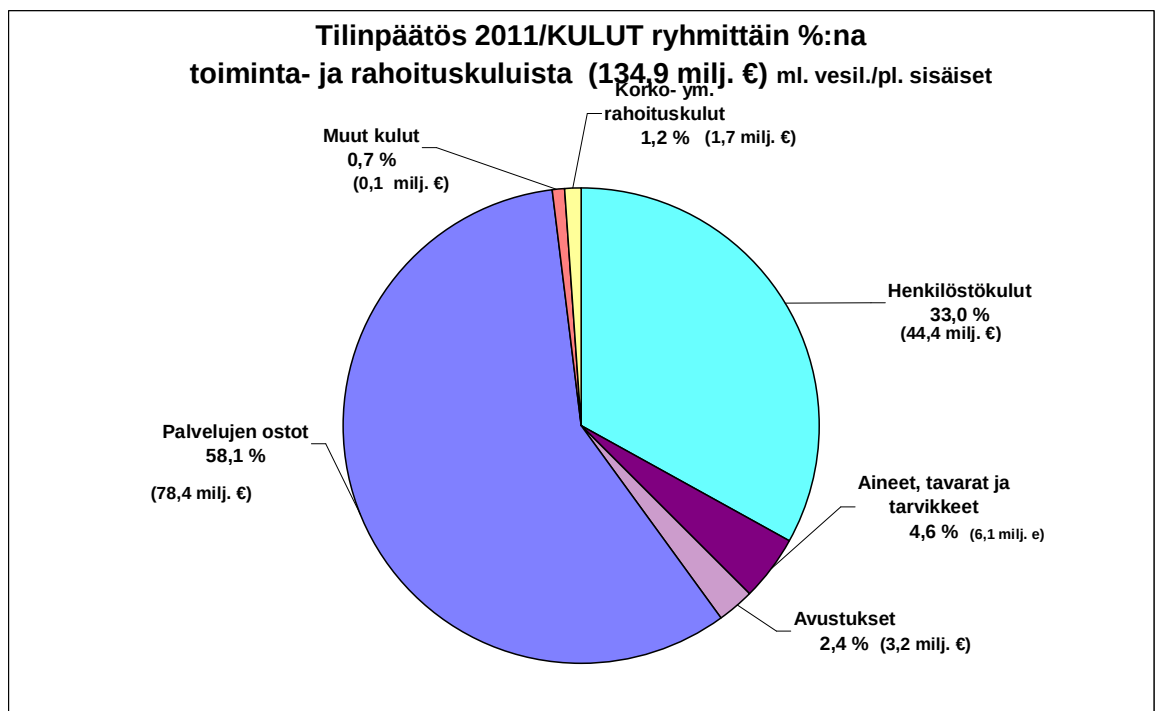
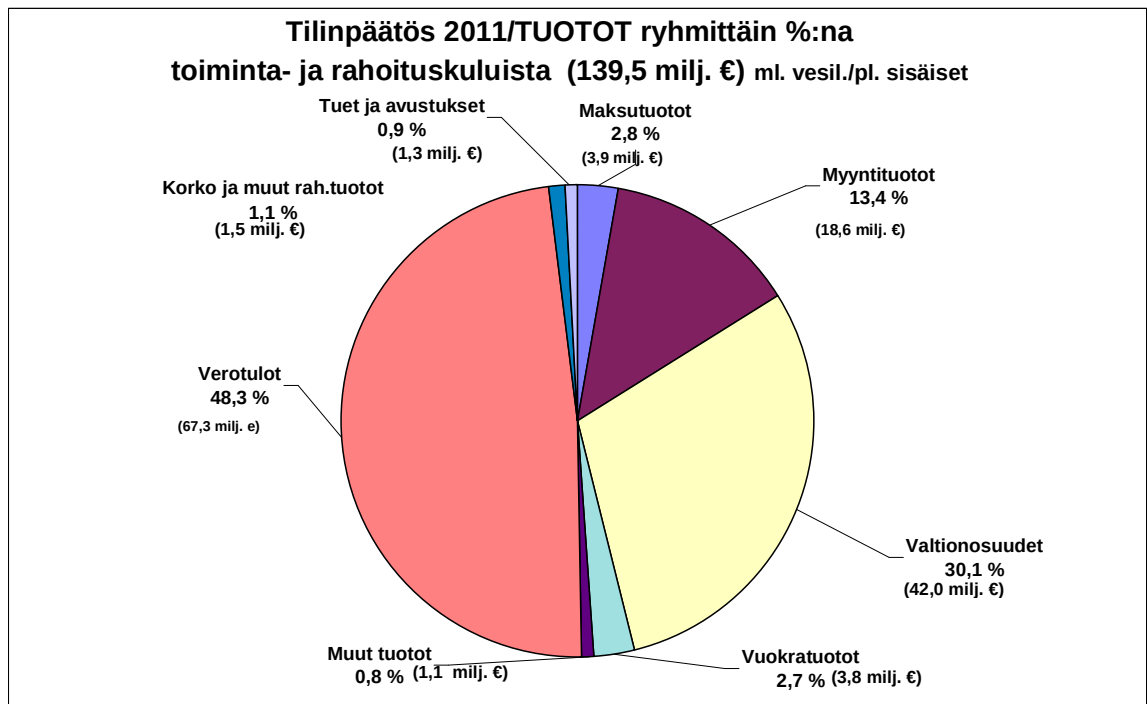
Valtionosuuksia kertyi 42,0 milj. €, jossa kasvua edellisvuoteen 2,8 milj. € eli 7,0 %. Hyvään valtionosuuksien kehittymiseen vaikuttivat mm. täysimääräinen indeksitarkistus, lakisääteisten toimintojen laajennukset sekä veromenetyskompensatio. Talousarviossa valtionosuuksia oli arvioitu kertyväksi 41,8 milj. €, joka määrä ylittyi 0,2 milj. € verrattuna tarkistettuun talousarvioon.

Valtionosuuksien jakaantuminen vuonna 2011 (milj. €)

Valtionosuus	2011 (milj. €)
Peruspalvelujen valtionosuus	38,3
Verotulotasaus	6,8
Järjestelmämuutokset tasaus	-0,1
Muu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-2,9
Yhteensä	42,0

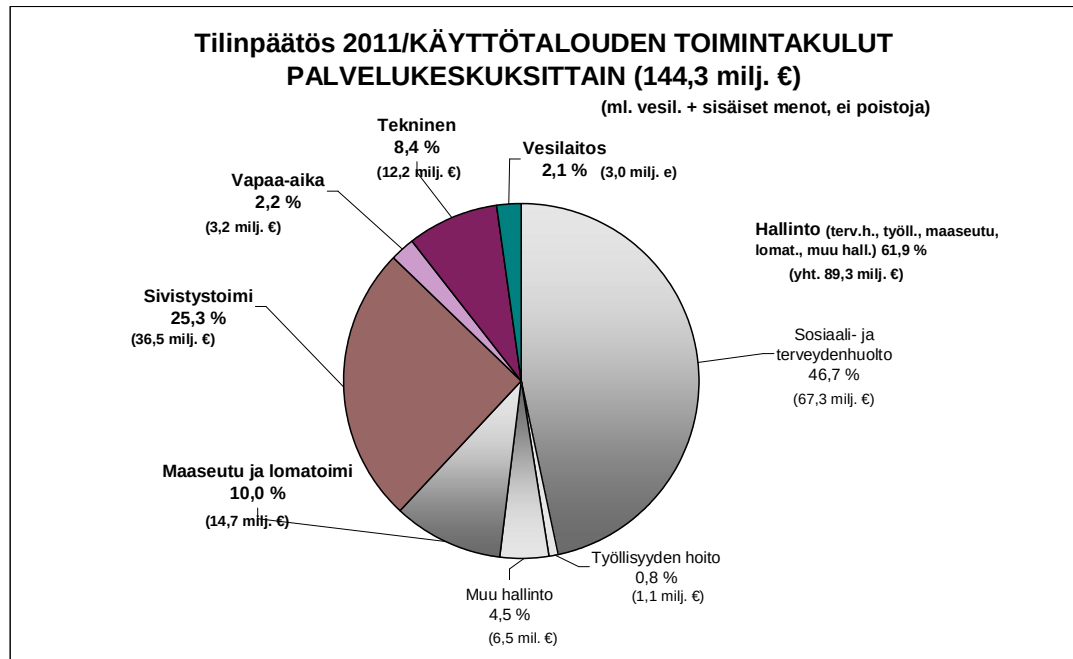
Korkotuottoja kertyi 0,2 milj. € ja muita rahoitustuottoja 2,9 milj. €. Korkokuluja maksettiin 0,6 milj. €. Muita rahoituskuluja maksettiin 1,0 milj. €.

Toimintatuottoja kertyi 28,6 milj. €, jossa lisäystä 10,7 milj. € eli 59,8 %. Merkittävä nousu selittyy lomituspalvelujen valtionkorvauksen kirjaamisella toimintatuottoihin (ei valtionosuuksiin).



Talousarvion (kaupunki) toimintakulujen toteuma oli 100,2 % ja toimintatuottojen toteuma oli 100,9 %. Investointimenojen toteuma oli 92,3 % ja investointitulojen toteuma 87,8 %.

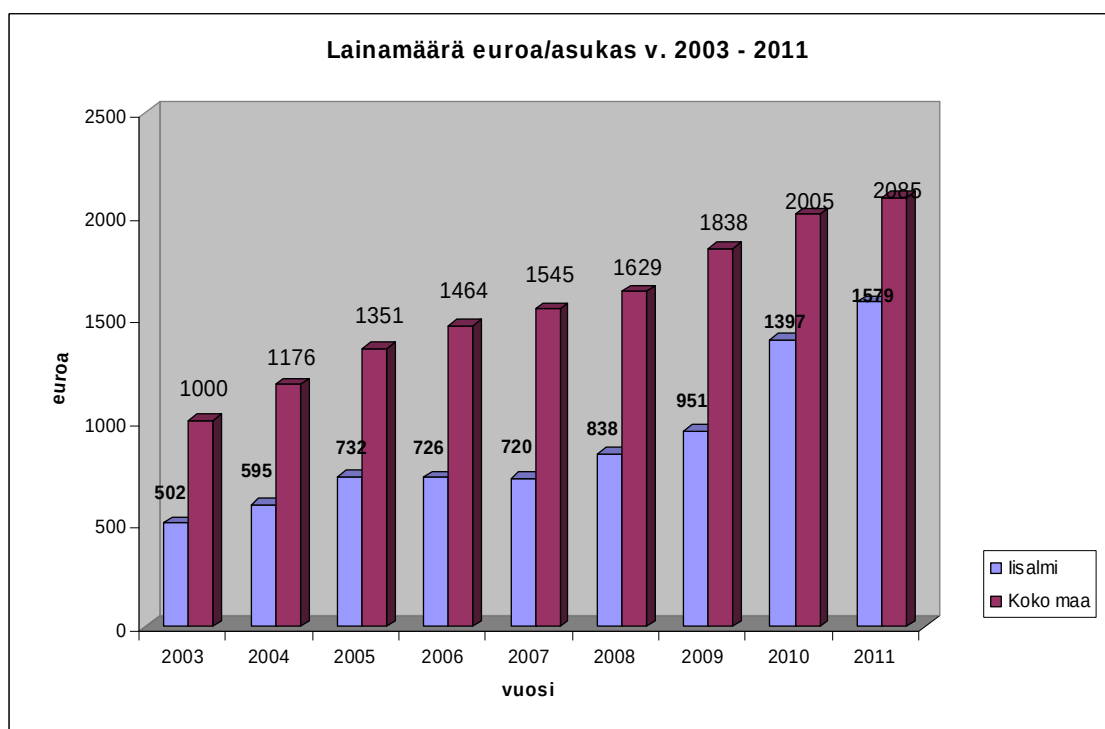
Kattamattomia lisämäärärahoja valtuusto hyväksyi talousarviovuoden aikana 0,4 milj. euroa.



Vuoden 2011 taseen loppusumma on 130,3 milj. € (v. 2010 125,2 milj. €).

Vuoden 2011 keskeisiä tapahtumia olivat:

- Ylä-Savon lomituspalvelujen siirtyminen Iisalmen kaupungin vastuulle
- Ylä-Savon ICT Palvelut Oy:n perustaminen ja kaupungin ATK-osaston henkilöstön ja toimintojen siirto yhtiöön
- kaupungin 120 v. juhlavuosi tapahtumineen
- Juhani Ahon syntymästä 150 vuotta -juhlavuosi
- talousarvion toteutuminen kiitettävästi
- Juhani Ahon koulun perusparannustyö



Iisalmen Vesi -liikelaitos

Vesilaitoksesta on muodostettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuoden 2009 alusta lukien kuntalain mukainen kunnallinen liikelaitos.

Iisalmen Veden vuoden 2011 keskeisiä lukuja:

- § Toimintatuotot 4,5 milj. euroa (puhdas vesi 2,5 milj. euroa, jätevesi 2,0 milj. euroa)
- § Ylijäämä 133 207 euroa (puhdas vesi 149 407 euroa, jätevesi -16 200 euroa)
- § Tuloutus kaupungille 531 000 euroa

Vuoden 2011 vesimaksut (sis. alv):

- § puhdasvesimaksu 1,48 € / m³
- § jätevesimaksu 1,59 € / m³

Ylä-Savon Vesi Oy huolehtii vedenhankinnasta ja –tuotannosta. Iisalmen Vesi huolehtii vedenjakelusta, jäteveden puhdistuksesta ja viemäriverkostotoiminnoista sekä kuluttajapalvelusta ja -laskutuksesta.

Iisalmen Veden varsinaiset nettoinvestoinnit olivat 0,87 milj. euroa.

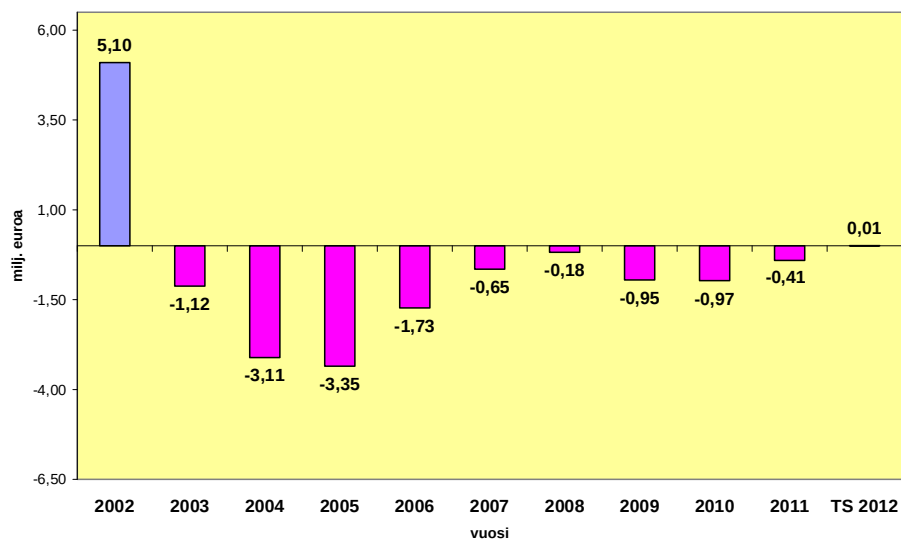
Iisalmen kaupungin vuosien 2009 – 2011 tilinpäätösten keskeiset tunnusluvut

Tunnusluku *)	2009	2010	2011
Tuloveroprosentti	19,25	19,50	19,50
Toimintakate (milj. €)	-102,2	-103,7	-107,0
Verotulot (milj. €)	64,8	64,7	67,3
Valtionosuudet (milj. €)	37,3	39,2	42,0
Vuosikate (milj. €)	2,8	3,1	3,8
Vuosikate €/asukas	128	139	171
Investoinnit netto (milj. €)	8,5	11,4	7,5
Lainojen muutos (milj. €) (sis. vesilaitoslainat)	2,4	9,8	4,3
Lainat € / asukas (sis. vesilaitoslainat)	951	1397	1596

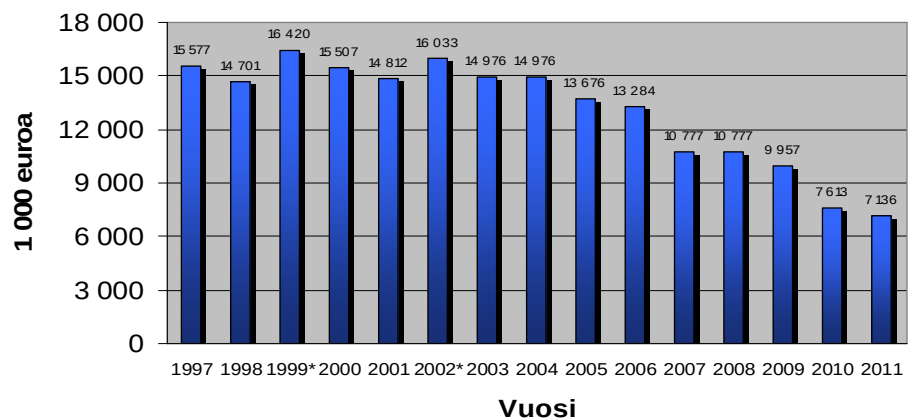
*) Ei sisällä vesilaitosta ellei toisin mainita

Ali-/ylijäämä v. 2002 - 2012

(ei sis. vesilaitosta)



Kehittämisen- ja investointirahaston pääoman kehitys 1997 - 2011



*) Siirto rahastoon (alkupääoma) 17 295 353 € tilikaudella 1997.

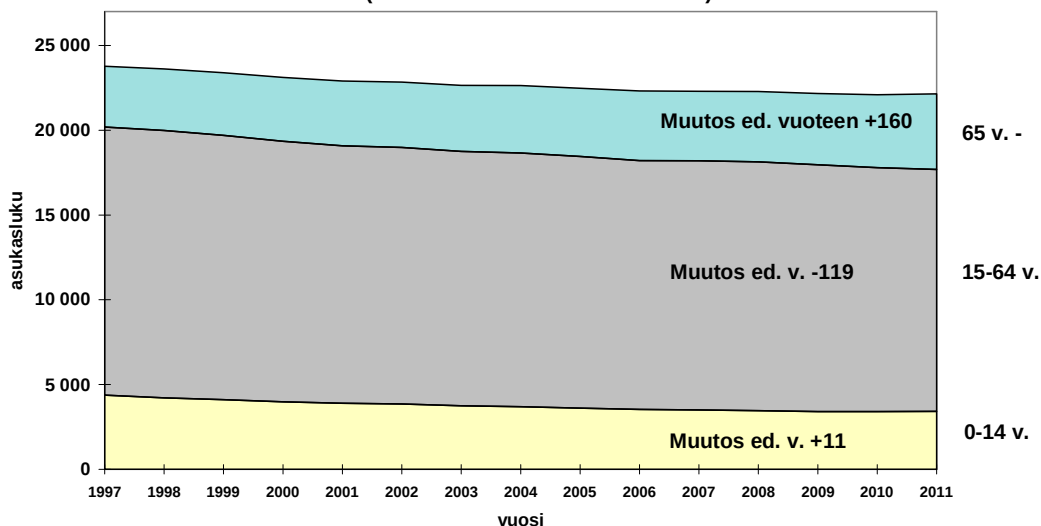
Savon Voiman osakkeiden myyntivoitot, 2,5 milj. € vuonna 1999 ja 1,2 milj. € vuonna 2002.

Tilikauden alijäämän kattaminen:

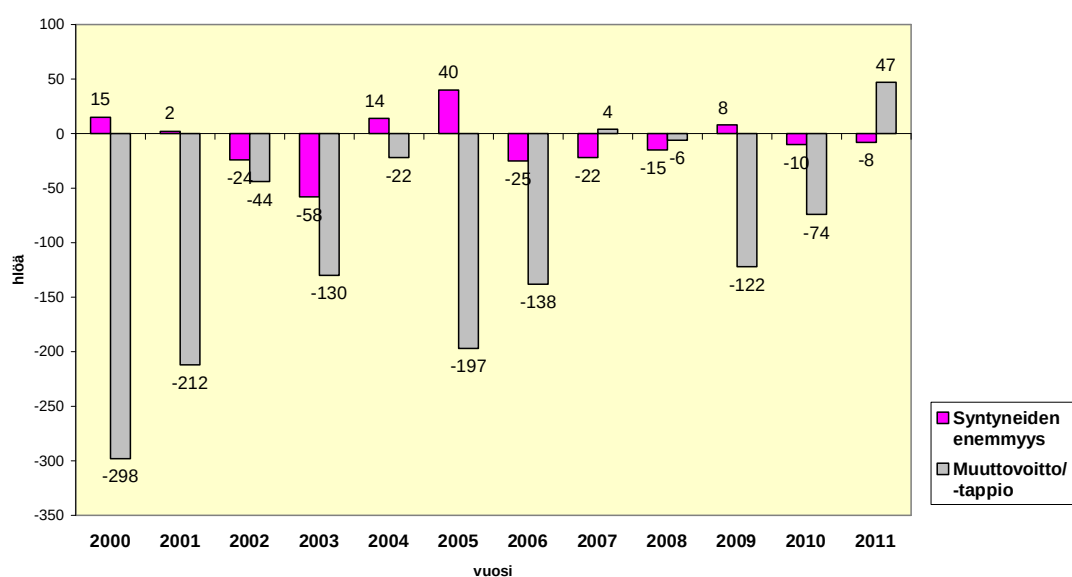
- v. 2007 1,7 milj. €
- v. 2010 1,1 milj. €
- v. 2011 0,5 milj. €

Iisalmen kaupungin väestökehitys ikäryhmittäin v. 1997 - 2011

(kokonaismuutos ed. vuoteen +52)



Väestömuutokset Iisalmissa v. 2000 - 2011



2.6. Kunnan henkilöstö

Vuoden 2011 lopussa vakinaista henkilökuntaa Iisalmen kaupungin palveluksessa oli 875 henkilöä (862 omassa vakinaisessa tehtävässä ja 13 tilapäisesti muissa tehtävissä, joilla kuitenkin on oma vakituinen virka/ työsuhteinen tehtävä, mutta jota he eivät ole hoitamassa).

Kaupungin vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 47,6 vuotta. Koko henkilökunnan keski-ikä oli vuoden lopussa 45,6 vuotta. Henkilökunnan keski-ikä on parin viimeisen vuoden aikana hiukan laskenut.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2010. Tällöin kaupungin palkkalistoilta siirtyi uuden kuntayhtymän palvelukseen 230 vakinaista sosiaalitoimen työntekijää. 2011 henkilöstömäärän kasvu puolestaan johtui Kiuruveden, Lapinlahden ja Vieremän maatalouslomittajien siirtymisestä Iisalmen kaupungin palvelukseen uuteen Ylä-Savon lomituspalvelujen yksikköön.

Henkilöstön lukumäärä (Populus) 31.12.2011

Palvelukeskus	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Oppisop. suhteiset	Työllis- tetyt	Yhteensä	Yhteensä (ei. sis. työllistettyjä)
Hallintopalvelu- keskus	254 (99)	19 (4)	53 (33)	4 (3)	4 (4)	334 (185)	330 (139)
Sivistyspalvelu- keskus	483 (470)	48 (62)	76 (79)	0 (0)	19 (29)	626 (611)	607 (611)
Vapaa-aika- palvelukeskus	29 (29)	2 (2)	13 (14)	0 (0)	2 (4)	46 (45)	44 (45)
Tekninen keskus	80 (85)	1 (1)	15 (8)	0 (0)	5 (9)	101 (94)	96 (94)
Vesilaitos	16 (18)	0 (2)	0 (0)	1 (0)	0 (0)	17 (20)	17 (20)
Yhteensä	862 (701)	70 (71)	157 (134)	5 (3)	30 (46)	1124 (955)	1094 (909)

*) Suluissa tilanne 31.12. 2010

Vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaan maksetut palkat ja palkkiot olivat 32 292 438 euroa sekä eläkkeet ja muut henkilöstösivukulut 12 133 792 euroa eli yhteensä 44 426 230 euroa. Vastaava summa vuonna 2010 oli 35 908 700 euroa, joten henkilöstömenojen kasvu oli 8 517 530 €. Menot kasvoivat edelliseen vuoteen johtuen Kiuruveden, Lapinlahden ja Vieremän maatalouslomittajien siirtymisestä Iisalmen kaupungin palvelukseen uuteen Ylä-Savon lomituspalvelujen yksikköön. Henkilöstöhallinto on laatinut henkilöstötilinpäätöksen, josta on laadittu erillinen asiakirja. Henkilöstötilinpäätös tuodaan omana asianaan kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn.

2.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä

Henkilöstöriskit

Kaikilla henkilöstöriskeillä on liittymäkohtia henkilöstön korkeaan ikään ja ikääntymiseen. Henkilöstöriskit jakaantuvat viiteen osa-alueeseen ja niihin on varauduttu seuraavasti:

1) Henkilöstön sairastamiseen liittyvät riskit

- Tykytoimintaan varattu määräraha kohdennetaan vuosittain erilaisiin henkilökunnan toimintakykyä tukevaan toimintaan tykyohjausryhmän linjausten mukaisesti. Pääpainona on henkilöstön liikunnan tukeminen erilaisissa muodoissa ja työhyvinvoinnin edistäminen mm. työnohjauksen keinoin.
- Laajennettu terveystarkastus on otettu käyttöön vuonna 2007 ja vuosittain tarkastukseen pääsee noin 140 työntekijää. Terveystarkastuksessa jokainen saa todellisen kuvan sen hetkisestä toimintakyvystään ja omaa toimintakykyänsä vastaavat liikuntasuosituksat. Suoritetuissa terveystarkastuksissa on käynyt ilmi lukuisia piileviä sydän- ja verisuonisairauksia.
- Tupakasta vieroittautuvia tuetaan rahallisesti maksamalla osa korvaustuotteista.
- Sairauspoissaolopäiviä kertyi vuonna 2011 18 059 kpl, kun niitä edellisenä vuonna oli 13 069 kpl. Muihin henkilöstöryhmiin verrattuna maatalouslomitustyössä sattuu paljon sairauslomia aiheuttavia tapaturmia. Koska maatalouslomittajat ovat nyt kaupungin suurin yksittäinen henkilöstöryhmä, on maatalouslomittajien ja muiden henkilöstöryhmien sairauspoissaolot syytä raportoida erikseen. Vuonna 2011 lomittajien sairauspoissaolot olivat 31 pv/henkilötyövuosi ja muiden henkilöstöryhmien 13 pv/htv.
- Vuonna 2011 maksetut sairaajan palkat olivat 1 057 000 euroa (vuonna 2010 713 000 €). Sairasloman ja äitiysloman sijaisuuksiin on käytetty 521 000 euroa (vuonna 2010 518 000 €) Luvut eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia johtuen Ylä-Savon lomituspalveluiden yhdistymisestä ja henkilöstön siirtymisestä Iisalmen kaupungin palvelukseen.

2) Henkilöstön eläköitymiseen liittyvät riskit

- Henkilöstön eläköityminen tulee olemaan lähivuosina kohtalaisen runsasta. Eläköitymiseen on varauduttu henkilöstösuunnitelmassa palvelukeskuksittain.
- Eläköitymisen myötä ns. hiljaista tietoa katoaa paljon, mikä lisää koulutustarvetta

3) Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit

- Henkilöstön runsaasta eläköitymisestä johtuen osaavan henkilöstön saatavuus on tulevaisuudessa suuri haaste. Palkkausjärjestelmiä tulee kehittää henkilöstön saatavuuden heikentyminen huomioon ottaen
 - Henkilöstösuunnitelmassa/toimenpideohjelmassa varaudutaan näihin riskeihin
 - Myönteisen ja vetovoimaisen työnantajakuva luominen on jatkossa yhä tärkeämpää.
- 4) Henkilöstön osaamiseen liittyvät riskit
- Henkilöstön osaamista ylläpidetään palvelukeskusten määrärahojen puitteissa tapahtuvalla koulutuksella.
 - Henkilöstön omaehtoista kouluttautumista ja työnantajan paikallisesti järjestämää koulutusta tuetaan henkilöstöhallinnon keskitetystä koulutusrahasta.
 - Uuden henkilöstön koulutukseen pitää varautua ajoissa mm. riittävällä koulutusmäärärahalla ja parantamalla perehdyttämistä
 - Henkilöstösuunnitelmassa/toimenpideohjelmassa varaudutaan näihin riskeihin
- 5) Henkilöstön säästösyistä otettujen säästövapaiden pitämiseen ja vuosilomista jätettyjen säästövapaakertymien purkamiseen liittyvät riskit
- Säästöjä vapaaehtoisista säästövapaista saatiin vuoden 2011 osalta 64 151 euroa. Vuosilomista jätettyjen säästövapaiden purkaminen Kh:n § 74/15.2.2010 mukaisesti tuo lisäpainetta työpaikoille
 - Rungas vapaiden pitäminen on riski henkilöstölle terveysmielessä, kun pienemmällä henkilöstöllä yritetään pitää palvelutuotantoa yllä, mm. sairauslomat voi kasvaa. Myös palvelutuotanto voi kärsiä yksiköissä, joissa säästövapaita säästösyistä myönnetään paljon ja pitämättömiä vuosilomia on paljon säästössä.

Talousriskit

Kaupungin takaukset

Takausten kokonaismäärä 31.12.2011 29,5 milj. euroa, joista takauksia Kiinteistö Oy Petterinkulmalle 14,0 milj. euroa ja Iisalmen Teollisuuskylä Oy:lle 8,1 milj. euroa. Tytäryhtiöiltä ei vastavakuutta pääsääntöisesti vaadittu, muilta on pääsääntöisesti edellytetty takaukselle vastavakuus. Luottotappioita ei takauksista v. 2011 syntynyt.

Kaupungin lainat

Kokonaislainamäärä (sis. vesilaitos) 31.12.2011 35,0 milj. euroa eli 1 579 €/ asukas. Kaupungin lainoista vaihtuvakorkoisia on 35,0 milj. euroa, josta koronvaihtosopimuksella suojattuja on 8,8 milj. euroa. Yhden prosenttiyksikön nousu korkotasossa merkitsee 265 000 euron lisäystä korkokustannuksissa. Kaupungin lainojen keskiporko vuoden 2011 lopussa oli 2,0 %.

Sijoitukset 31.12.2011

Pysyvien vastaavien sijoituksiin sisältyy osakkeita ja osuuksia v. 2011 27,1 milj. euroa. Merkittävimmät osuudet ovat kuntayhtymäosuudet 17,9 milj. euroa ja tytäryhtiöosakkeet 3,9 milj. euroa. Antolainoja taseeseen sisältyy 2,9 milj. euroa.

Vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereihin sisältyy sijoituksia 14,0 milj. euroa. Sijoitukset ovat pääasiassa kaupungin kehittämis- ja investointirahaston pääomia. Kaupunginvaltuusto on 4.10.2010 vahvistanut varoille sijoitussuunnitelman, varat ovat salkunhoitajan hoidossa.

Sijoitussalkunhoitajana toimii Pohjolan Varainhoito Oy. Kaupunginvaltuuston allokatiopäätökseen 4.10.2010 § 74 perustuen sijoitusallokaatiota on muutettu v. 2010 aikana. Sijoitusallokaatio 31.12.2011 oli seuraava: korkosijoitukset 85,0 %, osakkeet 15,0 %. Sijoitussalkusta on siirretty 0,6 milj. € kaupunginhallituksen päätöksellä 15.8.2011 § 341 suoriin osakesijoituksiin.

Omaisuus- ja vastuuriskit

Kaupungin kiinteä omaisuus ja ajoneuvot ovat pääosin vakuutettu vahinkojen varalta. Vakuutusten omavastuu vaihtelee pääosin 4 000 € – 15 000 € välillä. Irtain omaisuus on pääosin vakuuttamatta. Vastuuvahinkoja varten kaupungilla on vakuutusturva. Henkilöstön lakisääteisessä tapaturmavakuu-

tuksessa on 100 000 euron omavastuu. Lisäksi kaupungilla on vapaaehtoinen ryhmätapaturmavakuutus, joka kattaa mm. päivähoitolaisten ja koulujen oppilaille tapahtuneet tapaturmat.

Vakuutusturvaa täydentää vahinkorahasto, jolla katetaan kaupungin omavastuulla olevat vahingot sekä tasataan lakisääteisten tapaturmavakuutusmaksuista aiheutuvia vuosittaisia heilahteluja. Vahinkorahaston pääoma vuoden 2011 lopussa oli 3,5 milj. euroa.

Käyttömenojen kasvu

Vuoden 2008 tilinpäätöksessä kaupungin käyttömenot kasvoivat 8,7 %. Vuoden 2009 tilinpäätöksessä käyttömenot kasvoivat edelleen nopeasti, kasvun ollessa 4,8 %. Vuosien 2010 ja 2011 käyttömenot eivät ole vertailukelpoisia Sote-kuntayhtymään v. 2010 siirtyneiden toimintojen sekä kaupungille v. 2011 siirtyneen Ylä-Savon lomituspalvelukustannusten vuoksi. Keskeistä kaupungin talouden tasapainon kannalta on, että käyttömenojen kasvua saadaan merkittävästi rajattua. Keskeisessä asemassa ovat tällöin sote-menot.

Investoinnit

Kaupungin investoinnit ovat olleet viime vuosina korkealla tasolla verrattuna kaupungin poistoihin ja vuosikatteeseen. Tilinpäätöksen 2011 mukaan (sis. vesilaitoksen) investoinnit olivat 8,4 milj. euroa, poistot 5,4 milj. euroa ja vuosikate 4,6 milj. euroa. Vuosikate kattoi siten poistoista 85 % ja investoinneista 58,5 %. Jatkuva korkea investointien määrä johtaa velkaantumiseen ja vaikeuttaa omalta osaltaan talouden tasapainottamista ja aiheuttaa paineita veroasteen nostoon. Kts. myös tilinpäätöksen liite kohdasta 10.2.4 sumu-poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta.

Talouden alijäämä

Kattamatonta alijäämää kaupungin taseessa 31.12.2010 oli 0,5 milj. euroa, joka katettiin vuonna 2011 kehittämis- ja investointirahaston pääomista. Tilinpäätökset vuodesta 2003 lukien ovat olleet alijäämäisiä. Taloutta on ko. aikana tasapainotettu mm. menoja karsimalla rahastopääomilla ja veroperusteita tarkistamalla. Hallitsematon, pysyvä talouden epätasapaino johtaa peruspalvelujen heikkenemiseen ja veroasteen kohoamiseen. Palvelut turvataan sopeuttamalla menot tulopohjaan. Valtion tulee vahvistaa kuntien veropohjaa ja pitäytyä kuntien velvoitteiden lisäämisestä.

Maksuvalmius

Välitön maksuvalmius on ollut kertomusvuoden ajan kohtuullinen. Maksuvalmiuteen on vaikuttanut heikentävästi korkea investointiaste ja parantavasti lomitustoimen Mela-korvaus. Pitkäaikaista lainaa on nostettu talousarvion mukaisesti vuoden aikana investointien rahoittamiseksi ja maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kaupungilla on kuntatodistussopimukset neljän rahalaitoksen kanssa, mutta niitä ei ole kuluneen vuoden aikana ollut tarvetta käyttää.

Tulopohjaan liittyvät riskit

Kaupungin keskeiset tuloerät ovat: verotulot 67,3 milj. euroa, valtionosuudet 42,0 milj. euroa ja toimintatulo 34,2 milj. euroa. Taloudellisen epävakauden jatkuessa verotulojen arviointi on edelleen haasteellista ja valtiontalouden tasapainottamistoimenpiteet voivat vaikuttaa merkittävästi myös kuntien tulokertymään ja palvelujen kysyntään. Vuoden 2011 uhkakuvat toteutuivat ennakoitua loivempina ja Ylä-Savon alueen hyvä työllisyystilanne sekä Iisalmen pitkstä aikaa myönteinen väestönkehitys takasivat kohtuullisen nousun tuloverokertymään. Verotulokertymässä vaikutukseltaan vähäisempään yhteisöveroon nousua karttui 20 %. Kiinteistöverokertymä puolestaan toteutui alle ennakoitun kiinteistöveroprosentin pienestä korotuksesta huolimatta. Verotulokohdan jakauma v. 2011 oli: kunnallisvero 57,6 milj. euroa, yhteisövero 5,6 milj. euroa ja kiinteistövero 4,1 milj. euroa.

Valtionosuudet määräytyvät pääasiassa laskennallisten perusteiden mukaan, joten kuntien vaikutusmahdollisuudet valtionosuuksien määrään ovat vähäiset.

Kuntayhtymät

Vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaan kaupungin käyttötalouden maksuosuudet kuntayhtymille olivat 65,3 milj. euroa eli 46,2 % kaupungin käyttömenoista. Varsinkin suurissa kuntayhtymissä toimintojen ja talouden omistajaohjaus toimii heikosti. Kuntatalouden kiristyneessä jatkossa on erityistä huomiota

kiinnitettävä kuntayhtymien talouden- ja toiminnanohjaukseen sekä kuntayhtymien menokehityksen sopeuttamiseen kaupungin tulojen kehitykseen.

Atk-riskejä

Laitteistorikot

Riski: Laitteistorikot voivat aiheuttaa keskeytyksiä toiminnassa.

Varautuminen: Varaudutaan laitteistorikkoihin siten, että palvelinlaitteistoilla on voimassa olevat huoltosopimukset (vasteaika pääsääntöisesti seuraava työpäivä, vasteaika kriittisimmillä palvelimilla 24/7) ja että kriittisimmät laitteet on kahdennettu. Verkonaktiivilaitteita on myös varalla.

Varmistukset

Riski: Data voi tuhoutua tai korruptoitua.

Varautuminen: Kaikki palvelimille ja levyjärjestelmiin syntyvä data varmistetaan. Varmistukset säilytetään eri rakennuksessa.

Virustorjunta

Riski: Viruksia, tietoturvauhkia jne. syntyy jatkuvasti. Pahimmillaan virukset/madot voivat lamaan nuttaa koko laitteistokannan koko verkon alueella ja estää normaalin toiminnan. Laitteistojen puhdistaminen on työlästä, aikaa vievää, kallista ja aiheuttaa pitkiäkin käyttökatkoja.

Varautuminen: Kaikkiin laitteisiin (palvelimet, työasemat, älypuhelimet) on asennettu virustorjunta-ohjelmisto, jota päivitetään jatkuvasti. Tietoturvaohjeet ovat Intranetissä.

Roskaposti

Roskaposti voi toimia virusten välittäjänä. Roskaposti myös kuormittaa sähköpostijärjestelmää. Roskapostin käsittely kuluttaa työaikaa.

Varautuminen: Tuleva sähköpostiliikenne suodatetaan tietojärjestelmän avulla.

Sähkön saanti

Riski: Sähkökatko estää tietojärjestelmien käytön. Sähkökatko saattaa rikkoa laitteita ja tietojärjestelmiä.

Varautuminen: Sähköä syötetään kahta eri kautta. Konesali on varmistettu UPS- laitteistolla, jolla lyhyet sähkökatkokset eliminoidaan. Konesalin laitteet ilmastointia lukuun ottamatta ovat varavoiman piirissä. Kriittiset konesalilaitteet hajautetaan kahteen konesaliin.

Fyysiset uhat

Riski: Ulkopuolinen tekijä tai laitteistovika voi rikkoa konesalissa olevia laitteita.

Varautuminen: Konesali on jatkuvan valvonnan piirissä. Hälytykset (kosteus ja lämpötila) tulevat ICT-henkilöstölle. Murtohälytykset menevät suoraan vartiointiliikkeelle ja palohälytykset pelastuslaitokselle. Kriittiset konesalilaitteet hajautetaan kahteen konesaliin. Konesaleihin on rajoitettu pääsy.

Hallintopalvelukeskus

Keskeisimmät riskit ovat:

- konserni- ja omistajaohjaus ei toimi
- henkilöstön poistumaan liittyvä riskit, olennaista osaamista poistuu organisaatiosta, ns. hiljainen tieto ei siirry
- Etappi-hankkeen fyysisesti erillinen sijainti, siirtykö hyvät käytännöt projektin päätyttyä palvelutuotantoon
- Tietohallinnon organisointi, riittävän asiantuntemuksen turvaaminen kaupungin puolella, ICT-kustannustason nousu
- henkilökunnan ja organisaatioiden välinen tiedonkulku ei pelaa
- virheet asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa, jotka voivat johtaa valituksiin ja päätösten kumoamiseen
- salassa pitoon liittyvät riskit, julkisuuteen lähinnä kaupungin WWW-sivuille menee sellaista tietoa, joka on salassa pidettävää
- kaupungin toiminnan imago-riskit. Kaupungin toiminnassa ilmenee jotain sellaista, jossa kaupungin luotettavuus ja uskottavuus heikkenee
- asioiden valmistelun viivästymiseen liittyvät riskit: kaupungin päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu viivästyy jostain syystä, voi aiheutua toiminnallisia tai taloudellisia riskejä
- Poikkeustilanteesta johtuva yllättävä seikka.

Em. riskeihin on suojauduttu seuraavasti:

Täsmennetään ja uusitaan omistaja- ja konserniohjeistusta, järjestetään koulutusta ja uusitaan toimintatapoja.

Hiljaisen tiedon siirtämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, uuden henkilökunnan rekrytointi ajoitetaan optimaalisesti, ollaan mukana Ikä-Aktiivi-hankkeessa

Etappi-hankkeen hyvät käytännöt hyödynnetään työllisyysuunnitelmissa

Tietohallinto-osaamisen vaatimus otetaan huomioon rekrytoinnissa.

Tiedonkulkua parannetaan eri keinoilla, käytetään aktiivisesti intranettiä ja muita teknisiä apuvälineitä

Asioiden kiireellisyysjärjestyksestä arvioidaan säännöllisesti, asioiden valmisteluun, huolellisuuteen ja täytäntöönpanoon on panostettu ja koulutauduttu. Ennen kokousta pidetään palaveri päätösten täytäntöönpanosta ja muutoksenhausta. Ei julkiset -asiakirjat merkitään selkeästi ja käsittelyohjeet on annettu.

Imagoriskeihin on vaikea suojautua. Aktiivinen ja nopea tiedotus on kuitenkin yksi keino. Valmisteilla olevassa viestintästrategiassa ohjeistetaan imagoon vaikuttavien riskien hallinnasta

Poikkeusolosuhteitten riskeihin varaudutaan sopimalla menettelytavoista ja tietojen päivittämisestä. Tähän on varauduttu laittamalla suunnitelmat kuntoon, harjoittelemalla ja viestintäyhteyksiä on tehostettu

Sivistyspalvelukeskus

Henkilöstöriskit:

1. Palvelutuotannon keskeytymättömyys lakisääteisissä palveluissa (perusopetus, lukiokoulutus, päivähoito) voi vaarantua, jos laajamittaisen epidemian vuoksi suuri määrä henkilökuntaa joutuu yhtäaikaan sairauslomalle.

Varautuminen em. riskiin:

- sijaislistat pyritään pitämään ajan tasalla
- on tehty suunnitelmat, joiden avulla opetusta voidaan toteuttaa osin etä- ja verkko-opetuksena.

2. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus päivähoidossa

Varautuminen em. riskiin:

- houkuttelevan työntantajaimagon luominen
- yhteistyö lastentarhanopettajia ja perhepäivähoitajia kouluttavien organisaatioiden kanssa

Muut riskit:

1. Poikkeustilanteesta johtuva yllättävä seikka

Varautuminen em. riskiin:

- oppilaitosten ja päiväkotien turvallisuussuunnitelmien säännöllinen päivittäminen
- säännölliset pelastusharjoitukset

2. Kiinteistön kunnossa äkillisesti tapahtuva heikentyminen ja siitä johtuva käyttökielto

Varautuminen em. riskiin:

- pidetään ajantasaiset tiedot saatavilla olevista varatiloista

3. Keittiön saastuminen, mahdollinen käyttökielto, ruokamyrkytys.

Varautuminen em. riskiin:

Kaikissa keittiöissä on toimiva omavalvontajärjestelmä. Suunnitelma on hyväksytty Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän ympäristölautakunnassa 25.9.2008 ja päivitetty 2011.

4. Perus- ja esikoululaisten koulumatkojen turvallisuus

Varautuminen em. riskiin:

On laadittu Iisalmen liikenneturvallisuussuunnitelma. Kuljetusten järjestämisperusteissa on otettu huomioon vaaralliset tieosuudet. Tilanteet on käyty läpi syksyisin yhteistyössä poliisin kanssa.

Vuonna 2010 on valmistunut Koulukuljetusopas.

5. Palvelujen hankintaosaaminen: hankintojen valmistelu, sopimusten tekeminen, laadun seuranta Avainhenkilöiden kouluttautuminen. Palvelujen ostossa jo tarjouspyynnöt käsitellään lautakunnassa. Ostettujen palvelujen laadun järjestelmällinen seuraaminen / valvominen.

Vapaa-aikapalvelukeskus

Keskeisimmät riskit ovat:

1. Tapaturmat liikuntatiloilla ja alueilla

Varautuminen em. riskeihin:

- ohjeistus kuluttajaviraston ohjeitten mukainen
- opastusta ja ohjeistusta tiloilla ja alueilla lisätty, turvallisuussuunnitelmat käytössä
- järjestys- ja käyttösääntöjen tarkistaminen, ohjeet vaarantilanteita varten ajan tasalla
- fyysisestä ympäristöstä huolehtiminen (esteettömyys, korjaukset, huollot)
- kunnossapidon henkilöstön osaamista parannettu

2. Uimahallin asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit

Varautuminen em. riskeihin:

- ohjeistus kuluttajaviraston suositusten mukainen mm. henkilöstön koulutuksen ja osaamisen suhteen
- hygienian tason ylläpitäminen, säännöllinen omavalvonta, yhteistyö terveysviranomaisten kanssa
- vedenpuhdistusjärjestelmään liittyvien kemikaalien ja muiden aineiden turvallinen käsittely ja ohjeistus
- fyysisen ympäristön turvallisuuden huomioiminen (esteettömyys, korjaukset, huollot)

3. Toiminnalliset liikunta- ja nuorisopalvelut

Varautuminen em. riskeihin:

- ohjauksen laadussa huomioidaan väestön ikääntyminen ja erityisryhmät
- ennakoidaan ja varaudutaan mm. henkilöstön valmiuksien parantamisella odottamattomiin tilanteisiin kuten väkivaltilanteet

Tekninen keskus

Riskit	Vaikutukset	Suojautuminen
Kaupunkiympäristö		
- Tonttivarannon riittämättömyys	- Asumiseen ja elinkeinoelämälle ei pystytty tarjoamaan riittävästi	- Riittävä panostus maanhankintaan
- Maanomistuksen riittämättömyys	- Esteet muuttoliikkeelle Iisalmeen	- Kaavoitukseen riittävät resurssit ja töiden kohdentaminen
- Kaavoitus	- Työpaikkakehityksen vaarantuminen	- Riittävä panostus kunnallistekniikan rakentamiseen ja ylläpitoon
	- Iisalmen vetovoima ja asema aluekeskuksena heikkenee	
- Metsä- ym. omaisuuden omaisuusvahingot tulipalo, luonnonilmiöt ym.	- Omaisuuden arvon alentuminen	- Vakuutukset
- Liikenneväylien ja ohjausjärjestelmien kunnon rapistuminen	- Liikenneturvallisuuden heikkeneminen	- Liikenneverkon peruskorjausohjelman toteutus
	- Onnettomuuksien lisääntyminen	- Liikenneväylien kunnossapidon resurssien riittävyys
	- Perusparannuskustannusten kasvu	- Riittävä investointitaso turvallisuutta säilyttävään/parantavaan kunnallistekniikkaan
	- Perusparannustarpeen aikaistuminen	- Henkilöstön ammattitaidon ylläpito
	- Kaupunkikuvan ja vetovoiman heikkeneminen	- Ostopalveluna hankittavan työn ammattitaidon taso
- Yksityistieverkoston kunnon heikentyminen	- Onnettomuuksien lisääntyminen	- Kaupungin avustustason säilyttäminen
	- Elinkeinoelämän kuljetusten vaarantuminen	- Avustusten tarkoituksenmukainen kohdentaminen

Riskit	Vaikutukset	Suojautuminen
- Ydinkeskustan toimivuuden ja veto-voimaisuuden puutteet	- Liikennejärjestelyjen toimimattomuus - Palvelutarjonnan heikentyminen keskustassa - Aluekeskusaseman heikkeneminen	- Hyväksytyn yleissuunnitelman toteuttaminen - Yhteistyö yrityselämän ja muiden toimijoiden kanssa
- Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmät	- Tarkastus- ja neuvontapalvelutarpeen lisääntyminen rakennusvalvonnassa - Kustannusten kasvu kiinteistöillä	- Riittävien neuvonta- ja tarkastusresurssien organisointi - Kaupungin suunnittelun ja avustusten kohdentaminen haja-alueen viemäröinteihin
Toimitilat		
- Kiinteistöjen kunnan rapistuminen	- Peruskorjauskustannusten kasvu - Tarpeettomat investoinnit ennen peruskorjausta - Peruskorjaustarpeen aikaistuminen - Tilojen epäterveellisyys - Energiakulujen kasvu - Epätarkoituksenmukaiset tilat	- Kiinteistöstrategian laatiminen toimitilojen kokonaistarpeesta - Tarpeettomien kiinteistöjen myynti tai purkaminen - Riittävä taloudellinen panostus kunnossapitoon - Kustannusseuranta - Korjaustarpeiden ennakointi
- Kiinteistöjen energiakulujen kasvu	- Kustannustason nousu -> vähentää muita resursseja	- Energiankulutuksen nousun ehkäiseminen energiataloudellisten korjaustoimenpiteiden avulla; rakennus- ja talotekniset toimenpiteet mm. kiinteistöautomaation lisääminen - käyttöaikojen optimointi, käyttäjien informointi - Systemaattinen sähkönhankintajärjestelmä - Rakennus- ja taloteknisistä virheistä johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittaminen
- Kiinteistöjen terveellisuuden heikkeneminen	- Sairauspoissaolot - Työolosuhteiden heikentyminen - Käyttäjien olosuhteiden huonontuminen	- Panostus kiinteistöjen kunnossapitoon - Luokiteltujen rakennusmateriaalien käyttö - Säännölliset sisäilmapalaverit

2.8. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan toteutusta ohjaavat kaupunginhallituksen vuonna 2003 vahvistamat sisäisen valvonnan ohjeet. Kaupungin valvonta jakaantuu ulkoiseen valvontaan ja sisäiseen valvontaan. Ulkoisen valvonnan tärkein osa on tilintarkastus, jota toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäisen valvonta on osa organisaation johtamista, joka kattaa koko organisaation. Riittävän ja toimivan sisäisen valvontajärjestelmän luomisesta, ohjeistuksesta, ylläpitämisestä ja seurannasta vastaa kaupunginhallitus. Jokainen viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta, jolla varmennetaan mm. määräysten noudattaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Erityinen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta on tilivelvollisilla. Sisäistä valvontaa täydentää sisäinen tarkastus, joka tapahtuu kaupunginjohtajan johdolla ja sen käytännön toteutuksesta vastaa taloustoimi. Ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat yhtenevän toisiaan täydentävän ja kattavan valvontajärjestelmän. Kaupungin tilintarkastaja antaa tarkastuskertomuksessa lausunnon sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta.

Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat:

- strateginen suunnittelu. Valtuusto on vahvistanut kaupungin strategian kokouksessaan
- taloussuunnitelma ja talousarvio, jotka valtuusto käsittelee vuosittain joulukuussa
- toiminnan ja talouden raportointi, jota toteutetaan kaupunginhallituksen vuosittain vahvistamien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden puitteissa
- johtamisjärjestelmä, joka on määritelty pääosin kaupungin hallinto- ja toimintasäännössä
- hyvä hallintotapa, jonka keskeinen elementti on julkisuusperiaatteen noudattaminen
- henkilöstöhallinto
- riskien tunnistaminen ja hallinta
- lakien, ohjeiden ja määräysten noudattamisen valvonta

2000-luvun alkupuolella kaupunki on panostanut tehostetusti sisäisen valvonnan kehittämiseen. Hallintokuntien toteuttaman sisäisen valvonnan sisältö ja laatu ovat parantuneet merkittävästi.

Hallintokunnissa on tiedostettu, että sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä toiminnan johtamista. Tätä kautta yksikön toiminnot tehostuvat ja kaupungin tuottavuus paranee. Jatkossa sisäisen valvonnan kehittämisen painopistealueet ovat valvonnan suunnittelussa, raportoinnissa ja dokumentoinnissa.

Riskikartoitukset ja riskien hallintasuunnitelmat

Kaupungin toiminnallisten riskien hallinta perustuu toimintaketjujen määrittelyyn, niiden pohjalta tapahtuvaan riskienkartoitukseen sekä sisäisen valvonnan valvontakeinojen määrittelyyn ja vastuutukseen.

Toiminnallisten riskien hallinta muodostuu seuraavista asioista:

- toimintaketjut jaoteltuna osatoimintoihin
- vastuuhenkilöt osatoiminnoittain
- riskien kuvaus
- riskiluokka (pisteytettynä)
- riskienhallinta/ kehittämistoimenpiteet
- sisäisen valvonnan vastuuhenkilö osatoiminnoittain
- sisäisen valvonnan keinot ja tiheys

Edellä olevan pohjalta palvelukeskukset laativat vuosittain sisäisen valvonnan suunnitelman.

Raportointi

Palveluketjujen päävastuuhenkilö raportoi sisäisen valvonnan havainnoista esimiehelleen puolivuositain (ajalta 1.1. – 30.6. elokuussa ja ajalta 1.7. – 31.12. tammikuussa). Palvelukeskuksen johtaja raportoi omalle lautakunnalleen ja sisäiselle tarkastukselle puolivuositain edellä olevan aikataulun mukaisesti. Sisäinen tarkastus kokoaa edellä olevan pohjalta yhteenvetoraportin, joka toimitetaan kaupunginjohtajalle, kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle. Kaupunginvaltuustolle sisäisen valvonnan havainnoista ja toimivuudesta raportoidaan kaupungin tilinpäätöksessä.

Sisäisen valvonnan painopistealueita ovat vuonna 2011 olleet:

- hankintojen kilpailutus ja toteutus
- viranhaltijoiden hankintarajojen noudattaminen
- investoinnit ja investointiurakat
- talousarvioraportointi ja määrärahojen riittävyys
- maksukorttiosiot
- matkalaskut
- määräaikaiset palvelusuhteet
- käännetyt arvonnäkökohdat oikeellisuus

Kaikki palvelukeskukset ovat annetun ohjeen mukaisesti raportoineet puolivuositain sisäisen valvonnan toteutuksesta ao. hallinnonalallaan.

Kaupunginhallitus on käsitellyt sisäisen valvonnan raportit 29.8.2011 § 346 ja 27.2.2012 § 77.

Talousarvioraportointi on toteutettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden edellyttämässä laajuudessa.

Maksukorttien käytössä ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita.

Vakuudet ovat olleet asianmukaiset.

Määräaikaisten palvelusuhteiden tarkastuksissa esiin tulleet ns. ketjutetut palvelusuhteet on vakinaistettu, ellei määräaikaaisuudelle ole olemassa lainmukaista perustetta. Hallintokuntia on ohjeistettu merkitsemään määräaikaisiin sopimuksiin määräaikaisuuden peruste.

Valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu ja niistä on raportoitu tilinpäätöksen kohdassa talousarvion toteutuminen. Talousarvio oli alijäämäinen 1,0 milj. € (ei sis. vesilaitosta) ja tilinpäätöksen mukainen alijäämä oli 0,4 milj. € (ei sis. vesilaitosta). Tilinpäätöksen ennuste vuodelle 2011 on käsitelty valtuustossa 14.11.2011 § 106.

Kaupungin saatavista on raportoitu kaupunginhallitukselle neljännesvuosittain. Kaupungin yli 3 kuukautta sitten erääntyneet saatavat olivat vuoden 2011 lopussa 261 000 €.

Maksuvalmiudesta kaupunginhallitukselle on raportoitu kuukausittain.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 21.6.2010 § 47 määritellyt tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat.

Sisäinen tarkastus

Sisäistä tarkastusta on kaupunginkamreerin johdolla suorittanut osa-aikainen tarkastussihteeri. Sisäinen tarkastus on v. 2011 kohdistunut mm. seuraaviin toimintoihin: keskitettyjen hankintojen hankintapaikat, matkakustannusten korvaukset, autolämmityspaikkojen maksujen perintä, sisäisten vuokrien vuokrasopimukset, määräaikaisten työntekijöiden työsopimukset, viranhaltijoiden hankintarajojen noudattaminen, hankintojen kilpailuttamiseen liittyvät asiakirjat, investointihankkeiden ostolaskut, lumenkaatopaikan laskutus, käännetyin arvonlisäverovelvollisuuden oikeellisuus. Tarkastuksista on raportoitu kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle, tilintarkastajalle ja ao. hallintokunnille.

2.9. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**2.9.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen (sis. vesilaitos)****TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT
(sis. vesilaitos)**

	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	28 640	17 926
Toimintakulut	-133 217	-118 980
Toimintakate	-104 577	-101 054
Verotulot	67 304	64 747
Valtionosuudet	42 006	39 248
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	205	145
Muut rahoitustuotot	1 335	1 957
Korkokulut	-610	-371
Muut rahoituskulut	-1 041	-644
Vuosikate	4 623	4 029
Poistot ja arvonalentumiset	-5 418	-5 440
Satunnaiset tuotot	0	144
Satunnaiset kulut	0	-37
Tilikauden tulos	-795	-1 304
Tilinpäätössiirrot	520	579
Tilikauden alijäämä	-275	-725

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	Kuntien ka. 2010	2011	2010
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25	21	15
Vuosikate, % poistoista	145	85	74
Vuosikate/euroa/asukas	461	209	182
Asukasmäärä	-	22 142	22 095

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

2.9.2. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (sis. vesilaitos)

	2011	2010
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate ja liikeylijäämä (liikelait poistot+rahoitus)	4 623	4 029
Satunnaiset erät	0	107
Tulorahoituksen korjauserät	-462	-317
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 207	-15 392
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 766	1 163
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	538	2 437
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 742	-7 974
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-16	-29
Antolainasaamisten vähennys	118	130
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 900	17 066
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 886	-5 291
Lyhytaikaisten lainojen muutos	93	-1 999
Oman pääoman muutokset	0	248
Muut maksuvalmiuden muutokset	916	-2 127
Rahoituksen rahavirta	5 125	7 999
Rahavarojen muutos	1 383	24
Rahavarat 31.12	20 546	19 163
Rahavarat 1.1	-19 163	-19 138

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	Kuntien ka. 2010	2011	2010
Investointien tulorahoitus, %	71	55	28
Pääomamenojen tulorahoitus, %	43	35	21
Lainanhoitokate	2	1	1
Kassan riittävyys, pv	39	51	47
Asukasmäärä	-	22 142	22 095

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, €

= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate/(Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys

= 365 pv * Rahavarat 31.12/Kassasta maksut tilikaudella

2.10. Rahoitusasema ja sen muutokset (sis. vesilaitos)**Tase ja sen tunnusluvut**

VASTAAVAA	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	197,9	34,6
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	11 968,6	11 682,5
Rakennukset	31 419,0	32 601,5
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 948,7	21 415,2
Koneet ja kalusto	1 571,7	1 020,1
Muut aineelliset hyödykkeet	151,7	140,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 868,9	1 384,4
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	27 141,5	27 048,3
Muut lainasaamiset	2 918,8	2 918,8
Muut saamiset	15,8	0,0
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	60,0	92,5
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 030,7	2 357,9
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset	19,1	28,2
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 101,2	970,2
Lainasaamiset	0,0	117,7
Muut saamiset	4 145,6	2 924,1
Siirtosaamiset	1 201,1	1 276,2
III Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2,2	2,2
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	13 994,9	14 947,8
IV Rahat ja pankkisaamiset	6 548,8	4 212,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ	130 306,2	125 174,9

VASTATTAVAA	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	63 789,4	63 789,4
Arvonkorotusrahasto	583,1	583,1
Muu oma pääoma	10 705,7	11 245,0
Edellisien tilikausien ylijäämä(+)/alijäämä(-)	0,0	248,0
Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-275,3	-725,2 *
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	5 317,7	5 775,3
Vapaaehtoiset varaukset	310,0	310,0
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	17,0	22,5
Muut pakolliset varaukset	0,0	0,0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	50,2	85,4
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 302,6	2 634,2
Muut toimeksiantojen pääomat	183,1	90,4
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	30 679,1	26 478,0
Saadut ennakot	397,7	1 235,0
Muut pitkäaikaiset velat	519,5	275,2
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	4 288,9	4 382,3
Saadut ennakot	504,3	242,9
Ostovelat	4 013,5	2 950,5
Muut velat	711,0	699,5
Siirtovelat	6 208,6	4 853,4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	130 306,2	125 174,9

* Tasealijäämää katettu investointi- ja kehittämisrahastosta. Kts. kohta 2.14.1 Tilikauden tuloksen käsittely

TASEEN TUNNUSLUVUT	Kuntien ka. 2010	2011	2010
Omavaraisuus (%)	65	62	66
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	45	36	32
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 064 282	-275	-477
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 314	-12	-22
Lainakanta 31.12., milj €	10 519	35	31
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 957	1 579	1 397
Lainasaamiset, milj. €	-	2 919	2 919
Asukkaiden lukumäärä 31.12	-	22 142	22 095

Tunnuslukujen laskentakaavat**Omavaraisuusaste, %**

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12

= $\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}$

Lainasaamiset 31.12

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

2.11. Kokonaistulot ja –menot (ei sis. vesilaitosta)

TULOT	milj. €	MENOT	milj. €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	34,2	Toimintakulut	141,3
Verotulot	67,3	Korkokulut	0,6
Valtionosuudet	42,0	Muut rahoituskulut	1,0
Korkotuotot	0,2	Satunnaiset kulut	0,0
Muut rahoitustuotot	2,9	Tulorahoituksen korjauserät	
Satunnaiset tuotot	0,0	Pakollisten varausten muutos	
Tulorahoituksen korjauserät		- pakollisten varausten li. (+), väh(-)	0,0
- pysyvien vastaavien		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
hyödykkeiden luovutusvoitot	-0,5	luovutustappiot	0,0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin	1,8	Investointimenot	9,3
Pysyvien vastaavien			
hyödykkeiden luovutustulot	0,5	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8,2	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,5	Kokonaismenot yhteensä	156,73
Kokonaistulot yhteensä	157,28		

Täsmäytys:

Kokonaistulot-Kokonaismenot= 157,28-156,73=0,55

Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos = [0,85]-[1,38]= [0,54]

2.12. Iisalmi-konsernin toiminta ja talous

Kunnille säädettiin velvollisuus laatia konsernitase ja sen liitetiedot kuntalain (365/1995) taloutta koskevien säännösten voimaan tullessa vuoden 1997 alusta. 15.5.2007 voimaan tulleella kuntalain muutoksella (519/2007) kunnan konsernitilinpäätöksen sisältöä laajennettiin siten, että konsernitaseen ja liitetietojen lisäksi kunnan on, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta, laadittava myös konsernituloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma.

- Kuntalain 13 § mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista.
- Kuntalain 16 a §:ssä on määritelty kuntakonserni.
- Kuntalain 25 a §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.
- Kuntalain 68 a §:ssä on määritelty konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus ja sisältö.
- Kuntalain 69 § mukaan toimintakertomuksessa annetaan selvitys kuntakonsernin tavoitteiden toteutumisesta.
- Kuntalain 71 §:n mukaan tarkastuslautakunta arvioi kuntakonsernin tavoitteiden toteutumista.
- Kuntalain 73 §:n mukaan tilintarkastaja tarkastaa konsernitilinpäätöksen ja konsernivalvonnan asianmukaisuuden.

Konsernin toiminnan ohjaus ja valvonta

Konsernin ohjauksen päälinjaukset on määritelty kaupunginvaltuuston hyväksymissä kaupungin konserniohjeissa. Ohjeissa on määritelty kaupunginvaltuuston kaupunginhallituksen ja johtavien viranhaltijoiden toimivalta konserniohjauksessa, konsernin tavoitteenasettelu ja raportointi, tilintarkastus, rahoitus, riskien hallinta, henkilöstöpolitiikka yhteishankinnat ja tiedotus.

Konserniseurantaa varten on valmisteltu vastuumatriisi, jossa on määritelty viranhaltijatason seurantavastuu konserniyhtiöittäin.

Vuosittain talousarvion yhteydessä valtuusto vahvistaa keskeisille konserniyhteisöille tavoitteet. Tilikauden aikana konserniyhteisöt raportoivat neljännesvuosittain tavoitteiden toteutumisesta. Kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä annetaan selvitys konsernin tilikauden toiminnan ja talouden toteutumisesta. Kaupungin tilinpäätös sisältää täydellisen konsernitilinpäätöksen.

Konsernitilinpäätös tietojen antamista ja valmistelua varten kaupunginhallitus on vahvistanut konsernitilinpäätösohjeet.

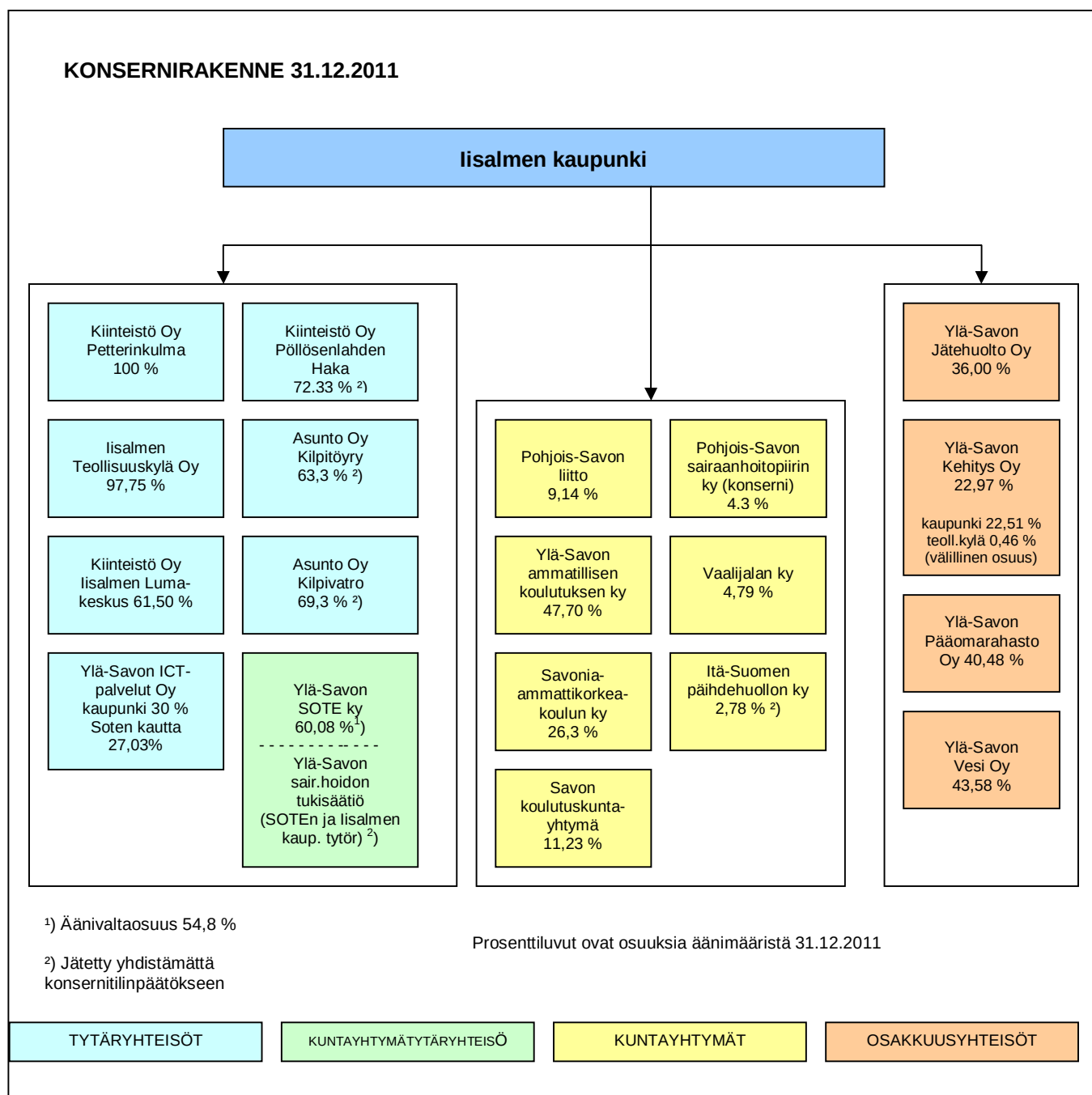
Lisäksi tapauskohtaisesti yhteisöedustajia voidaan ohjeistaa, yhtiöiden edustajia kuulla suullisesti ja järjestää suunnittelukokouksia merkittävistä konsernia koskevista asioista. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toimintaa valvoo yhteislautakunta. Lautakunta on perustettu Iisalmen kaupungin organisaatioon. Lautakunnan esittelijänä toimii yhteysjohtaja. Lautakunnan tehtävät ja asema on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa ja seutusopimuksessa.

Iisalmi-konserniin v. 2011 kuuluu 8 tytäryhteisöä, 7 kuntayhtymää ja 4 osakkuusyhteisöä. Merkittävimmät tytäryhteisöt ovat Kiinteistö Oy Petterinkulma, Iisalmen Teollisuuskylä Oy ja Ylä-Savon SOTE ky. Merkittävimmät kuntayhtymät ovat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä.

V. 2011 konsernin omistusosuuksissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

Iisalmen kaupungin peruspääomaosuus Ylä-Savon SOTE ky:n peruspääomasta 31.12.2011 60,08 %. Vuonna 2011 Ylä-Savon SOTE ky on luettu tytäryhteisöksi (KILA, kuntajaoston lausunto 112, 29.11.2011). Tästä johtuen myös Ylä-Savon sairaanhoidon tukisäätiö luetaan Iisalmen kaupungin tytäryhteisöksi 1.9.2011 alkaen aloitti toiminta Ylä-Savon ICT-palvelut OY, jonka osakekannasta Iisalmen kaupunki omistaa suoraan 30 % ja välillisesti Ylä-Savon SOTE ky:n kautta 23,07 %.

KONSERNIRAKENNE 31.12.2011



Yhteisöjen yhdistely konsernitaseeseen

Konserniohjeistukseen perustuen seuraavat tytäryhteisöt on niiden vähäisen merkityksen johdosta jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen: Kiinteistö Oy Pöllösenlahden Haka, Asunto Oy Kilpitöyry ja Asunto Oy Kilpivatro.

Samoin konsernitilinpäätöksen kannalta epäolennaisena kuntayhtymänä konsernitaseeseen on jätetty yhdistelemättä Itä-Suomen päihdehuollon ky. Ylä-Savon SOTE ky alakonserniin kuuluva Ylä-Savon sairaanhoidon tukisäätiö on jätetty yhdistelemättä Iisalmen konsernitilinpäätökseen.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat vuonna 2011

Kiinteistö Oy Petterinkulma

Kiinteistö Oy Petterinkulman liikevaihto vuonna 2011 oli 7,3 miljoonaa euroa ja muut kiinteistöjen tuotot 77 902 euroa. Yhtiön lainamäärä vuoden lopussa oli 21,6 miljoonaa euroa. Uutta lainaa ei otettu. Lainoja lyhennettiin 1,2 miljoonaa euroa. Lainojen korkoja maksettiin 0,43 miljoonaa euroa. Kaupungin takaamien lainojen määrä vuoden 2011 lopussa oli 14,0 miljoonaa euroa.

Asuntojen määrä oli vuoden 2011 lopussa 1 502 kpl ja asukkaiden määrä 2 327 henkilöä. Yhtiön asuinkiinteistöjen painotettu kuukausineliövuokra oli 31.12.2011 8,04 € / m² / kk (7,70 € / m² / kk vuonna 2010).

Kiinteistö Oy Petterinkulman palveluksessa oli vuonna 2011 keskimäärin 32 henkilöä (33 henkilöä vuonna 2010) ja vuoden 2011 lopussa 26 vakinaista henkilöä (26 henkilöä vuonna 2010).

Tilikaudelle laadittu talousarvio toteutui hyvin. Yhtiön maksuvalmius tilikaudella oli hyvä.

Tavoitteet ja niiden toteutuma

	Tavoite	Toteutuma
Liikevaihto	7 200 000	7 272 097,96
Muut kiinteistön tuotot	74 000	77 902,02
Henkilöstökulut	1 300 000	1 139 847,97
Lainojen lyhennykset	1 220 000	1 025 923,33
Poistot		1 066 116,88
Kiinteistöjen muut kulut	3 500 000	3 344 384,52
Luottotappiot	10 000	14 272,70
Rahoitustuotot ja- kulut	-650 000	-467 030,99
Vuokrasaamiset	alle 70 000	91 196,43
Painotettu keskivuokra kauden lopussa (arava-asunnot)	7,96 €/m ² /kk	7,96 €/m ² /kk
Asuntojen käyttöaste	yli 98 %	99,14 %
Henkilöstömäärä kokopäivätoimiseksi muutettuna	34 hlöä	32 hlöä
Kerrostaloasunnot 36 kpl Luuniemelle valmistuvat syksyyn 2011	4 080 664	*)
Asuntojen määrä tilikauden lopussa	1 543 kpl	1 502 kpl

*) Kerrostaloasunnot 36 kpl Luuniemelle valmistuvat 1.5.2012 johtuen työmaan haltuunotosta ja uuden urakkakilpailun järjestämisestä.

Iisalmen Teollisuuskylä Oy

Olennaisia tapahtumia toimintaympäristössä

Ylä-Savon seudun talouskasvu sekä yritysten kehitysnäkymät taantuivat syksyn 2008 jälkeen ja taantuma jatkui edelleen aina syksyyn 2010 saakka. Tuolloin suurin osa Ylä-Savon vientivetoisesta teollisuudesta elpyi, mutta varsinkin rakennus- ja energia-alan kasvu on ollut muuta teollisuuskasvua hitaampaa. Vuosi 2011 on yritystemme osalta sujunut edelleen kasvuvoittoisesti. Varsinkin teknologiateollisuus on porskuttanut ja yltänyt Pohjois-Savon mittakaavassa mm. Tekes kehittämishankkeiden kärkeen. Investoinnit ovat olleet mittavia ja myös kaupan kehitys eritoten seudun keskuksessa Iisalmissa jo pitkään jatkuneen kasvun huipentumana saanut lisäksi kaivattua erikoistavara-kauppaa.

Seudun työttömyys on yli 10 %.

Väestön väheneminen koko Ylä-Savossa jatkui huolimatta teollisuuden ja kaupan kohtalaisista näkymistä ja investoinneista. Vain Iisalmissa väestön kehitys on kääntynyt niukasti positiiviseksi.

Teollisuuskylässä yritysten tilauskantojen säilyminen ja osin paraneminen on heijastunut suoraan mm. yritystemme maksukyvyyn säilymisensä.

Vuodelle 2012 näkymät näyttävät edelleen hyviltä ja jo vuoden jatkunut hienoinen kasvu näyttäisi jatkuvan lyhyellä aikajänteellä jotakuinkin entisenlaisena huolimatta vientiteollisuutta uhkaavasta Euroopan talousalueen kriisistä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiön toiminta painottui kuluneena tilivuonna Soinlahdessa taantuman kynnyksellä pysähtyneen sahan toiminnan käynnistämiseen. Tavoitteessa näytetään onnistuneen hyvin ja vientimarkkinat hyvin taitavilla erikoistuneilla jatkojalostajilla tilauskirjat näyttävät pitävän riippumatta toimintaympäristöön kohdistuvista ajoittaisista iskuista. Positiivinen vire on ollut päällä kaikilla Teollisuuskylän asiakasyrityksillä läpi koko kuluneen vuoden.

Teollisuuskylän panostukset yritysten toiminnan ja kilpailukyvyyn säilyttämiseen näkyvät nyt yritysten valmiuksissa toimia ripeästi taantuman taittuessa lievään kasvuun.

Teollisuuskylän toimitilojen vuokraustoiminta on jatkunut koko vuoden yllätyksittä. Keskustassa sijaitsevien liiketoimintatilojen käyttöaste on lähennellyt sataa prosenttia kuluneen vuoden lopulla. Toimitilojen kunnostukseen on panostettu optimaalisesti niin että pahimpiin ongelma-alueisiin ja vahinkojen ennaltaehkäisyyn on kiinnitetty erityistä huomiota. Vuoden aikana on suoritettu neljään kiinteistöön saneeraustoimia, jotka pääosin on jyvitetty yritysten maksamiin vuokriin.

Vanhojen teollisuuskiinteistöjen myyntiponnisteluja on edelleen jatkettu ja toimitiloista onkin käyty neuvotteluja.

Teollisuuskylän omistamissa kiinteistöissä toimi tilikauden lopulla yhteensä 45 yritystä, jotka työllistivät yhteensä n. 450 henkeä.

Teollisuuskylän toimitilojen käyttöaste on säilynyt n. 95%. Muutoin vapaiden tilojen määrä on säilynyt lähes ennallaan.

Teollisuuskylällä ei ollut luottotappioita kuluneena vuonna. Vuokrasaamisten osalta tilanne on vuoden lopussa ollut hyvä.

Arvio todennäköisestä kehityksestä

Teollisuuskylällä ei ole tulevalle vuodelle tiedossa luottotappioita. Teollisuuskylän taloutta rasittavat edelleen liikekiinteistön energiakulut, joita pyritään sähkön osalta mahdollisuuksien mukaan siirtämään vuokralaisille ainakin niiltä osin mitä vuokralaisen normaalia suurempi sähkönkäyttö aiheuttaa. Uhka vapaiksi jäävistä tiloista jatkuessaan heikentää yhtiön taloutta. Vuodenvaihteessa 2011 vapaita tiloja yhteensä n. 1700 m². Toimitilojen vuokraamisesta on ollut säännöllisesti neuvotteluja. Myös eräiden hallien myynnistä on käyty useita neuvotteluja. Tilojen tarjonnassa tilojen käyttötarkoitus ja koko eivät kohtaa kysyntää.

Yhtiön taloutta helpottavat jo jonkin aikaa matalahkoina pysyneet lainojen korot. Tämä korostuu kun pääosa yhtiön lainoista on vaihtuvakorkoisia. Tilanne korkomarkkinoilla on arvioitu jatkuvan samansuuntaisena ainakin kuluvan vuoden eikä suuria muutoksista odoteta sittenkään.

Teollisuusalueiden kehittämisen osalta Teollisuuskylä tekee yhteistyötä kaupungin teknisen keskuksen kanssa. Uuden teollisuusalueen käyttöönoton uskotaan vaikuttavan positiivisesti teollisuuden kehittämiseen ja uusinwestointeihin. Eri toimialojen kehittämistyössä ja markkinoinnissa tukeudutaan kaupungin omiin organisaatioihin sekä muihin yhteistyökumppaneihin ja alueen hanke-työskentelyyn.

Talouskatsaus vuoteen 2011

Vuosi 2011 oli yhtiön 37. toimintavuosi. Liikevaihto kasvoi 22 476 € ollen 966 027 €.

Kirjattuja luottotappioita ei ollut. Luovutusvoittoja ei ollut. Pysyvät vastaavat vähenivät 286 296 € ja vaihtuvat vastaavat vähenivät 530 683 €. Pitkäaikaisten saamisten osuus kiinteistötuotoista oli 3 118 488 €.

Yhtiö on lyhentänyt pitkäaikaisia eläkelainoja 0 €. Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta ovat vähentyneet 784 526 €. Yhteensä pitkäaikaiset velat ovat vähentyneet 784 526 €. Yhteensä lyhytaikainen velka on vähentynyt 283 178 €. Velat yhteensä vähentyneet 1 067 705 €.

Poistot olivat 303 199 €.

Tilikauden voitto oli 250 725 €. Voittoon vaikuttavat lainakorkojen alhaisuus sekä mm. käyttökorvausten perintä ja isännöintipalvelujen palauttaminen omaksi työksi.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Martti Harju ja varapuheenjohtajana Iivo Polvi. Muina hallituksen jäseninä olivat Ismo Partanen, Pekka Kärkkäinen, Pirjo Rytkönen, Jouni Toppinen ja Markku Eestilä. Hallitus kokoontui 4 kertaa varsinaiseen kokoukseen.

Yhtiön toimitusjohtajana on tilikauden aikana toiminut Kari Luostarinen.

Tavoitteet ja niiden toteutuma 2011

Tavoite	Tuloksellinen toimintavuosi ja poistot suunnitelman mukaiset.
Toteutuma	Poisto-ohjelma suunnitelman mukainen. Toimintavuosi voitollinen.
Tavoite	Toimitilojen käyttöaste on n. 95 %. Vapaiden teollisuustilojen osalta markkinointia tehostetaan.
Toteutuma	Käyttöaste n. 95%. Vuokralaisten vaihtuvuutta on ollut ja Teollisuuskylään on saatu myös uusia toimijoita. Uusia toimijoita tullut lähinnä liiketiloihin. Muualla Teollisuuskylässä vaihtuvuus vähäisempää. Kaksi yritystä muuttanut rakentamiinsa uusiin toimitiloihin Iisalmessa. Tilalle saatu yksi. Toimitilojen markkinointityötä tehostetaan.
Tavoite	Elinkaarensa päässä olevien teollisuuskiinteistöjen markkinointi.
Toteutuma	Vanhojen hallien myynnistä käyty useita neuvotteluja eri tahojen kanssa.
Tavoite	Kunnostusta vaativien kohteiden saneeraaminen kiinteistön arvon säilyttämiseksi.
Toteutuma	Teollisuuskylän resursseja käytetty mahdollisuuksien ja resurssien mukaan vanhojen kiinteistöjen kunnostamiseen vahinkojen ehkäisemiseksi. Kohteiden laajempaan saneeraamiseen ei ole ryhdytty. Tiloja pidetty kohtuullisessa kunnossa ja syntyneet vauriot kyetty korjaamaan heti.
Tavoite	Teollisuustilojen markkinointi ja tarvittaessa uusien toimitilojen rakentaminen
Toteutuma	Uusien toimitilojen rakentamiseen ei ole ollut tarvetta.

Kaupungin maksusuudet kuntayhtymille (1 000 €) vuonna 2011

Kuntayhtymä	Käyttötalous	Investoinnit
Pohjois-Savon Liitto	192	-
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	-	11
Ylä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon ky SOTE	65 259	67
YHTEENSÄ	65 451	78

2.13. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

	2011	2010
Toimintatuotot	112 204,81	99 989,27
Toimintakulut	-235 590,98	-218 306,21
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	60,67	50,65
Toimintakate	-123 325,50	-118 266,29
Verotulot	66 998,34	64 458,56
Valtionosuudet	69 039,93	65 602,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	357,71	129,59
Muut rahoitustuotot	1 359,41	1 987,95
Korkokulut	-1 343,95	-1 060,35
Muut rahoituskulut	-1 365,62	-981,75
VUOSIKATE	11 720,31	11 870,46
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 225,42	-10 171,05
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-14,55	59,16
Tilikauden tulos	1 480,34	1 758,57
Tilinpäätössiirrot	-843,71	-1 001,24
Vähemmistöosuudet	-18,23	-4,29
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	618,40	753,04

* edellisen vuoden vertailuluvuista kts. lisätiedot kohdasta 10.8.1 konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,6	45,8
Vuosikate/Poistot, %	114,6	116,7
Vuosikate/, euroa/asukas	529	537
Asukasmäärä	22 142	22 095

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahavirta	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	11 720,31	12 357,56
Satunnaiset erät	-14,55	59,16
Tulorahoituksen korjauserät	-548,45	-352,72
	<u>11 157,31</u>	<u>12 064,00</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-16 247,85	-21 689,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 223,92	1 490,52
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot	562,26	2 532,84
	<u>-13 461,67</u>	<u>-17 665,70</u>
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 -2 304,36	 -5 601,69
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-15,78	-29,18
Antolainasaamisten vähennykset	152,91	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 552,98	20 895,45
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 913,68	-7 580,49
Lyhytaikaisten lainojen muutos	340,65	-1 948,00
Oman pääoman muutokset	61,12	1 488,08
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant.varojen ja pääomien muutokset	90,79	131,56
Vaihto-omaisuuden muutos	32,57	-116,09
Saamisten muutos	-1 935,45	-6 607,66
Korottomien velkojen muutos	1 531,01	5 336,71
Rahoituksen rahavirta	<u>1 897,11</u>	<u>11 570,39</u>
 Rahavarojen muutos	 -407,25	 5 968,70
 Rahavarojen muutos	 -407,25	 5 481,60
Rahavarat 31.12.	31 460,73	31 867,99
Rahavarat 1.1.	-31 867,99	-26 386,39

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	72	57
Pääomamenojen tulorahoitus, %	54	44
Lainanhoitokate	1	2
Kassan riittävyys	44	47

Tunnuslukujen laskentakaavat:**Investointien tulorahoitus, €**

= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate/(Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys

= 365 pv * Rahavarat 31.12/Kassasta maksut tilikaudella

VASTAAVAA	2011	2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	669,3	616,4
Muut pitkävaikutteiset menot	267,5	221,7
Ennakkomaksut	39,5	0,0
*Aineettomat hyödykkeet	976,3	838,2
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 185,7	13 900,5
Rakennukset	88 329,8	90 146,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 577,6	22 025,6
Koneet ja kalusto	5 495,4	5 271,9
Muut aineelliset hyödykkeet	440,0	424,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 979,3	3 457,0
*Aineelliset hyödykkeet	139 007,9	135 226,2
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 563,3	94,5
Osakkeet ja osuudet	2 170,8	6 591,4
Muut lainasaamiset	92,0	-25,7
Muut saamiset	72,3	56,2
*Sijoitukset	6 898,4	6 716,4
**Pysyvät vastaavat	146 882,5	142 780,8
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	775,2	1 200,6
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 076,0	2 393,2
Muut toimeksiantojen varat	321,3	312,2
*Toimeksiantojen varat	3 172,5	3 906,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	304,5	306,9
Keskeneräiset tuotteet	74,3	248,2
Muu vaihto-omaisuus	480,6	336,9
*Vaihto-omaisuus yhteensä	859,4	892,0
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	4 235,9	3 395,9
Lainasaamiset	674,2	709,3
Muut saamiset	240,5	34,1
Siirtosaamiset	122,0	974,8
*Pitkäaikaiset saamiset	5 272,6	5 114,1
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 380,9	4 089,9
Lainasaamiset	76,8	195,6
Muut saamiset	7 929,6	5 563,2
Siirtosaamiset	3 408,5	3 205,2
*Lyhytaikaiset saamiset	14 795,7	13 053,9
**Saamiset	20 068,3	18 168,0
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2,2	2,2
Sijoitukset rahanarvoinen instrumentteihin	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,0	0,0
Muut arvopaperit	13 998,2	14 951,4
*Rahoitusomaisuusarvopaperit	14 000,5	14 953,6
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	17 460,3	16 914,4
**Vaihtuvat vastaavat	52 388,4	50 928,0
VASTAAVAA	202 443,4	197 614,8

VASTATTAVAA	2011	2010
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 789,4	63 789,4
Osuus kuntayhtymien oman pääoman l	0,0	0,0
Arvonkorotusrahasto	5 873,6	5 873,6
Muut omat rahastot	12 170,9	12 644,1
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 953,9	-4 323,1
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	618,4	753,0
*Oma pääoma	79 498,4	78 737,0
VÄHEMMISTÖOSUDET	158,8	126,1
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	7 403,6	8 034,6
Vapaaehtoiset varaukset	7 778,6	6 220,2
*Poistoero ja vapaaehtoisetvaraukset	15 182,1	14 254,8
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	22,6	22,5
Muut pakolliset varaukset	374,4	396,1
*Pakolliset varaukset	397,0	418,7
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	802,4	1 241,6
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 399,9	2 717,4
Muut toimeksiantojen pääomat	541,3	445,5
*Toimeksiantojen pääomat	3 743,6	4 404,5
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	57 352,7	53 350,5
Lainat julkisyhteisöiltä	1 931,3	3 473,4
Lainat muilta luotonantajilta	6 327,8	6 582,4
Saadut ennakot	707,7	1 563,8
Muut velat	519,8	275,2
*Pitkäaikainen	66 839,3	65 245,3
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	6 523,2	6 522,3
Lainat julkisyhteisöiltä	242,8	123,1
Lainat muilta luotonantajilta	257,6	322,9
Saadut ennakot	1 288,8	1 035,0
Ostovelat	10 423,8	10 309,2
Muut velat	1 541,7	1 522,7
Siirtovelat	16 347,6	14 593,3
*Lyhytaikainen vieras pääoma	36 625,5	34 428,4
**Vieras pääoma	103 464,8	99 673,7
VASTATTAVAA	202 444,7	197 614,8
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2011	2010
Omavaraisuusaste	47	48
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41	42
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	2 954	4 323
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	133	196
Konsernin lainat, €/asukas	3 304	3 198
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	73 155	70 650
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	766	684
Kunnan asukasmäärä	22 142	22 095

Omavaraisuusaste

= 100 x (Oma pääoma+Vähemmistöosuus+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus

= 100 * (Vieras pääoma-Saadut ennakot)/Käyttötulot

Konsernin lainakanta

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot+ Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

2.14. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnanhallituksen on kuntalain 69 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Kunnanhallituksen esitys tuloksen käsittelystä voi tarkoittaa investointivarausten, poistoeron tai rahaston lisäystä.

Hyvän kirjanpitotavan mukaisena voidaan pitää seuraavien ehtojen täyttymistä varaus- ja rahastosiirroissa tilikauden tuloksesta:

- § investointivarausten lisäys kohdentuu määrättyyn vastaiseen investointimenoon
- § poistoeron lisäys liittyy määrättyyn investointivarausten tuloutukseen tilikaudella
- § siirto vahinkorahastoon perustuu hyväksyttyyn suunnitelmaan omavastuun kattamisesta
- § siirto lahjoitusrahastoon perustuu tilikauden tuloksi kirjattuun lahjoitukseen.

Hyvän kirjanpitotavan mukaista ei ole varaus- ja rahastosiirto tuloksen tasaamiseksi ilman, että ne liittyvät edellä mainittuihin menoeriin tai tuloutuksiin.

Kuntalain säännökset talouden tasapainottamisesta

Talouden tasapainottamista koskevat kuntalain säännökset ovat muuttuneet 1.8.2006. Lainmuutoksella on pyritty terävöittämään ja täsmentämään tasapainottamista koskevia säännöksiä. Keskeiset muutokset ovat seuraavat:

65 § 3 mom. (talousarvio ja -suunnitelma)

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), jolla kattamatonta alijäämää katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

69 § 2 mom. (toimintakertomus)

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

71 § 3 mom. (tarkastuslautakunta)

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

2.14.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Poistoero

Poistoeron muutos yhteensä -457 645 €.

Poistoeron lisäys -44 763 €. Poistoeron vähennys yhteensä 502 408 €, josta kaupungin poistoeron vähennys 432 508 € ja vesilaitoksen poistoeron vähennys 69 900 €.

Rahastot

Kehittämis- ja investointirahastosta tuloutettu 477 251,52 € (tasealijäämän kattaminen).

Kaupungin vahinkorahastoon on siirretty 128 347,99 € ja vahinkorahastosta on tuloutettu 146 518,15 € tapaturmavakuutusmaksuja. Lisäksi vahinkorahastosta on tuloutettu 44 762,96 € liikuntahallin korjaukseen. Kaupungin opintorahastoon on siirretty 1 454,45 € ja rahastosta tuloutettu 600,00 €.

Tilikauden alijäämä

Tilikauden alijäämä 275 312,49 € kirjataan taseen oman pääoman yli-/ alijäämätillille.

2.14.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2011-2014/TULOSLASKELMA, tasapainottamaton						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Toimintatuotot	29 959 262	22 066 189	33 882 778	33 615 974	33 695 975	33 695 975
Toimintakulut	-132 180 728	-126 683 023	-140 530 800	-142 804 337	-145 927 471	-148 367 471
Toimintakate	-102 221 466	-104 616 834	-106 648 022	-109 188 363	-112 231 496	-114 671 496
Verotulot	64 842 566	62 812 000	66 855 000	68 950 000	70 350 000	72 550 000
Valtionosuudet	37 282 577	39 300 000	41 002 808	41 800 000	42 600 000	43 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 944 598	2 370 384	2 276 053	2 342 953	2 337 953	2 333 953
Korkotuotot	292 144	597 900	155 250	155 000	154 000	153 000
Muut rahoitustuotot	3 451 393	2 927 984	3 199 653	3 175 453	3 154 453	3 136 453
Korkokulut	-414 087	-668 300	-609 700	-610 000	-660 000	-700 000
Muut rahoituskulut	-384 852	-487 200	-469 150	-377 500	-310 500	-255 500
Vuosikate	2 848 275	-134 450	3 485 839	3 904 590	3 056 457	3 712 457
Poistot ja arvon alentumiset	-4 194 943	-4 978 533	-4 936 757	-5 233 084	-5 713 245	-5 917 805
Tilikauden tulos	-1 346 668	-5 112 983	-1 450 918	-1 328 494	-2 656 788	-2 205 348
Poistoeron muutos	-434 513	-767 000	432 000	377 000	387 000	355 000
Rahastojen muutos	832 248	1 200 000	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-948 933	-4 679 983	-1 018 918	-951 494	-2 269 788	-1 850 348

TALOUDEN TASAPAINOTUS					
	TAE2011	TS2012	TS2013	TS2014	Yhteensä
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
KAUPUNKI YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 019	-951	-2 270	-1 850	-6 091
VESILAITOS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5	5	17	33	50
YHTEENSÄ	-1024	-946	-2253	-1817	-6 041

TASAPAINOTUSTOIMENPITEET:

Verotuloarvion tarkistus v. 2011-2014

Lisäys 1,3 milj €/vuosi huomioitu yllä olevassa tuloslaskelmassa

Eläköityminen	27	149	362	538
Vapaaeht.henkilöstösäästöt	50	50	50	150
Kiinteistöveron tarkistus	400	400	400	1200
Tulovero% tarkistus		1400	1400	2800
Myyntivoitot/konserniavustus		1400	0	1400

**TASAPAINOTUS-
TOIMENPITEET**

YHTEENSÄ	1877	1999	2212	6088
-----------------	------	------	------	-------------

YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-1024	931	-254	395	47
----------------------	----------	----------	--------------	------------	-------------	------------	-----------

JÄÄ KATETTAVAKSI

RAHASTOJEN PÄÄOMASTA	-1024	-1024
-----------------------------	-------	-------

Tasealijäämä 31.12.2010 katetaan rahastojen pääomista.

- Taloussuunnitelma on laadittu kattamaan v. 2011 – 2014 eli neljä vuotta, joista v. 2011 on talousarviovuosi
- Taloussuunnitelma on laadittu v. 2011 rahanarvossa eli inflaatiota ei ole huomioitu
- Taloussuunnitelmavuosien 2012 – 2014 pohjana on vuoden 2011 talousarvioehdotuksen toimintatuotot/ -kulut
- Suunnitelmavuosille 2012 – 2014 on laskettu 1 prosentin suuruinen yleinen palkankorotusvaraus
- Henkilöstösäästöistä on laadittu erillinen henkilöstösuunnitelma, jonka pohjana on henkilöstön Kevan laskennallinen eläköitymislista
- Taloussuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty valtakunnallisen peruspalveluohjelman v. 2011 – 2014 ennusteita kuntatalouden kehityksestä
- Talouden tasapainotuksessa on mukana Iisalmen Vesi –liikelaitos
- Esitystapa: pohjana tuloslaskelma, joka sisältää hallintokuntien esitykset v. 2012 – 2014, jonka jälkeen esitetty talouden tasapainottamistoimenpiteet. Tämän jälkeen kaupungin tasapainoitettu tuloslaskelma v. 2011 – 2014 (ei sis. vv-laitos)

Toimintatuotot

Toimintatuotoissa ei tapahdu suunnitelmakaudella oleellisia muutoksia.

Toimintakulut

- SOTE kuntayhtymän maksuosuuksiin on laskettu kulujen lisäystä seuraavasti: v. 2012 1,0 milj. euroa, v. 2013 1,0 milj. euroa ja v. 2014 1,0 milj. euroa.
- Yleisvaraus ennalta arvaamattomiin kuluihin 1,0 milj. euroa/ vuosi
- Henkilöstömenojen sopeutus huomioitu erillisen henkilöstösuunnitelman mukaisesti
- Muilta osin toimintamenoissa ei tapahdu oleellisia muutoksia

Verotulot

Verotuloarvion perusteet (tasapainottamaton)

- v. 2011 tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentin taso
- Yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuus v. 2012 – 2014 21,99 %
- Verotuloarvio laadittu käyttäen perusteena Kuntaliiton veroennustekehikkoa syyskuulta 2010, jota on korotettu 1,3 milj. eurolla
- Verotulot: v. 2012 69,0 milj. euroa, v. 2013 70,4 milj. euroa, v. 2014 72,6 milj. euroa

Valtionosuudet

- Valtionosuudet: v. 2012 41,8 milj. euroa, v. 2013 42,6 milj. euroa, v. 2014 43,5 milj. euroa, kasvu 2 %/ vuosi.

Korkotuotot/ -kulut

- Korkokulujen laskentaperusteena marraskuun 2010 korkotasoa
- Suunnitelmakaudella korkokustannukset kasvavat lainapääomien kasvaessa
- Sijoitustuottojen arvioitu säilyvän v. 2011 tasolla vuosina 2012 – 2014

Poistot

Suunnitelmakaudella poistot kasvavat johtuen korkeasta investointitasosta. Poistot: v. 2012 5,2 milj. euroa, v. 2013 5,7 milj. euroa ja v. 2014 5,9 milj. euroa.

Rahastojen muutos

Suunnitelmakaudelle 2012 – 2014 ei ole laskettu rahastotuloutuksia. Rahastotuloutukset ratkaistaan kunkin vuoden talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tilikauden yli-/ alijäämä (ennen tasapainotusta)

Tilikauden alijäämä v. 2011 -1,0 milj. euroa, v. 2012 -0,95 milj. euroa, v. 2013 -2,3 milj. euroa, 2014 -1,85 milj. euroa.

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET V. 2012 – 2014

Eläköityminen

Yhteenveto täyttämättömien vakanssien eurovaikutuksista v. 2012 - 2014

Palvelukeskus	2012	2013	2014
Hallintopalvelukeskus	9 845	51 245	178 097
Sivistyspalvelukeskus	0	13 219	31 000
Vapaa-aikapalvelukeskus	0	0	0
Tekninen keskus	17 064	84 957	152 850
YHTEENSÄ	26 909	149 421	361 947

Taulukko laadittu vuoden 2011 rahan arvossa.

Pohjana Kevan listaus laskennallisista eläkkeellejääntiajankohdista.

Sisäisin tehtäväjärjestelyin hoidettavista vapautuvista tehtävistä laskettu saatavan säästöä 60 %.

Ulkoistettavista tehtävistä ei ole merkitty saatavan säästöä.

Luvut ovat kumulatiivisia.

Vapaaehtoiset henkilöstösäästöt

- Jatketaan vapaaehtoista henkilöstökulujen säästömenettelyä

Kiinteistövero

- Kiinteistöveron tarkistus v. 2012, tulon lisäys 0,4 milj. €/ v

Tuloveroprosentti

- Tuloveroprosentin tarkistus 0,50 –prosenttiyksiköllä v. 2013, tulon lisäys 1,4 milj. €/ v

Myyntivoitot/ konserniavustus

- Vuosi 2012 +1,4 milj. euroa

Tasealijäämä 31.12.2010

- Tasealijäämä katetaan rahastojen pääomista

V. 2011 – 2014 alijäämä

- Vuosina 2011 – 2014 syntyvä talousarvioalijäämä katetaan rahastojen pääomista

TASAPAINOTETTU TUOSLASKELMA € V. 2011-2014, ei. sis vesilaitosta						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Toimintatuotot	29 959 262	22 066 189	33 882 778	33 615 974	33 695 975	33 695 975
Toimintakulut	-132 180 728	-126 683 023	-140 530 800	-142 727 337	-145 728 471	-147 955 471
Toimintakate	-102 221 466	-104 616 834	-106 648 022	-109 111 363	-112 032 496	-114 259 496
Verotulot	64 842 566	62 812 000	66 855 000	69 350 000	72 150 000	74 350 000
Valtionosuudet	37 282 577	39 300 000	41 002 808	41 800 000	42 600 000	43 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 944 598	2 370 384	2 276 053	2 342 953	2 337 953	2 333 953
Korkotuotot	292 144	597 900	155 250	155 000	154 000	153 000
Muut rahoitustuotot	3 451 393	2 927 984	3 199 653	3 175 453	3 154 453	3 136 453
Korkokulut	-414 087	-668 300	-609 700	-610 000	-660 000	-700 000
Muut rahoituskulut	-384 852	-487 200	-469 150	-377 500	-310 500	-255 500
Vuosikate	2 848 275	-134 450	3 485 839	4 381 590	5 055 457	5 924 457
Poistot ja arvonalentumiset	-4 194 943	-4 978 533	-4 936 757	-5 233 084	-5 713 245	-5 917 805
Tilikauden tulos	-1 346 668	-5 112 983	-1 450 918	-851 494	-657 788	6 652
Poistoeron muutos	-434 513	-767 000	432 000	377 000	387 000	355 000
Satunnaiset tuotot ja kulut				1 400 000		
Rahastojen muutos	832 248	1 200 000	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-948 933	-4 679 983	-1 018 918	925 506	-270 788	361 652

Rahoituslaskelma €, tasapainotettu**Iisalmen kaupunki**

	TP2009	TA2010	TA2011	TA2012	TA2013	TA2014
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 848 276	-134 450	3 485 839	3 904 590	3 056 457	3 712 457
Satunnaiset erät	0	0	0	1 400 000	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-333 578	-540 000	-590 000	-540 000	-540 000	-540 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 790 554	-10 546 000	-9 776 000	-10 258 000	-6 609 000	-7 238 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 184 730	1 152 000	1 862 000	1 104 000	90 000	70 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	398 214	640 000	690 000	640 000	640 000	640 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 692 912	-9 428 450	-4 328 161	-3 749 410	-3 362 543	-3 355 543
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	186 484	138 400	117 750	131 000	124 000	283 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	10 000 000	8 200 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 235 483	-2 774 921	-4 108 200	-3 945 000	-4 295 000	-4 595 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 943 232	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-46 777	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-506 514	0	0	0	0	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	673 644	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	3 014 586	7 363 479	4 209 550	1 186 000	829 000	688 000
Rahavarojen muutos	-2 678 326	-2 064 971	-118 611	-2 563 410	-2 533 543	-2 667 543

Tilanne vuonna 2011

Kaupungin vuoden 2008 taseessa oli kattamatonta alijäämää 289 668 euroa. Vuoden 2009 tilinpäätöksessä syntyi uutta alijäämää 854 025 euroa eli kattamaton alijäämä vuoden 2009 lopussa oli yhteensä 1 143 693 euroa. Ko. kattamaton alijäämä katettiin vuoden 2010 aikana kehittämis- ja investointirahaston pääomista. Iisalmen kansanterveystyön ky:n purkautuessa kaupungille syntyi fuusiovoittoa 247 986 euroa, joka kirjattiin edellisten tilikausien yli-/ alijäämätilille. Vuodelta 2010 syntyi alijäämää 725 237,70 euroa. Vuoden 2011 avaavassa taseessa oli kattamatonta alijäämää 477 251,52 €, joka myös katettiin kehittämis- ja investointirahaston pääomista.

Tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja ei korotettu vuodelle 2011.

Vuoden 2011 talousarvio jouduttiin laatimaan 1,0 milj. euroa alijäämäiseksi. Alijäämä tilinpäätöksessä on onnistuttu puristamaan 0,3 milj. euroon mm. käyttömenojen kasvun onnistuneesta hillitsemisestä johtuen.

Kaupunginvaltuusto on 19.12.2011 hyväksynyt taloussuunnitelman vuosille 2012 – 2015, joka on tasapainossa. Sen keskeisiä linjauksia ovat:

- suunnitelmavuosille 2013 – 2015 sisältyy 2 % suuruinen yleinen palkankorotusvaraus
- SOTE kuntayhtymän maksuosuuksiin laskettu 2 % kasvu/ vuosi
- henkilöstömenojen sopeutus erillisen henkilöstösuunnitelman mukaisesti
- verotuloihin on arvioitu v. 2013 – 2015 2 % kasvu/ vuosi
- myyntivoitot/ konserniavustus vuonna 2012 1,4 milj. euroa

Talouden tasapainotusohjelmaan sisältyvät keskeiset riskit

- SOTE-menojen kasvu
- valtio lisää kuntien velvoitteita suunnitelmakaudella
- kaupungin omilla päätöksillä laajennetaan menoja lisääviä toimintoja
- valtion veroratkaisut (esim. verovähennysten korotukset)
- valtion päätökset valtionosuuteen liittyen
- korkotason oleellinen nousu

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion rakenteesta säädetään kuntalaissa siten, että talousarviossa on käyttötalous- ja tulolaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan toimintakertomukseen otettavassa talousarvion toteutumisvertailussa.

Hyväksyessään talousarvion on valtuusto määritellyt määrätty toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielinten sitovasti noudatettaviksi. Kunnanhallitus antaa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet

Toiminnallisten tavoitteiden seuranta

Toiminnallinen tavoite on valtuuston asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelujen tai tavaroiden määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa koskeva tavoite.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumis seurannassa esitetään asetettu tavoite ja siihen mahdollisesti tehdyt muutokset, toteutuma ja poikkeama.

Taloudellisten tavoitteiden seuranta

Taloudellisten tavoitteiden seuranta kattaa määrärahojen ja tuloarvioiden seurannan sekä muiden taloudellisten tavoitteiden seurannan.

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimielimelle myöntämä, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen määrätyn tehtävän suorittamiseksi. Toteuttamisvertailusta tulee käydä ilmi myönnetty määrärahat, toteutuneet kulut ja niiden erotus.

Nettobudjetoitujen tehtävien toteutumisvertailussa esitetään sitovien määrärahojen toteutumisen ja poikkeamien lisäksi kulut ja tuotot bruttomääräisenä.

Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimielimelle asettama tehtävävastuuyksikkö- tai tulokohtainen sitova tulotavoite. Toteutumisvertailusta käy ilmi asetetut tuloarvot, toteutuneet tuotot ja niiden erotus.

3.1. Iisalmen Vesi –liikelaitoksen tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston päätöksellä 22.12.2008 § 138 vesilaitoksesta on muodostettu 1.1.2009 alkaen kuntalain mukainen kunnallinen liikelaitos. Talousarviossa valtuusto hyväksyy kunnalliselle liikelaitokselle tavoitteet. Alla selvitys Iisalmen Veden valtuustoon nähden sitovien ja ohjeellisten tavoitteiden toteutumisesta v. 2011.

Vuoden 2011 sitovat ja ohjeelliset tavoitteet ja niiden toteutuma:

Sitovat tunnusluvut ja tavoitteet	tavoite	toteutuma
-tuloutus/ korvaus peruspääomasta	531 000 €	531 000 €
-liikeliikelymaksu	494 548 €	618 034 €
-kokonaisinvestoinnit	1 420 000 €	872 128 €
-taksat		

* Käyttömaksun korotus 1.1.2012 lukien (0,05 €/ m³) -> toteutunut, Iisalmen Veden jhtk 7.12.2010 § 52

* kulutustaksat ovat vvy:n tilaston perusteella valtakunnallisen keskitason alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna -> Taksat annetun tavoitteen mukaiset.

Ohjeelliset tunnusluvut ja tavoitteet	tavoite	toteuma
-liikevaihto	4 533 500 €	4 415 728 €
-lainojen muutos	+ 356 000 €	+426 000 €
-henkilöstö 31.12.	18	17
-puhtaan veden vuotovesien osuus kok.vesimäärästä	10 – 15 %	6,7 %
-vastaan otetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus	alle 30%	19,3 %

-kuluttajille ei tule ennakoidettomia laitoksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä -> Tarkastelujakson aikana oli runkovesijohdoissa neljä vuotoa.

-jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset – hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/ v -> Tarkastelujakson aikana runkoviemäreissä tapahtuneista tukoksista tai muista häiriöistä ei aiheutunut merkittävää haittaa tai reklamaatioita, jotka aiheuttaisivat korvausvaatimuksia laitokselle.

3.2 Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumista on selvitetty tilinpäätöskirjan kohdassa 2.12. Iisalmi-konsernin toiminta ja talous.

3.3 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden toteutumisvertailu tehdään talousarviorakennetta noudattaen toimitelimittein ja tehtävittäin.

Toteutumisvertailussa esitetään arvioidut ja toteutuneet kulut ja tuotot sekä niiden poikkeamat alkuperäiseen talousarvioon. Lisäksi esitetään valtuuston hyväksymät muutokset talousarvioon.

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Toiminta		Eduskuntavaalit	
Määrätavoitteiden toteut.	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011
* äänestysalueiden lkm	11	11	11
Taloudellisuustavoitt. tot.			
* €/äänioikeutettu (brutto)	0,00	0,00	1,59

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	35	0	35	28	7
Toimintakulut	35	0	35	28	7
Netto (toimintakate)	0	0	0	0	0

Vuonna 2011 pidettiin Eduskuntavaalit 17.4.2011. Iisalmessa oli 17 789 äänioikeutettua. Ennakoon kävi äänestämässä 31 % ja vaalipäivänä 33,7 % äänioikeutetuista. Äänestysprosentti Iisalmessa 64,7 %.

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteut.	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
* ostetut tilintarkastuspäivät	60	60	52	-8
Taloudellisuustavoitt. tot.				
* €/tarkastuspäivä	455,58	483,33	471,23	-12,10

Talous	Alkuuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	5	0	5	5	0
Toimintakulut	-46	0	-46	-41	-5
Netto (toimintakate)	-41	0	-41	-36	-5
Laskennalliset erät	-1	0	-1	-1	0

Vuosien 2009–2012 arviointia varten valittu tarkastuslautakunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 20.6.2011 vuotta 2010 koskevan arviointikertomuksen ja lähetti sen kaupunginvaltuustolle käsittelyä varten. Tässä kertomuksessa lautakunta arvioi, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja esitti samalla muita havaintoja kaupungin taloudesta ja hallinnosta. Arviointitehtävänsä toteuttamiseksi lautakunta on kuullut johtavia viranhaltijoita ja saanut raportteja tilintarkastajalta sekä sisäisestä tarkastuksesta. Arviointikertomuksensa ohella tarkastuslautakunta lähetti tilintarkastajan antaman tilintarkastuskertomuksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Iisalmen kaupungin tilintarkastajana toimi Oy Audiator Ab, JHTT-yhteisö. Vuosien 2010–2012 tilintarkastus suoritetaan siten, että vuosittaisesta 60 tarkastuspäivästä vastuullinen tilintarkastaja suorittaa 30 ja avustava tilintarkastaja 30 tarkastuspäivää. Vastuullinen tarkastaja on JHTT-tilintarkastaja Esko Kekäläinen ja avustava tilintarkastaja Anne Soikkeli.

Kaupunginhallitus

Yleishallinto

Tilivelvollinen: hallintopalvelukeskuksen johtaja

Toiminta	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen				
Kaupunginvaltuusto				
* hyv. oikaisut/valitukset	1	0	0	0
Kaupunginhallitus				
* hyv. oikaisut/valitukset	0	0	0	0
Atk:				
* atk-työasemien lkm	1076	810	1079	269
Taloudellisuustavoitt. tot.				
* €/atk-työasema (brutto)	868,49		911,08	
* €/atk-työasema (netto, ei sis. tuloja)	434,12		613,98	

Atk-työasemiksi luetaan varsinaiset työasemat (773 kpl), kannettavat (200 kpl) sekä verkko-tulostimet (106 kpl). Tilanne on laitteistorekisterin tilanne 15.3.2012.

Nettokustannukset eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen, koska 1.9.2011 alkaen osa entisistä sisäisistä kustannuksista muuttunut ulkoisiksi.

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	2 196	-180	2 016	1 606	409
Toimintakulut	-6 202	418	-5 785	-5 577	-207
Netto (toimintakate)	-4 006	238	-3 769	-3 971	202
Suunnitelmapoistot	57	0	57	41	-16
Laskennalliset erät	808	0	808	808	0

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus

Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa ja kaupunginhallitus 22 kertaa.

Vuonna 2009 hyväksytyn Iisalmen kaupunkistrategian 2020 täytäntöönpano jatkui vilkkaana vuonna 2011 erikseen hyväksytyn toimeenpano-ohjelman mukaisesti.

Päivähoitopaikkojen riittämättömyyden takia kaupunginvaltuusto päätti helmikuussa lasten kotihoidontuen, Iisalmen-lisän maksamisesta kokeiluluontoisesti ajalle 1.8.2011 – 31.7.2013. Sen jatkamisesta päätetään erikseen saatujen kokemusten perusteella. Lisän maksamisessa tuli kuitenkin ongelmia. Loppuvuodesta kävi ilmi, että lisää oli maksettu kaupunginvaltuuston päättämien perusteiden vastaisesti.

Tekninen keskus oli käynnistänyt Soinlahden teollisuusalueen suunnittelua ja liikennejärjestelyjä sekä teollistamisedellytysten kartoitusta ja markkinointia koskevan hankkeen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuun kokouksessa hanketta koskevat rahoitusjärjestelyt. Soinlahden alueeseen kohdistuukin suuria elinkeinopoliittisia odotuksia.

Valtuuston kesäkuun kokouksessa jatkettiin kaupungin palvelujen ja henkilöstön systemaattista kehittämistä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan kolme merkittävää pitkän tähtäimen asiakirjaa: vuoteen 2015 ulottuvan palvelustrategian, henkilöstösuunnitelman vuosille 2012 – 2015 ja viestintästrategian.

Uuden päiväkodin rakentamispäätös kuului myös vuoden merkittävimpiin päätöksiin.

Ylä-Savon ICT-palvelukeskuksen perustaminen yhdessä Kiuruveden kaupungin, Vieremän ja Sonkajärven kuntien ja SOTE-kuntayhtymän kanssa varmisti ICT-osaamisen säilymisen seudullisena.

Sisäinen tarkastus

Sisäistä tarkastusta on hoitanut v. 2011 osa-aikainen tarkastussihteeri Ritva Korhonen. Vuonna 2011 sisäisen tarkastuksen painopistealueina ovat olleet

- keskitettyjen hankintojen hankintapaikat
- matkakustannusten korvaukset (pistokokein)
- autolämmityspaikkojen maksujen perintä
- sisäisien vuokrien vuokrasopimukset
- määräaikaisten työntekijöiden työ sopimukset
- viranhaltijoiden hankintarajojen noudattaminen (pistokokein)
- hankintojen kilpailuttamiseen liittyvät asiakirjat (pistokokein)
- V. 2011 investointihankkeiden ostolaskut (pistokokein)
- lumenkaatopaikan laskutus
- käännetyt arvonnalisäverovelvollisuuden oikeellisuus (pistokokein)

Tarkastuksista on raportoitu kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle, tilintarkastajalle sekä ao. hallintokunnille.

Taloustoimi

Panostettu edelleen sähköiseen laskujen käsittelyyn. Ostolaskuista 37,2 % otetaan vastaan sähköisessä muodossa, myyntilaskuista asiakkaille lähetetään 7,9 % sähköisesti. Sähköisen myyntilaskutuksen aktivoimiseksi järjestettiin yhteistyössä paikallisten pankkien kanssa yksityisille henkilöille suunnattu verkkolaskukampanja syksyn aikana. Kampanjalla saatiin hyvin julkisuutta sähköisen laskutuksen vaihtoehdolle ja se oli merkittävin yksittäinen syy sähköisen myyntilaskutuksen suosion lisääntymiseen kertomusvuoden aikana.

Kehittämispalvelut ja aluekehitystoiminta 2011

Kaupunkistrategian 2020 toimenpideohjelmaa toteutettiin ja seurattiin kaupunginvaltuuston hyväksymän suunnitelman mukaan. Vuoden 2011 toimenpideohjelma sisältyy kaupungin talousarvio-asiakirjaan. Toimenpideohjelman seuranta on osa muuta seurantajärjestelmää. Seurantaraaportit esitettiin kaupunginvaltuustolle 30.6. ja 30.9.2011.

Kaupungin palvelustrategia 2015 ja henkilöstösuunnitelma 2012–2015 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 20.6.2011. Palvelustrategian ja henkilöstösuunnitelman valmistelu tehtiin laajoina prosesseina. Kaupungin viestintäryhmän valmisteleva viestintästrategia hyväksyttiin samaten kaupunginvaltuustossa 20.6.2011. Kaupungin visuaalisen ilmeen uusiminen toteutettiin keväällä 2011. Uudet nettisivut julkistettiin kesäkuussa.

Osallistuttiin kaupungin 120-vuotisjuhlavuoden ja Juhani Ahon 150 v -syntymävuoden tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen yhteistyössä kulttuuritoimen ja järjestöjen kanssa. Juhani Ahon merkkivuoden toteutuksessa tehtiin yhteistyötä myös Lapinlahden ja Vieremän kuntien kanssa.

Markkinoinnin pääteemana oli Iisalmen kaupunki 120 v ja Juhani Aho 150 v. Keskeinen kehittämis-kohde oli myös "Kauppakeskus Iisalmi" – kaupungin kaupallisten palvelujen markkinointikokonai-suuden kehittäminen Iiden ry:n, Iisalmen Yrittäjät ry:n, Ylä-Savon Kehitys Oy:n, pankkien ja yrittäjien kanssa. Kauppakeskus Iisalmi -imagokampanjan 2011–2014. Markkinointi- ja toimenpide-suunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 7.11.2011. 2011 syksyllä toteutettiin Kauppa-keskus Iisalmen visuaalinen ilme sekä verkkosivusto, joka julkaistiin 1.12.2011.

Markkinointitoimenpiteitä toteutettiin toimenpidesuunnitelman mukaan markkinointipäällikön veto-vastuulla. Tapahtuma- ja matkailusihteeri vastasi Kauppahallissa toimivan matkailuinfon toiminnas-ta.

Toimittiin tapahtumayhteistyössä Iiden ry:n sekä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Syvennettiin sisäis-tä yhteistyötä palvelukeskusten välillä. Tapahtumista mainittakoon juhlavuoteen liittyen mm. nuori-solle suunnatut konsertit, Maarianvaaran kesäteatteriesitykset, Juhani Ahon Perinnepäivä ja Karja-lan lennoston valatilaisuus. Lisäksi Kalamarkkinat, Iltatori & Karaoke – illat, Oluset ja Oluset in the City sekä KevytOlo Viikonloppu. Mansikkaniemen kesäteatterissa esitettiin yhteistyökumppaneiden toimesta 13 esitystä.

Iisalmen seudun TE-toimiston alueen (6 kuntaa) yhteinen Etappi- välityömarkkinoiden kehittäminen (2008-2012) jatkui toimintasuunnitelman mukaan kaupungin hallinnoimana. Hankkeessa on ollut 31.12.2011 mennessä mukana yhteensä 600 työnhakija-asiakasta, joista 238 Iisalmesta. Iisalmelaisista työnhakijoista on poikkileikkausajankohtaan mennessä päättänyt hankejakson 133 henkilöä. Heistä 45 prosenttia on sijoittunut avoimiin työpaikkoihin, tai hakeutunut vähintään ammattitutkintoon johtavaan koulutukseen. Hanke järjesti yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ”Työ, myö ja huomisen huaveet” –työllisyyskonferenssin 22.-23.9.2011 Iisalmessa.

Ylä-Savon kunnat valmistelivat Vastaanottava Pohjois-Savo -hankkeen tuella yhteisen maahanmuuttajien kotouttamisohjelman, joka hyväksyttiin Iisalmen kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2011. Kunnat päättivät perustaa hankkeen jatkoksi yhteisen maahanmuuttoneuvojan toimen. Maahanmuuttoneuvoja sijoittuu Iisalmen kaupungin organisaatioon.

Vuonna 2010 käynnistyneen koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) hallinnoijana oli Ylä-Savon Kehitys Oy. Valtioneuvosto päätti marraskuussa 2011 aikaisemmista päätöksistä poiketen lopettaa ohjelman vuoden 2011 loppuun. Kehittämispäällikön työpanoksesta 60 % myytiin yhtiölle/koheesio- ja kilpailukykyohjelman koordinoitiin yhtiön ja kaupungin sopimuksen perusteella. Sopimus purkautui em. syistä vuodenvaihteessa 2011/2012.

Kaupunki osti yrityspalvelut Ylä-Savon Kehitys Oy:ltä. Palveluja ostettiin sopimusperusteisesti 1,5 henkilön työpanoksen verran. Myös Iisalmen Teollisuuskylän toimitusjohtajana toimi Ylä-Savon Kehitys Oy:n edustaja.

Seudullisia aluekehityshankkeita rahoitettiin pääasiassa Ylä-Savon Kehitys Oy:n hallinnoiman seuturahnan kautta. Kaupungin oma hankeraha vuodelle 2011 oli 61 910 euroa, josta 45 145 euroa kohdistui Etappi-hankkeeseen.

ICT -palvelut

Kesäkuussa Iisalmen kaupunki teki päätöksen perustaa Ylä-Savoon ICT – palveluita seudullisesti tuottavan osakeyhtiön. Osakkaita yhtiössä ovat Iisalmen kaupunki, Kiuruveden kaupunki, Sonkajärven kunta, Vieremän kunta ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä. Iisalmen kaupungin omistusosuus yhtiössä on 30%. Perustettu yhtiö saa vähäisessä määrin tuottaa ICT – palveluita myös muille kunnallisille toimijoille. Perustettu yhtiö aloitti toimintansa 1.9.2011. Iisalmen kaupungin tietohallintopalveluista kaikki työntekijät siirtyivät perustettuun yhtiöön vanhoina työntekijöinä.

Pirjo Juvonen valittiin Iisalmen kaupungin tietohallintojohtajaksi kesäkuussa 2010. Pirjo Juvonen aloitti Iisalmen Kaupungilla projektipäällikkönä 3.8.2010 tehtäväänään valmistella Ylä-Savon yhteisen ICT – palvelukeskuksen perustamista. Ylä-Savon ICT-palvelut Oy (jatkossa Yhtiö) aloitti toimintansa 1.9.2011. Pirjo Juvonen siirtyi perustetun yhtiön toimitusjohtajaksi 1.9.2011.

Keväällä 2011 käynnistettiin Yhtiön omistajaorganisaatioiden yhteisen hallinnon toimialueen ja sähköpostijärjestelmän valmistelu suunnittelun osalta. Toimialuesuunnittelu toteutettiin yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa (Atea). Palvelun auditoijaksi valittiin syksyllä Salcom Group. Suurin osa suunnitelmista saatiin valmiiksi 2011 vuoden loppuun mennessä. Auditoinnit ja käytönnotot toteutuvat vuonna 2012.

Effica varhaiskasvatuksen tietojärjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta 2011. Palvelua käyttävät Iisalmen kaupunki, Kiuruveden kaupunki, Sonkajärven kunta ja Vieremän kunta.

Mobiililaitteiden hallintapalvelun otettiin käyttöön vuoden 2011 alussa ulkoistettuna palveluna (ulkoistuskumppani DataInfo).

Runkokytöntien uusita toteutettiin 1. vaiheen osalta tammikuussa 2011 ja palomuurin uusita toteutettiin alkuvuodesta 2011. Runkokytöntien 1. vaihe sisälsi konesaliin kytkimet ja osan runkoverkon runkokytöntistä.

Tietohallinto- ja ICT- palvelujen kysyntä kasvoi vuonna 2011.

1.1.2011-31.8.2011 Iisalmen kaupungin tietohallintopalvelut tuotti HelpDesk- ja lähitukipalveluita Iisalmen kaupungille, Iisalmen Vedelle, Vieremän kunnalle, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle, Ilvola-Säätiölle, Ylä-Savon Vesi Oy:lle, Edunvalvonnalle, Etappi Hankkeelle ja ESR -hankkeelle.

Tietojärjestelmä-palveluita tuotettiin Iisalmen kaupungille, Iisalmen Vedelle, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle, Ilvola-Säätiölle ja Ylä-Savon Vesi Oy:lle, Kiuruveden kaupungille, Sonkajärven, Vieremän, Keiteleen, Pielaveden ja Lapinlahden kunnille, Ylä-Savon koulutuskuntayhtymälle ja Pielaveden ja Keiteleen ktt ky:lle.

1.9.2011 jälkeen Yhtiö on tuottanut ICT -palveluita omistajaorganisaatioille. Iisalmen kaupungin ICT- asiakkuudet siirrettiin Yhtiölle 1.9.2011. Yhtiö on tuottanut siirrettyjen sopimusten mukaiset palvelut 1.9.2011-31.12.2011.

Joukkoliikenne

PALI- palveluliikennettä käytti keskimäärin 1 140 (vuonna 2010: 1 400) matkustajaa/kuukausi. Erityisryhmistä PALI -liikennettä käyttivät eniten Ilvolanpirtti ja vammaispalvelulain mukaiset matkustajat. Lisäksi palveluliikennettä käyttivät koululaiset, käyttö oli noin 250 matkaa/kk koulujen toiminta-aikoina. PALI:n käyttöä tulee jatkossa tehostaa entisestään yhdessä SOTE- kuntayhtymän kanssa.

Kaupunkilippuja myytiin kertomusvuonna 317 kpl, mikä oli noin 30 % vähemmän kuin edellisvuonna. Aikuisten lippujen osuus oli 261 kpl ja lasten lippujen 56 kpl, noin 25 % vähemmän kuin 2010. 44 matkan lippuja myytiin 770 kpl, vähennystä edelliseen vuoteen 5,4 %. Kaupunkilippu- tuotteiden kasvu on taittunut ja vaatii tarkempaa tarkastelua että pääsemme jälleen kasvu-uralle.

Ylä-Savon seutulippuja myytiin yhteensä 755 kpl mikä oli 2,4 % enemmän kuin vuonna 2010. Kuopio-lippuja, entisiä maakuntalippuja, myytiin Iisalmelaisille yhteensä 72 kpl mikä oli noin 11 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Paikallisliikenne kilpailutettiin ajalle 1.6.2011 – kesälomakauden loppu 2014 reittien 1 ja 2 osalta. Lisäksi kaupunki kilpailutti 8 avointa koululaisvuoroa ajalle 17.8.2011 - 4.6.2014 sekä palveluliikenteen ajalle 1.6.2011 - 31.5.2014 saakka.

Joukkoliikenteen osalta vuoden 2011 talousarviossa tullaan pysymään, varmasti osittain lippu- tuotteiden menekin tippumisen takia sekä PALI- kustannusten jakautuessa Iisalmen kaupungin, Ilvolanpirtin sekä SOTE- kuntayhtymän kesken.

Vuoden 2012 kehityskohteena tulee olemaan edelleen paikallisliikenteen kehittäminen paikallisliikennetutkimuksessa saatujen tulosten pohjalta ja se tietäen että paikallisliikenteen käyttäjämäärät ovat pudonneet 25 % jos verrataan vuoden 2010 syyskautta vuoden 2011 vastaavaan ajanjaksoon. Valtion kustantaman joukkoliikenteen karsiminen jatkuu, mikä aiheuttaa kustannuspaineita koululaisliikenteen sekä haja-asutusalueiden osalle.

Talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvonnassa työskenteli vuonna 2011 yksi neuvoja Seija Grönfors. Hilikka Nurmi jäi eläkkeelle alkuvuodesta.

Asiakaskäyntejä oli 386 kpl, joista uusia asiakkaita 157 kpl. Velkajärjestelyhakemuksia lähetettiin käräjäoikeuteen 34 kpl ja takaushakemuksia Takuu-Säätiöön 11 kpl. Lisäksi tehtiin vapaaehtoisia sovintoesityksiä velkojille, avustettiin kirkon diakoniarahaston avustusten hakemisessa sekä opastettiin asiakkaita toimeentulotukiasioissa.

Edelleen pikavippien johdosta annettu asiakkaille puhelinneuvontaa puhelimitse sekä sähköpostilla. Sähköpostineuvonta on lisääntynyt huomattavasti. Infotilaisuuksia pidetty velkaneuvonnassa 3 kpl työvoimakoulutuksen eri ryhmille.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	66	0	66	58	8
Toimintakulut	-66 578	-36	-66 614	-67 333	720
Netto (toimintakate)	-66 512	-36	-66 547	-67 275	728
Suunnitelmapoistot	4	0	4	0	-4
Laskennalliset erät	-85	0	-85	-85	0

SOTE- kuntayhtymän maksuosuuteen on kaupungin talousarviossa varattu yhteensä 64 650 000 €. Maksuosuus sisältää KYS kuntayhtymän menoja 12 964 000 €. Kaupungin lopullinen maksuosuus on 65 318 000 €, mikä on yli talousarvion 668 000 €.

PALVELU	TP2011	TA2011	Yli/ ali
Aikuispsykososiaaliset	4 258 000	4 357 000	-99 000
Aikuissosiaalityö	3 323 000	3 723 000	- 400 000
Oma ESH	7045	6941	104 000
Hoito ja hoiva	17400 000	16867000	533 000
Kuntoutus	633 000	595 000	38 000
Perhepalvelut	4 114 000	4 106 000	8 000
Suun terveydenhuolto	1 186 000	1 407 000	-221 000
Vammaispalvelut	5 947 000	5 998 000	-51000
Vastaanottopalvelut	6 597 000	6 884 000	- 287 000
Ostettu ESH	14 028 000	12 964 000	1 064 000
Ympäristötoimi	862 000	869 000	-7000
YHTEENSÄ	65 349 000	64 650 000	
Hallinnon vyörytys	-31 156		
KAIKKI YHTEENSÄ	65 318 000	64 650 000	668 000
ENNAKOMAKSUT	64 650 000		
EROTUS	668 000		

YLÄ-SAVON SOTE- KUNTAYHTYMÄ

Iisalmen palvelusopimuksen toteuma v. 2011 oli 64,6 milj. €, toteuma 101,0 %. Lisälasku on 668 000 €.

Merkittävin palvelusopimuksen **alitus** oli aikuissosiaalityössä - 400 000 € (89,3 %), johon on vaikuttanut toimeentulotukimenojen laskeminen aktivoimalla asiakkaita työelämään ja aktiivinen työllisyyden hoito.

Vastaanottotoiminnan alitus oli -287 000 € (95,8 %) ja suun terveydenhuollon -221 000 € (84,3 %) johtuu lääkärivajeesta johtuvien henkilöstökulujen laskulla. Aikuispsykososiaalisten palvelujen alitus - 99 000 € (97,7 %) johtuu hoitopäivien laskulla Koljonvirran sairaalassa. Vammaispalvelujen alitus oli - 51 000 € (99,1 %).

Merkittävin menojen **ylitys** oli KYS erikoissairaanhoidossa, ylitys 1,06 milj. € (108,2 %) johtuen alibudjetoinnista ja lisääntyneestä palvelujen käytöstä. Hoito- ja hoivapalveluissa ylitys 533 000 € (103, 2 %) johtuu akuutti-, kuntoutus ja lyhytaikaishoidon kasvusta terveyskeskuksen vuodeosastoilla. Oman erikoissairaanhoidon ylitys 267 000 € (101,5 %) aiheutuu ulkokunta-myynnin laskemisesta. Kuntoutuspalvelujen ylitys 38 000 € (106,4 %), johtuu kuntoutuksen ja ulkokuntien tuottojen laskulla.

Palvelujen järjestämisessä ja palvelurakenteessa on edetty järjestämissuunnitelman linjausten mukaisesti. Palvelurakenteita muutettiin avohoidon suuntaan lastensuojelussa, vammais- palveluissa, hoito- ja hoivapalveluissa, perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa ml. psykiatria. Terveyskeskusten vuodeosastojen pitkäaikaissairaansijojä muutettiin akuutti- ja kuntoutuspaikoiksi, osa lakkautettiin ja potilaat siirrettiin palveluasumiseen. Terveyskeskusten vuodeosastojen hoitopäivät olivat Sonkajärveä lukuun ottamatta v. 2010 tasolla. Iisalmen sairaalassa lakkautettiin kahdeksan sairaansijaa. Iisalmen ja Koljonvirran sairaaloiden hoitopäivien määrä laski jonkin verran.

Palvelujen saatavuus ja hoitoon pääsy on pääsääntöisesti pystytty turvaamaan perusterveydenhuollossa. Peruserikoissairaanhoidossa on hoitotakuun ylittäviä odotusaikoja kaihi- ja ortopedisten leikkausten sekä puheterapiassa.

Palvelujen käyttö yli kuntarajojen on toteutunut. Lähipalvelujen saatavuutta vaikeutti lääkäri-työvoiman puute Iisalmissa ja Sonkajärvellä. Lääkärin vastaanottotoiminnassa painopisteen siirtäminen päivystyskäynneistä ajanvarauskäynnteihin ei onnistunut mm. lääkäripulan vuoksi.

Lakiin perustuvia subjektiivinen oikeuden piiriin kuuluvat palveluja on tuotettu lainsäädännön mukaisesti.

Uutena toimintana käynnistettiin pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset. Palveluseteli kokeilu alkoi hoito- ja hoivapalveluissa 1.10.2011. Omaishoidon tukea lisättiin. Psykiatristen potilaiden kotikuntoutus aloitettiin. Sosiaalityön palveluissa painotettiin työelämän aktivointipalveluja, joka on vaikuttanut positiivisesti toimeentulotuen kustannusten alenevaan kehitykseen Iisalmen osalta.

Muu terveydenhuolto

- lakkautetuista terveydenhuollon kuntayhtymistä johtuvia eläkevakuutusmaksuja maksettiin 1 899 000 euroa (v. 2010 1 945 000 €)
- rintamamiesten kuntoutukseen käytettiin 27 619 €
- elatustuen takaisinperintätuotot 22 273 €

Yhteislautakunta

Lautakunnan puheenjohtaja on Kalevi Lamminen Kiuruvedeltä ja esittelijänä toimii yhteysjohtaja Kaarina Kursukangas-Hourula. Yhteislautakunnan sihteerinä toimii johdon sihteeri Kaisa Kajanus (30 % työajalla)

Lautakunta kokoontui v. 2011 aikana kuusi kertaa. Varsinaisten jäsenten läsnäoloprosentti on ollut 82 % . Keskeisiä lautakunnan päättämiä asioita:

- Lautakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös v. 2010 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio v. 2011
- Palvelusopimukset vuodelle 2011
- SOTE- kuntayhtymän KuntaMaisema raportti v. 2010
- SOTE- kuntayhtymän osavuositarkastukset neljännesvuosittain
- SOTE- kuntayhtymän talousarvion raami ja lausunto talousarviosta ja toiminta- ja palvelurakenteen muutoksista vuodelle 2012
- SOTE- kuntayhtymän strategia
- Potilas- ja sosiaaliasiamiesraportit
- Palvelujen järjestämissuunnitelman tilanne katsaus ja tarkistaminen v. 2012 ja tavoitteet vuodelle 2013

Lautakunta tutustui Iisalmen peruskorjattuun Kirkonsalmen vanhusten palvelukeskukseen sekä Vanhusten palvelukeskus Mosaiikkiin Sonkajärvellä.

Lautakunnalle esiteltiin SOTE- kuntayhtymän Hoito- ja hoivapalveluja, perhepalveluja ja lastensuojelusuunnitelmaa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluja

Talous	Ta 2011	Tot
Menot	148 221	141 758
josta sos.- ja potilasas.miespalkkiot	14 000	16 396
Tulot		
Yhteistoimintakorvaukset	66 402	71 727

Kaupunginhallitus Henkilöstötoimi

Tilivelvollinen: toimistopäällikkö

Toiminta				
Työpaikkaruokailu				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
aterioiden lkm	3 714	3 560	3 559	-1
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/ateria (brutto)	5,72	6,88	6,85	-0,03
* €/ateria (netto)	1,71	2,33	2,23	-0,10
Henkilöstö:				
Määrätavoitteiden toteutuminen				
* vakinainen henkilökunta	713	892	857	-35
* koko henkilökunta	955			
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* henkilöstökulut/milj. euroa	35,3	44,0	43,7	-0,3

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	403	0	403	432	-29
Toimintakulut	-828	0	-828	-786	4
Netto (toimintakate)	-425	0	-425	-400	-25
Suunnitelmapoistot	-1	0	-1	-1	0
Laskennalliset erät	412	0	412	412	0

Kaupungin vakituista henkilökuntaa oli vuoden 2011 lopussa 857 henkilöä. Henkilökunnan määrän lisääntyminen edelliseen vuoteen verrattuna selittyy Ylä-Savon lomituspalvelut –yksikön toiminnan käynnistymisellä 1.1.2011 Iisalmen kaupungin hallinnoimana. Iisalmen kaupungin palvelukseen siirtyi henkilöstö Kiuruveden, Vieremän ja Lapinlahden yksiköistä. ICT-palvelut siirtyivät 1.9.2011 alkaen uudelle perustetulle Ylä-Savon ICT-palvelut Oy osakeyhtiölle. Iisalmen kaupungin palveluksessa olleet 8 vakituista henkilöä siirtyivät uuden yhtiön palvelukseen ns. liikkeen luovutus periaatteella. Kaupungin henkilöstöpoliittinen linjaus vuodelle 2011 oli, että pyritään vakituisiin palvelussuhteisiin, jos tarve on pysyvää.

Henkilöstöhallinto oli osittain mukana uuden Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen perustamisessa. Henkilöstön siirtyminen Vieremän, Sonkajärven ja Lapinlahden maaseutuhallinnoista ns. vanhoina työntekijöinä Iisalmen kaupungin palvelukseen 1.1.2012 alkaen aiheutti loppuvuodesta jonkin verran valmistelutyötä mm. palkkaharmonisointi sekä työterveys-, työhyvinvointi- ja henkilöstöpalvelujen järjestäminen uudelle tulevalle henkilöstölle.

Henkilöstöhallinnossa tehtiin alkuvuodesta 2011 henkilöstöjärjestöjen/palvelukeskusten kanssa yhteistyössä uusi henkilöstösuunnitelma/toimenpideohjelma vuosille 2012-2015. Henkilöstösuunnitelman toimenpideohjelma tehtiin nykyisessä muodossaan ensimmäisen kerran. Se on konkreettinen luettelo niistä tavoitteista ja toimenpiteistä, joilla kaupunkistrategian 2020 henkilöstöpoliittiset tavoitteet saavutetaan. Toimenpideohjelmassa on nimetty vastuuhenkilöt kullekin toimenpiteelle sekä niiden toteuttamisen aikataulu. Toimenpideohjelman toteutumista seurataan vuosittain mm. henkilöstökyselyillä ja muilla toimenpiteillä ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Henkilöstösuunnitelma/toimenpideohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 20.6.2011.

Vuoden 2011 aikana tehtiin korjauksia myös hallintosääntöön koskien henkilöstön hankintaa. Vakituisten työsuhteisten henkilöstön valinnasta päättää jatkossa palvelukeskusten johtajat lukuun ottamatta maatalouslomittajia, jotka valitsee lomatoimenjohtaja. Perustettujen jo olemassa olevien virkojen/tehtävien täyttölupamenettelystä luovuttiin. Uudet henkilöstöhankinnan ohjeet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 15.8.2011.

Vuoden 2011 aikana toteutettiin myös erillinen palkkausjärjestelmien kehittämisprojekti. Siinä käytiin läpi henkilöstöjärjestöjen ja palvelukeskusten johtajien/muiden henkilöstöasioista vastaavien kanssa kaikki Iisalmen kaupungin voimassa olevat palkkausjärjestelmät, niiden nykytila ja tehtiin kehittämissuunnitelma niiden parantamiseksi ja uudistamiseksi.

Lomapalkkavelan laskennassa/kirjaamisessa vuoden 2011 tilinpäätökseen otettiin huomioon Kuntajaoston uusi lausunto (annettu 26.1.2012), jonka mukaan lomapalkkavelka tulee laskea ja kirjata tilinpäätökseen uusien virka- ja työehtosopimusten (v.2012-2013) mukaan. Uusista sopimuksista on poistettu B-taulukko, jonka mukaan lomapalkkavelka aikaisemmin laskettiin. Lomapalkkavelka lasketaan nyt A-taulukolla, mikä lisää velan määrää Iisalmen kaupungilla vajaa 8 %-yksikköä eli yht. 271.000 €.

Henkilöstöhallinnossa laadittiin uusi Aktiivinen tuki - toimintamalli työkyvyn heiketessä -opas. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 19.9.2011 Aktiivisen tuen -toimintamallin otettavaksi käyttöön välittömästi.

Oppaan tarkoituksena on auttaa esimiestä toimimaan tilanteessa, jossa työntekijällä ilmenee ensimmäisiä merkkejä työkyvyn heikkenemisestä. Asioiden puheeksi ottaminen osoittaa välittämistä. Toimintamalli ei kuitenkaan ole vain esimiehen työkalu. Ensisijaisesti jokainen on itse vastuussa omasta terveydestään ja työkyvystään ja sitä kautta asioiden, myös niiden hankalien, puheeksi ottaminen on jokaisen työntekijän vastuulla. Toimintamalli on vain yksi väline, jolla voidaan tukea yksittäisen työntekijän työssä selviytymistä ja kehittää koko työyhteisön työhyvinvointia.

Työpaikkaruokailun suoritehinta kustannuksissa ovat mukana vain varsinaisen työpaikkaruokailun kustannukset, eli ns. pedagogisesta ruokailusta aiheutuva vero-osuus ei ole mukana.

Tyky-toiminta; Iisalmen kaupunki tuki työntekijöidensä työkykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa mm. kompensoimalla uimahalli- ja kuntosalikäyntejä sekä käyntejä keila- ja tenniskeskuksessa. Työnantaja tuki myös vapaa-aikapalvelukeskuksen ohjatun liikunnan kausikorttia, kansalaisopiston kursseja ja vapaa-aikapalvelukeskuksen ohjattuun toimintaan osallistumista. Henkilökunnan omia liikuntaryhmiä toimi kaksi; fysiokimppa/Zumba ja Pilates. Syksyllä tyky-toiminnan tuki laajennettiin koskemaan myös osallistumista Lady Linen ja Pelixirin järjestämään ohjattuun toimintaan.

Henkilöstön kehittäminen; Varsin pienen keskitetyn koulutusmäärärahan avulla pystyttiin rahoittamaan neljän esimiehen Jatko Jet –johtamiskoulutus, kahden henkilön Työhyvinvointi-agenttikoulutus ja neljän henkilön markkinointikoulutus sekä tukemaan teknisen keskuksen esimieskoulutusta. Lisäksi määrärahalla järjestettiin esimiehille puheeksi ottamisen valmennusta ja koko henkilökunnalle kaksi koulutusta työyhteisötaidoista liittyen Aktiivisen tuen –toimintamallin käyttöön ottoon. Määrärahalla tuettiin myös neljän henkilön suoraan työtä tukevaa koulutusta tai tutkinnon suorittamista. Koulutuksilla pyritään vahvistamaan johtajuutta sekä kehittämään yleensä osaamista ja työyhteisön toimintaa. Tukea antava ja oikeudenmukainen johtajuus on yhteydessä työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin.

Työsuojelu; Työsuojelua toteutettiin työn vaarojen selvittämällä ja arvioinnilla, neuvonnalla, tarkastamalla, suorittamalla työpaikkakäyntejä sekä järjestämällä koulutusta. Vuorovaikutus sekä yhteistyö työterveyshuollon kanssa oli tiivistä vuonna 2011.

Ylä-Savon lomituspalvelujen työsuojelun organisoiminen saatiin valmiiksi vuoden 2011 loppuun mennessä.

Marraskuussa 2011 johtoryhmälle tiedotettiin Aluehallintoviraston tulevasta valtakunnallisesta kunta-alan valvontahankkeesta vuosille 2012 – 2015. Valvontahanke toteutetaan suorittamalla mm. työsuojelutarkastuksia työpaikoille.

Työterveyshuolto; Vuoden 2007 alusta käyttöön otettua laajennettua terveystarkastusta jatkettiin edelleen ja vuonna 2011 siihen sai kutsun 167 työntekijää. Laajennettu terveystarkastus pitää

sisällään fyysinen toimintakyvyn kartoituksen eli sydän- ja verenkiertoelimistön kunnon, iän mukaisen lihaskunnon, nivelliikkuvuudet ja lihaskireydet. Osallistumisprosentti laajennettuun terveystarkastukseen on ollut keskimäärin noin 80 %, eli kattavuus on todella hyvä.

Tarkastuksen tarkoitus on saada jokainen ymmärtämään oman fyysisen kunnon merkitys terveyteen ja työhyvinvointiin. Terveystarkastuksesta annetaan jokaiselle henkilökohtainen liikunta-ohjelma ja haluttaessa ohjataan esim. ravintoterapeutille, uimahallille ohjatun liikunnan ryhmiin ja tarvittaessa henkilökohtaiseen liikunnan ohjaukseen. Terveystarkastus pitää sisällään mahdollisuuden seurantakäynteihin.

Kaupunginhallitus

Työllisyydenhoito

Tilivelvollinen: hallintopalvelukeskuksen johtaja

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen		Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
kunnan työllistämien työttömien lkm (keskim.)		37	27	33	6
kunnan tuella palkattujen lkm (keskim.)		0		0	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	291	68	359	360	1
Toimintakulut	971	138	1 109	1 094	15
Netto (toimintakate)	680	70	750	734	16
Laskennalliset erät	-17	0	-17	-17	0

Kaupungin omiin työllistämiskohteisiin on palkattu ensisijaisesti 500 pv työttömyyspäivärahaa saaneita. Lisämäärärahaa haettu keskimäärin 6 henkilön työllistämiseksi. Palkkatuen lisätuet hoidettu Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä.

Työllistettyjen määrät v. 2011:

- Kunnallinen työllistämistuki 33 henkilöä (keskimäärin)
- Nuorten kesätyöllistäminen 218 henkilöä työssä,
31 henkilöä työleirillä

Maaseutulauslautakunta**Maaseututoimi**

Tilivelvollinen: maaseutusihteeri/lomatoimenjohtaja

Toiminta				
Lomatoimi				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
*pidetyt lomapäivät, kpl	17 715	72 000	65 346	-6 654
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Maaseututoimi				
* €/tukea hakenut tila	318	340	347	-7
Lomatoimi				
* €/lomituspv. (brutto)	206	208	207	-1
* €/lomituspv. (netto)	179	181	188	7

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	14 106	0	14 106	14 808	-702
Toimintakulut	-13 986	0	-13 986	14 467	482
Netto (toimintakate)	-120	0	- 120	340	-220
Laskennalliset erät	-290	0	-290	-290	0

Maaseutulauslautakunta

Maaseutulauslautakunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa ja käsiteltyjä asioita oli 43.

Vuoden aikana Iisalmen kaupunki sai järjestäjäkunnan vastuun kuntien välisen sopimuksen perusteella Iisalmen kaupungin sekä Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien muodostamasta maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueesta. Tämän vuoksi maaseutulauslautakunnan toiminta päättyi vuoden lopussa ja toiminnan aloittaa 1.1.2012 alkaen kuntien yhteinen maaseutuhallinnon yhteislauslautakunta.

Maaseututoimi

Aktiivituloja oli 351 kpl, joilla viljelyssä oleva peltopinta-ala oli 12 054 ha. Keskimääräinen peltopinta-ala tilaa kohden oli 34,3 ha. Maidontuotanto oli tuotantosuuntana 98 tilalla. Tuotetulla maitomäärällä, 18,8 milj. litraa, Iisalmi on 24. suurin maidontuotantokunta. Maataloustukihakemuksia käsiteltiin 2 212 kpl. Tukea maksettiin 9,89 milj. euroa (EU:n rahoitusosuutta 3,57 milj. euroa). Hallinto- ja maksajaviranomaistehtävien eriyttäminen hoidettiin sopimuksella Pielaveden ja Keiteleen kuntien kanssa. Tämä sopimus purettiin 31.12.2011 päättyväksi. Sähköisen tukihakemuksen jätti 52 % tuen hakijoista.

Maatilojen tuettujen investointien yhteismäärä oli 1,7 milj. euroa. Tilanpidon aloittamiseen ELY-keskus myönsi tuen kahdeksalle nuorelle viljelijälle. Tuotantorakennuksia rahoitettiin ELY-keskuksen toimesta yksi, joka oli navetan laajennus.

Hukkakauratarkkailussa oli 486 ha. Kaksi uutta tilaa tuli tarkkailuun ja yksi vapautui tarkkailusta. Sato-, tulva- ja riistaeläinvahinkoja ei ilmoitettu.

Vuoden maatilayrittäjän tunnustuspalkinto myönnettiin Jaana ja Veli Rönkölle. Kehittämismääräraha 12 500 euroa käytettiin lähes kokonaan.

Maaseututoimistossa tehtiin 2,3 htv:ta. Maaseutuhallinnon määrärahasta jäi käyttämättä noin 6000 euroa. Osaltaan tähän vaikutti se, että Sonkajärven kunnalle myytiin sekä toimisto- että asian-tuntijapalveluja.

Maaseututoimi oli mukana maaseutuhallinnon sähköisen arkistoinnin pilotissa kymmenen muun kunnan kanssa. Pilotista saatiin hyviä kokemuksia ja tuloksia.

Lomatoimi

Iisalmen kaupunki on tehnyt Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa toimeksiantosopimuksen lomituspalvelujen hoitamisesta Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkien sekä Lapinlahden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien alueella. Ylä-Savon lomituspalvelujen paikallisyksikkö aloitti toimintansa 1.1.2011.

Ensimmäinen toimintavuosi keskittyi lomituserjestelyjen ja muiden rutiinitehtävien ohella yhteisten toimintatapojen ja mahdollisimman sujuvien työketjujen löytämiseen. Tehtäväkenttään tuli uutena lakisääteinen palvelusuunnitelmien teko jokaiselle kunnallista lomituspalvelua käyttävälle maatilalle. Palvelusuunnitelmien tekeminen saatiin syksyllä hyvälle alulle. Tilakäyntejä tehtiin kaikkiaan 361.

Vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä oli 1 266. Lomitettavia maatiloja oli 808, joista yhden yrittäjän tiloja 383, kahden yrittäjän tiloja 410 ja kolmen tai useamman yrittäjän tiloja 15. Tiloista 95 % oli valinnut kunnallisen lomituserjestelmän ja 5 % itse järjestetyn lomituksen.

Vuosiloman pituus oli 26 päivää. Vuosilomia lomitettiin yhteensä 31 734 päivää. Sijaisapua haki 631 henkilöä ja sijaisapuja lomitettiin yhteensä 27 602 päivää. Subventoitua eli tuettua maksullista lomittaja-apua käytettiin 6 010 päivää. Lomitettujen päivien määrä oli yhteensä 65 346 ja keskimääräinen päivän pituus 7,24 tuntia.

Vakituisia maatalouslomittajia oli vuoden lopussa 204 ja määräaikaista sijaisuuksissa 48. Henkilövahvuus kasvoi 15 lomittajalla verrattuna vuoden alkuun. Kunnallisessa lomituksessa vakituiset ja määräaikaista sekä muut kunnan osoittamat maatalouslomittajat tekivät 82,4 % lomituspäivistä. Maatalousyrittäjän hankkimat maatalouslomittajat tekivät 2,3 % ja loput 15,3 % lomituspäivistä tekivät ostopalveluyrittäjät ja heidän lomittajansa.

Lomatoimen vastuhenkilö on lomatoimenjohtaja, lisäksi hallinnossa toimii virkasuhteiset lomatoimitustyön päällikkö, lomatoimen henkilöstövastaava ja lomatoimen talousvastaava sekä työsuhteiset kaksi lomatoimensihteerä ja yhdeksän lomitustyoñoohjaajaa.

Koulutuslautakunta

Päivähoito- ja esiopetus

Tilivelvollinen: päivähoidon johtaja

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot 2010	Ta 2011	Tot 2011	Poikkeama	
Lasten päivähoito					
* kokopäivähoidon hoitopv lkm	92 479	96 000	86 729	-9 271	
* osapäivähoidon hoitopv lkm	31 012	28 000	23 677	-4 323	
* päiväkotien hoitopv:t (sis.osapv)	76 304(*)	74 000	77 893(**)	3 893	
* perhepv.h. hoitopv:t (sis.osapv)	47 187	50 000	32 513	-17 487	
* esioppilaiden lkm	225	220	228	8	
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
* €/päiväkodin hoitopv (br.)	50,23	63,48	64,43(***)	0,95	
* €/perhepäivähoidon hoitopv (br)	49,85	51,18	71,25	20,07	
* €/esioppilas (br.)	6 648	6 812	6653	-159	
* päiväkotihoidon käyttöaste-% (suhteellinen)	88,18	100	88,83	-11,17	
* perhepäivähoidon käyttöaste-%	88,74	100	83,74	-16,26	
* ryhmäperhepäivähoidon käyttöaste-%					
(* toteumassa mukana päiväkotihoidon lisäksi Junailijan avoin pvkoti, ostettu pvkotihoito, koululaisten ip, Rantalan kerho ja erilliset esiopetusryhmät (** toteumassa edelliseen vuoteen verrattuna poistunut Junailijan avoin pk, toteuma sisältää uuden Kankaan pvkodin yksikön Kopsulan 1.2.11 alkaen ja Varpulan ryhmäperhepvkodin, joka muuttui Ahjolan pvkodin ryhmäksi (*** sisältää erityispuhoidon kulut					

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	1 261	0	1 261	1 150	-111
Toimintakulut	-11 700	-167	-11 866	-11 672	194
Netto (toimintakate)	-10 439	-167	-10 606	-10 522	84
Suunnitelmapoistot	-0	0	-0	0	0
Laskennalliset erät	-374	0	-374	-374	0

Lasten päivähoidon palvelualue sisältää päiväkotihoidon, esiopetuksen, ohjatun perhepäivähoidon, ostetun päiväkotijärjestelyn ja perhepäivähoidon, erityispuhoidon, koululaisten iltapäivätoiminnan, leikki-kerhon, lakisääteisen lastenhoidon tuen; kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen, kotihoidontuen kuntalaisen sekä yksityisen päivähoidon kaupunkilaisen.

Päiväkotihoidon annettiin 11 päiväkodissa. Lapsia päiväkotihoidossa oli vuoden vaihteessa 508, joista 160 osapäivähoidossa (28 alle 6 vuotiasta) ja 99 osaviikkohoidossa (hoidossa enintään 13 pv/kk). Päiväkotihoidon nettokustannukset olivat 4,37 milj. euroa (sis. erityispuhoidon). Erityispuhoidossa oli pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita 2011 keuhällä 6 ja 2011 syksyllä 11. Erityispuhoidon nettokustannukset olivat 397 684 €.

Esiopetusta annettiin sekä kunnallisissa että yksityisissä päiväkodeissa. Erillisiä esiopetusryhmiä oli Kilpjärven ja Kangaslammin kouluilla. Yhdysluokassa esiopetusta annettiin Partalan, Hernejärven ja Miina Äkkijyrkän kouluilla. Vuoden vaihteessa esiopetuksessa oli 228 lasta. Esiopetuksen nettokustannukset olivat 1,51 milj. euroa.

Ohjattu perhepäivähoito sisälsi lasten kotona tapahtuvan hoidon, kolmiperhepäivähoidon sekä kolme perhepäivähoidon varahoitopisteitä. Yhteensä perhepäivähoidossa lapsia oli vuoden vaihteessa 214. Ohjatun perhepäivähoidon nettokustannukset olivat 1,95 milj. euroa.

Koululaisten iltapäivätoiminta järjestettiin kaupungin omana toimintana kahdeksassa toimintapisteessä; Kilpijärvi, Edvin Laine, Kangaslampi, Kirkonsalmi, Kauppi-Heikki, Soinlahti, Hernejärvi ja Partala. Koululaisia oli iltapäivätoiminnassa myös yksityisissä päiväkodeissa. Vuoden lopussa toiminnassa oli kirjoilla kunnallisissa ja yksityisissä ryhmissä yhteensä 180 lasta. Nettokustannukset olivat kunnallisessa iltapäivätoiminnassa 179 044 euroa.

Leikkikerhoja oli kaksi; 4 tuntia/pv 2x/viikko, joista toinen kerho toteutetaan yhteistyössä seurakunnan kanssa. Lapsia kerhotoiminnassa oli n. 25. Nettokustannukset olivat 13 777 euroa.

Yksityistä päivähoitoa annettiin 7 päiväkodissa, yhdessä ryhmäperhepäiväkodissa sekä 8 perhepäivähoitajan kotona. Lapsia oli hoidossa 186 päiväkodeissa ja 30 perhepäivähoidossa.

Lastenhoidon tukea sai 416 perhettä, joista yksityisen hoidon tuen saajia oli 137. Tukea maksettiin vuoden aikana 2,1 milj. euroa, josta yksityisen hoidon kuntalisän osuus oli 644 761 € ja Kelan yksityisen hoidon tuen 276 515 €. Lastenhoidon tukeen sisältyy kotihoidon tuen kuntalisä – lisalmi-lisä, jota maksettiin vuoden vaihteessa 102 perheelle. Kustannukset olivat 77 600 €.

Lasten päivähoiton tavoitteiden toteutuminen

Päivähoidon kysynnän tarpeen vaihteluun pystyttiin vastaamaan kohtuullisesti, koska Kopsulan päiväkotitoiminta aloitti helmikuussa 33 hoitopaikalla, yksityiset päiväkodit PikkuKengurun Koti aloitti toiminnan 49 paikalla elokuussa ja yksityinen päiväkotitoiminta Tuike lisäsi paikkoja Junailijan yksikköön 35:llä. Runnilla toimiva yksityinen ryhmäperhepäiväkotitoiminta Vekaramäki muuttui yksityiseksi päiväkodiksi marraskuussa, paikkaluku lisääntyi viidellä.

Iltä- ja vuorohoidontarpeeseen kyettiin vastaamaan Malminrannan ja Paloisten päiväkodin ryhmillä.

Kotihoidon tuen lisä-lisä otettiin käyttöön elokuussa 2011 ja sen vaikutuksia päivähoitopaikkojen tarpeeseen on vaikea yksityiskohtaisesti selvittää. Oletuksena on, että 1/4 perheistä olisi tuonut lapsensa hoitoon heti vanhempainrahakauden jälkeen ilman kotihoidon tuen kuntalisää, joten lisä-lisä on tuonut jonkin verran helpotusta pienten lasten päivähoitopaikkojen riittävyyteen.

Perhepäivähoitajien työaika muuttui 1.8.2011 jonka vuoksi perhepäivähoidossa on tarvittu entistä enemmän varahoitoa. Mustolan ryhmäperhepäiväkotitoiminta muutettiin 1.8.2011 alkaen perhepäivähoidon varahoitopisteeksi.

Varhaiskasvatukseen kerhotoiminta jatkoi toimintaansa, ryhmät ovat olleet täysiä ja tarvetta olisi yhdelle lisäryhmällekin.

Loma-aikojen päivystyksessä on päästy hyvään tulokseen. Kesäkuussa suljettiin päiväkotitoimintapaikkoja mahdollisuuksien mukaan ja heinäkuussa päivystäviä päiväkotitoimintapaikkoja oli kolme + Malminrannan vuorohoitoyksikkö. Päivähoidon maksuttomuus koulujen loma-aikoina on mahdollistanut myös henkilökunnan lomien pitämisen em. loma-aikoina, jolloin sijaisten käyttöä muuna toiminta-aikana on voitu vähentää.

Esiopetuksessa otettiin käyttöön kolmiportaisen tuen malli uuden opetussuunnitelman mukaisesti ja Iisalmen esiopetuksen suunnitelma ja lapsen esiopetuksen suunnitelma päivitettiin vastaamaan valtakunnallista esiopetussuunnitelman perusteita.

Asiakaspalaute - ja henkilöstön työtyytyväisyyskyselyt toteutettiin keväällä 2011.

Seutukunnallista yhteistyötä Ylä-Savon kuntien päivähoitovastaavien jatkettiin säännöllisten tapaamisten muodossa. Lisäksi Iisalmen päivähoito on mukana Hollolan ja Savonlinnan kanssa tehtävässä yhteistyössä verrokkikuntien välisessä toiminta- ja kustannusvertailussa.

Henkilöstö:

Päivähoitotehtävissä oli töissä yhteensä 201 vakituista henkilöä, joista 138 päiväkodeissa ja 63 perhepäivähoidossa.

Koulutuslautakunta

Perusopetus

Tilivelvollinen: sivistystoimenjohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
* opetustuntien lkm	144 180	142 330	143 783	1453
* oppilaiden lkm (lukuk. ka.)	2 083	2 068	2061	-7
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/opetustunti (netto)	105,49	112,91	108,18	-4,73
* €/oppilas (netto)	7 192	7 771	7 547	-224

Talous	Alkuper.ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	344	151	495	598	103
Toimintakulut	-16 415	-166	-16 581	-16 153	428
Netto (toimintakate)	-16 071	-15	-16 086	-15 555	-531
Suunnitelmapoistot	-165	0	-1650	-151	-14
Laskennalliset erät	147	0	147	147	0

Perus- ja erityisopetus

Perusopetuksen oppilasmäärä on edelleen laskeva. Vuonna 2011 oppilaita oli syyskuun tilastointipäivänä yhteensä 2038, mikä on 45 oppilasta vähemmän kuin edellisenä syksynä. Vähennys muodostuu kokonaan yläkouluista; alakoulujen oppilasmäärä on edellisvuoden tasolla.

Perusopetuslaki muuttui 1.1.2011. Erityisopetukseen siirron sijasta tehdään erityisen tuen päätöksiä. Ennen ko. päätöksen tekemistä oppilaalle on annettava yleistä ja tehostettua tukea. Tämä ns. kolmiportainen tukimalli otettiin käyttöön kaikissa kouluissa. Kouluja ja opettajia on koulutettu em. tukimallin käyttöön erityisesti Kelpo-hankkeen kautta.

Oppilaita, joille on tehty erityisen tuen päätös, on 135 kpl (6,6 %, 20.9.2011), joista 70 käy koulua Edvin Laineen koulun pienryhmissä (pr) ja loput 65 on integroitu yleisopetuksen luokkiin. 13 pidentetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaa oppilasta on saanut opetusta eri päiväkodeissa.

Kouluverkossa ei tapahtunut muutoksia. Opetusta järjestettiin 12 koulussa.

Koulu	Vuosiluokat	Oppilasmäärä v. 2011 ka
Edvin Laineen koulu	1-6 ja pr 0-9	232, josta pr 67
Hernejärven koulu	1-6	59
Juhani Ahon koulu	7-9	522
Kangaslammin koulu	1-6	337
Kauppis-Heikin koulu	1-6	109
Kauppis-Heikin koulu	7-9	194
Kilpijärven koulu	1-6	157
Kirkonsalmen koulu	1-6	241
Miina Äkkijyrkän koulu	1-6	25
Partalan koulu	1-4	23
Soinlahden koulu	1-6	75
Sourunsalon koulu	1-6	41

Luokkien oppilasmäärät eivät ole ylittäneet talousarviossa määriteltyjä laatutavoitteita. Perusopetusryhmien keskipäivä on ollut 1.-6. luokilla 18,43 oppilasta ja 7.-9. luokilla 21,09 oppilasta (20.9.2011).

Perusopetuksen puolella oli käynnissä lukuisia hankkeita, joihin saatiin erityisavustuksia. Erityisavustuksia kohdentui koko vuodelle yhteensä 267 138 euroa.

Juhani Ahon koulun peruskorjauksen ensimmäinen vaihe valmistui kesällä ja opetus uudistetuissa tiloissa käynnistyi elokuussa. Uutta opetusteknologiaa (ns. älytaulut) otettiin käyttöön uusituissa luokissa. Älytauluja on hankittu yhteensä 8 kpl 3 koululle. Toisen vaiheen peruskorjaus jatkui välittömästi. Osa opetuksesta järjestettiin väistötiloissa Kirkonkentällä sijaitsevassa parakkikoulussa, Kulttuurikeskuksella, Edvin Laineen, Kauppi-Heikin ja Kirkonsalmen kouluilla sekä Luma-keskuksella ja lyseolla.

Henkilöstö:

Opettajatilanne säilyi hyvänä. Vuonna 2011 täytettiin vakinaisesti yksi rehtorin virka, kolme lehtorin virkaa, viisi luokanopettajan virkaa, kaksi erityisopettajan virka ja kaksi tuntiopettajan virkasuhteista tehtävää. Myös määräaikaiset virat saatiin täytettyä kelpoisuuden omaavalla henkilöstöllä.

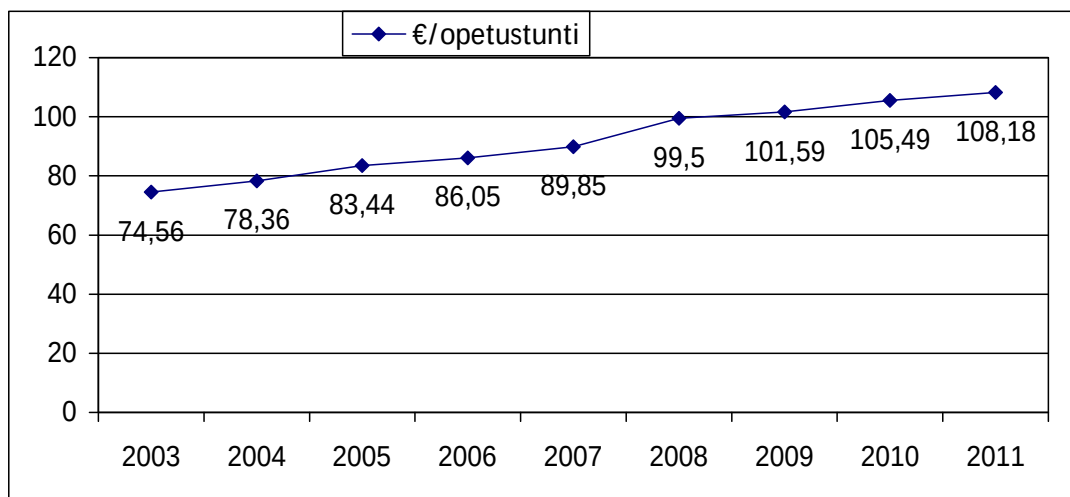
Koulupsykologin virka siirtyi Sotelle vuoden alusta.

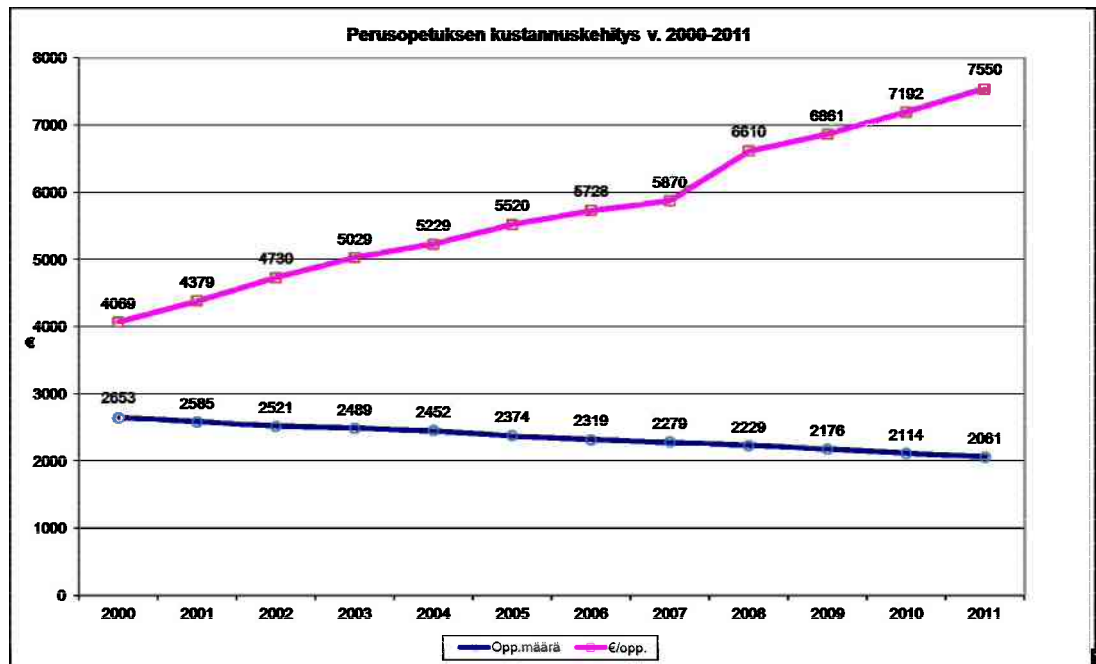
Vuonna 2011 päätoimista opetushenkilöstöä oli 150 sekä 5 päätoimista rehtoria (1.8.2011). Vuoden lopussa perus- ja esiopetuksessa työskenteli 26 kouluavustajaa. Työllistämistuella palkattuja avustajia oli keskimäärin 9. Lisäksi kouluilla on ollut työmarkkinatuella palkattuja avustajia sekä harjoittelijoita. Koulusihteereitä oli 3.

Koulukuljetus järjestettiin keskimäärin 569 oppilaalle.

Kustannuskehitys (toimintakate)

Vuosi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
€/opetustunti	74,56	78,36	83,44	86,05	89,85	99,50	101,59	105,49	108,22
€/oppilas	5029	5229	5520	5728	5870	6610	6861	7192	7550





Esiopetus

Esiopetus on järjestetty yhdessä päivähoidon kanssa siten, että esiopetusta on annettu sekä päiväkodeissa, koulujen erillisissä esiopetusryhmissä että kyläkoulujen yhdysluokissa. Yhdysluokissa esikoululaisia oli kevätlukukaudella 3 ja syyslukukaudella 17. Hallinnollinen vastuu esiopetuksesta on ollut päivähoidon johtajalla.

Kehittämis- ja tukipalvelut

Koulutuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 14.

Toimisto- ja hallintopalvelujen yksikkö tuotti talous- ja yleishallinnon- sekä kehittämispalveluja koko sivistyspalvelukeskukselle koulutus- ja kulttuurilautakunnan toimialueilla.

Kuljetussuunnittelijan tehtävä ja toimistosihteerin osa-aikainen tehtävä yhdistettiin marraskuun alusta alkaen. Vuoden lopussa toimistossa työskenteli 9 kokoaikaista työntekijää.

Koulutuslautakunta

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: lukion rehtori

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen		Tot 2010	Ta 2011	Tot 2011	Poikkeama
* opetustuntien lkm (kpl/vuosi)		18 462	18 800	18 988	188
* oppilaiden lkm		421	425	424	-1
**) painotettu ka., kuten valt.os:ssa					
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
* €/opetustunti (brutto)		154,26	157,50	160,69	3,19
* €/opetustunti (netto)		145,05	152,45	152,47	0,02
* €/oppilas (brutto)		6 765	6 967	7 196	229
* €/oppilas (netto)		6 361	6 743	6 828	314

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	95	5	100	156	-56
Toimintakulut	-2 961	7	-2 954	-3 051	97
Netto (toimintakate)	- 2 866	12	-2 854	-2 895	40
Suunnitelmapoistot	-23	0	-23	-22	-1
Laskennalliset erät	-45	0	-45	-45	0

Syksyllä 2011 Iisalmen lyseossa aloitti opintonsa 144 uutta opiskelijaa eli enemmän kuin edellisenä vuonna. Laskentapäivänä 20.9. koulun opiskelijamäärä oli 434 eli opiskelijamäärä nousi merkittävästi.

Aikuislukiossa opiskeli 22 varsinaista opiskelijaa eli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Aineopiskelijoita oli 37. Lyseon opiskelijoita opiskeli aikuislukiossa 48. He laajensivat opiskeluaan tai hakivat joustoa omaan aikatauluunsa. Tällaisten opiskelijoiden määrä on nousussa. Se osoittaa näiden kahden koulumuodon joustavan ja saumattoman yhteistyön ja ehkäisee siten osaltaan syrjäytymistä.

Vuonna 2011 lyseosta valmistui 99 ylioppilasta. Edellisenä vuonna ylioppilaita valmistui 134. Aikuislukioista valkolakin sai 8 opiskelijaa.

MAHIS-yhteistyö (yhdistelmätutkinnot) jatkui Ylä-Savon ammattiopiston ja Pohjois-Savon ammatti- ja aikuisopiston kanssa. Laskentapäivänä 20.9. kahta tutkintoa suoritti 32 lyseon opiskelijaa. Vastaavasti lyseossa opiskeli muista oppilaitoksista 35 kaksoistutkinto-opiskelijaa. Määrät laskivat hieman edellisestä lukuvuodesta.

Iisalmen seudun urheiluakatemiassa oli mukana 11 lyseon opiskelijaa eli sama määrä kuin edellisenä lukuvuonna. Kulttuuriakatemiassa opiskeli lv 2010–2011 kolme lyseon opiskelijaa, lv 2011–2012 mukana ei ole yhtään lyseon opiskelijaa.

Kansainvälistä toimintaa Iisalmen lyseossa oli vaihto-opiskelijoiden lisäksi kolme projektia, joissa olimme aktiivisesti mukana. Yhteistyökumppaneina näissä projekteissa oli lukioita Italiasta, Espanjasta, Sloveniasta, Saksasta, Puolasta, Tsekin tasavallasta ja Liettuasta.

Aikuislukio jatkoi toimintaansa osana itäsuomalaisista etälukeverkkoja. Aikuislukio ja lyseo toimivat edelleen aktiivisesti mukana itäsuomalaisessa oppimisverkostossa (ISOVerstas).

Ylioppilaskirjoitustulosten osalta tulokset olivat erittäin hyvät, sillä useimmissa oppiaineissa tulokset ylittivät valtakunnan lukioden keskiarvon.

Palkkamenot ylittyivät vuonna 2011 n. 50 000 eurolla johtuen suurimmaksi osaksi opetusalan palkkaratkaisusta, joka oli kustannusvaikutuksiltaan suurempi kuin talousarviossa ennakoitiin. 144 opiskelijaa aloitti opiskelunsa syksyllä 2011 lyseossa ja määrä on suurempi kuin osattiin ennakoita. Se kasvatti osaltaan palkkamenoja syksyn 2011 osalta.

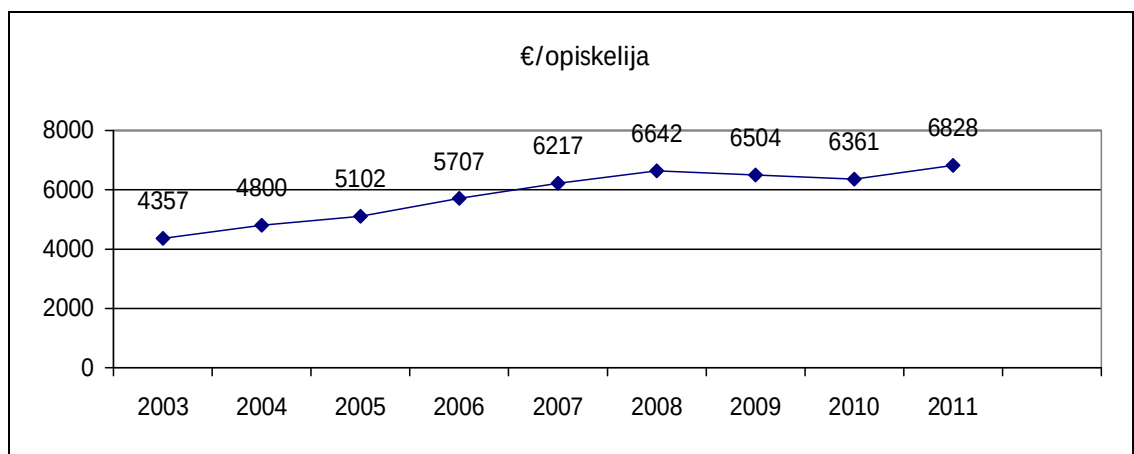
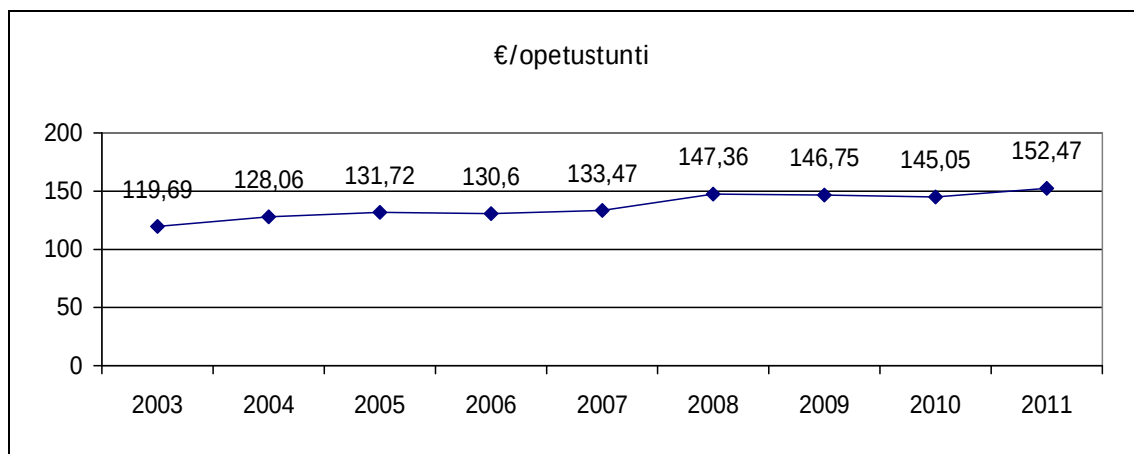
Kalustomenojen osalta tuli myös ylitystä n. 10 000 euroa. Suurimpina tekijöinä kielistudion ohjelmiston päivitys n. 3 500 euroa ja pianon hankinta n. 5 000 euroa. Piano hankittiin kuitenkin lahjotusvaroin, joten sama summa näkyy myös tulopuolella. Näin kalustomenojen ylitys on todellisuudessa n. 5 000 euroa.

Henkilöstö:

Päätoimista opetushenkilöstöä 26 ja osa-aikaista 2, rehtori, apulaisrehtori, 1,5 opintosihtööriä

Kustannuskehitys (toimintakate)

Vuosi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
€/opetustunti	119,69	128,06	131,72	130,60	133,47	147,36	146,75	145,05	152,47
€/opiskelija	4 357	4 800	5 102	5 707	6 217	6 642	6 504	6 361	6 828



Koulutuslautakunta

Ruoka- ja siivouspalvelut

Tilivelvollinen: ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama	
Ruokapalvelu					
*suoritt. (=1 pk opp.ateria) lkm	804 566	803 000	797 434	-5 566	
Siivous					
*siivottava pinta-ala, m ² ,oma	25 418	25 322	23 975	-1 347	
*siivottava pinta-ala, m ² ,ostettu	18 937	18 937	20 357	+1 420	
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
Ruokapalvelu					
* €/suorite (brutto)	2,20	2,33	2,23	-0,10	
Siivous					
* €/siivottu m ² (brutto)	19,81	19,94	19,94	0	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	2 777	0	2 777	2 674	-103
Toimintakulut	-2 660	-15	-2 675	-2 545	-233
Netto (toimintakate)	117	-15	102	129	27
Suunnitelmapoistot					
Laskennalliset erät	-120	0	-120	-120	0

Ruokapalvelu

päiväkodeissa on saavutettu 50 %, kouluruokailussa 25 % ja työpaikkaruokailussa 33 % ravitsemussuositusten mukaisesta päivittäisestä kokonaistarpeesta.

Valmistuskeittiöinä toimivat Hernejärven koulun, Miina Äkkijyrkän koulun, Kangaslammin koulun, Juhani Ahon koulun ja Luma-keskuksen keittiöt. Juhani Ahon koulussa otettiin käyttöön uusi, peruskorjattu valmistuskeittiö ja ruokasali 1.8.2011.

Ruoan toimittaminen aloitettiin kahteen uuteen päiväkotiin. Kopsulan päiväkotiin helmikuussa ja yksityiseen PikkuKengurun Koti päiväkotiin elokuussa.

Henkilökuntaa oli vuoden 2011 lopussa 28.

Siivouspalvelu

Kilpijärven, Edvin Laineen, Kauppi-Heikin, Partalan ja Soinlahden koulujen sekä Iisalmen Lyseon siivoukset hoidettiin ostopalveluna.

ATK-tiloihin tuli keväällä siivousneliöitä lisää 73.

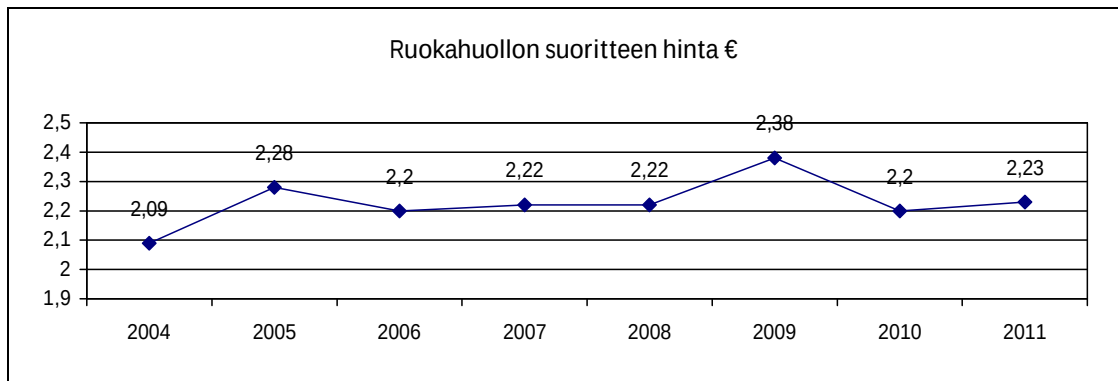
1.6.2011 alkaen Juhani Ahon koulun siivous siirrettiin kaupungin omaan siivoukseen ja Kangaslammin koulun sekä Kirkonsalmen koulun siivoukset yksityistettiin.

Sairauslomien sijaisuustehtävissä käytettiin yksityisiä palveluja.

Henkilökuntaa oli vuoden 2011 lopussa 13.

Kustannuskehitys (toimintakate + poistot + laskennalliset erät)

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ruokahuollon suorite (vastaa peruskoulun oppilaan ateriaa)	2,09	2,28	2,20	2,22	2,22	2,38	2,20	2,23



Kulttuurilautakunta

Kansalaisopisto

Tilivelvollinen: kansalaisopiston rehtori

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama	
* opetustuntien lkm	8 415	12 400	11 036	-1 364	
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
* €/opetustunti (brutto, *sis. vyör)	86,08*	61,77*	69,58*	7,81	
* €/opetustunti (netto, *sis. vyör)	75,18*	48,79*	55,18*	6,39	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	161	1	162	159	-3
Toimintakulut	-678	-27	-705	-680	25
Netto (toimintakate)	-517	-26	-543	-521	22
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-88	0	-88	-88	0

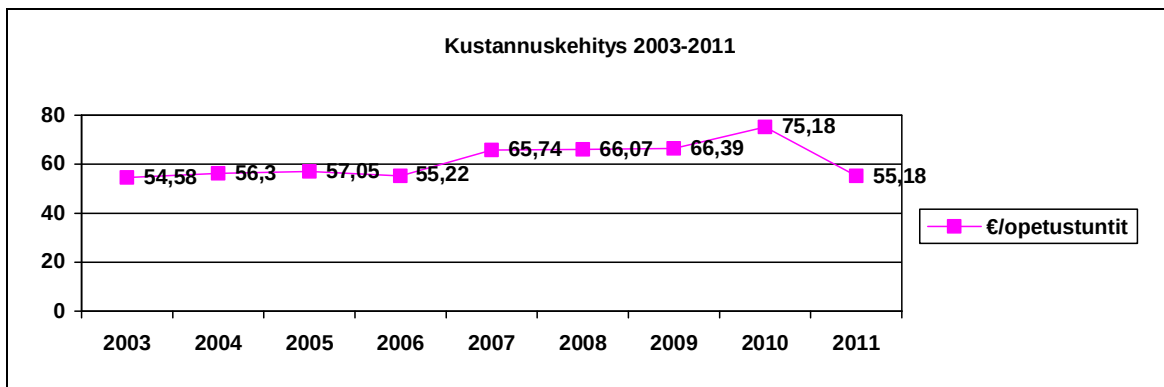
Iisalmen kansalaisopisto vietti toimintavuonna 40-vuotisjuhliaan. Talousarvion tavoitteena ollut 12. 400 vuosiopetustuntia osoittautui vielä liian toiveikkaaksi, mutta kansalaisopiston opetus lisääntyi kuitenkin edellisvuodesta 31,1 prosenttia eli 2 600 tuntia. Musiikkiopistosta siirtyneen avoimen musiikin opetuksen osuus tuntien lisäyksestä oli 2 000 tuntia. Muu lisäys tapahtui kielten ja atk:n opetuksessa. Opetuksen painopiste oli vuonna 2010 edelleen taito- ja taideaineissa. Toteutuneita kursseja pidettiin 312, joissa osallistujia oli 7 099. Yhden kerran laskettuna opiskelijoita oli 1 989. Kolme neljäsosaa opiskelijasta on naisia. Ikääntyvien yliopiston luennot on toteutettu yhteistyössä Kuopion kesäyliopiston Iisalmen toimipaikan kanssa.

Kurssit on hinnoiteltu kurssikohtaisesti. Opetusministeriön myöntämän 9 000 € opintoseteliavustuksen turvin kurssimaksuista voitiin antaa 30 % alennus eläkeläisille, työttömille ja maahanmuuttajille. Lisäksi maahanmuuttajien suomen kielen kursseja voitiin tarjota sekä maksutta että puoleen hintaan.

Kansalaisopistolla on yhteinen rehtori musiikkiopiston kanssa.

Kustannuskehitys (Toimintakate + poistot + lask.erät)

Vuosi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
€/opetustunti	54,58	56,30	57,05	55,22	65,74	66,07	66,39	75,18	55,18



Kulttuurilautakunta

Kirjastopalvelut

Tilivelvollinen: kirjastotoimenjohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
* lainausten lkm/vuosi	455 569	460 000	454 407	-5 593
* käyntien lkm/vuosi	291 729	300 000	317 913	17 913
* www-käynnit	692 256	600 000	325 351	-274650
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* €/lainaus (netto, *sis.poisto+vyörytyskulut)	2,59*	2,34	2,44*	0,10
* €/käynti (netto, *sis. poisto+vyörytyskulut)	4,04*	3,74	3,49*	-0,25

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	73	3	76	77	1
Toimintakulut	-1 148	8	-1 140	-1 152	-12
Netto (toimintakate)	-1 075	11	-1 064	-1 075	-11
Suunnitelmapoistot	-21	0	-21	-10	11
Laskennalliset erät	-24	0	-24	-24	0

Kirjaston käyttö ja palvelukulttuuri on parantunut edellisvuodesta. Tilojen aamun aikainen käyttömahdollisuus on nostanut kirjaston kävijämäärää edellisvuodesta 9 %, ollen yhteensä 317 913 asiakasta. Nuorisolle avattu pelihuone on ollut ahkerassa käytössä, kuten myös iPad lukulaite sähköisten lehtien seuraamiseen.

Aikuisten satutunneilla vakiintunut joukko kuunteli Juhani Ahon lastuja. Ahon syntymän 150 - juhlavuotta muistettiin myös erilaisin kirjanäyttelyin. Lehtisali oli avoinna myös kesäsunnuntaisin.

Lasten ja nuorten kirjastonkäyttö on ollut edellisvuotta ahkerampaa ja lainaus onkin lisääntynyt reilut 5 %. Lapsille ja nuorille järjestettiin satutunteja, kirjavinkkausta ja kirjastonkäytönopetusta. Kirjailijavierailuihin osallistui 1 277 koululaista ja satutunneilla kävi 997 lasta. Lukudiplomin suorittaneita oli lähes edellisvuoden verran, 381 alakoululaista. Yökouluun pääsivät tänä vuonna mukaan Kilpijärven koululaiset.

Koko kirjastolaitoksen lainojen määrä on noussut edellisvuodesta vain 0,1 %, ollen 456 032 lainaa. Kirjastoautossa nousu oli 2 %. Itsepalvelulainaus on lisääntynyt 35,3 %. Lisäys on tuntuvasti enemmän, koska tilastoihin ei saada lasten- ja nuorten osaston ahkeraa itsepalvelulainausta. Lainaajia oli 45 % asukkaista ja lainauksia asukasta kohti oli 20,49 (maan keskiarvo 18 lainaa).

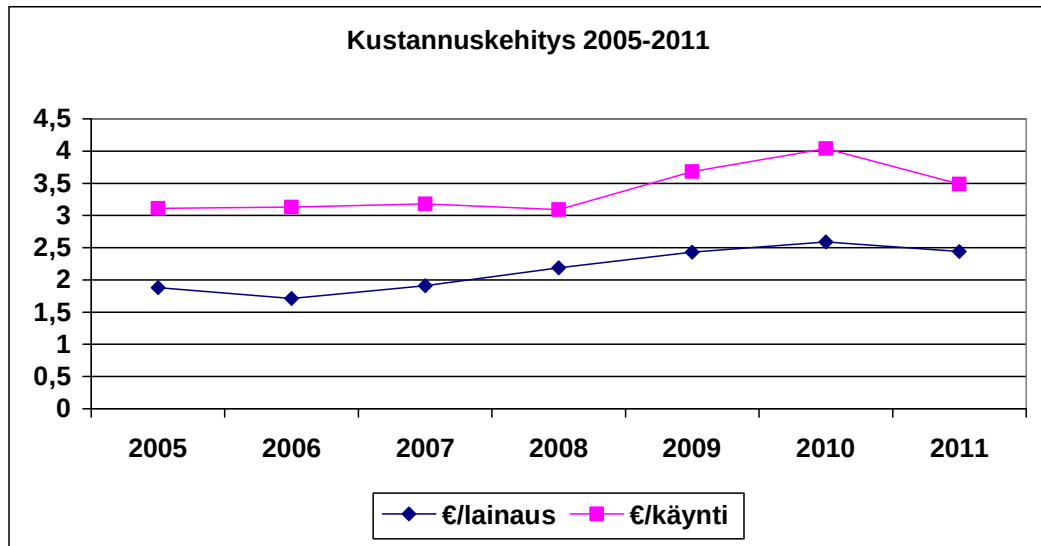
Verkkokäyntien kokonaismäärä näyttää vähentyneen 33 %. Lukua ei voi verrata viime vuoden lukuihin, jotka ovat virheellisiä järjestelmätoimittajan virheestä johtuen. Hakuja, lainojen uusintoja ja varauksia on tehty lähes 10 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Myös käyttäjiä on tullut lisää. Kirjaston kokoelmaa on kehitetty kiinnostavaksi ja tuoreeksi tasapainottamalla hankintojen ja poistojen määrää. Hankintaa on tehty edellisvuotta vähemmän (-1,3 %) ja aineistoa poistettiin yli valtakunnallisten laatusuositusten (8 %), ollen 13 % kokoelmasta.

Hakeutuvia kirjastopalveluja kehitettiin. Kirjastoauto oli mukana kesän toritapahtumassa, jossa samalla pidettiin vanhentuneiden ja kuluneiden kirjojen poistomyynti. Hanke ”Ikäihmisten lukupiiri” kuljetti tarinoita mm. Ilvolanpirtin ja Kirkonsalmen vanhainkoteihin. Markkinointiin on kiinnitetty huomiota kehittämällä kirjaston verkkosivuja ja tarjoamalla palveluja sosiaalisen median kautta.

Uusi kirjastoauto otettiin vastaan vuoden lopussa. Kaupunkilaiset olivat mukana äänestämässä auton ulkoasua Petteri Tikkasen kuvitusten pohjalta. Auton nimestä pidettiin yleisökilpailu ja nimeksi valittiin Eija Lyytikäisen ja Juha Martikaisen ehdottama Pokkari.

Kustannuskehitys (toimintakate + poistot + lask.erät)

Vuosi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
€/lainaus	1,88	1,71	1,91	2,19	2,43	2,59	2,44
€/käynti	3,11	3,13	3,18	3,09	3,68	4,04	3,49



Kulttuurilautakunta

Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: kulttuurisihteeri

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
* omien konserttien lkm	25	10	20	10
* omien konserttien kävijämäärä	4 023	2 000	3820	1 820
* J-Ahon museokäyntien lkm	1 775	2 500	2845	345
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
* kaupungintuki €/konsertissa käynti	1,55	3,88	-0,37	4,25
* €/museokäynti (brutto)	13,79	6,46	5,16	1,30

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	109	0	109	99	-10
Toimintakulut	-570	-10	-580	-556	24
Netto (toimintakate)	-460	-10	-470	-456	14
Suunnitelmapoistot	-6	0	-6	-3	3
Laskennalliset erät	-19	0	-19	-19	0

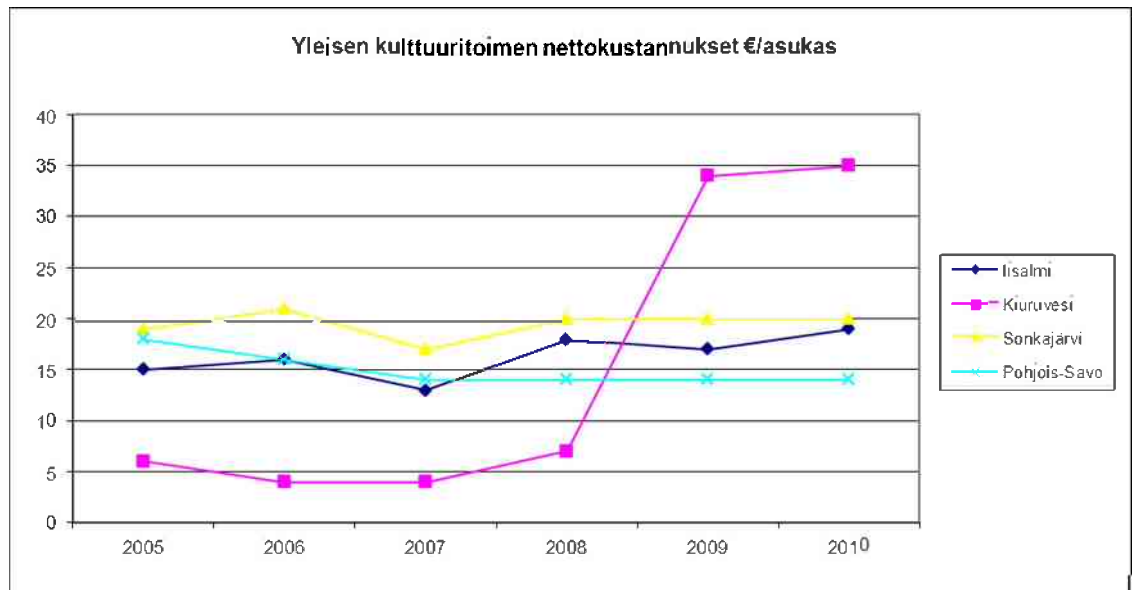
Kulttuuritoimi keskittyi vuonna 2011 Juhani Ahon ja Iisalmen kaupungin juhluvuoden tapahtumien järjestämiseen. Tapahtumia oli yhteensä 23 kappaletta ja niissä oli yhteensä 17 291 kävijää. Näiden lisäksi järjestettiin kansallisen veteraanipäivän juhla, itsenäisyyspäivän juhla sekä useita teatteriesityksiä ja konsertteja. Vuoden aikana kulttuurikeskuksella on ollut viisi valtakunnallista tapahtumaa ja yksi kansainvälinen. Kaiken kaikkiaan kulttuurikeskuksessa on vierailut 84 477 ihmistä (+10 695 v. 2010 verrattuna).

Toiminta-avustuksia jaettiin järjestöille 32 700 € ja avustusta sai 12 järjestöä. Kohdeavustusta jaettiin 5 300 €, ja avustuksen sai yhdeksän toimijaa. Kulttuurin tunnustuspalkinto jaettiin ensimmäistä kertaa ja 1 000 € palkinnon sai Ylä-Savon Kamariorkesteri. Juhani Ahon juhluvuoden rahasta avustuksiin käytettiin 5 450 euroa, ja avustusta sai viisi toimijaa.

Kulttuurikeskukseen avattiin toukokuussa vaihtuvien näyttelyiden tila Venny, jonka kuudessa näyttelyssä vieraili yhteensä 853 ihmistä.

Juhani Ahon juhluvuonna museolla vieraili lähes kolmetuhatta ihmistä. Museolla oli myös vaihtuvia näyttelyitä ja museokauppatoimintaa. Museolla jatkettiin rakennustöitä salin lattian uusimisella ja pienemmillä ulkotöillä.

Iisalmissa yleiseen kulttuuritoimintaan käytettiin vuonna 2010 19 €/asukas. Pohjois-Savon keskiarvo oli 14 €, joten Iisalmi on yleisen tason yläpuolella. Kuitenkin pienemmissä kunnissa Kiuruvedellä ja Sonkajärvellä euromäärä oli Iisalmea suurempi.



Kulttuurilautakunta

Musiikinopetus

Tilivelvollinen: musiikkiopiston rehtori

Toiminta					
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama	
* kaikkien opetustuntien lkm	13 393	11 000	11 297	297	
* varsinaisten opiskelijoiden opiskelijamäärä 20.1. ja 20.9. ka	245	245	245	0	
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen					
* €/opetustunti (brutto, *sis. poistot + vyör)	64,69*	74,09*	72,26*	-1,83	
* €/opetustunti (netto, *sis. poistot + vyör)	42,98*	53,82*	51,32*	-2,50	
* €/opiskelija/opisto (brutto, *sis. poistot + vyör)	2 823*	3 326*	3 117*	-209,00	
* €/opiskelija/opisto (netto, *sis. poistot + vyör)	2 065*	2 416*	2 284*	-132,00	

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	223	3	226	237	11
Toimintakulut	-719	-3	-722	-720	2
Netto (toimintakate)	-496	0	-496	-484	12
Suunnitelmapoistot	-2	0	-2	-2	0
Laskennalliset erät	-95	0	-95	-95	0

Opetusta on järjestetty asetetun tavoitteen mukaisesti vähintään 35 opetusviikkoa. Vuoden 2011 lopussa oli varsinaisia oppilaita 249 ja musiikkileikkikoululaisia 212. Ulkopuolisia (kuorolaisia) oli 29.

Musiikkiopisto järjesti toimintavuoden aikana 50 konserttia ja iltamusiikkia, joista 28 järjestettiin Iisalmen kulttuurikeskuksessa. Kulttuurikeskuksen konserteissa oli yhteensä 3 885 kuulijaa. Iisalmissa on konsertteja järjestetty myös kouluissa, kirkoissa, Evakkokeskuksessa ja Nuorisotalossa. Muissa toimipisteissä konsertteja on pidetty Kiuruveden Kiurusalissa, seurakuntataloissa, Pielaveden Suojalassa, kirkoissa ja kouluissa, vanhainkodeissa ja päiväkeskuksissa. Oppilaat ovat myös ahkerasti esiintyneet erilaisissa ulkopuolisissa tapahtumissa ja juhlatilaisuuksissa. Vieremän toimipiste täytti toimintavuonna 40 vuotta ja sitä juhliittiin syksyllä kahdella konsertilla. Musiikkiopiston oppilaat ja opettajat ovat lisäksi osallistuneet aktiivisesti Juhani Ahon 150-vuotis- ja Iisalmen kaupungin 120-vuotissjuhlan tapahtumiin pääjuhlassa ja viihdekonsertissa.

Puhallin- ja jousiorkesterit osallistuivat yhdessä Kuhmon musiikkiopistolaisten kanssa Opetushallituksen rahoituksella Tallinnan laulujuhille 25.6. - 4.7. Nuorisokuoro Allegro vieraili Ranskassa 1.-6.12..

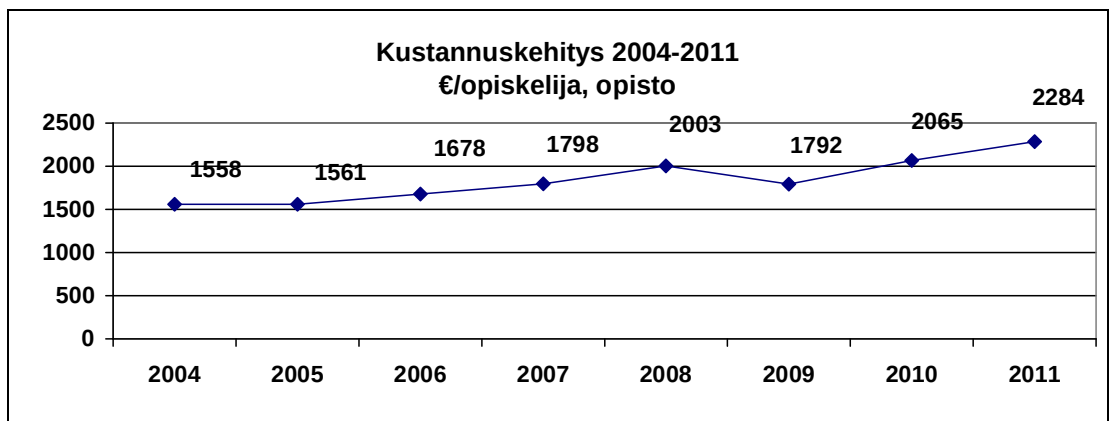
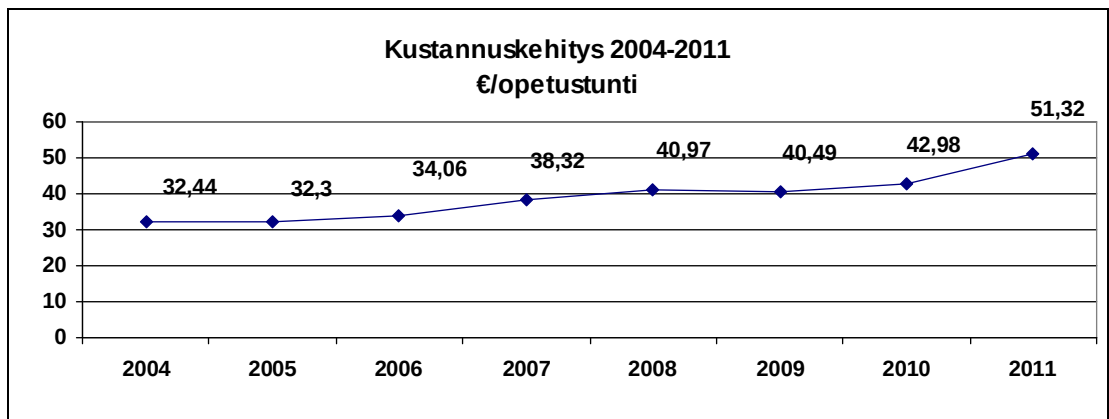
Orkesteriyhteistyö Edvin Laineen koulun kanssa on jatkunut ja musiikkiopiston oppilaiden Edvin Laineen koulun musiikkiluokalla suoritettujen musiikin perusteiden ykköstason suoritukset hyväksytään myös musiikkiopistossa. Musiikkiopisto osallistui myös kulttuuriakatemiatoimintaan kahden viikkotuntin osuudella syksystä lähtien. Olli Hautalan pianokurssi musiikkiopiston oppilaille pidettiin 25. - 27.1. Viulukoulutoiminta musiikkiopiston valmennusryhmänä alkoi syyslukukauden alussa.

Oppilaat tekivät yhteensä 212 tasosuoritusta. Päätötodistuksia musiikkiopiston perusasteella saavutettiin yhteensä 15. Lisäksi 3 opiskelijaa suoritti jo toisessa aineessa perusasteen päätötodistusta vastaavat opinnot. Musiikkiopistoon hakijoita keväällä 2011 oli 143, joista oppilaiksi voitiin ottaa syyslukukaudella yhteensä 38. Avoin opetus siirtyi vuonna 2011 kansalaisopiston talousarvioon.

Henkilöstö vuoden 2011 lopussa: vakinaisia virkoja 10, päätoimisia tuntiopettajia 5 ja sivutoimisia opettajia 6. Musiikkiopistolla on yhteinen rehtori Iisalmen kansalaisopiston kanssa.

Kustannuskehitys (toimintakate + poistot + lask.erät)

Vuosi	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Opetustunti (brutto)/€	49,72	50,57	53,10	57,90	61,56	61,35	64,69	72,26
Opetustunti (netto)/€	32,44	32,30	34,06	38,32	40,97	40,49	42,98	51,32
Opiskelija: opisto (brutto)/€	2 157	2 194	2 352	2 484	2 738	2 834	2 823	3 117
Opiskelija: opisto (netto)/€	1 558	1 561	1 678	1 798	2 003	1 792	2 065	2 284



Vapaa-aikalautakunta**Vapaa-aikatoimi****Tilivelvollinen: vapaa-aikajohtaja**

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
* avustettavat järjestöt	59	50	61	11
* muut yhteistyöorganisaatiot	22	22	14	-6
- kylätoimikunnat yms.				
* vapaa-aikatoimikuntien/alueiden käyntikertojen				
lkm	635 000	640 000	635 000	5 000
* myytyjen ohj. liikunnan kausikortit, kpl	1 001	1 000	991	-9

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	206	0	206	184	22
Toimintakulut	-2 297	-10	- 2 307	-2 314	7
Netto (toimintakate)	-2 091	-10	-2 101	-2 130	30
Suunnitelmapoistot	-67	00	-67	-54	-13
Laskennalliset erät	-18	0	-18	-18	0

Laatutavoitteiden toteutumisesta on raportoitu erikseen.

Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunta kokoontui yhteensä 9 kertaa ja käsitteli yhteensä 120 pykälää.

Talous:

Talousarvion tuotot alittuivat 22 125 €, kulut ylittyivät 7 397 €, nettoylitys 29 522 €.

- tuottojen alitus johtui osaltaan Paloisvuoren rinteiden avauksen siirtymisestä vuoden 2012 puolelle, tuloja pienensivät lisäksi mm. Nuorisotalon remontti
- kulujen ylitys johtui tilojen ja alueiden huolto- ja kunnossapitomäärärahojen ja poltto- ja voiteluaineiden ylittymisestä (korjaukset ja pakolliset hankinnat)

Kehittämis- ja tukipalvelut

- järjestöavustuksia myönnettiin seuraavasti: toiminta-avustukset 44 järjestölle, koulutusavustusta 15 järjestöä, stipendit/apurahat 14 järjestöä, erityisryhmien liikunta 14 järjestöä, toimitila- ja hoitosopimukset 4 järjestöä

Kansainvälinen toiminta

- Viro / Vorun ystävyyskaupunkien välisiin urheilukilpailuihin 4.-8.5. osallistui 29 nuorta urheilijaa, 7 valmentajaa/huoltajaa ja 2 kaupungin edustajaa

Vapaa-aikapalvelut:**Nuorisotyö (nuorisopalvelut):**

- vastuualue johtavalla nuoriso-ohjaajalla (kaksi nuoriso-ohjaajaa, yksi iltaohjaaja (7h/vko), työsuunnittelija työllistämisuella, kaksi kesäohjaajaa (kesätyötuki ja erityisöllistämistuki)
- nuorisotilat auki tammi-toukokuun ja syys-joulukuun, lisäksi Kangaslampi kesäkuun ajan
- toimintamuotoina Avointen Ovien-illat, tapahtumat, kehitysvammaisten toimintaillat ja nuorisotyöntekijä tavattavissa yläkouluilla 1x/vko maaliskuu-toukokuussa, uutena nuorisotyöntekijä tavattavissa Facebookissa kerran viikossa
- koulutuksia mm. tukioppilaille, oppilaskunnille sekä Hupia-päihdekasvatusrata 7-luokkalaisten ja Kasva Aikuiseksi -seksuaalikasvatusrata 8-luokkalaisten kanssa
- nuorisotyö oli järjestämässä yhteistyössä tapahtumia useiden tahojen kanssa (mm. koulujen ryhmätyöpäivät) ja useissa viranomaisyhteistyöverkostoissa ja ohjausryhmissä
- mukana Savon nuorisotiedotus-hankkeessa www.po1nt.fi ja www.aloitekanava.fi -palvelussa

- Tytöt Toimii -toimintaa jatkettiin Nuorten Palvelu ry:n kumppanuussopimuksella, toiminnasta on oma toimintakertomus (yksi ohjaaja)
- uutena kumppanuussopimus 18 000 € INTRY:n kanssa etsivän nuorisotyön toteuttamisesta (kaksi etsivää nuorisotyöntekijää)
- nuorisotyö mukana katupäivystyksessä. Seurakunnan nuorisotyö, Iisalmen Nuorison Tuki ry ja kaupungin nuorisotyö järjestävät yhteistyössä katupäivystystä, jonka vetovastuu v. 2011 Iisalmen Nuorison Tuki ry:llä
- nuorisotyöstä alettiin käyttää syksyllä termiä nuorisopalvelut

Nuorten Kesätyötoiminta

- nuorisotyö vastasi nuorten kesätyötoiminnasta jo 19. kesää
- määräraha 65 000 € (hallintopalvelukeskuksen työllisyydenhoidossa)
- uutena tiedottamisen muotona oli nuorisotyön facebookin kesätyönhakuryhmä
- kesätyön infopisteessä ja koulujen infoissa oli yhteensä 1630 käyntikertaa
- kesätyötuella työtä sai yhteensä 218 koululaista tai opiskelijaa, lisäksi viidellä Kesätwist -jaksolla oli yhteensä 31 nuorta (7- ja 8 -luokkalaisia)
- kesätyötukea korotettiin 10e:stä 12 e/työpäivä (maksimituki 240e/nuori; 20 työpäivää)
- lisäksi yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa työllistettiin 29 opiskelijaa, jotka olisivat muutoin olleet kesän ajan toimeentulotuella (ns. erty eli erityistyöllistäminen)
- kesätyötoiminnasta on oma toimintakertomus

Liikuntatoiminta

- vastuualue vapaa-aikajohtajalla, useita määräaikaista työsopimuksia sekä ostopalvelut yksityisiltä palvelujen tarjoajilta ja liikuntajärjestöiltä (ohjatut liikuntaryhmät, Sporttari, erityisryhmien liikunta, KKI-projekti), liikunta-alan opiskelijoita ja harjoittelijoita liikuntaan liittyvissä toiminnallisissa asioissa (uimahalli, ohjattu toiminta)
- Kansalaisopistolta yhteistoimintakorvauksina yhteensä 1000 h (25 000 €)
- alle kouluikäisten liikuntaharrastuksen tukemiseksi tehtiin yhteistyötä päivähoiton ja eri yhteisöjen kanssa: päivähoiton puolelle julkaistiin yhteistyössä oma vuosiliikuntakalenteri, jossa on ollut kaikki yhteiset liikunnalliset tapahtumat ja liikuntalajikoulut
- Sporttari-toimintaan ovat kuuluneet säännölliset liikuntailtapäiväkerhot 1-6 -luokkalaisille ja 7-9 -luokkalaisille. Kevään toiminta käynnistyi 24.1. ja syksyn toiminta 12.9. Sporttaripassi jaettiin kaikille 7-9 luokkien oppilaille ja se sisälsi ilmaisia uimahallikäyntejä, tapahtumat ja luokka-kohtaisen kilpailun omatoimisen liikunnan lisäämiseksi. Sporttari-kilpailun perusteella nuorten omatoimisen liikunnan lisäämisessä onnistuttiin hyvin, liikunnan harrastamisen määrä viikossa ka. 4,3 h/oppilas
- erilliset kesäuimakoulut uimahallissa 19.4.- 6.8., oppilaita yhteensä 451
- ohjattu toiminta käynnistyi keväällä 10.1. ja syksyllä 29.8. alkavalla viikolla, ohjattuja liikuntaryhmiä aikuisväestölle ja erityisryhmille yhteensä n. 60 ryhmää/vko (liikuntaryhmien osallistujamäärissä edelleen kasvua), ohjatun liikunnan kausikortteja myytiin säännöllisiin liikuntaryhmiin yhteensä 991 kpl, seniorikortti vähensi ohjatun liikunnan kausikorttien määrää
- KKI – Iisalmen -projektista ja Liiku Mieli Hyväksi -hankkeesta valmistui erillinen raportti 11/2011 ja hankesuunnitelma vuodelle 2011 lähetettiin 9/2011.
- omista tiedotteista toimintojen markkinoinnin kannalta tärkeimpiä olivat ohjatun liikunnan kalenteri, kulttuurikeskuksen ohjelmaoppaan liikuntaosuus, lehdistötiedotteet, Iisalmen Palveluopas

Vapaa-aika- ja tilapalvelut

- vastuualue laitospäälliköllä: 10 kuukausipalkkaista henkilöä, kausityöntekijät 7 henkilöä 27 kk, työllistetyt 6 henkilöä 36 kk, kesätyöntekijät 5 henkilöä 10 kk, ostopalvelu n. 6 kk.
- siivoja/vahtimestari jäi sairauseläkkeelle
- liikuntapaikkojen ympäristön ilmettä ja turvallisuutta on parannettu mm: huomioiden viihtyisyys ja turvallisuus investoinneissa ja kunnossapidossa.
- turvallisuussuunnitelmat otettiin käyttöön heinäkuussa
- yksi henkilö (kenttämestari) valmistui liikuntapaikkamestariksi oppisopimuskoulutuksella
- yksi henkilö (kenttämestari) aloitti liikuntapaikkamestarin opinnot oppisopimuksella
- kelkkareitin kunnostukseen perustettu hoitopooli otettiin käyttöön
- Paloisvuoren infotaulujen kartat uusittiin
- Paloisvuorelle suunniteltiin ja raivattiin maastopyörärata
- kaksi henkilöä kunnossapidosta oli vuorotteluvapaalla
- Peltosalmen Beachfutis kenttä otettiin käyttöön elokuussa
- Paloisvuoren kiintorastiverkosto uusittiin
- Ohenmäen latureitti suunniteltiin kaavamääräysten mukaiseksi
- käyttäjien vaatimus kasvaa, näillä resursseilla ei voida jatkossa vastata vaatimuksiin

- haja-asutusalueiden liikuntapaikkojen kunnossapidossa ongelmia, kylien talkootyöinto alkaa vähentyä
- budjetin ylitys johtui alueiden ja koneiden kunnossapidosta sekä polttoaineiden kustannusten noususta
- ilkeältä on lisääntynyt liikunta-alueilla ja paikoilla
- Yty-projektin loppuminen tulee jatkossa näkymään yleisten alueiden hoidon tason laskuna

Hankinnat ja investoinnit

- lavapakettiauton hankinta
- Hanhilammen ampumaradan 150 m kivääriradan loppuun rakentaminen, käyttöönotto lokakuussa
- Kankaan liikuntapuiston rakentaminen aloitettiin
- Kankaalle valmistui uusi ulkokuntoilulaitteisto
- haja-alueen koulujen liikuntapaikkojen saneeraus ja varustaminen: Runni, Hernejärvi, Sourunsalo ja Partala
- ulkoilureitin ja venereitin taukopaikkojen saneeraus mm: Tervalampi, Saunaniemi ja Pitkääkoski
- uimarantojen saneeraus pukukoppien ja WC:den vaihto, ympäristön siistiminen ja turvallisuuden parantaminen mm: Lippukallio, Mansikkaniemi, Pörsänmäki, Siikalahti ja Hernejärvi
- Paloisvuoren Immon lenkin pinnoitus ja lisäksi turvallisuuden parantamiseksi tehtiin mm. Saunaniemen lenkillä maansiirtotöitä, uusittiin opastuksia, sekä parannettiin yhteyksiä asuinalueille
- liikuntapaikkojen kehittäminen: Runnin ulkoilureitin kuntoiluvälineiden asennus, Nerohvirran ulkoilureitin pinnoitus, Peltosalmen frisbeegolfradan muutos beacfutiskentäksi, cityreitin opastuksen loppuunsaattaminen, metsäluontopolun loppufiksaus, Kilpijärven koululadun rakentaminen ja skeittipaikan asfaltin uusiminen

Merkittäviä tapahtumia liikunta- ja nuorisotiloilla ja -alueilla:

- 14.2. Ystävänäpäivänhiihto Sikokalliolle / Latu
- 16.2-25.2 .Lasten hiihtokoulu Paloskilla /Latu
- 1.3 Lasten Kevyt Olo hiihtokilpailut / Visa
- 6.3. Laskiaistapahtuma Paloskilla / 4H
- 6.3 Lajeksen latu Sikokallion ympäristössä / Latu
- 12.3 Hirvenhiihdot Hanhilammella / Urmas
- 13.3. Hippo-hiihdot Paloskilla / Visa
- 16.3 Päivähoitoikäisten hiihtokoulujen opääöstapahtuma Paloskilla / vap.aik.pk
- 18.-20.3 Veteraanien SM-hiihdot Paloskilla / Visa
- 20.3 Perhepäivä Sikokallion maastossa / Latu
- 23.3. Kuutamohiihto Sikokalliolle / Latu
- 16.-17.4 Kansalliset pöytätenniskisat liikuntahallissa / IPT
- 14.5 Hyväntekeväisyyskirpputori jäähallilla / LC Iisalmi
- 17.5 Ikäihmisten Olympialaiset liikuntahallilla
- 22.5 Salmen Kierto, lähtöpaikkana Pelixir / Visa
- 25.5 Päiväkotikup Kangaslammin kentällä / vap.aik.pk
- 28.-29.5 SM motocross Parkatilla / Y-SMK
- 1.6 Sporttaripäivä Peltosalmen lähiliikunta-alueella
- 10.-12.6 Puma Girl`s Cup / kaikki nurmikentät / Klubi-36
- 21.6. Kehitysvammaisten juhannustanssit
- 23.7 Triathlonkilpailut, tapahtumapaikkana tori ja Kaupunginranta / Visa
- 3.-7.8 Partioleiri Tervalammen maastossa / Korvenkävijät
- 12.-13.8 Sotilasvala juhla kentällä, majoitus liikuntahallilla
- 17.8 Poliisien ammunta kisat Hanhilammella
- 18.8 Poliisien suunnistuskisat Partalan maastossa
- 20.8 Kehitysvammaisten yu-kisat
- 8.9 Kuperkeikkakarnevaalit Sankariniemellä
- 11.-14.9 Futiskultturelli jalkapallohallissa
- 13.9 Hyvä Päivä - ikäihmisten liikuntatapahtuma liikuntahallilla
- 4.11. Bänditapahtuma nuorille (Aamupojat) Ehkäisevän päihdeviikon tapahtumana
- 12.11 Kansalliset judokilpailut liikuntahallilla / IJS
- 13.12 Sporttaripäivä Kankaan alueella

Vapaa-aikalautakunta

Uimahalli

Tilivelvollinen: vapaa-aikajohtaja

Toiminta				
Määrätavoitteiden toteutuminen	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
*uimahalli- ja kuntosalikäynnit	162 000	158 000	162 842	4 842
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
*kaupungin tuki (ilman poistoja ja rahoitus-kustannuksia) €/kävijä	1,15	1,38	1,34	-0,04

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	640	-10	630	632	-2
Toimintakulut	-834	-15	-849	-850	1
Netto (toimintakate)	-194	-25	-219	-218	-1
Suunnitelmapoistot	-114		-114	-119	5
Laskennalliset erät					

Uimahallin netto alittui 820 €. Kävijämäärän säilyminen korkealla tasolla ja rakennuksen vanheneminen lisäsivät korjaus- ja huoltokuluja. Taloudellisuustavoite 1,38 euroa/kävijä toteutui 1,34 euroa/kävijä (kaupungin tuki ilman poistoja ja rahoituskustannuksia/kävijä).

Uimahallin vakituinen henkilöstömäärä oli 12: kiinteistö/puhtaanapito 5 hlöä, kuntosali 1 hlö, allasosastolla 4 hlöä, vastaanotto ja kahvio 2 hlöä ja ostopalveluhenkilöstöä palvelutuotannossa yhteensä n. 2 htv. EA 2 koulutus päivitettiin lähes kaikilta uimahalliin henkilöstöön kuuluvilta.

Uimahalli- ja kuntosalikävijöiden kävijämäärä yhteensä 162 842, aukiolopäiviä yhteensä allasosastolla 302 ja kuntosalilla 313, keskiarvokävijämäärä päivässä 520 (vuonna 2011 516). Toiminnallisten asioiden osuus kävijämäärään oli edelleen merkittävä. Seniorikortteja myytiin yhteensä 247 kpl (kortit vähensivät mm. ohjatun liikunnan kausikorttien määrää), käyntikertoja yhteensä 7 930. Seniorikortista teetätettiin asiakastytyväisyyskysely kohdennettuna 2011 kortin lunastaneille (vastaus % 93). Vastaustausten perusteella voitiin mm. päätellä, että uusia kortin ostajia oli 20 %, 94 % käyttää palveluja yli 2-3 krt/vko, 71 % arvioi kortin lisänneen liikunnan harrastamista. Päätökset Seniorikortin jatkosta tehtiin Vapaa-aikalautakunnassa huomioiden osaltaan asiakastytyväisyyskyselyn tulokset.

Uimahalli oli kiinni kesällä neljä viikkoa ja kuntosali kaksi viikkoa vuosihuollon takia. Vuosihuollossa uusittiin mm. vedenpuhdistusjärjestelmään liittyvää kalustoa, korjattiin energia-hukka- ja vesivuotoihin liittyviä kohteita (vesivuodot edellisiin vuosiin verrattuna lisääntyivät) sekä uusittiin asiakastilojen pintamateriaaleja. Turvallisuusvaatimukset olivat kuluttajaviraston ja Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton vaatimusten mukaisia.

Uimahallin laajennus- ja peruskorjauksen rakentaminen siirtyi investointiohjelmassa alkamaan v. 2016. Peruskorjauksen siirtyminen lisäsi korjausinvestointeja. Korjausinvestointeihin käytettiin investointiohjelman mukaisesti yhteensä 60 000 €.

Tekninen lautakunta

Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: hallintopäällikkö

Talous	Alku-per. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	198	0	198	170	-28
Toimintakulut	-2 302	-1	-2 303	-2 314	-11
Netto (toimintakate)	-2 105	-1	-2 105	-2 144	-38
Suunnitelmapoistot	-9	0	-9	-9	0
Laskennalliset erät	429	0	429	429	0

Iisalmen kaupungin asiarekisteriin eli diaariin avattiin vuoden aikana yhteensä 385 uutta asiaa. Kuntalais- ja valtuustoaloitteita jätettiin yhteensä 25. Vuoden aikana allekirjoitettuja sopimuksia tallennettiin dokumenttienhallintaan yhteensä 158 kappaletta.

Pysäköintivirhemaksujen määrä kertomusvuonna oli 3 246 kpl, jossa vähennystä edelliseen vuoteen 25,3 %. Huomattava vähennys johtui pääosin keskustan pysäköintijärjestelyistä. Pysäköintivirhemaksujen tulokertymä oli 144 728 euroa, joka on 15 272 euroa budjetoitua pienempi.

Tekninen lautakunta

Kaupunkirakenne

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Toiminta	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen				
Kaavoitus				
*rakennuspaikkavaranto hyväksytyissä osayleiskaavoissa	325	360	315	-45
*rakennuspaikkavaranto hyväksytyissä asema-kaavoissa				
-pientalotontit	250	250	270	+20
-rivi- ja kerrostalotontit	45	50	50	0
-elinkeinotontit	40	50	40	-10
Kiinteistötoimi				
* luovutusvalmiiden tonttien lkm	40	30	64	+34
Liikenneväylien ylläpito				
* kunnossapidettävien katujen ja teiden sekä kevyenliikenteenväylien pituus, km	185,8	187,1	195,0	+7,9
*määrät tarkistettu ja laskettu uuden katurekisterin mukaisiksi				
Yksityistiet				
* avustettavat yksityistiet, km	396	396	398	+2
Puistot				
* rakennetut uudet puistot, ha	0	0	0	0
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Liikenneväylien ylläpito				
* ylläpitokust. yht. €/väylä-km	8 041	7 478	6811	-667
Yksityistiet				
*avustus €/avust. yksityistie-km	613	641	638	-3
Puistot				
* puistotoimen nettokust. €/ylläpid. puisto-ha	4 315	4 894	4950	+56

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	2 047	0	2 047	2 149	-102
Toimintakulut	-3 551	-152	-3 703	-3 723	20
Netto (toimintakate)	-1 504	-152	-1 656	-1 574	-82
Suunnitelmapuistot	-2 487	0	-2 487	-2 318	-169
Laskennalliset erät	-332	0	-332	-332	0

Kaupunkirakennepalveluiden talous toteutui kokonaisuutena talousarvion mukaisesti. Liikenneväylien ylläpito ylittyi luonnonolosuhteiltaan vaikean vuoden takia. Kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Kehittämishankkeina vahvistettiin Ydinkeskustaan liikenteen toimivuusselvitys konsulttityönä ja päätettiin toteutusjärjestys ydinkeskustan investoinneille. Selvitys täydentää keskusta-alueen kehittämissuunnitelmaa. Ylä-Savon seudullinen liikennejärjestelmätyöryhmä perustettiin syksyllä. Soinlahden teollisuusalueen kehittämisestä valmistui kehittämissuunnitelma, jolle saatiin EAKR-rahoitus Pohjois-Savon liitolta. Suunnittelutyö käynnistyi.

Kaavoitus keskittyi palvelutarjonnan, teollisuus- ja liike-elämän alueiden, uuden tonttitarjonnan ja maaseutukyläiden suunnittelun tarpeisiin. Kaupungin tonttitarjonnan tavoitetta toteutettiin edistämällä Venakkoniemen ja Pihlajaharjun uusien asuntoalueiden suunnittelua ja toteutusta. Veturitallinrannan ja Venakkoniemen ympäristön asemakaavat valmistuivat. Tonttitarjonnan tavoitteen osalta on onnistuttu erityisen hyvin ja tilanne on saatu lähes kysyntää vastaavaksi. Yleiskaavoituksessa edistettiin Soinlahti-Lapinniemen kyläalueiden suunnittelua. Tervakankaan alue valmistui, mutta hanke jouduttiin palauttamaan uudelleen suunnitteluun ELY-keskuksen oikaisukehotuksen vuoksi. Lisäksi osallistuttiin Oulun yliopiston vetämään Maaseutunäkökulma maankäytön suunnittelussa (MASUKE) –hankkeeseen, jossa kohdealueena ovat Iisalmen eteläiset kylät -hanke valmistui. Iisalmen kaupunki sai valtakunnallisesti arvostetun SAFA-palkinnon vuodelle 2011 mm. ominaispiirteitä ja historiaa vaalivasta yhdyskuntasuunnittelusta.

Kiinteistötoimen tavoitteena on lisätä maanomistusta tärkeillä keskustaseudun osayleiskaavan mukaisilla laajenemisalueilla ja luopua kaupungille vähemmän tärkeiden alueiden omistuksesta. Pihlajaharjun lunastus saatettiin loppuun, lisämaata kaavoitukseen tuli noin 7,6 ha. Metsäkeskuksesta hankittiin 14 ha maata ajoharjoitteluradan vierestä. Valtionkonttorin kautta saatiin kaksi perintötilaa yht. 55 ha, jotka myytiin pois samana vuonna. Marjahaka-Ahmo-alueen laajentaminen ohiajojen toiselle puolelle siirtyi maanhankintojen epäonnistuttua. Tontteja luovutettiin 39 kpl.

Kunnallistekniikkaa toteutettiin uusilla asuinalueilla Luuniemellä, Kirkonsalmen länsirannalla ja Ohenmäessä. Vanhoja alueita peruskorjattiin valtuuston hyväksymän ohjelman mukaisesti Kangaslamilla ja Makkaralahdella.

Haja-asutusalueen jätevesiviemäröinnin suunnittelua toteutettiin kehittyville kyläalueille perustetuille Ahmon vesiosuuskunnan ja Soinjoen vesiosuuskunnan alueille.

Osallistuttiin Pohjois-Savon ELY-keskuksen seudulliseen YTY-ympäristötyöhankkeeseen. Hankkeella toteutettiin työllistämistä ympäristötöissä viher- ja vapaa-ajan alueilla.

Yksityisteiden perusparannuksia toteutettiin yhteistyössä Tiehallinnon sekä tiekuntien kanssa Heiskalansaaren, Ruokolammen, Nerohvirta-Uudispihan ja Ahonimen yksityisteillä talousarvion mukaisesti.

Kaupunkirakenteen henkilökunta väheni kahdella vuoden aikana eläkkeelle siirtymisten vuoksi. Henkilökunta panosti osaamisen kehittämiseen ja yksiköiden tulossuunnitelmien toteuttamiseen. Työmotivaatiota parannettiin työympäristöä kehittäväillä toimenpiteillä. Tulostointasuunnitelmissa paneuduttiin keskeisten hankkeiden ja palveluiden toteuttamiseen onnistuen hyvin.

Tekninen lautakunta

Tilapalvelut

Tilivelvollinen: kaupunginarkkitehti

Toiminta	Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen				
Kiinteistöjen ylläpito				
* ylläpidettyjen kiint. pinta-ala, hum ²	112 246	111 400	110 853	-547
Taloudellisuustavoitteiden toteutuminen				
Kiinteistöjen ylläpito				
* ylläpitokust. €/ylläpidett. hum ²	34,80	35,50	36,77	+1,27
* kunn.pitokust. €/ylläpidett. hum ²	4,09	4,80	4,79	-0,01

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	8 476	0	8 476	8 503	-27
Toimintakulut	-5 745	-202	-5 947	-5 854	-92
Netto (toimintakate)	2 731	-202	2 529	2 649	-120
Suunnitelmapoistot	-1 980	0	-1 980	1 906	74
Laskennalliset erät	-247	0	-247	-247	0

Tilapalvelun toimintatuotot toteutuivat 27 500 euroa talousarviota suurempana. Vuoden aikana tilapalvelun talousarvioon myönnettiin 202 000 euroa lisämäärärahaa kiinteistöjen sähkö- ja lämmitysmäärärahoihin. Lauhan loppuvuoden vuoksi lisämääräraha ei tullut kokonaan käytetyksi vaan määrärahaa säästyi 86 300 euroa.

Juhani Ahon koulun laajamittaisen peruskorjauksen 1.-vaihe ns. salisiipi valmistui kesällä ja 2.-rakennusvaihe käynnistyi. Koulutoimintaa varten jouduttiin etsimään lisää väistötiloja, mikä ratkaistiin vuokraamalla vuodeksi siirtokelpoisia luokkatiloja (13 kpl) Kirkonmäen kentälle.

Kulttuurikeskuksen sisäpiha kunnostettiin pohja- ja pintatöineen. Kopsulan muutostyö väliaikaiseksi 2-osastoiseksi päiväkodiksi valmistui helmikuussa ja Taskukellon muutostyö Ylä-Savon SOTE ky:lle lastenkodiksi maaliskuussa. Uuden päiväkodin hankesuunnitelma laadittiin omana työnä ja kaupunginvaltuusto hyväksyi sen toukokuussa. Päiväkodista päätettiin tehdä 6-ryhmäinen n. 100 hoitopaikkaa sisältävä. Päiväkodin suunnittelut käynnistyivät loppusyksystä konsulttityönä julkisen hankintalain mukaisen kilpailutuksen tuloksena.

Tilapalvelussa kulunut vuosi oli edelleen kiireinen; merkittäviä rakennushankkeita oli eri vaiheissa, ilmanlaatu- ja materiaalinäytteitä otettiin useista rakennuksista ja sisäilman laatuongelmia ratkottiin yhteistyössä käyttäjien ja terveystieteiden kanssa. Esiin tulleita ongelmia on saatu ratkaistua tuloksellisesti. Paikallisilta terveystieteiden on tullut positiivista palautetta tilapalvelun asiallisesta suhtautumisesta sisäilmapalaverissa.

Korjausluonteiset pienet investointikohteet ja rakennusten vuosikorjaukset toteutettiin sekä omana työnä että vuosisopimuksilla valittujen yritysten kanssa. Pienien investointikohteiden määrärahoilla jatkettiin mm. Kivirannan teollisuustalon vesikaton uusimista, Nuorisotalon katto- ja seinärakenteiden korjausta, kaupungintalon ja päiväkotien ilmanvaihtojärjestelmien uusimista, kalliosuojan paloilmoinjärjestelmien ja jäähdytysvesipumppujen uusimista yms.

Suuri osa pienistä investoinneista kohdistui tilojen ilmanlaatua tai energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin. Nuorisotalon seinäkorjaukseen saatiin Ely-keskukselta avustusta 13 000 €.

Tilapalvelussa on tuettu ja kannustettu henkilöstöä täydennyskoulutukseen ja halukkuutta itsensä kehittämiseen onkin esiintynyt. Tilapalvelun toiminnan keskeiset henkilöt ovat osallistuneet työnhjauskoulutukseen.

Tilapalvelu jäi jälleen ilman lvi-insinööriä, kun tehtävää hoitanut insinööri siirtyi toisen työnantajan palvelukseen elokuun alusta. Loppuvuodesta talotekniikan ongelmia on ratkottu ja peruskorjauskohteiden lvi-valvontaa hoidettu ostopalveluna.

Yksi kiinteistönhoitaja jäi vuoden lopussa eläkkeelle. Hänen tilalleen ei palkattu uutta henkilöä vaan kiinteistönhoitoalueet jaettiin ja vastuutettiin uudelleen. Koska tilapalvelun hallinnoimien kiinteistöjen määrä on viime vuosina vähentynyt ja osa tehtävistä hoidetaan ostopalveluna, katsottiin, että yhdeksän kiinteistönhoitajan voimin saadaan tehtävät hoidettua.

Kokonaisuudessaan tilapalvelun toiminta toteutui sekä investointien että käyttötalouden osalta pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Rakennuslautakunta
Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja

Toiminta		Tot. 2010	Ta 2011	Tot. 2011	Poikkeama
Määrätavoitteiden toteutuminen					
* myönnetyt rakennusluvut		331	350	346	-4

Talous	Alkuper. ta 1000 euroa	Ta-muut. 1000 euroa	Ta+muut. 1000 euroa	Toteuma 1000 euroa	Poikkeama 1000 euroa
Toimintatuotot	170	0	170	160	10
Toimintakulut	-303	0	-302	-299	-4
Netto (toimintakate)	-133	0	-133	-139	6
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	-8	0	-8	-8	0

Kertomusvuonna uudisrakennuslupien lukumäärä vastasi suunnilleen viiden edellisen vuoden keskiarvoa, myös kerrosala sekä tilavuus olivat lähellä viiden edellisen vuoden keskiarvoa. Viiden edellisen vuoden keskiarvoa nostaa vuoden 2008 poikkeuksellisen suuri rakennusten kerrosala ja tilavuus selittyen runsaalla liiketilojen rakentamisella. Edellisvuoteen verrattuna rakennuslupien määrä kuitenkin lisääntyi hieman. Erityisesti pientalojen rakennuslupia myönnettiin edellisvuotta enemmän, lisäys 20 kpl. Myönnettyjen lupien lukumäärään (346) sisältyvät rakentamisilmoitukset.

Suoritettujen katselmusten lukumäärä (315) jää hiukan viiden edellisen vuoden aikana suoritettujen katselmusten keskiarvosta.

Rakennusvalvontamaksutuottoja kertyi vajaa 6 % talousarvioon merkittyä vähemmän. Rakennusvalvontamaksuilla katettiin noin 53 % rakennusvalvonnan kuluista.

3.4. Investointiosan toteutumisvertailu

Investointiosan toteutumisvertailussa esitetään valtuuston hankkeittain tai hankeryhmittäin hyväksymien määrärahojen ja tuloarvion toteutuminen. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään tarvittaessa toimielimittain ja tehtävittäin vastaavalla tavalla kuin talousarviossa.

Toteutumisvertailussa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän talousarviovuodelle hyväksytty määräraha ja sen käyttö sekä niiden erotus. Lisäksi esitetään poikkeama alkuperäiseen talousarvioon, valtuuston hyväksymät muutokset määrärahaan.

Toteutumisvertailussa seurataan myös hankkeen tai hankeryhmän tuloja sekä nettomenojen toteutumista. Investointituloja ovat rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnit.

Investointiosan ta ja ta-muutosten toteutumisvertailu

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
<u>Kaupunginhallitus</u>								
Pohjois-Savon laajakaistaverkko								
Menot			241 000	0	241 000	144 510	96 490	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			241 000	0	241 000	144 510	96 490	
Kuntayhtymät (P-S Sairaanhoidopiirin ky, Y-S terveydenhuollon ky/ eläinkl.)								
Menot			90 000	0	90 000	78 276	11 724	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			90 000	0	90 000	78 276	11 724	
Arvopaperit (Muut osakkeet)								
Menot			0	15 010	15 010	15 010	0	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			0	15 010	15 010	15 010	0	
Atk-kalusto								
Menot			160 000	0	160 000	50 118	109 882	
Tulot			-68 000	0	-68 000	0	-68 000	
Netto			92 000	0	92 000	50 118	41 882	
Kiinteistöjen osto/myynti kvalt								
Menot			200 000	120 000	320 000	319 620	380	
Tulot			-60 000	0	-60 000	-167	-59 833	
Netto			140 000	120 000	260 000	319 453	-59 453	
Kaupunginhallitus yhteensä								
Menot			691 000	135 010	826 010	607 534	218 476	
Tulot			-128 000	0	-128 000	-167	-127 833	
Netto			563 000	135 010	698 010	607 367	90 643	
<u>Koulutuslautakunta</u>								
Koneet ja kalustot/peruskoulut (kopiokone, atk- ja av-laitteet, oppilaskalusteiden uusiminen, Juhani Ahon koulun kalustaminen, päiväkotien kalusteiden uusinta)								
Menot			352 000	0	352 000	349 690	2 310	
Tulot			-27 000	0	-27 000	-27 000	0	
Netto			325 000	0	325 000	322 690	2 310	
Koulutuslautakunta yhteensä								
Menot			352 000	0	352 000	349 690	2 310	
Tulot			-27 000	0	-27 000	-27 000	0	
Netto			325 000	0	325 000	322 690	2 310	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
<u>Kulttuurilautakunta</u>								
Koneet ja kalustot/kulttuuritoimi (kirjastoauton hankinta, JA-museon ja kaup.taide-es.konservointi, kulttuurikeskuksen kalusto)								
Menot			328 000	11 020	339 020	328 888	10 132	
Tulot			-120 000	0	-120 000	-120 000	0	
Netto			208 000	11 020	219 020	208 888	10 132	
Muut talonrakennushankkeet (Juhani Ahon museo)								
Menot			20 000	0	20 000	17 359	2 641	
Tulot			-5 000	0	-5 000	-5 000	0	
Netto			15 000	0	15 000	12 359	2 641	
Kulttuurilautakunta yhteensä								
Menot			348 000	11 020	359 020	346 247	12 773	
Tulot			-125 000	0	-125 000	-125 000	0	
Netto			223 000	11 020	234 020	221 247	12 773	
<u>Vapaa-aikalautakunta</u>								
Koneet ja kalustot /vapaa-aikatoimi (Nuoristotalon kalusteet, lavapakettiauto)								
Menot			70 000	0	70 000	66 587	3 413	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			70 000	0	70 000	66 587	3 413	
Muut talonrakennushankkeet (uimahallin höyrysaunan saneeraus)								
Menot			60 000	0	60 000	59 854	146	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			60 000	0	60 000	59 854	146	
Vapaa-aikalautakunta yhteensä								
Menot			130 000	0	130 000	126 441	3 559	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			130 000	0	130 000	126 441	3 559	
<u>Tekninen lautakunta</u>								
Koneet ja kalustot/ tekninen palvelukeskus (tekvin muu kalusto, konttorikalusto)								
Menot			120 000	0	120 000	167 914	-47 914	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			120 000	0	120 000	167 914	-47 914	
Kiinteistöjen osto/myynti								
tekla								
Menot			100 000	-98 000	2 000	104	1 896	
Tulot			-40 000	0	-40 000	-81 597	41 597	
Netto			60 000	-98 000	-38 000	-81 493	43 493	
Tonttien kunnostus								
Menot			40 000	8 000	48 000	48 097	-97	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			40 000	8 000	48 000	48 097	-97	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Muut investoinnit (suunnittelupalkkiot, maasto- ja runkomittaukset)								
Menot			120 000	0	120 000	75 816	44 184	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			120 000	0	120 000	75 816	44 184	
Luuniemen kadut								
Menot			90 000	-20 000	70 000	70 423	-423	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			90 000	-20 000	70 000	70 423	-423	
Veturitallinkatu								
Menot			10 000	0	10 000	9 614	386	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			10 000	0	10 000	9 614	386	
Pihlajaharju								
Menot			150 000	-30 000	120 000	119 088	912	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			150 000	-30 000	120 000	119 088	912	
Kirkonsalmen länsiranta								
Menot			94 000	0	94 000	93 983	17	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			94 000	0	94 000	93 983	17	
Ohenmäen asuntoalue								
Menot			250 000	-12 000	238 000	226 145	11 855	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			250 000	-12 000	238 000	226 145	11 855	
Liikenteenohjaus (muu liikenteenohjaus, liikenneturvall.suunn.toteutus, katuvalojen ohjausjärjestelmän uusiminen)								
Menot			50 000	0	50 000	48 604	1 396	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			50 000	0	50 000	48 604	1 396	
Kankaan urheilualue								
Menot	940 000	89 522	300 000	0	300 000	239 335	60 665	328 857
Tulot	194 000	0	-100 000	0	-100 000	-66 300	-33 700	-66 300
Netto	746 000	89 522	200 000	0	200 000	173 035	26 965	262 557
Muut ulkoilu- ja urheilualueet (Hanhilampi, uimarantojen kunnostus, liikuntapaikkojen kehittäminen, Ylä-Savon ulkoilureitit, Paloisvuori, haja-asutusalueen koulujen liikuntapaikkojen kehittäminen, ulkoilu- ja venereittien taukopaikkojen peruskorjaus, Sankariemien kentän pysäköintialue)								
Menot			405 000	-21 000	384 000	336 734	47 266	
Tulot			-100 000	0	-100 000	-31 055	-68 945	
Netto			305 000	-21 000	284 000	305 679	-21 679	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Muut investoinnit (arv. työt, vesistöjen kunnostus, venevalkamat, viheraluejärj. toteutus, Suurensuon täyttöalue)								
Menot			226 000	0	226 000	169 556	56 444	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			226 000	0	226 000	169 556	56 444	
Liikenneväylien peruskorjaus (valaistuksen pk, päällysteiden uusinta, kev liikenteen väylien pk, Kangaslammin kadut, Saarnikatu, Riistakatu, Nouvanlahdenkatu-Aurankatu, Otavankatu/ Päiviönkatu/ Kuutolankatu, Kirkonsalmi, Lahtelankatu-Vihtakatu)								
Menot			1 260 000	62 000	1 322 000	1 261 085	60 915	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			1 260 000	62 000	1 322 000	1 261 085	60 915	
Soinlahden teollisuusalue								
Menot			0	100 000	100 000	61 965	38 035	
Tulot			0	0	0	-43 370	43 370	
Netto			0	100 000	100 000	18 595	81 405	
Keskustan kaupunkirakenteen parantaminen (keskustan puistot, muut kehittämistoimenpiteet, keskustan liikenneselvitys)								
Menot			90 000	0	90 000	91 521	-1 521	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			90 000	0	90 000	91 521	-1 521	
Puistot, leikkikentät ym. (Kirkkopuiston leikkikenttä, muut puistot ja leikkikenttien saneeraus)								
Menot			170 000	0	170 000	159 202	10 798	
Tulot			0	0	0	-2 831	2 831	
Netto			170 000	0	170 000	156 371	13 629	
Kirkonsalmen vanhainkodin peruskorjaus								
Menot			0	30 000	30 000	29 919	81	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			0	30 000	30 000	29 919	81	
Kopsulan päiväkot								
Menot			100 000	-6 000	94 000	94 371	-371	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			100 000	-6 000	94 000	94 371	-371	
Juhani Ahon koulun peruskorjaus								
Menot	8 272 000	2 183 277	3 900 000	0	3 900 000	3 814 438	85 562	5 997 715
Tulot	3 274 000	1 035 620	-1 492 000	0	-1 492 000	-1 457 800	-34 200	2 493 420
Netto	4 998 000	1 147 657	2 408 000	0	2 408 000	2 356 638	51 362	3 504 295
Muut talonrakennushankkeet (pienet talonrak.kohteet, kiinteistöautomaation lis, koulujen ja vk.keitt.laite uusiminen, päiväk.koulujen ym pihakalusteet, nimettyjen hankkeiden jälkityöt, uusien hankkeiden suunn., Kulttuurikeskus)								
Menot			640 000	-29 000	611 000	593 239	17 761	
Tulot			0	0	0	-13 000	13 000	
Netto			640 000	-29 000	611 000	580 239	30 761	

Hanke/ hankeryhmä	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Taskukello								
Menot			110 000	10 000	120 000	118 291	1 709	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			110 000	10 000	120 000	118 291	1 709	
Liikuntahalli								
Menot			0	45 000	45 000	44 763	237	
Tulot			0	0	0	0	0	
Netto			0	45 000	45 000	44 763	237	
Päiväkoti								
Menot	2 500 000	0	80 000	0	80 000	30 914	49 086	30 914
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	2 500 000	0	80 000	0	80 000	30 914	49 086	30 914
Tekninen lautakunta yhteensä								
Menot			8 305 000	39 000	8 344 000	7 905 121	438 879	
Tulot			-1 732 000	0	-1 732 000	-1 695 953	-36 047	
Netto			6 573 000	39 000	6 612 000	6 209 168	402 832	
<u>Investoinnit yhteensä</u>								
Menot			9 826 000	185 030	10 011 030	9 335 033	675 997	
Tulot			-2 012 000	0	-2 012 000	-1 848 120	-163 880	
Netto			7 814 000	185 030	7 999 030	7 486 913	512 117	

3.5. Tuloslaskelman toteutumisvertailu (ei sis. vesilaitosta)

	Talousarvio	Ta-muutos	Ta + muutos yht.	Toteutunut	Poikkeama muut.jälkeen
Toimintatuotot					
Myyntituotot	17 639 433	-166 751	17 472 682	17 998 691,14	-526 009,14
Maksutuotot	4 135 200	-10 000	4 125 200	3 916 249,04	208 950,96
Tuet ja avustukset	1 148 514	255 064	1 403 578	1 311 259,78	92 318,22
Vuokratuotot	9 606 537	-7 400	9 599 137	9 607 687,75	-8 550,75
Muut toimintatuotot	1 353 094	-30 200	1 322 894	1 410 866,13	-87 972,13
Toimintuotot yhteensä	33 882 778	40 713	33 923 491	34 244 753,84	-321 262,84
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-32 121 729	-84 725	-32 206 454	-31 766 608,40	-439 845,60
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-9 722 626	85 928	-9 636 698	-9 719 430,36	82 732,36
Muut henkilöstösivukulut	-2 113 609	6 627	-2 106 982	-2 221 615,71	114 633,71
Palvelujen ostot	-80 890 423	-186 482	-81 076 905	-81 757 835,96	680 930,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 581 757	-223 872	-4 805 629	-4 856 189,29	50 560,29
Avustukset	-3 073 241	-40 075	-3 113 316	-3 242 723,18	129 407,18
Vuokrat	-6 412 376	3 000	-6 409 376	-6 389 889,94	-19 486,06
Muut toimintakulut	-1 615 039	-68 893	-1 683 932	-1 303 560,23	-380 371,77
Toimintakulut yhteensä	-140 530 800	-508 492	-141 039 292	-141 257 853,07	218 561,07
Toimintakate	-106 648 022	-467 779	-107 115 801	-107 013 099,23	-102 701,77
Verotulot	66 855 000	0	66 855 000	67 304 416,47	-449 416,47
Valtionosuudet	41 002 808	781 256	41 784 064	42 005 940,96	-221 876,96
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Korkotuotot	155 250	0	155 250	204 874,70	-49 624,70
Muut rahoitustuotot	3 199 653	0	3 199 653	2 900 607,87	299 045,13
Korkokulut	-609 700	0	-609 700	-585 181,69	-24 518,31
Muut rahoituskulut	-469 150	0	-469 150	-1 040 902,01	571 752,01
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	2 276 053	0	2 276 053	1 479 398,87	796 654,13
Vuosikate	3 485 839	313 477	3 799 316	3 776 657,07	22 658,93
POISTOT JA ARVONALENNUKSET					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 936 757	0	-4 936 757	-4 635 000,25	-301 756,75
Tilikauden tulos	-1 450 918	313 477	-1 137 441	-858 343,18	-279 097,82
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh	432 000	0	432 000	387 745,34	44 254,66
Rahastojen muutos lisäys(-) tai väh	0	0	0	62 078,67	-62 078,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 018 918	313 477	-705 441	-408 519,17	-296 921,83

Verotulojen erittely (€)

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	57 070 000	0	57 070 000	57 565 455	495 455
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 435 000	0	5 435 000	5 582 675	147 675
Kiinteistövero	4 350 000	0	4 350 000	4 156 286	-193 714
Yhteensä	66 855 000	0	66 855 000	67 304 416	449 416

Verovuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos
2004	18,50	241,8	1,0 %
2005	18,50	247,2	2,2 %
2006	19,00	257,0	4,0 %
2007	19,00	273,1	6,3 %
2008	19,00	291,5	6,7 %
2009	19,25	285,2	-2,2 %
2010	19,50	287,6	0,8 %
2011	19,50	-	-

Kiinteistöveroprosentit 2011

* vakituinen asunto	0,40 %
* muu kuin vakituinen asunto	0,80 %
* yleinen kiinteistövero%	1,10 %
* voimalaitokset	2,85 %
* kiinteistöverolain 13 a § mainitut rakennukset ja maapohjat	0,00 %
* rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %

Valtionosuuksien erittely (€)

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	44 201 333	567 875	44 769 208	44 950 988	181 780
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-3 198 525	213 381	-2 985 144	-2 945 047	40 097
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Yhteensä	41 002 808	781 256	41 784 064	42 005 941	221 877

Toimintatuottoja talousarviossa oli arvioitu kertyväksi 33 923 500 €, tilinpäätöksen mukainen toteuma oli 34 244 800 €, toteumaprosentti 100,9 %.

Toimintakuluja oli talousarvioon laskettu 141 039 300 €, tilinpäätöksen mukainen toteuma 141 257 900 €, toteumaprosentti 100,2 %.

Toimintakate oli talousarviossa -107 115 800 € ja tilinpäätöksessä -107 013 100 €, toteumaprosentti 99,9 %.

Verotulot ja valtionosuudet käsitelty yllä olevissa taulukoissa.

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä oli talousarviossa 2 276 053 euroa ja tilinpäätöksessä 1 479 400 euroa.

3.6. Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu (ei sis. vesilaitosta)

	Talous- arvio	Ta- muutos	Ta+muut. yht.	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 485,8	313,5	3 799,3	3 776,7	22,7
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-590,0	0,0	-590,0	-462,2	-127,8
*Toiminnan rahavirta yht	2 895,8	313,5	3 209,3	3 314,5	-105,2
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 776,0	-235,0	-10 011,0	-9 335,0	-676,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 862,0	50,0	1 912,0	1 766,4	145,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	690,0	0,0	690,0	538,4	151,6
* Investointien rahavirta yhteensä	-7 224,0	-185,0	-7 409,0	-7 030,3	-378,7
Toiminta ja investoinnit, netto	-4 328,2	128,4	-4 199,7	-3 715,8	-483,9
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0,0	0,0	0,0	-15,8	15,8
Antolainasaamisten vähennys	117,8	0,0	117,8	117,7	0,0
*Antolainojen muutokset yhteensä	117,8	0,0	117,8	102,0	15,8
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 200,0	0,0	8 200,0	8 200,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 108,2	0,0	-4 108,2	-4 518,3	410,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	453,0	-453,0
* Lainakannan muutokset yhteensä	4 091,8	0,0	4 091,8	4 134,8	-43,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	862,3	-862,3
Vaikutus maksuvalmiuteen	-118,6	128,4	9,8	1 383,2	-1 373,4

3.7. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMÄN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoiden TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	TA:n toteutuma	Poik- keama	Talou- sarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	TA:n toteutuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	B	-35	0	-35	-28	7	35	0	35	28	-7
Yhteensä		-35	0	-35	-28	7	35	0	35	28	-7
Tarkastuslautakunta											
Tilintarkastus	B	-46	0	-46	-41	5	5	0	5	5	0
Yhteensä		-46	0	-46	-41	5	5	0	5	5	0
Kaupunginhallitus											
Yleishallinto	B	-6 202	418	-5 785	-5 577	207	2 196	-180	2 016	1 606	-410
Terveystenhoito	B	-66 578	-36	-66 614	-67 333	-720	66	0	66	58	-8
Henkilöstötoimi	B	-828	0	-828	-832	-4	403	0	403	432	29
Työllisyydenhoito	B	-971	-138	-1 109	-1 094	15	291	68	359	360	1
Maaseututoimi	B	-13 986	0	-13 986	-14 467	-482	14 106	0	14 106	14 808	702
Yhteensä		-88 565	244	-88 321	-89 305	-984	17 062	-112	16 950	17 264	314
Koulutuslautakunta											
Lasten päivähoito ja esiopetus	B	-11 700	-167	-11 866	-11 672	194	1 261	0	1 261	1 149	-111
Peruskoulutus ja esiopetus	B	-16 415	-166	-16 582	-16 152	429	344	151	495	598	102
Lukiokoulutus	B	-2 961	7	-2 955	-3 051	-96	95	5	100	156	56
Ruokahuolto ja siivous	B	-2 660	-15	-2 675	-2 545	130	2 777	0	2 777	2 674	-104
Yhteensä		-33 737	-341	-34 078	-33 420	657	4 478	156	4 634	4 577	-56
Kulttuurilautakunta											
Kansalaisopisto	B	-678	-27	-705	-680	25	161	1	162	159	-3
Kirjastopalvelut	B	-1 148	8	-1 140	-1 152	-12	73	3	76	77	1
Kulttuuripalvelut	B	-570	-10	-580	-556	24	110	0	110	99	-10
Musiikkiopetus	B	-719	-3	-722	-720	2	223	3	226	237	11
Yhteensä		-3 115	-32	-3 146	-3 108	38	566	7	573	572	-1
Vapaa-aikalautakunta											
Vapaa-aikatoimi	B	-2 297	-10	-2 307	-2 314	-7	206	0	206	184	-22
Uimahalli	N	-834	-15	-849	-850	-1	640	-10	630	632	2
Yhteensä		-3 131	-25	-3 156	-3 164	-8	846	-10	836	816	-20
Tekninen lautakunta											
Hallintopalvelut	B	-2 302	0	-2 303	-2 314	-12	198	0	198	170	-28
Kaupunkirakennus	B	-3 551	-152	-3 704	-3 724	-20	2 047	0	2 047	2 149	102
Tilapalvelut	B	-5 745	-202	-5 947	-5 855	93	8 476	0	8 476	8 504	27
Yhteensä		-11 599	-355	-11 953	-11 892	61	10 721	0	10 721	10 823	102
Rakennuslautakunta											
Rakennusvalvonta	B	-303	0	-303	-299	4	170	0	170	160	-10
Yhteensä		-303	0	-303	-299	4	170	0	170	160	-10
Yhteensä		-140 531	-508	-141 038	-141 258	-219	33 883	41	33 924	34 245	321
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						66 855	0	66 855	67 304	449
Valtionosuudet	B						41 003	781	41 784	42 006	222
Korkotuotot	N						155	0	155	205	50
Muut rahoitustuotot	N						3 200	0	3 200	2 901	-299
Korkokulut	N	-610	0	-610	-585	25			0		0
Muut rahoituskulut	N	-469	0	-469	-1 041	-572			0		0
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosa yhteensä		-1 079	0	-1 079	-1 626	-547	111 213	781	111 994	112 416	422

		Määrärahat					Tuloarviot				
		Sito- vuus	Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talo sarvio	TA:n toteutuma	Poik- ke ama	Talou s- arvio	Ta- muutos	Mu utettu talo sarvio	TA:n toteutuma
Investointiosa											
Kaupunginhallitus											
Pohjois-Savon laajakaistaverkko	B	-241	0	-241	-145	96	0	0	0	0	0
Kuntayhtymät	B	-90	0	-90	-78	12	0	0	0	0	0
Muut osakkeet	B	0	-15	-15	-15	0	0	0	0	0	0
Atk-kalusto	B	-160	0	-160	-50	110	68	0	68	0	-68
Kiinteistöjen osto/myynti	B	-200	-220	-420	-320	100	60	0	60	0	-60
Yhteensä		-691	-235	-926	-608	318	128	0	128	0	-128
Koulutuslautakunta											
Koneet ja kalusto/peruskoulut	B	-352	0	-352	-350	2	27	0	27	27	0
Yhteensä		-352	0	-352	-350	2	27	0	27	27	0
Kirjastolautakunta											
Kirjastoauton hankinta	B	-280	-11	-291	-291	0	120	0	120	120	0
Yhteensä	B	-280	-11	-291	-291	0	120	0	120	120	0
Kulttuurilautakunta											
Koneet ja kalusto	B	-48	0	-48	-38	10	0	0	0	0	0
Yhteensä	B	-48	0	-48	-38	10	0	0	0	0	0
Vapaa-aikalautakunta											
Koneet ja kalusto	B	-70	0	-70	-67	3	0	0	0	0	0
Yhteensä	B	-70	0	-70	-67	3	0	0	0	0	0
Tekninen lautakunta											
Koneet ja kalusto/tekn. palv.keskus	B	-120	0	-120	-168	-48	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen osto/myynti	B	-100	98	-2	0	2	40	0	40	0	-40
Tonttien kunnostus	B	-40	-8	-48	-48	0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	B	-120	0	-120	-76	44	0	0	0	0	0
Luuniemen kadut	B	-90	20	-70	-70	0	0	0	0	0	0
	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirkonsalmen länsiranta	B	-94	0	-94	-94	0	0	0	0	0	0
Pihlajaharju	B	-150	30	-120	-119	1	0	0	0	0	0
Ohenmäen asuntoalue	B	-250	12	-238	-226	12	0	0	0	0	0
Veturitallinkatu	B	-10	0	-10	-10	0	0	0	0	0	0
Liikenteenohjaus	B	-50	0	-50	-49	1	0	0	0	0	0
Muut ulkoilu- ja urheilualueet	B	-351	-9	-360	-312	48	100	0	100	31	-69
Kankaan urheilualue	B	-250	-50	-300	-239	61	50	50	100	66	-34
Muut investoinnit	B	-256	30	-226	-170	56	0	0	0	0	0
Liikenneväylien peruskorjaus	B	-1 260	-62	-1 322	-1 261	61	0	0	0	0	0
Keskustan kaup.rak. parantaminen	B	-90	0	-90	-92	-2	0	0	0	0	0
Soilahden teollisuusalue	B	0	-100	-100	-62	38	0	0	0	43	43
Puistot, leikkikentät ym.	B	-194	0	-194	-184	10	0	0	0	3	3
Kirkonsalmen vanh.kodin perusk.	B	0	-30	-30	-30	0	0	0	0	0	0
Juhani Ahon koulun peruskorjaus	B	-3 900	0	-3 900	-3 814	86	1 492	0	1 492	1 458	-34
Kopsulan päiväkoti	B	-100	6	-94	-94	0	0	0	0	0	0
Uusi päiväkoti	B	-80		-80	-31	49	0	0	0	0	0
Muut talonrakennushankkeet	B	-830	-26	-856	-834	22	5	0	5	18	13
Yhteensä		-8 335	-89	-8 424	-7 982	442	1 687	50	1 737	1 619	-118
Investoinnit yhteensä		-9 776	-335	-10 111	-9 335	776	1 962	50	2 012	1 766	-246
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolaina saamisten lisäys	B	0	0	0	-16	-16					
Antolaina saamisten vähennys	B						118	0	118	118	0
Lainakannan muutokset									0		0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						8 200	0	8 200	8 200	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-4 108	0	-4 108	-4 518	-410					
Lyhytaikaisten lainojen muutos							0	0	0	453	
Oman pääoman muutokset											
Vaikutus maksuvalmiuteen										1 383	
YHTEENSÄ		-155 494	-843	-156 336	-156 753	-417	155 375	872	156 248	158 581	2 333

3.8. Käyttötalouden ta:n ja ta-muutosten toteutumisvertailun yhdistelmä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta					
100 Vaalit					
Tuotot	35 000	0	35 000	27 563	7 437
Kulut	-35 000	0	-35 000	-28 332	-6 668
Netto	0	0	0	-769	769
Tarkastuslautakunta					
110 Tilintarkastus					
Tuotot	5 000	0	5 000	5 000	0
Kulut	-45 996	0	-45 996	-40 643	-5 353
Netto	-40 996	0	-40 996	-35 643	-5 353
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Tuotot	2 195 929	-179 999	2 015 930	1 606 400	409 530
Kulut	-6 202 365	417 853	-5 784 512	-5 577 458	-207 054
Netto	-4 006 436	237 854	-3 768 582	-3 971 058	202 476
170 Terveystieteidenhuolto					
Tuotot	66 402	0	66 402	58 248	8 154
Kulut	-66 578 021	-35 804	-66 613 825	-67 333 429	719 604
Netto	-66 511 619	-35 804	-66 547 423	-67 275 181	727 758
180 Henkilöstötoimi					
Tuotot	402 714	0	402 714	431 711	-28 997
Kulut	-828 105	0	-828 105	-832 098	3 993
Netto	-425 391	0	-425 391	-400 387	-25 004
185 Työllisyydenhoito					
Tuotot	291 000	68 000	359 000	360 258	-1 258
Kulut	-971 090	-138 000	-1 109 090	-1 094 364	-14 726
Netto	-680 090	-70 000	-750 090	-734 106	-15 984
190 Maaseututoimi					
Tuotot	14 105 932	0	14 105 932	14 807 701	-701 769
Kulut	-13 985 704	0	-13 985 704	-14 467 497	481 793
Netto	120 228	0	120 228	340 203	-219 975
Kaupunginhallitus yhteensä					
Tuotot	17 061 977	-111 999	16 949 978	17 264 318	-314 340
Kulut	-88 565 285	244 049	-88 321 236	-89 304 846	983 610
Netto	-71 503 308	132 050	-71 371 258	-72 040 529	669 271
Koulutuslautakunta					
210 Lasten päivähoito ja esiopetus					
Tuotot	1 260 805	0	1 260 805	1 149 475	111 330
Kulut	-11 699 645	-166 765	-11 866 410	-11 671 968	-194 442
Netto	-10 438 840	-166 765	-10 605 605	-10 522 492	-83 113
300 Peruskoulutus ja esiopetus					
Tuotot	344 294	151 141	495 435	597 773	-102 338
Kulut	-16 415 409	-166 097	-16 581 506	-16 152 481	-429 025
Netto	-16 071 115	-14 956	-16 086 071	-15 554 708	-531 363

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
310 Lukiokoulutus					
Tuotot	95 100	4 900	100 000	156 099	-56 099
Kulut	-2 961 430	6 800	-2 954 630	-3 050 725	96 095
Netto	-2 866 330	11 700	-2 854 630	-2 894 626	39 996
330 Ruoka- ja siivouspalvelut					
Tuotot	2 777 369	0	2 777 369	2 673 776	103 593
Kulut	-2 660 396	-14 616	-2 675 012	-2 545 309	-129 703
Netto	116 973	-14 616	102 357	128 467	-26 110
Koulutuslautakunta yhteensä					
Tuotot	4 477 568	156 041	4 633 609	4 577 123	56 486
Kulut	-33 736 880	-340 678	-34 077 558	-33 420 483	-657 075
Netto	-29 259 312	-184 637	-29 443 949	-28 843 359	-600 590
Kulttuurilautakunta					
400 Kansalaisopisto					
Tuotot	160 600	980	161 580	158 865	2 715
Kulut	-677 802	-26 840	-704 642	-679 897	-24 745
Netto	-517 202	-25 860	-543 062	-521 032	-22 030
410 Kirjastopalvelut					
Tuotot	73 231	2 891	76 122	77 031	-909
Kulut	-1 148 386	8 129	-1 140 257	-1 152 174	11 918
Netto	-1 075 155	11 020	-1 064 135	-1 075 143	11 009
420 Kulttuuripalvelut					
Tuotot	109 500	0	109 500	99 396	10 104
Kulut	-569 906	-10 000	-579 906	-555 853	-24 053
Netto	-460 406	-10 000	-470 406	-456 457	-13 948
430 Musiikinopetus					
Tuotot	222 700	2 800	225 500	236 503	-11 003
Kulut	-718 813	-2 800	-721 613	-720 008	-1 605
Netto	-496 113	0	-496 113	-483 505	-12 608
Kulttuurilautakunta yhteensä					
Tuotot	566 031	6 671	572 702	571 795	907
Kulut	-3 114 907	-31 511	-3 146 418	-3 107 932	-38 485
Netto	-2 548 876	-24 840	-2 573 716	-2 536 137	-37 578
Vapaa-aikalautakunta					
500 Vapaa-aikatoimi					
Tuotot	206 100	0	206 100	183 975	22 125
Kulut	-2 296 726	-10 000	-2 306 726	-2 314 123	7 397
Netto	-2 090 626	-10 000	-2 100 626	-2 130 148	29 522
540 Uimahalli					
Tuotot	640 000	-10 000	630 000	631 879	-1 879
Kulut	-834 247	-15 000	-849 247	-850 307	1 060
Netto	-194 247	-25 000	-219 247	-218 428	-819
Vapaa-aikalautakunta yhteensä					
Tuotot	846 100	-10 000	836 100	815 854	20 246
Kulut	-3 130 973	-25 000	-3 155 973	-3 164 430	8 457
Netto	-2 284 873	-35 000	-2 319 873	-2 348 576	28 703

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Tekninen lautakunta					
600 Tekvin hallintopalvelut					
Tuotot	197 800	0	197 800	170 179	27 621
Kulut	-2 302 463	-900	-2 303 363	-2 314 085	10 722
Netto	-2 104 663	-900	-2 105 563	-2 143 906	38 343
630 Kaupunkirakenne					
Tuotot	2 047 213	0	2 047 213	2 149 496	-102 283
Kulut	-3 551 306	-152 336	-3 703 642	-3 723 747	20 105
Netto	-1 504 093	-152 336	-1 656 429	-1 574 251	-82 178
690 Tilapalvelu					
Tuotot	8 476 089	0	8 476 089	8 503 553	-27 464
Kulut	-5 745 045	-202 116	-5 947 161	-5 854 516	-92 645
Netto	2 731 044	-202 116	2 528 928	2 649 037	-120 109
Tekninen lautakunta yhteensä					
Tuotot	10 721 102	0	10 721 102	10 823 228	-102 126
Kulut	-11 598 814	-355 352	-11 954 166	-11 892 348	-61 818
Netto	-877 712	-355 352	-1 233 064	-1 069 120	-163 944
Rakennuslautakunta					
Tuotot	170 000	0	170 000	159 874	10 126
Kulut	-302 947	0	-302 947	-298 839	-4 108
Netto	-132 947	0	-132 947	-138 965	6 018
Käyttötalous yhteensä					
Tuotot	33 882 778	40 713	33 923 491	34 244 755	-321 264
Kulut	-140 530 802	-508 492	-141 039 294	-141 257 854	218 561
Netto	-106 648 024	-467 779	-107 115 803	-107 013 098	-102 704

4. TULOSLASKELMA (sis. vesilaitos)**KAUPUNGIN TULOSLASKELMA**

kaupunki ja vesilaitos vähennettynä sisäiset

	2011	2010	%
	€	€	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	18 640 888,59	9 274 106,52	101,0
Maksutuotot	3 856 487,61	2 532 005,97	52,3
Tuet ja avustukset	1 298 323,78	1 594 469,33	-18,6
Muut toimintatuotot			
Vuokrat	3 758 331,87	3 540 975,70	6,1
Muut toimintatuotot	1 085 914,91	984 483,21	10,3
Toimintuotot yht.	28 639 946,76	17 926 040,73	59,8
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-32 292 122,45	-25 700 381,08	25,6
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	-9 889 235,00	-8 810 070,96	12,2
Muut henkilöstösivukulut	-2 264 363,02	-1 569 612,30	44,3
Palvelujen ostot	-78 424 540,80	-73 506 304,62	6,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 176 221,63	-5 938 391,15	4,0
Avustukset	-3 227 566,18	-2 693 341,27	19,8
Muut kulut	-942 552,08	-761 881,32	23,7
Toimintakulut yht.	-133 216 601,16	-118 979 982,70	12,0
Toimintakate	-104 576 654,40	-101 053 941,97	3,5
Verotulot	67 304 416,47	64 746 652,38	4,0
Valtionosuudet	42 005 940,96	39 247 828,13	7,0
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot muilta	204 874,70	145 488,93	40,8
Muut rahoitustuotot muilta	1 334 959,98	1 957 167,97	-31,8
Korkokulut	-610 023,80	-370 574,45	64,6
Muut rahoituskulut	-1 040 902,01	-643 504,56	61,8
Rahoitustuotot ja kulut yht.	-111 091,13	1 088 577,89	-110,2
Vuosikate	4 622 611,90	4 029 116,43	14,7
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 417 648,40	-5 440 337,68	-0,4
SATUNNAISET ERÄT			
Satunnaiset tuotot	0,00	144 405,25	
Satunnaiset kulut	0,00	-37 610,63	
Tilikauden tulos	-795 036,50	-1 304 426,63	-39,1
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh.(+)	457 645,34	-649 806,89	-170,4
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	62 078,67	1 228 995,82	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-275 312,49	-725 237,70	-62,0

5. RAHOITUSLASKELMA

(eliminoitu sis. vesilaitos)

	2011 €	2010 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate ja liikeylijäämä (liikelait poistot+rahoitus)	4 622 611,90	4 029 116
Satunnaiset erät	0,00	106 795
Tulorahoituksen korjauserät	-462 185,12	-318 486
*Toiminnan rahavirta yht	4 160 426,78	3 817 425
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot *)	-10 207 161,50	-15 391 989
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 766 356,40	1 163 087
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot *)	538 367,54	2 437 080
* Investointien rahavirta yhteensä	-7 902 437,56	-11 791 822
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 742 010,78	-7 974 397
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutos		
Antolainasaamisten lisäykset	-15 779,00	-29 016
Antolainasaamisten vähennykset	117 744,99	130 380
*Antolainojen muutokset yhteensä	101 965,99	101 364
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 900 000,00	17 066 045
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 885 588,50	-5 290 741
Lyhytaikaisten lainojen muutos	93 333,30	-1 998 553
* Lainakannan muutokset yhteensä	4 107 744,80	9 776 751
Oman pääoman muutokset	0,00	247 986
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksian.varojen ja pääoman muutokset	85 692,49	53 614
Saamisten muutos	-1 268 362,57	-500 478
Korottomien velkojen muutos	2 098 187,36	-1 680 450
*Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	915 517,28	-2 127 314
Rahoituksen rahavirta	5 125 228,07	7 998 787
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 383 217,29	24 390
Rahoitusarvopaperit 31.12. +	13 997 136,51	14 950 046
Rahoitusarvopaperit 1. 1. -	-14 950 046,40	-14 533 992
Rahat ja pankkisaamiset 31.12. +	6 548 767,60	4 212 640
Rahat ja pankkisaamiset 1. 1. -	-4 212 640,42	-4 604 304
Rahavarojen muutos	1 383 217,29	24 390

*) Investointimenot 2010 sisältää Iisalmen seudun kansanterveystyön ky:n purkamisesta johtuvia kirjanpidollisia eriä 5,345 milj. €, tuottoja 1,740 milj. €

6. TASE (sis.vesilaitos)

eliminoitu

VASTAAVAA	2011	2010
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	197 874,57	34 613,66
*Aineettomat hyödykkeet	197 874,57	34 613,66
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	11 968 584,58	11 682 527,92
Rakennukset	31 418 982,11	32 601 493,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 948 730,15	21 415 186,79
Koneet ja kalusto	1 571 705,80	1 020 063,75
Muut aineelliset hyödykkeet	151 672,01	140 023,51
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 868 884,84	1 384 416,66
*Aineelliset hyödykkeet	70 928 559,49	68 243 712,62
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	27 141 544,45	27 048 259,95
Muut lainasaamiset	2 918 796,15	2 918 796,15
Muut saamiset	15 779,00	0,00
*Sijoitukset	30 076 119,60	29 967 056,10
**Pysyvät vastaavat	101 202 553,66	98 245 382,38
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	59 986,51	92 525,49
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 030 680,97	2 357 876,61
*Toimeksiantojen varat	2 090 667,48	2 450 402,10
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset	19 120,00	28 179,00
*Pitkäaikaiset saamiset	19 120,00	28 179,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 101 244,19	970 205,39
Lainasaamiset	0,00	117 744,99
Muut saamiset	4 145 614,47	2 924 098,09
Siirtosaamiset	1 201 059,76	1 276 193,37
*Lyhytaikaiset saamiset	6 447 918,42	5 288 241,84
**Saamiset	6 467 038,42	5 316 420,84
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 235,70	2 235,70
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	13 994 900,81	14 947 810,70
*Rahoitusomaisuusarvopaperit	13 997 136,51	14 950 046,40
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	6 548 767,60	4 212 640,42
**Vaihtuvat vastaavat	27 012 942,53	24 479 107,66
Vastaavaa	130 306 163,67	125 174 892,14

VASTATTAVAA	2011	2010
Oma pääoma		
Peruspääoma	63 789 390,30	63 789 390,30
Arvonkorotusrahasto	583 091,31	583 091,31
Muu oma pääoma	10 705 663,70	11 244 993,89
Edellisien tilikausien ylijäämä(+)/alijäämä(-)	0,00	247 986,18
Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-275 312,49	-725 237,70 *
*Oma pääoma	74 802 832,82	75 140 223,98
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	5 317 697,94	5 775 343,28
Vapaaehtoiset varaukset	310 000,00	310 000,00
*Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	5 627 697,94	6 085 343,28
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	16 961,00	22 543,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
*Pakolliset varaukset	16 961,00	22 543,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	50 193,28	85 396,13
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 302 640,41	2 634 165,50
Muut toimeksiantojen pääomat	183 134,26	90 448,45
*Toimeksiantojen pääomat	2 535 967,95	2 810 010,08
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	30 679 124,25	26 478 046,15
Saadut ennakot	397 686,65	1 235 044,98
Muut pitkäaikaiset velat	519 498,25	275 158,75
*Pitkäaikainen	31 596 309,15	27 988 249,88
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	4 288 921,90	4 382 255,20
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	504 306,27	242 899,00
Ostovelat	4 013 517,49	2 950 468,32
Muut velat	711 016,12	699 497,95
Siirtovelat	6 208 633,03	4 853 401,45
*Lyhytaikainen vieras pääoma	15 726 394,81	13 128 521,92
**Vieras pääoma	47 322 703,96	41 116 771,80
Vastattavaa	130 306 163,67	125 174 892,14

* Tasealijäämää katettu investointi- ja kehittämisrahastosta. Kts. kohta 2.14.1 Tilikauden tuloksen käsittely

7. KONSERNITULOSLASKELMA

	2011	2010
Toimintatuotot	112 204,81	99 989,27 *
Toimintakulut	-235 590,98	-218 306,21
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	60,67	50,65
Toimintakate	-123 325,50	-118 266,29
Verotulot	66 998,34	64 458,56
Valtionosuudet	69 039,93	65 602,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	357,71	129,59
Muut rahoitustuotot	1 359,41	1 987,95
Korkokulut	-1 343,95	-1 060,35
Muut rahoituskulut	-1 365,62	-981,75
VUOSIKATE	11 720,31	11 870,46
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 225,42	-10 171,05
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-14,55	59,16
Tilikauden tulos	1 480,34	1 758,57
Tilinpäätössiirrot	-843,71	-1 001,24
Vähemmistöosuudet	-6,95	-4,29
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	629,68	753,04

* edellisen vuoden vertailuluvuista kts. lisätiedot kohdasta 10.8.1 konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

8. KONSERNITASE

VASTAAVAA	2011	2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	669,3	616,4
Muut pitkävaikutteiset menot	267,5	221,7
Ennakkomaksut	39,5	0,0
*Aineettomat hyödykkeet	976,3	838,2
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 185,7	13 900,5
Rakennukset	88 329,8	90 146,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 577,6	22 025,6
Koneet ja kalusto	5 495,4	5 271,9
Muut aineelliset hyödykkeet	440,0	424,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 979,3	3 457,0
*Aineelliset hyödykkeet	139 007,9	135 226,2
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 563,3	94,5
Osakkeet ja osuudet	2 170,8	6 591,4
Muut lainasaamiset	92,0	-25,7
Muut saamiset	72,3	56,2
*Sijoitukset	6 898,4	6 716,4
**Pysyvät vastaavat	146 882,5	142 780,8
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	775,2	1 200,6
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 076,0	2 393,2
Muut toimeksiantojen varat	321,3	312,2
*Toimeksiantojen varat	3 172,5	3 906,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	304,5	306,9
Keskeneräiset tuotteet	74,3	248,2
Muu vaihto-omaisuus	480,6	336,9
*Vaihto-omaisuus yhteensä	859,4	892,0
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	4 235,9	3 395,9
Lainasaamiset	674,2	709,3
Muut saamiset	240,5	34,1
Siirtosaamiset	122,0	974,8
*Pitkäaikaiset saamiset	5 272,6	5 114,1
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 380,9	4 089,9
Lainasaamiset	76,8	195,6
Muut saamiset	7 929,6	5 563,2
Siirtosaamiset	3 408,5	3 205,2
*Lyhytaikaiset saamiset	14 795,7	13 053,9
**Saamiset	20 068,3	18 168,0
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2,2	2,2
Sijoitukset rahanarvoisinstrumentteihin	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,0	0,0
Muut arvopaperit	13 998,2	14 951,4
*Rahoitusomaisuusarvopaperit	14 000,5	14 953,6
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	17 460,3	16 914,4
**Vaihtuvat vastaavat	52 388,4	50 928,0
VASTAAVAA	202 443,4	197 614,8

VASTATTAVAA	2011	2010
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 789,4	63 789,4
Osuus kuntayhtymien oman pääoman l	0,0	0,0
Arvonkorotusrahasto	5 873,6	5 873,6
Muut omat rahastot	12 170,9	12 644,1
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 953,9	-4 323,1
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	629,7	753,0
*Oma pääoma	79 509,7	78 737,0
VÄHEMMISTÖOSUUDET	145,5	126,1
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	7 403,6	8 034,6
Vapaaehtoiset varaukset	7 778,6	6 220,2
*Poistoero ja vapaaehtoisetvaraukset	15 182,1	14 254,8
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	22,6	22,5
Muut pakolliset varaukset	374,4	396,1
*Pakolliset varaukset	397,0	418,7
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	802,4	1 241,6
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 399,9	2 717,4
Muut toimeksiantojen pääomat	541,3	445,5
*Toimeksiantojen pääomat	3 743,6	4 404,5
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	57 352,7	53 350,5
Lainat julkisyhteisöiltä	1 931,3	3 473,4
Lainat muilta luotonantajilta	6 327,8	6 582,4
Saadut ennakot	707,7	1 563,8
Muut velat	519,8	275,2
*Pitkäaikainen	66 839,3	65 245,3
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	6 523,2	6 522,3
Lainat julkisyhteisöiltä	242,8	123,1
Lainat muilta luotonantajilta	257,6	322,9
Saadut ennakot	1 288,8	1 035,0
Ostovelat	10 423,8	10 309,2
Muut velat	1 541,7	1 522,7
Siirtovelat	16 347,6	14 593,3
*Lyhytaikainen vieras pääoma	36 625,5	34 428,4
**Vieras pääoma	103 464,8	99 673,7
VASTATTAVAA	202 442,7	197 614,8

9. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	11 720,31	12 357,56
Satunnaiset erät	-14,55	59,16
Tulorahoituksen korjauserät	-548,45	-352,72
	<u>11 157,31</u>	<u>12 064,00</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-16 247,85	-21 689,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 223,92	1 490,52
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot	562,26	2 532,84
	<u>-13 461,67</u>	<u>-17 665,70</u>
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 -2 304,36	 -5 601,69
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-15,78	-29,18
Antolainasaamisten vähennykset	152,91	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 552,98	20 895,45
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 913,68	-7 580,49
Lyhytaikaisten lainojen muutos	340,65	-1 948,00
Oman pääoman muutokset	61,12	1 488,08
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant.varojen ja pääomien muutokset	90,79	131,56
Vaihto-omaisuuden muutos	32,57	-116,09
Saamisten muutos	-1 935,45	-6 607,66
Korottomien velkojen muutos	<u>1 531,01</u>	<u>5 336,71</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>1 897,11</u>	<u>11 570,39</u>
 Rahavarojen muutos	 -407,25	 5 968,70
 Rahavarojen muutos	 -407,25	 5 481,60
Rahavarat 31.12.	31 460,73	31 867,99
Rahavarat 1.1.	-31 867,99	-26 386,39

KAUPUNKI

Tilinpäätöksen liitetiedot

10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

10.1.1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus ja suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty alla.

Poistosuunnitelma

Kaupunginvaltuusto on 11.11.1996 vahvistanut poistosuunnitelman.
(* Muutos 1.1.2008 alkaen kv 17.12.2007 § 143)

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

	Poistomenetelmä	Poistoaika / poisto-%
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
x) Hallinto ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 %*
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	15 %*
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	9 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	9 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	13 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	Menojäännöspoisto	18 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	18 %
Sähkö, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäämäpoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäämäpoisto	18 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäämäpoisto	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäämäpoisto	23 %

Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Menojäännöspoisto	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	30 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

x) Raatihuoneen ja kulttuurikeskuksen poistoaika edellä selostetusta poikkeavasti on 40 v. ja
xx) Palloiluhallin poistoaika on edellä selostetusta poiketen 12 v. (kv. 10.12.2001)

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissovimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut osan pitkäaikaisista vaihtuvan koron lainoista koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Koronvaihtosopimuksia 7 kpl, niistä voimassa vuoteen 2013 4 kpl, 2014 1 kpl ja 2017 2 kpl.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

10.2. Tuloslaskelman liitetiedot**10.2.1. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina**

Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina		
	2011	2010
Hallintopalvelukeskus	16 322 158,43	5 918 968,90
Sivistyspalvelukeskus	2 520 136,31	2 544 166,74
Vapaa-aikapalvelukeskus	741 652,36	752 405,67
Tekninen keskus	4 610 240,05	4 264 031,65
Vesilaitos	4 445 759,61	4 446 467,77
Yhteensä	28 639 946,76	17 926 040,73

10.2.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2011	2010
Kunnan tulovero	57 565 455,42	55 789 349,83
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 582 675,34	4 642 785,02
Kiinteistövero	4 156 285,71	4 314 517,53
Verotulot yhteensä	67 304 416,47	64 746 652,38

10.2.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2011	2010
Peruspalvelujen valtionosuus	38 285 677,96	36 130 781,09
Verotulojen per. valtionosuuksien tasaus	6 768 819,00	6 235 925,04
Järjestelmämuutoksen tasaus	-103 509,00	-103 509,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-2 945 047,00	-3 015 369,00
Yhteensä	42 005 940,96	39 247 828,13

10.2.4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta v. 2010 - 2014 (kaup + vesil)

Keskimääräisen suunnitelman mukaiset poistot	6 191 872
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	7 936 085
Poikkeama (€)	-1 744 213
Poikkeama %	-22

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksolle ajoittuu mm. useita merkittäviä peruskorjausinvestointeja; Kirkonsalmen vanhainkoti, Kauppi-Heikin, Kangaslammin ja Juhani Ahon koulut sekä uuden päiväkodin rakentaminen.

Erittely suunnitelmanmukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta (kaupunki + vesilaitos)

	TP2010	TP2011	Taloussuunnitelma		
			2012	2013	2014
Poistonalaiset investoinnit	8 548 389	8 862 278	11 239 000	8 259 000	6 872 000
Rahoitusosuudet	1 164 887	1 766 356	1 099 000	10 000	60 000
Investointien omahankintameno	7 383 502	7 095 922	10 140 000	8 249 000	6 812 000
Suunnitelman mukaiset poistot	5 440 338	5 417 648	6 137 802	6 831 176	7 132 394
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot	6 191 872				
Poistoalaisten investointien omahankintameno	7 936 085				
Ero, €	1 744 213				
Poikkeama, %					

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin: 28,2 %

Jos eroa verrataan investointeihin: 22,0 %

Eli suunnitelman mukaiset poistot ovat investoinneista: 78 %

10.2.5. Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset		
	2011	2010
Eläkevastuu 1.1	22 543,00	23 165,00
Lisäykset tilikaudelle		2 543,50
Vähennykset tilikaudella	-5 582,00	-3 165,50
Eläkevastuu 31.12	16 961,00	22 543,00
Ohenmäen maisemointi 1.1.	0,00	7 872,31
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-7 872,31
Ohenmäen maisemointi 31.12	0,00	0,00

10.2.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
	2011	2010
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	323 544,49	318 245,29
Rakennusten myyntivoitot	18 058,63	
Muun myyntivoitot	115 000,00	
Myyntivoitot yhteensä	456 603,12	318 245,29

10.2.7 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2011	2010
Osinkotuotot muista yhteisöistä	404 258,20	560 909,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	292 041,54	307 679,24
Yhteensä	696 299,74	868 588,24

10.3. Tasetta koskevat liitetiedot**10.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****10.3.1.1. Arvonkorotukset**

Arvonkorotukset		
	2011	2010
Rakennukset		
Uima- ja jäähalli	583 091,31	583 091,31
Arvonkorotukset yhteensä	583 091,31	583 091,31

10.3.1.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	29 552,05	5 061,61	34 613,66	11 682 527,92	32 601 493,99	21 415 186,79	1 020 063,75	140 023,51	1 384 416,66	68 243 712,62
Lisäykset tilikaudella	31 019,44	144 510,07	175 529,51	367 821,08	960 427,61	3 561 914,29	1 086 253,10	11 648,50	4 233 609,82	10 221 674,40
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-23 500,00	-33 886,40	-147 000,00	0,00	-1 561 970,00	-1 766 356,40
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-81 764,42	0,00	-96 155,27	0,00	0,00	0,00	-177 919,69
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-187 171,64	-187 171,64
Tilikauden poisto	-1 097,12	-11 171,48	-12 268,60	0,00	-2 119 439,49	-2 898 329,26	-387 611,05	0,00	0,00	-5 405 379,80
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	59 474,37	138 400,20	197 874,57	11 968 584,58	31 418 982,11	21 948 730,15	1 571 705,80	151 672,01	3 868 884,84	70 928 559,49
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-583 091,31	0,00	0,00	0,00	0,00	-583 091,31
Poistamaton kirjanpitoarvo 31.12.	59 474,37	138 400,20	197 874,57	11 968 584,58	30 835 890,80	21 948 730,15	1 571 705,80	151 672,01	3 868 884,84	70 928 559,49
				*) Sis. arvonorotus 583 091,31						
Olenneiset lisäpoistot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erittely olennaisista lisäpoistoista										

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet						Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					Pysyvien vastaavien sijoitukset yhteensä
	Osakkeet		Osakkeet		Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöiltä	Saamiset kunta- yhtymiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä			
	konserni- yhtiöt	Kunta- yhtymä- osuudet	omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet								
Hankintameno 1.1.	3 894 420,35	17 848 760,95	1 377 101,31	5 454 946,56	28 575 229,17	2 918 796,15	0,00	0,00	2 918 796,15	31 494 025,32		
Lisäykset	15 000,00	78 275,50	0,00	10,00	93 285,50	0,00	0,00	15 779,00	15 779,00	109 064,50		
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-1,00	-1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,00		
Hankintameno 31.12.	3 909 420,35	17 927 036,45	1 377 101,31	5 454 955,56	28 668 513,67	2 918 796,15	0,00	15 779,00	2 934 575,15	31 603 088,82		
Arvonl. ja niiden palautuk.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 909 420,35	17 927 036,45	1 377 101,31	5 454 955,56	28 668 513,67	2 918 796,15	0,00	15 779,00	2 934 575,15	31 603 088,82		

10.3.1.3 Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet erittely		
	2011	2010
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	103 250,06	103 250,06
Muut maa- ja vesialueet	11 865 334,52	11 579 277,86
Maa- ja vesialueet yhteensä	11 968 584,58	11 682 527,92

10.3.1.4 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspo:sta	Ero
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	4 354 380,96	10 794,00		4 365 174,96	4 076 899,01	288 275,95
Ylä-Savon SOTE ky	6 490 980,68	67 481,50	*)	6 558 462,18	6 558 462,18	
Savonia ammatti korr.koulutuksen ky	3 722 207,21			3 722 207,21	3 272 970,87	449 236,34

*) Sisältää eläinklinikan lainan lyhennystä 67 481,50 €

10.3.1.5. Omistukset muissa yhteisöissä

IISALMI-KONSERNIN RAKENNE JA SISÄLTÖ

Yhteisö/yhtymä	Kotipaikka	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
1. TYTÄRYHTEISÖT						
Yhdistelty pariarvomenetelmällä						
Kiinteistö Oy Petterinkulma	Iisalmi	100,0	100,0	2 398 980,17	22 415 828,19	58,65
Iisalmen Teollisuuskylä Oy	Iisalmi	97,8	97,8	925 222,73	9 439 679,99	250 725,39
Kiint. Oy Iisalmen Lumakeskus	Iisalmi	61,5	100,0	81 919,87	3 704 221,70	21 892,72
Ylä-Savon ICT-palvelut Oy	Iisalmi	30,0	57,0	50 000,00	193 091,95	0,00
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Kiint. Oy Pöllösenlahden Haka	Iisalmi	72,3	72,3	72 817,41	624 841,99	29,29
As. Oy Kilpitöyry	Iisalmi	63,3	63,3	167 085,18	355 235,89	0,00
As. Oy Kilpivatro	Iisalmi	69,3	69,3	70 270,48	293 321,96	0,63
2. KUNTAYHTYMÄTYTÄRYHTEISÖ						
Ylä-Savon SOTE ky	Iisalmi	60,1	60,1	6 290 880,73	10 980 780,24	0,00
3. KUNTAYHTYMÄT						
Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen ky	Iisalmi	47,7	47,7	7 109 557,61	2 766 220,98	318 111,99
Savonia ammattikorkeakoulun ky	Kuopio	26,3	26,3	9 997 222,16	2 285 053,62	385 554,01
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ky (konserni)	Kuopio	4,3	4,3	4 244 050,39	4 121 466,18	77 699,10
Pohjois-Savon liitto	Kuopio	9,1	9,1	39 238,20	47 203,04	1 569,38
Savon koulutuskuntayhtymä	Kuopio	11,2	11,0	4 446 969,97	3 229 827,52	257 554,29
Vaalijalan ky	Pieksänmaa	4,8	4,8	524 588,99	478 804,72	27 091,31
					60 935 577,97	1 340 286,76
Yhdistelemättömät kuntayhtymät						
Itä-Suomen Pähdehuollon ky	Mäntyharju	2,8	2,8	46 759,87	30 533,52	72,35
4. OSAKKUUSYHTEISÖT						
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	Iisalmi	36,0	36,0	320 477,73	352 077,42	9 031,33
Ylä-Savon Kehitys Oy	Iisalmi	22,5	23,0	64 829,34	385 766,16	-3 618,89
Ylä-Savon Pääomarahasto Oy	Kuopio	40,5	40,5	1 285 421,12	10 742,54	13 355,78
Ylä-Savon Vesi Oy	Iisalmi	46,2	46,2	3 042 835,88	3 491 291,20	31 654,45
Yhteensä				41 179 127,82	126 141 566,78	2 731 068,54

10.3.1.6. Saamisten erittely

Saamisten erittely	2011		2010	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	12 604,42	0,00	21 094,70
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	117 744,99
Yhteensä	0,00	12 604,42	0,00	138 839,69
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	46 156,28	0,00	115 969,23
Muut saamiset	0,00	117 440,00	0,00	548 760,59
Siirtosaamiset	0,00	229 439,17	0,00	243 635,93
Yhteensä	0,00	393 035,45	0,00	908 365,75
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusosuusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	32 572,33		32 024,54
Muut saamiset	0,00	0,00		0,00
Yhteensä	0,00	32 572,33	0,00	32 024,54
Saamiset yhteensä	0,00	438 212,20	0,00	1 079 229,98

Kiinteistö Oy Lumakeskuksen rakentamiseen kaupungille myönnetty valtionosuus on käsitelty tilinpäätöksessä kohdassa pitkäaikainen vieras pääoma/saadut ennakot ja lyhytaikainen vieras pääoma/saadut ennakot. Valtionosuutta tuloutetaan tuloslaskelmaan sen mukaisesti kun pääomavuokria erääntyy maksettavaksi.

10.3.1.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset osat

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2011	2010
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	1 201 059,76	1 131 665,10
Vieremän kunta, TK:n alijäämä		144 405,25
Muut siirtosaamiset		123,02
Yhteensä	1 201 059,76	1 276 193,37

10.3.1.8. Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit		
	2011	2010
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	16 229,77	22 644,24
Kirjanpitoarvo	2 235,70	2 235,70
Erotus	13 994,07	20 408,54
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00
Erotus	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00
Erotus	0,00	0,00
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	14 140 371,89	14 977 993,44
Kirjanpitoarvo	13 994 900,81	14 947 810,70
Erotus	145 471,08	30 182,74
Yhteensä rahoitusarvopaperit (kp-arvot)	13 997 136,51	14 950 046,40

10.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**10.3.2.1. Oma pääoma erittely**

Oman pääoman erittely	2011	2010
Peruspääoma 1.1./31.12	63 789 390,30	63 789 390,30
Arvonkorotusrahasto 1.1./31.12	583 091,31	583 091,31
Muut omat rahastot 1.1.	11 244 993,89	
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	3 570 929,28	3 599 533,15
Siirrot rahastoon	128 347,99	133 677,65
Siirrot rahastosta	-191 281,11	-162 281,52
Vahinkorahaston pääoma 31.12	3 507 996,16	3 570 929,28
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 1.1	7 613 030,62	9 956 723,42
Siirrot rahastoon		
Siirrot rahastosta	-477 251,52	-2 343 692,80
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 31.12	7 135 779,10	7 613 030,62
Opintorahaston pääoma 1.1	61 033,99	61 425,94
Siirrot rahastoon	1 454,45	608,05
Siirrot rahastosta	-600,00	-1 000,00
Opintorahaston pääoma 31.12	61 888,44	61 033,99
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	10 705 663,70	11 244 993,89
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	-477 251,52	-1 143 692,80
Siirto investointi- ja kehittämisrahastosta	477 251,52	1 143 692,80
Fuusiovoitto, TK		247 986,18
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	0,00	247 986,18
Tilikauden alijäämä	-275 312,49	-725 237,70
Oma pääoma yhteensä	74 802 832,82	75 140 223,98

10.3.2.2. Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2011	2010
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 723 436,65	13 732 358,55
Pitkäaikaiset velat yhteensä	14 723 436,65	13 732 358,55

10.3.2.3. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset		
	2011	2010
Muut pakolliset varaukset		
Eläkevastuu	16 961,00	22 543,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	16 961,00	22 543,00

10.3.2.4. Vieras pääoma

Vieras pääoma		
	2011	2010
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	2331,81	2805,56
Yhteensä		
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	771 569,74	102 961,42
Siirtovelat	811 838,33	1 275 348,24
Yhteensä	1 583 408,07	1 378 309,66
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	95 801,12	841,83
Yhteensä	95 801,12	841,83
Vieras pääoma yhteensä	1 679 209,19	1 379 151,49

10.3.2.5. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2011	2010
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	4 140 428,98	3 184 685,09
Korkojaksotukset	176 214,83	186 287,30
Valtionosuudet	93 928,00	171 620,59
Velat jäsenkuntayhtymille	811 838,33	463 509,91
Palkkaperusteiset maksut	946 127,50	716 651,10
Muut	40 095,39	130 647,43
Yhteensä	6 208 633,03	4 853 401,42

10.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**10.4.1. Leasingvastuut**

Leasingvastuut 31.12.2011 yhteensä 7 281,94 €(sis. alv)

10.4.2. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
	2011	2010
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	34 109 996,79	34 109 996,79
Jäljellä oleva pääoma	22 644 578,41	24 028 958,17
Osakkuusyhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	5 391 190,61	5 391 190,61
Jäljellä oleva pääoma	3 846 418,62	4 199 413,71

Vastuu osakkeittain suhteessa Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n vastuista mikäli yhtiö purkautuu tai ei kykene hoitamaan sille asetettuja vastuita.

10.4.3. Muut vastuusitoumukset

Muut vastuusitoumukset		
	2011	2010
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 403 208,93	5 266 208,93
Jäljellä oleva pääoma	2 985 654,92	4 074 030,38

10.4.4. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2011	2010
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista	72 175 943,74	64 485 654,53
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	53 433,80	52 524,37

10.4.5. Arvonlisäveron palautusvastuu

Ei palautuksenalaisia kiinteistöjä.

10.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot**10.5.1. Henkilöstön lukumäärä**

Esitetty toimintakertomuksessa

10.5.2 Henkilöstökulut**10.5.2. Henkilöstökulut**

	2011	2010
Palkat ja palkkiot	32 809 300,69	26 072 131,48
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	9 889 235,00	8 810 070,96
Muut henkilöstösivukulut	2 264 363,02	1 569 612,30
Henkilöstökorvaukset ja muut korvaukset	-517 178,24	-371 750,40
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	44 445 720,47	36 080 064,34
Käyttöomaisuuteen aktivoidut hlöstökulut	670 778,19	708 734,41
Yhteensä henkilöstökulut	45 116 498,66	36 788 798,75

10.6 Kehittämisen ja investointirahasto vuonna 2011

Alkupääoma 1.1.2011	7 613 031 €
Tasealijäämän kattaminen	-477 252 €
Tuloutus rahastosta	0 €
Pääoma 31.12.2011	7 135 779 €

Sijoitussalkkua hoitaa Pohjola Varainhoito Oy

Sijoitussalkku koostuu rahastosijoituksista.

Sijoitusallokaatio 31.12.2011

Korkosijoitukset 85,0 %

Osakkeet 15,0 %

Sijoitusvarojen tuotto markkina-arvoon laskettuna oli -1,72 % eli -130 944 euroa.

10.7. Liikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma/vesilaitos

	2011	2010
	€	€
Liikevaihto	4 415 728,49	4 434 191,79
Liiketoiminnan muut tuotot	32 018,61	29 593,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 397 263,82	-1 449 717,95
Palvelujen ostot	-776 555,47	-676 201,09
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-525 514,05	-525 367,97
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-169 804,64	-168 617,32
Muut henkilöstösivukulut	-42 747,31	-36 433,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot	-782 648,15	-789 034,75
Liiketoiminnan muut kulut	-135 179,98	-101 509,67
Liikelylijäämä (alijäämä)	618 033,68	716 902,42
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Muut rahoitustuotot	6 218,91	3 884,97
Muille maksetut korkokulut	-29 945,91	-23 574,55
Korvaus peruspääomasta	-531 000,00	-531 000,00
Muut rahoituskulut	0,00	-20,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	63 306,68	166 192,84
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh(+)	69 900,00	79 600,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	133 206,68	245 792,84

Rahoituslaskelma/vesilaitos

	2011 €	2010 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	618 034	716 902
Poistot ja arvonalentumiset	782 648	789 035
Rahoitustuotot ja -kulut	-554 727	-550 710
*Toiminnan rahavirta yht.	845 955	955 228
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-872 128	-665 649
* Investointien rahavirta yhteensä	-872 128	-665 649
Toiminnan ja investointien rahavirta	-26 173	289 579
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	700 000	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274 000	-290 819
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos		
* Lainakannan muutokset yhteensä	426 000	-290 819
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-452 820	-307 185
Saamisten muutos muilta	-77 623	-2 443
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-1 134	11 220
Korottomien velkojen muutos muilta	131 750	299 648
* Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-399 827	1 240
Rahoituksen rahavirta	26 173	-289 579
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0
Rahat ja pankkisaamiset 31.12. +		0
Rahat ja pankkisaamiset 1.1. -		
Rahavarojen muutos	0	0

Tase / Vesilaitos

VASTAAVAA	2011	2010
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	49 953,34	28454,93
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	822 158,83	932 236,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 741 824,73	6 575 947,40
Koneet ja kalusto	97 642,12	51 345,26
Keskeneräiset hankinnat	0,00	34 114,73
*Aineelliset hyödykkeet	7 661 625,68	7 593 644,20
Sijoitukset		
Osakket ja osuudet		
*Osakkeet ja osuudet	3 030 720,00	3 030 720,00
* Sijoitukset	3 030 720,00	3 030 720,00
**Pysyvät vastaavat	10 742 299,02	10 652 819,13
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Muut saamiset	19 120,00	12 400,00
*Pitkäaikaiset	19 120,00	12 400,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	349 891,02	279 794,06
Saamiset kaupungilta	1 372 640,53	919 610,21
Muut saamiset	43,80	217,23
Siirtosaamiset	838,11	69,02
*Lyhytaikaiset saamiset	1 723 413,46	1 199 690,52
**Saamiset	1 742 533,46	1 212 090,52
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
**Vaihtuvat vastaavat	1 742 533,46	1 212 090,52
Vastaavaa	12 484 832,48	11 864 909,65

VASTATTAVAA	2011	2010
Oma pääoma		
Peruspääoma	4 557 689,22	4 557 689,22
Edellisten tilikausien ylijäämä(-)/alijäämä(+)	3 677 921,22	3 432 128,38
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	133 206,68	245 792,84
*Oma pääoma	8 368 817,12	8 235 610,44
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	502 525,69	572 425,69
Vapaaehtoiset varaukset	310 000,00	310 000,00
*Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	812 525,69	882 425,69
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 049 000,00	1 693 000,00
Liittymismaksut ja muut pitkäaik. Velat	519 498,25	275 158,75
*Pitkäaikainen	2 568 498,25	1 968 158,75
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok.	344 000,00	274 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Ostovelat	236 377,58	326 884,94
Muut velat	18 197,55	74 272,37
Siirtovelat	136 416,29	103 557,46
*Lyhytaikainen	734 991,42	778 714,77
**Vieras pääoma	3 303 489,67	2 746 873,52
Vastattavaa	12 484 832,48	11 864 909,65

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

10.8. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

10.8.1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Kiinteistö Oy Pöllösenlahden Hakaa, Asunto Oy Kilpitöyryä ja As Oy Kilpivatroa, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, paitsi Itä-Suomen Päihdehuollon ky, jossa kaupungin omistusosuus on vähäinen 2,78 % eikä kaupungin osuus kuntayhtymien varoista ja veloista ole määrältään olennainen konsernitaseen kannalta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

V. 2011 konsernin omistusosuuksissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

Iisalmen kaupungin peruspääomaosuus Ylä-Savon SOTE ky:n peruspääomasta 31.12.2011 on 60,08 %. 1.9.2011 aloitti toimintansa Ylä-Savon ICT-palvelut Oy, josta kaupunki omistaa suoraan 30 %, välillisesti SOTE ky:n kautta 27,03 %, mistä johtuen ICT-yhtiö on Iisalmen kuntakonsernissa tytäryhteisöasemassa. Konsernirakenteeseen on tehty korjaus Ylä-Savon SOTE ky:n osalta merkiten se kuntayhtymätytäryhteisöksi (KILA kuntajaoston lausunto 102, 29.11.2011). Tästä johtuen myös Ylä-Savon sairaanhoidon tukisäätiö luetaan Iisalmen kaupungin tytäryhteisöksi.

V. 2010 konsernitilinpäätöksen vertailutietoa on muutettu seuraavin osin:

- Ylä-Savon SOTE ky yhdisteltiin kaupungin konsernitilinpäätökseen v. 2010 ennen SOTEn lopullisen tilinpäätöksen valmistumista, joten velka- ja saamistilit sekä tilikauden tulos erosivat kaupungin ja SOTEn välillä. Konsernitaseen loppusummaan ja konsernin tilikauden tulokseen vaikutus on 487 100 € (0,2 % taseen loppusummasta). Vastaavat erät on korjattu myös rahoituslaskelmaan.

- Uuden ohjeistuksen mukaisesti tuloslaskelmaosassa on siirretty vuonna 2011 ammattikoulutuksen yksikköhintarahoitusta myyntituotoista valtionosuuksiin (YSAO, Savon Koulutusky ja Savonia) ja vastaava korjaus on tehty vuoden 2010 tietoihin.

10.8.2. Konsernituloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2011	2010
Yleishallinto	16 834 083,41	6 245 603,49
Sosiaali- ja terveystoimet	66 170 258,80	63 364 073,89
Opetus- ja kulttuuritoimet	12 928 793,49	15 176 138,39
Yhdyskuntapalvelut	16 271 675,38	15 075 976,26
Muut palvelut (ei voi tarkemmin eritellä)		
Konsernin toimintatuotot yhteensä	112 204 811,08	99 861 792,03

Satunnaisten erien erittely	2011	2010
Satunnaiset tuotot		
Iisalmen kaupunki, TK:n purku		144 405,25
Savon koul. ky,	3 698,21	
Satunnaiset kulut		
PSSHP, Iislab varaston alaskirjaus		-33 876,42
Iisalmen kaupunki, TK:n purku		-37 610,63
SOTE, vahingonkorvaus		-13 760,76
PSSHP, KT Oy Mustalampi	-2 975,22	
Savon koul. ky,	-15 276,95	
Satunnaiset erät yhteensä	-14 553,95	59 157,44

10.8.3. Konsernitaseen liitetiedot

Maa- ja vesialueiden erittely	2011	2010
Maa- ja vesialueet	13 655 979,80	13 370 799,47
Kiinteistöjen liittymismaksut	529 680,45	529 680,45
Maa- ja vesialueet yhteensä	14 185 660,25	13 900 479,92

Arvonkorotukset	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
Maa- ja vesialueet	242,9	242,9
Muutos	0,0	0,0
Arvonkorotukset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku 1.1.-31.12	0,0	0,0
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset 31.12.	242,9	242,9
Rakennukset	5 873,6	5 873,6
Muutos	0,0	0,0
Arvonkorotukset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku 1.1.-31.12	0,0	0,0
Rakennusten arvonkorotukset 31.12.	5 873,6	5 873,6

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2011	2010
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	1 201 059,76	971 767,09
Kelan korvaus työterveyshuollosta	254 665,08	270 558,33
Valtionavut, EU-tuet ja avustukset	273 955,12	646 407,24
Saamiset kiinteistöjen tuotosta	136 007,56	105 768,56
Muut tulojäämät	1 678 791,82	1 210 672,89
Tulojäämät yhteensä	3 544 479,34	3 205 174,11
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 544 479,34	3 205 174,11

Oman pääoman erittely	2011	2010
Peruspääoma 1.1./31.12	63 789,4	63 789,4
Arvonkorotusrahasto 1.1./31.12	5 873,6	5 873,6
Muut omat rahastot 1.1.	11 245,0	15 537,6
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	3 570,9	3 599,5
Siirrot rahastoon	128,3	133,7
Siirrot rahastosta	-191,3	-162,3
Vahinkorahaston pääoma 31.12	3 508,0	3 570,9
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 1.1.	7 613,0	9 956,7
Siirrot rahastosta	-477,3	-2 343,7
Investointi- ja kehittämisrahaston pääoma 31.12	7 135,8	7 613,0
Opintorahaston pääoma 1.1.	61,0	61,4
Siirrot rahastoon	1,5	0,6
Siirrot rahastosta	-0,6	-1,0
Opintorahaston pääoma 31.12	61,9	61,0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	10 705,6	11 245,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-2 170,9	-5 639,5
Siirto investointi- ja kehittämisrahastosta	477,3	1 143,7
Fuusiovoitto TK		248,0
Muutos	205,0	1 323,9
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-1 488,6	-2 923,9
Tilikauden yli-/alijäämä	618,4	753,0
Oma pääoma yhteensä	79 498,4	78 737,1

Pakolliset varaukset	2011	2010
Muut pakolliset varaukset		
Eläkevaraus, kaupunki	16 961,00	22 543,00
Vuokravastuut, Savon koul. ky	5 616,53	5 480,00
Potilasvahinkovak.maksuvastuu, PSSHP	374 438,18	346 799,64
Suunnittelukust.korvaus, Savonia		43 855,51
Muut pakolliset varaukset yhteensä	397 015,71	418 678,15

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua konsernin ulkopuolelta		
	2011	2010
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 957 480,55	14 938 350,00
Lainat julkisyhteisöiltä	68 047,57	993 554,71

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua konsernin sisällä		
	2011	2010
Lainat julkisyhteisöiltä	897 501,61	2 260 369,31

Pitkäaikaan vieras pääoma

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2011	2010
Lomapalkkajaksotus	11 910 390,16	9 963 921,33
Korkojaksotus/-suojaus	363 351,02	380 969,03
Valtionosuudet	181 089,66	206 842,27
Palkkaperusteiset maksut	1 550 053,43	906 474,28
Tulospalkkiovaraus	45 097,19	43 327,31
Muut siirtovelat	2 297 633,19	2 982 886,31
Yhteensä	16 347 614,65	14 484 420,53

Vakuudet ja vastuusitoumukset	2011	2010
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Tytäryhteisöjen velasta		
Kiinnitykset	383 947,00	
Takaukset	23 538 335,86	24 535 273,74
Osakkuusyhteisöjen velasta		
Takaukset	3 846 418,62	4 199 413,71
Leasingvastuut	598 855,90	869 728,48
Vastuusitoumukset muille		
Takaukset	2 985 654,92	4 074 030,38
Arvonlisäveron palautusvastuu (PSSH, Savonlinnan kaupunki)	212 336,94	208 642,71
Muut vastuut		

ERITYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

IISALMEN VESI -LIIKELAITOS

Iisalmen Vesi -liikelaitos

Tilinpäätös

vuodelta 2011

Iisalmen Veden jhtk. 20.3.2012 § 4



1 Tilinpäätöksen sisältö

Kirjanpitovelvollisuus ja kirjanpidon eriyttäminen

Kuntalaissa säädetään erikseen kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen kirjanpitovelvollisuudesta.

Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitos ei ole itsenäinen kirjanpitovelvollinen, vaan kunta tai kuntayhtymä on kirjanpitovelvollinen kuntalain 67 §:n perusteella myös liikelaitoksensa kirjanpidosta.

Liikelaitoksen kirjanpito on eriytettävä kunnan tai kuntayhtymän kirjanpidossa. Liikelaitoksen kirjanpito yhdistellään kunnan tai kuntayhtymän muuhun kirjanpitoon tilinpäätöksessä ja välitilinpäätöksissä siten, että sisäiset tulot ja menot, sisäiset saatavat ja velat sekä sisäinen omistus ja sisäiset katteet eliminoidaan.

Kunnallisessa liikelaitoksessa sovelletaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä. Lisäksi soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia muita kirjanpidon yleisohjeita ja lausuntoja.

Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen tilinpäätös

Johtokunnan on laadittava kalenterivuositain liikelaitoksen erillistilinpäätös ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi ja kunnanhallitukselle tai yhtymähallitukselle yhdisteltäväksi kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätökseen. Valmisteluaiakataulun osalta noudatetaan, mitä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen valmistelusta on säädetty. Erillistilinpäätöksen allekirjoittavat johtokunnan jäsenet ja liikelaitoksen johtaja.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ja niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Liikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat laaditaan noudattaen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston liikelaitosohjeen mukaisia tase-, tulos- ja rahoituslaskelmakaavoja ja kuntajaoston antamaa liitetieto-ohjetta.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä päättää valtuusto tai yhtymäkokous osana kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätöksen hyväksymistä. Kunnan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella myös liikelaitoksen hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston tai kuntayhtymäkokouksen liikelaitokselle asettamat tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastaja suorittaa liikelaitoksen tarkastuksen osana kunnan tai kuntayhtymän tarkastusta.

Toimintakertomus ja tilikauden tuloksen käsittely

Kunnallisen liikelaitoksen johtokunnan on laadittava toimintakertomus, jossa sen on tehtävä selkoa talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta tilikaudella. Toimintakertomus on osa liikelaitoksen tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa on annettava tietoja myös sellaisista liikelaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Liikelaitoksen toimintakertomuksen rakenteesta ja sisällöstä annetaan yksityiskohtaisemmat ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta, joka sisältää erillisen ohjeen kunnallisen liikelaitoksen tilinpäätöksestä.

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli- tai alijäämää ennen varaussiiroja.

Jos taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnallisen liikelaitoksen ylijäämäisestä tuloksesta voidaan tehdä investointivaraus. Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksessa varauksen tekemistä rajoittaa kunnan tai kuntayhtymän kokonaistuloksen määrä. Esityksen investointivaraksesta tekee johtokunta tilinpäätöksen yhteydessä. Varaus- ja rahastosiirroista päättää valtuusto tai yhtymäkokous tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

2 Toimintakertomus

2.1 Katsaus vuoteen 2011

Vuosi 2011 oli Iisalmen vesilaitoksen 79:s ja Iisalmen Vesi- liikelaitoksen kolmas toimintavuosi. Vesilaitos on perustettu vuonna 1932 ja se on toiminut kirjanpidollisesti eriyttynä kunnallisena liikelaitoksena vuodesta 1998 saakka, sekä kuntalain 15.5.2007 § 10a mukaisena Iisalmen Vesi kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2009 alkaen. Iisalmen Veden johtokuntana toimii Iisalmen tekninen lautakunta. Iisalmen Veden organisaatiokaavio on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vesilaitostoiminta jatkui kertomusvuoden aikaisemmassa laajuudessaan, jossa vesilaitos vastaa vedentuotantoa lukuun ottamatta kaikista vesilaitostoiminnoista toiminta-alueellaan. Sen lisäksi vesilaitos tarjosi vesihuoltopalveluja myös toiminta-alueen ulkopuolisille kiinteistöille ja vesiyhtiöille Iisalmen kaupungin alueella, sekä vastasi Vieremän ja Sonkajärven jätevesien puhdistamisesta jätevedenpuhdistamollaan.

Tarkoituksena on tuottaa vesihuoltopalvelut laadukkaasti ja kohtuullisin kustannuksin huomioonottaen tulevaisuuden peruskorjaus- ja kehitysinvestoinnit liiketaloudellisuusperiaatteita noudattaen huomioiden kuitenkin toiminnassa kestävän kehityksen periaatteet.

Vedentuotannosta 1.10.2004 alkaen on alueellisesti vastannut Ylä-Savon Vesi Oy, jonka kanssa yhteistyö on sujunut hyvin. Veden laatu ja toimitusvarmuus on säilynyt koko kertomusvuoden asetuissa tavoitteissa.

Vesilaitoksen toiminta ja alueelliset kehitysnäkymät

Vesilaitoksen toiminta-alue käsittää vesi- ja jätevesi sekä hulevesiviemäreiden osalta pääosin asemakaava-alueen ja eräitä taajama-alueen välittömässä läheisyydessä olevia taajaan asuttuja alueita. Vesilaitospalvelut näillä alueilla on voitu tarjota suunnitellusti.

Vesihuollon kehityssuunnittelu määrittelee nykyisten asemakaava-alueiden ulkopuolisten taajaan asuttujen alueiden vesihuollon tarpeet ja yleiskaava määrittelee tulevat rakentamisen ja asumisen painopistealueet asemakaava-alueen ympäristössä. Näille alueille tulee kohdistumaan vesilaitoksen merkittäviä verkostoinvestointeja tulevina vuosina. Kertomusvuonna on jatkunut yhtiömuotoinen haja-asutusalueiden viemärintoiminta, myös laitoksen itsensä toteuttama viemäriverkosto laajeni asemakaava-alueen ulkopuolelle mm. Tervakankaalla. Kertomusvuonna jatkettiin v. 2009 aloitettua, esiselvitykseen perustuvaa Ylä-Savon kuntien yhteistä ”Ylä-Savon jätevesien yhteispuhdistamohanketta”, Varsinaisen yhteispuhdistamon kariuduttua yhden kunnan kielteiseen päätökseen, hanketta päätettiin jatkaa tutkimalla eri organisaatiovaihtoehtoja alueellisesti yhteiselle, kaikki vesihuoltotoimialat kattavalle vesilaitokselle. Konsulttityö tästä valmistuu v. 2012 aikana.

Yhteistoiminta

Vesilaitoksella oli aktiivista yhteistoimintaa mm. tiedotusvälineiden, valvontaviranomaisten, muiden vesilaitosten, Ylä-Savon Vesi Oy:n, suurimman asiakkaan Olvi Oyj:n, vesilaitostoimialajärjestöjen, suunnittelutoimistojen, laite- ja materiaalitoyimittajien, sekä alan oppilaitosten kanssa.

Henkilöstö

Vesilaitoksen henkilöstön määrä vuoden 2011 lopussa oli 17 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä on korkea, yli 50 vuotta, siksi henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin on panostettava. Seuraavan kymmenen vuoden aikana yli puolet henkilöstöstä saavuttaa eläkeiän. Korkea henkilöstön keski-ikä ja raskaat työolosuhteet rakennus- ja kunnossapitotöissä ovat aiheuttaneet henkilöstön työssä jaksamisen ongelmia.

Tuloslaskelman mukaan maksetut palkat ja palkkiot olivat 525 514 euroa sekä eläkkeet ja muut henkilöstösivukulut 212 557 euroa eli yhteensä 738 066 euroa. Palkkoja ja henkilöstömenoja on aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin 61 806 euroa, joten palkat ja muut henkilöstösivukulut ovat yhteensä 799 072 euroa. Vastaava summa edellisvuonna oli 760 533 euroa, joten henkilöstömenojen lisäys oli 38 539 euroa eli 5 %.

Palveluiden ostot

Taloushallinto, palkkalaskenta, atk-palvelut, suunnittelu- ja mittauspalvelut, siivous, postitus, lähetti- ja muut toimisto- sekä tukipalvelut tilattiin ostopalveluina muilta, pääasiassa kaupungin palveluyksiköiltä.

Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja velvoitetarkkailun laboratoriotutkimukset on suorittanut Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, puhdistamoliikkeen jälkikäsittelypalvelutuottajana on toiminut Ekokem palvelu Oy ja puhdistamon siivouksesta on vastannut Suomen ISS- palvelut Oy. Työterveyshuollosta vastasi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän työterveyshuolto

2.2 Toiminnan ja talouden kehitys

Vesilaitostoiminta

Toimintavuodelle asetetut määrätavoitteet ylittyivät puhtaan veden osalta n. 1,9 % budjetoidusta. Määrällinen kokonaisuusmyynti edellisvuodesta laski n. 0,4 %. Myynti normaalikuluttajien osalta lisääntyi, mutta teollisuudelle ja muille suurkuluttajille se laski n. 5 %. Toimintatuotot talousarvioon nähden ylittyivät 1,5 %, myös toimintakulut ylittyivät 1,0 %. Kulujen toimintatuottoja pienemmän ylittymisen ja talousarviota alempien poistojen vuoksi talousarvion mukainen tulostavoite ylitettiin. Nettotuotto oli 10,2 % talousarviota parempi.

Yhteistyö Ylä-Savon Vesi Oy:n kanssa oli toimiva ja täytti veden toimitusmäärän ja laadun suhteen vesilaitoksen asettamat määrä- ja laatutavoitteet pääosin, ainoastaan Ylä-Savon Veden Karjumäen ja Iisalmen välisellä siirtolinjalla on linjan käyttöönottoon liittyvät laatuongelmat jatkuneet myös kertomusvuonna.

Vesijohtoverkoston kulutuspaikkamäärä oli vuoden lopussa 4753. Se aleni edellisvuodesta 10 kpl. Uusia erisältöisiä liittymissopimuksia tehtiin 69 kpl, joista n. 40 kpl uudisrakennuksia ja loppuosa haja-asutusalueilta liittyneitä asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, sekä eräitä erityssopimuksia. Kulutuspaikkojen vähentyminen johtui Laidinmäen- ja Lapinniemen alueilla vesilaitoksen kulutuspaikkojen muuttumisesta osuuskunnan kulutuspaikoiksi.

Talousveden laatu täytti hyvin talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja suositukset, eikä talousveden laatuun kohdistuvia reklamaatioita ollut. Vuotoveden sekä muun mittaamattoman veden määrä kokonaisvesimäärästä oli n. 6,7 %, joka oli yhtä suuri kuin edellisvuonna. Vuotoja omissa runkovesijohdoissa oli 4 kpl

Investointien käyttösuunnitelman mukaiset rakennuskohteet voitiin toteuttaa suunnitellusti. Runkovesijohtoja rakennettiin n. 2,8 km, josta n. 2,3 km oli uudisrakentamista ja n. 0,50 km saneerausta. Toteutuneet investointikustannukset olivat n. 299 000 euroa, joka oli n. 84 % budjetoidusta.

Merkittävimmät uudisrakennuskohteet olivat Kirkonsalmen länsirannan ja Ohenmäen uudet asuntoalueet. Saneerauskohteista tärkeimmät olivat Kangaslammin ja Lahtelan kadun alueet.

Viemärlaitostoiminta

Viemäriverkostoon liittyneitä talouksia oli vuoden lopussa 3227 kpl.

Vastaanotettu jätevesimäärä alitti määrätavoitteen talousarvioon nähden n. 8,6 % ja edellisvuoteen verrattuna se lisääntyi 5,1 %. Toimintatuotot talousarvioon nähden alittuivat n. 7,4 %, myös toimintakulut alittuvat n. 9,1 %. Nettotuotto on talousarviota 7,4 % parempi. Toimintakulujen tuottoja suuremman alittumisen ja talousarvioita alhaisempien poistojen takia tulostavoite ylitettiin talousarvioon verrattuna n. 73 000 euroa.

Sulamis- ja hulevesien osuus vastaanotetusta jätevesimäärästä oli n.17,6 %.

Jätevedenpuhdistamon bioloogisessa prosessissa oli useita toimintahäiriöitä, eikä lupaehtoja kaikilla tarkkailukerroilla täysin saavutettu.

Puhdistamolietteen jälkikäsittelystä on vastannut Ekokem Palvelut Oy Siilinjärven lietteenkäsittelyalueellaan.

Jäte- ja hulevesipumppaamot ovat toimineet normaalisti, eikä niistä ole aiheutunut ympäristöhaittoja.

Jäte- ja huleveden verkosto- ja laitosinvestoinnit voitiin toteuttaa lähes suunnitellusti, paitsi Simonniemen jätevesipumppaamosaneeraus ja Koljonvirran paineviemäri jäivät toteuttamatta eräiden suunnittelu- ja lupa-asioiden vuoksi. Näiden hankkeiden siirtymisestä johtui investointien talousarvioita alhaisempi toteutumisaste.

Investointikustannukset olivat n. 573 000 euroa n. 55 % budjetoidusta.

Jätevesiviemäriä rakennettiin n. 3030 m josta uudisrakennusta oli n. 2570 m ja saneerausta 460 m. Hulevesiviemäriä rakennettiin 1570 m, joka oli pääasiassa uudisrakentamista. Tärkeimmät uudisrakennus- ja saneerauskohteet olivat samat kuin vesijohtolinjojen rakentamisessa. Yksi uusi jätevedenpumppaamo rakennettiin Ohenmäen uudelle asuntoalueelle.

Taksat ja talous

Veden kulutusmaksu säilyi vuoden 2011 edellisvuoden tasolla, huolimatta Ylä-Savon Vesi Oy:n tukkuveden 0,01 e/m³ hinnan korotuksesta mutta jätevesitaksaa korotettiin 0,05 e/m³ (1,29 e/m³). Korotus johtui jäteveden käsittelyn kohonneista energia- ja puhdistusmateriaalien ja – palveluiden hankintakustannuksista.

Sekä vesi-, että jätevesimaksut olivat valtakunnallisessa Vesi- ja Viemärlaitosyhdistyksen vertailussa alle valtakunnallisen keskiarvon.

Vesilaitoksen liikevaihto oli n. 4,415 milj. euroa, joka aleni edellisvuodesta n. 0,4 %.

Liikevaihdon alenemisen aiheutti pääasiassa laskutetun jäteveden määrällinen aleneminen elintarviketeollisuudessa.

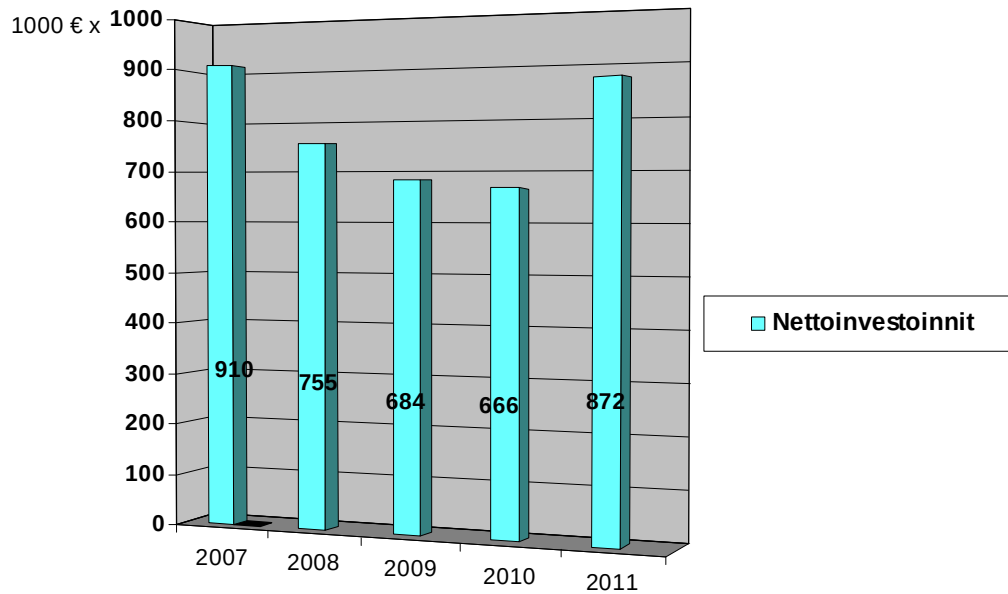
Peruspääoman korvaus kaupungille oli 0,531 milj. euroa, joka on n. 11,65 % peruspääomasta.

Tilikauden ylijäämä oli 0,133 milj. euroa.

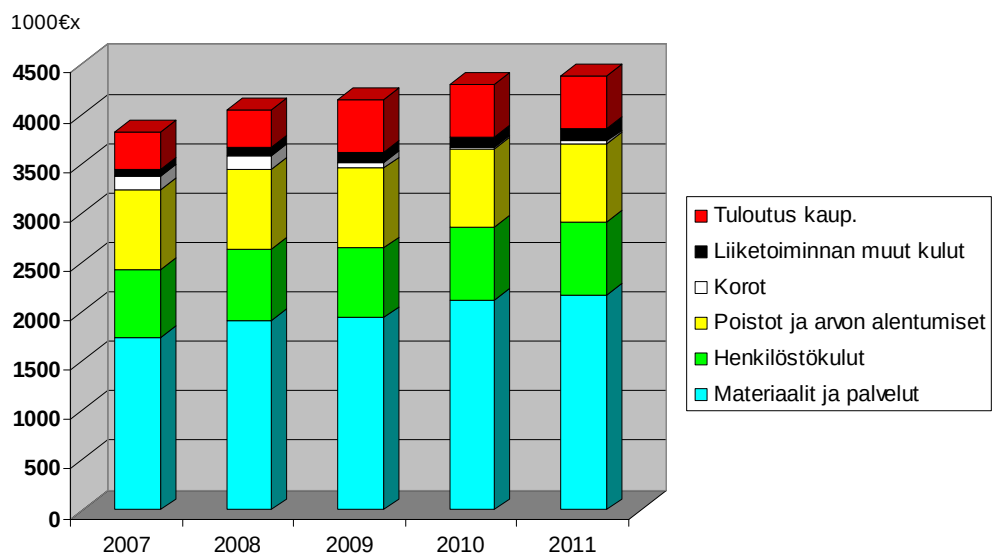
Koko vesilaitoksen investoinnit n. 872 000 euroa olivat n. 61 % suunnitellusta.

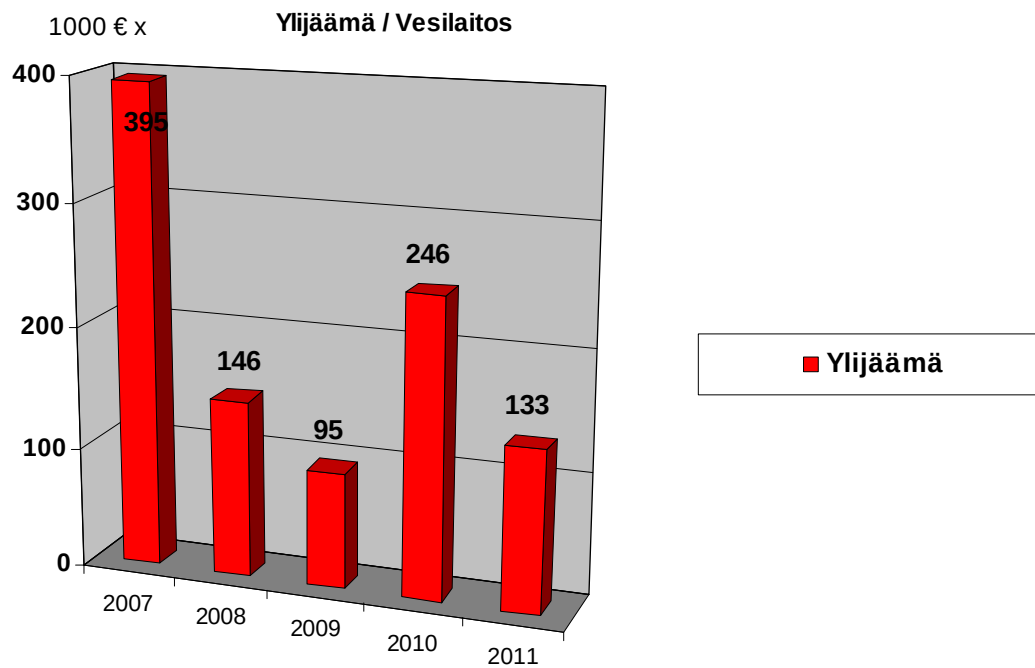
Investoinnit jakautuivat siten, että n. 30 % kohdistui vesilaitos- ja n. 70 % viemärlaitostoimintaan. Investointiohjelman mukaiset verkstorakennus- ja saneeraus kohteet toteutettiin pääosin, vain Simonniemen jätevesipumppaamosaneeraus ja Koljonvirran paineviemäri jäivät toteuttamatta eräiden suunnittelu- ja lupa-asioiden vuoksi. Jätevedenpuhdistamon toiminnanperuskorjaus- ja tehostamistoimenpiteet voitiin toteuttaa suunnitellusti.

Nettoinvestoinnit / Vesilaitos

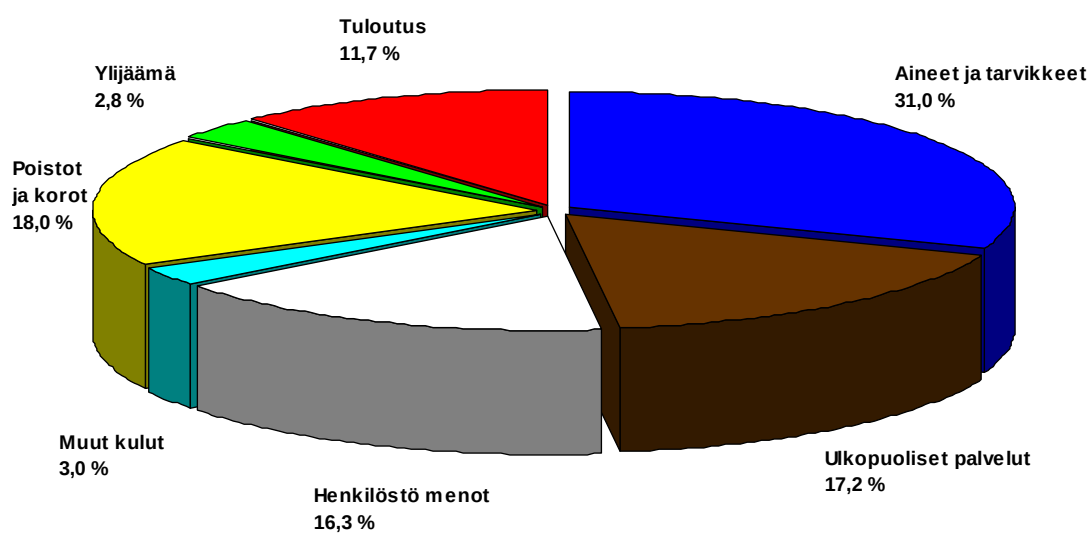


Menojakautuma / Vesilaitos





Veden ja jäteveden hinnan muodostuminen 2011



Valtuuston asettamien sitovien ja ohjeellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sitovat tunnusluvut ja tavoitteet:

	Tp2010	Tavoite 2011	Toteutuma 2011	Poikkeama
- Tuloutus/korvaus peruspääomasta, €	531 000	531 000	531 000	0
- Liikelyijäämä, €	716 902	494 548	618 034	+123 486
- Kokonaisinvestoinnit, €	665 649	1 420 000	872 128	-547 872
- Taksat				
- Jäteveden käyttömaksun korotus 0,05 €/m ³ 1.1.2011 lukien			OK	-
- Kulutustaksat ovat VVY:n tilaston perusteella valtakunnallisen keskitason alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna			OK	-

Ohjeelliset tunnusluvut ja tavoitteet:

- Liikevaihto, €	4 434 192	4 533 500	4 415 728	-117 772
- Lainojen muutos, €	-290 818	+ 356 000	+426 000	+ 70 000
- Henkilöstö 31.12.	17	18	17	-1
- Puhtaan veden vuotovesien osuus kokonaisvesimäärästä, %	6,7	10-15 %	6,7	OK
- Vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus, %	17,6	alle 30 %	19,3	OK
- Kuluttajille ei tule ennakkoimattomia laitoksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä (vuotoja) runkolinjoissa	6		4	+4
- Jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset – hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/v.			saavutettiin	-

Johtokunnan asettamien sitovien ja ohjeellisten tavoitteiden toteutuminen:
Määrätavoitteet

Sitovat tavoitteet:

Verkkoon pumpattu (ostettu) vesimäärä, 1000 m ³	1 820	1 785	1 814	+29
Vastaanotettu jätevesimäärä, 1000 m ³	1 828	2 000	1 810	-190

	Tp2010	Tavoite 2011	Toteutuma 2011	Poikkeama
Ohjeelliset tavoitteet				
Vesijohtoverkoston pituus, km	245	248	228-	-20
Myyty vesimäärä, 1000 m3	1 699	1 700	1 693	-7
Liittymien lukumäärä	4 763	4 820	4 753	-67
Viemäriverkoston pituus, km	251	245	238	-7
Jv.pumppaamoiden määrä, kpl	54	56	54	-2
Laskutettu jätevesimäärä, 1000 m3	1 507	1 620	1 460	-160

Toiminnalliset tavoitteet:

Sitovat tavoitteet:

Mittaamattoman veden (vuotovesien) osuus kok. vesimäärästä, %	6,7	10,0	6,7	-3,3
Vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus, %	17,6	25,0	19,3	-5,7

Ohjeelliset tavoitteet:

Veden hinta, €/m3 (sis.alv)	1,48	1,46	1,48	+0,02
Jäteveden hinta, €/m3 (sis.alv)	1,51	1,56	1,59	+0,03

Laadulliset tavoitteet:

Sitovat tavoitteet:

- Liittyjille toimitettava talousvesi täyttää talousvesi-asetuksen 461/2000 mukaiset vaatimukset ja tavoitteet	OK	-
- Vuohiniemen jätevedenpuhdistamon puhdistustulos lupaehtojen edellyttämällä tasolla	OK	-

Taloudelliset tavoitteet:

Sitovat tavoitteet:

Puhdas vesi:				
Toimintakate, 1000 €	791,3	728,0	747,2	+19,2
Investoinnit, €	180 935	345 000	298 635	- 46 365
Jätevesi:				
Toimintakate, 1000 €	714,6	680,2	653,5	-26,7
Investoinnit, €	484 714	1 075 000	573 493	- 501 507

Ohjeelliset tavoitteet:

Puhdas vesi:				
Toimintakate, %	30,8	29,9	30,2	+0,3
Toimintatuotot, €/as.	540	505	520	-15
Kustannukset, €/m3	1,28	1,24	1,26	+ 0,02
Tuloutus, €/myyty m3	0,24	0,24	0,24	0,0
Jätevesi:				
Toimintakate, %	37,8	31,9	33,1	+1,2
Kustannukset, €/m3	0,88	0,99	1,01	+0,02
Tuloutus, €/myyty m3	0,09	0,08	0,09	+0,01

Henkilöstö:

Ohjeelliset tavoitteet:

- Henkilöstömäärää sopeutetaan vastaamaan laitoksen tarpeita
- Ostopalveluiden käyttöä pyritään tehostamaan palvelutarjonnan rajoissa

2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä

Henkilöstöriskit

Henkilöstön sairastamiseen liittyvät riskit:

- Ikärakenne ja suoritelmäärien kasvu verrattuna henkilöstömäärään
- Fyysisesti raskas työ yhdessä korkean iän kanssa
- Henkisesti rasittavat työt, kiire ja mm. laskutuksen atk-ongelmat

Suojautuminen

- Panostus työkykyä ylläpitävään toimintaan

Henkilöstön eläköitymiseen ja korvaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät riskit:

- Suuri osa henkilöstöstä saavuttaa eläkeiän lähimmän kymmenen vuoden kuluessa
- Henkilöstömäärä on pyritty sopeuttamaan toiminnan edellyttämälle tasolle, sen seurauksena uutta työvoimaa ei ole voitu palkata ja henkilöstön keski-ikä on kohonnut huomattavasti
- Uutta koulutettua työvoimaa on ollut saatavissa, mutta lähes poikkeuksetta kunnallistekninen työkokemus puuttuu.

Suojautuminen

- Siinä vaiheessa kun uutta työvoimaa tarvitaan, on erityistä huomiota kiinnitettävä uuden henkilöstön perehdytykseen ja työssä oppimiseen.

Henkilöstön osaamiseen liittyvät riskit

- Muuttuvat työtavat ja esim. uudet atk-ohjelmat ja sovellutukset

Suojautuminen

- Panostus henkilöstön koulutukseen.

Talousriskit

- Muutokset suurkuluttajien (elintarvike ym. teollisuus) toiminnassa.

Omaisuus ja vastuuriskit

- Mm. verkostojen ikääntyminen ja saneerausvelka (ei erityisen suuri Iisalmen edellä)
- Verkostovaurioiden riskit kolmansille osapuolille (vuodot, viemäritulvat)
- Veden laatuongelmien aiheuttamat taloudelliset riskit (esim. elintarviketeollisuus)

Suojautuminen

- Riittävä saneerausinvestointien taso
- ajantasaisten vastuuvakuutukset

Vesilaitostoiminnan riskit

Veden laadun heikkeneminen

- terveysriskit (teollisuus, yksityishenkilöt)
- tuotevastuu (teollisuus)
- korvaukset
- kielteinen julkisuus

Suojautuminen

- valmiussuunnitelma ja sen ajan tasalla pitäminen
- valmiussuunnitelman mukainen valvonta ja näytteenotto verkosta
- vastuuvakuutusten ajantasaisuus ja sisältö

Jätevesihuollon toimimattomuus

- terveysriskit
- vaikutukset luontoon
- kielteinen julkisuus

Suojautuminen

- valmiussuunnitelma ja sen ajan tasalla pitäminen ennakoiva laitosten ja verkostojen huolto ja riskien kartoittaminen valmiussuunnitelman pohjalta
- ennakoiva ympäristövaikutusten huomioon otto uudisrakentamisessa ja ylläpidossa

Veden toimitusvarmuuden heikkeneminen

- keskeytykset vedenjakelussa
- korvaukset

Suojautuminen

- ennakoiva huolto ja verkostosaneeraus
- välitön puuttuminen häiriötilanteisiin

2.4 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan toteutusta ohjaavat kaupunginhallituksen vuonna 2003 vahvistamat sisäisen valvonnan ohjeet. Kaupungin valvonta jakaantuu ulkoiseen valvontaan ja sisäiseen valvontaan.

Ulkoisen valvonnan tärkein osa on tilintarkastus, jota toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäinen valvonta on osa organisaation johtamista, joka kattaa koko kaupungin organisaation. Riittävän ja toimivan sisäisen valvontajärjestelmän luomisesta, ohjeistuksesta, ylläpitämisestä ja seurannasta vastaa kaupunginhallitus.

Jokainen viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta, jolla varmennetaan mm. määräysten noudattaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Erityinen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta on tilivelvollisilla. Sisäistä valvontaa täydentää sisäinen tarkastus, joka tapahtuu kaupunginjohtajan johdolla ja sen käytännön toteutuksesta vastaa taloustoimi. Ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat yhtenevän toisiaan täydentävän ja kattavan valvontajärjestelmän. Kaupungin tilintarkastaja antaa tarkastus-kertomuksessa lausunnon sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta.

Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat:

- strateginen suunnittelu
- talousarvio ja –suunnitelma
- toiminnan ja talouden raportointi
- johtamisjärjestelmä
- hyvä hallintotapa
- henkilöstöhallinto
- riskien tunnistaminen ja hallinta
- lakien, ohjeiden ja määräysten noudattamisen valvonta

Sisäisen valvonnan suunnitelma laaditaan puolivuositain. Suunnitelman toteutus raportoidaan tekniselle johtajalle, joka raportoi edelleen liikelaitoksen johtokunnalle ja sisäiselle valvonnalle, joka raportoi taas edelleen kaupunginjohtajalle, kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

Sisäisen valvonnan painopistealueita teknisessä keskuksessa vuonna 2011 olivat:

- hankinnat ja ostot
- hankinta- ja urakkasopimukset
- sijaisuusmäärärahat ja -järjestelyt, määräaikaisten työsuhteet

Sisäisen valvonnan yhteydessä ei ole todettu merkittäviä virheitä tai puutteita.

2.5 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2011 1000 €	2010 1000 €
Tuotot:		
Liikevaihto	4415	4434
Liiketoiminnan muut tuotot	32	30
Kulut:		
Materiaalien osto	-1397	-1450
Palveluiden osto	- 776	- 676
Henkilöstökulut	- 738	- 730
Poistot ja arvonalentumisen	- 783	- 789
Liiketoiminnan muut kulut	- 135	- 102
Liikeylijäämä(-alijäämä)	618	717
Rahoitustuotot ja -kulut	- 555	- 551
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	63	166
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	63	166
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh.(+)	70	80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	133	246
<u>Tuloslaskelman tunnusluvut:</u>		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,5	6,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,5	7,7
Voitto, %	1,4	3,7

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + muille maksetut korkokulut + korvaus peruspääomasta)/(Oma pääoma + sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle maksetut korkokulut + korvaus peruspääomasta)/(Oma pääoma + lainat kunnalta/kuntayhtymältä + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia/Liikevaihto)

2.5.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2011 1000 €	2010 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta(-alijäämä)	618	717
Poistot ja arvonalentumiset	783	789
Rahoitustuotot ja -kulut	- 555	-551
Yhteensä	846	955
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-872	- 666
Toiminnan ja investointien rahavirta	-26	290
Rahoituksen rahavirta		
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	+700	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274	-291
Lainakannan muutokset yhteensä	-426	-291
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kaupungilta	-453	-307
Saamisten muutos muilta	-78	-2
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	-1	11
Korottomien velkojen muutos muilta	132	299
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	400	1
Rahoituksen rahavirta	26	-290
Rahavarojen muutos	0	0,0

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus, %	97,0	143,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	73,8	99,9
Lainanhoitokate	2,9	3,1
Kassan riittävyys, pv	105	75,1
Quick ratio	2,4	2,3
Current ratio	2,4	2,3

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %

100 * Vuosikate/(Investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

(Vuosikate + korkokulut)/(Korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv

365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

(Rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit+lyhytaikaiset saamiset)/
(lyhytaikainen vieras pääoma - saadut ennakot)

Current ratio

(Vaihtoomaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset)/
(lyhytaikainen vieraspääoma – saadut ennakot)

2.6. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

	2011 1000 €	2010 1000 €
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	50	28
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	822	932
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 742	6 576
Koneet ja kalusto	98	51
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	34
Yhteensä	7662	7 594
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 031	3 031
Pysyvät vastaavat yht.	10 742	10 653
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	19	12
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	350	280
Saamiset kaupungilta	1 373	920
Siirtosaamiset	1	0
Yhteensä	1743	1 200
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1743	1 212
Vastaavaa yhteensä	12 485	11 865

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Peruspääoma	4 558	4 558
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 678	3 432
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	133	246
Yhteensä	8 369	8 236

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero	503	572
Investointivaraukset	310	310
Yhteensä	813	882

Vieras pääoma

Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 049	1 693
Muut velat	519	275
Yhteensä	2 568	1 968
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	344	274
Ostovelat	236	327
Muut velat	18	74
Siirtovelat	136	104
Yhteensä	735	778

Vieras pääoma yhteensä **3 303** **2 747**

Vastaavaa yhteensä **12 485** **11 865**

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuus, %	73,5	76,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,3	61,5
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	3 811	3 678
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 393	1 967

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuus, %

100 * (Oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma -saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

100 * (Vieras pääoma – saadut ennakot)/Käyttötulot

Lainakanta 31.12.

Vieras pääoma – (Saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

2.7. Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	MENOT	1000 €
Toiminta:		Toiminta:	
Liikevaihto	4 416	Toimintakulut	3 047
Liiketoiminnan muut tuotot	32	Korkokulut	30
Muut rahoitustuotot	6	Muut rahoituskulut	531
Investoinnit:		Investoinnit:	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	Investointimenot	872
Rahoitustoiminta:		Rahoitustoiminta:	
Pitkäaik. lainojen lisäys	356	Pitkäaik.lainojen väh.	0
Lyhytaik. lainojen lisäys	70	Lyhytaik. lainojen väh.	0
Kokonaistulot yht.	4880	Kokonaismenot yht.	4 480

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot = **4880- 4480= -400**

Muut maksuvalmiuden muutokset – Rahavarojen muutos = **-400 - 0 =- 400**

2.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain mukaan johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli- tai alijäämää ennen varaussiirtoja. Mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksen käsittely

Poistoeron vähennys 69 900,00 euroa, joka kohdistuu kokonaisuudessaan jätevesi-toiminnolle

Tilikauden ylijäämä 133 206,68 euroa kirjataan taseen oman pääoman yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Iisalmen Vesi -liikelaitoksen taseessa on kertyneitä ylijäämiä 3 811 127,90 euroa.

3 Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen on esitetty käyttötalouden, tuloslaskelman, investointi- sekä rahoituslaskelman osalta.

3.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailu

Käyttötalousosan toteutumisvertailu tehdään talousarviorakennetta noudattaen tulosalueittain.

Toteutumisvertailussa esitetään arvioidut ja toteutuneet menot ja tulot sekä niiden poikkeamat alkuperäiseen talousarvioon.

	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutos	Ta-muut. muutos	Toteuma	Poikkeama
Puhdasvesi					
Toimintatuotot	2 437	0	2 437	2 744	-37
Toimintakulut	-1 709	0	-1 709	-1 726	17
Poistot	-230	0	-230	-198	-32
Netto	498	0	498	549	-51
Jätevesi					
Toimintatuotot	2 132	0	2 132	1 974	158
Toimintakulut	-1 453	0	-1 453	-1 321	-132
Poistot	-684	0	-684	-585	-99
Netto	-5	0	-5	68	-73
Yhteensä					
Toimintatuotot	4 569	0	4 569	4 448	121
Toimintakulut	-3 162	0	-3 162	-3 047	-115
Poistot	-914	0	-914	-783	-131
Netto	493	0	493	617	-124

3.2 Investointiosan toteutumisvertailu

Investointiosan toteutumisvertailussa esitetään hankkeittain tai hankeryhmittäin määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailussa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän talousarviovuodelle hyväksytty määräraha ja sen käyttö sekä niiden erotus. Lisäksi esitetään poikkeama alkuperäiseen talousarvioon ja hyväksytyt muutokset määrärahaan.

Investointituloja ovat rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myynnit.

	Alkuperäinen talousarvio euroa	Talousarvio- muutokset euroa	TA+ Talous- arviomuutokset euroa	Toteuma euroa	Poikkeama euroa
Puhdasvesi					
Vesijohtoverkoston rakentaminen ja peruskorjaus (Veden laadun varmistaminen, Kirkonsalmen länsiranta, Verkoston saneeraus, Kivirannan alue, Nouvanlahdenkatu, Lahtelankatu, Lehtomäen vesijohto, Ohenmäen alue, Vesijohtolaitteiden uusinta kadunrakennuskohteissa Muut linjat)					
Menot	300 000	0	300 000	267 424	-32 576
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	300 000	0	300 000	267 424	-32 576
Koneet ja kalusto (työkalusto, vesimittarit)					
Menot	45 000	0	45 000	31 211	-13 789
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	45 000	0	45 000	31 211	-13 789
Puhdasvesi yhteensä					
Menot	345 000	0	345 000	298 635	-46 365
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	345 000	0	345 000	298 635	-46 365
Jätevesi					
Vuohiniemen puhdistamo					
Menot	200 000	0	200 000	154 534	-45 466
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	200 000	0	200 000	154 534	-45 466
Ylä-Savon jätevesihuollon kehittäminen					
Menot	75 000	0	75 000	31 019	-43 981
Tulot	40 000	0	40 000	0	40 000
Netto	35 000	0	35 000	31 019	-3 981
Jätevesipumppaamoiden hankinta ja peruskorjaus (Simonniemen pumppaamo)					
Menot	100 000	0	100 000	21 204	-78 796
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	100 000	0	100 000	21 204	-78 796
Jäte ja hulevesiviemäriverkoston rakentaminen ja peruskorjaus (viemärlaitteiden uusinta kadunrak. kohteissa, Lahtelankatu, Kirkonsalmen länsiranta, Kangaslammin alue, Suistamonkatu, Ohenmäki, muut linjat, Nouvanlahdenkatu, Viemäreiden saneeraus, Lehtomäen viemäri)					
Menot	680 000	0	680 000	366 736	-313 264
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	680 000	0	680 000	366 736	-313 264
Koneet ja kalusto					
Menot	20 000	0	20 000	0	-20 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	20 000	0	20 000	0	-20 000
Jätevesi yhteensä					
Menot	1 075 000	0	1 075 000	573 493	-501 507
Tulot	40 000	0	40 000	0	40 000
Netto	1 035 000	0	1 035 000	573 493	-461 507
Vesilaitos yhteensä					
Menot	1 420 000	0	1 420 000	872 128	-547 872
Tulot	40 000	0	40 000	0	40 000
Netto	1 380 000	0	1 380 000	872 128	-507 872

3.3. Tuloslaskelman toteutumisvertailu

	Talousarvio	Ta - muutos	Ta+ muutos yht.	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen
Liikevaihto	4 533 500	0	4 533 500	4 415 728	- 117 772
Liiketoiminnan muut tuotot	35 500	0	35 500	32 019	- 3 481
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	- 1 327 700	0	-1 327 700	-1 397 264	-69 564
Palvelujen ostot	-865 613	0	-865 613	-776 555	+89 058
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-468 247	0	-468 247	-525 514	-57 267
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-151 698	0	-151 698	-169 805	-18 107
Muut henkilösivukulut	-27 885	0	-27 885	-42 747	-14 862
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-913 623	0	-913 623	-782 648	+130 975
Liiketoiminnan muut kulut	-320 986	0	-320 986	-135 180	+185 806
Liikeylijäämä (alijäämä)	493 248	0	493 248	618 034	-124 786
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	6 000	0	6 000	6 219	-219
Muille maksetut korkokulut	-34 151	0	-34 151	-29 946	+4 205
Korvaus peruspääomasta	-531 000	0	-531 000	-531 000	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-65 903	0	-65 903	63 307	-129 210
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-65 903	0	-65 903	63 307	-129 210
Poistoeron muutos lisäys(-) tai väh(+)	-60 000	0	-60 000	69 900	-9 900
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 903	0	- 5 903	133 207	-139 110

3.4. Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	Talousarvio	Ta- muutos	Ta+ muutos yht.	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen
Toiminnan rahavirta					
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	493 248	0	493 248	618 034	-124 786
Poistot ja arvonalentumiset	913 623	0	913 623	782 648	130 975
Rahoitustuotot ja -kulut	-559 151	0	-559 151	-554 727	-4 424
Toiminnan rahavirta	847 720	0	847 720	845 955	1 765
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 420 000	0	-1 420 000	-872 128	-547 872
Rahoitusosuudet inv. menoihin	40 000	0	40 000	0	40 000
Investointien rahavirta	-1 380 000	0	-1 380 000	-872 128	-507 872
Toiminnan ja investointien rahavirta	-532 280	0	-532 280	26 173	-506 107
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	700 000	0	700 000	700 000	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344 000	0	-344 000	-274 000	-70 000
Lainakannan muutokset yhteensä	356 000	0	356 000	+426 000	-70 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kaupungilta	0	0	0	-452 820	+452 820
Saamisten muutos muilta	0	0	0	-77 623	+77 623
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0	-1 134	+1 134
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	+131 750	-131 750
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	0	0	0	-399 827	+399 827
Rahoituksen rahavirta	356 000	0	356 000	26 173	329 827
Rahavarojen muutos	-176 280	0	-176 280	0	-176 280

4 Tuloslaskelma

	2011	2010
Liikevaihto	4 415 728,49	4 434 191,79
Liiketoiminnan muut tuotot	32 018,61	29 593,15
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 397 263,82	-1 449 717,95
Palvelujen ostot	-776 555,47	-676 201,09
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-525 514,05	-525 367,97
Eläkekulut	-169 804,64	-168 617,32
Muut henkilösivukulut	-42 747,31	-36 433,77
Yhteensä	738 066,00	-730 419,06
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-782 648,15	-789 034,75
Liiketoiminnan muut kulut	-135 179,98	-101 509,67
Yhteensä	-3 829 713,42	-3 746 883,52
Liikelylijäämä/(alijäämä)	618 033,68	716 902,42
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	6 218,91	3 884,97
Muille maksetut korkokulut	-29 945,91	-23 574,55
Korvaus peruspääomasta	-531 000,00	-531 000,00
Muut rahoituskulut	0,00	20,00
Yhteensä	-554 727,00	-550 709,58
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	63 306,68	166 192,84
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	63 306,68	166 192,84
Poistoeron muutos lisäys (-) tai väh.(+)	69 900,00	79 600,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	133 206,68	245 792,84

5 Rahoituslaskelma

	2011	2010
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	618 034	716 902
Poistot ja arvonalentumiset	782 648	789 035
Rahoitustuotot ja -kulut	-554 727	-550 710
*Toiminnan rahavirta yhteensä	845 955	955 227
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-872 128	-665 649
* Investointien rahavirta yhteensä	-872 128	-665 649
Toiminnan ja investointien rahavirta	-26 173	289 578
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	700 000	0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274 000	-290 818
* Lainakannan muutokset yhteensä	-426 000	-290 818
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kaupungilta	-452 820	-307 185
Saamisten muutos muilta	-77 623	-2 443
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	-1 134	11 220
Korottomien velkojen muutos muilta	131 750	299 648
* Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-399 827	1 240
Rahoituksen rahavirta	26 173	-289 578
Rahavarojen muutos	0	0

6 Tase

	2011	2010
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	49 953,34	28 454,93
* Aineettomat hyödykkeet	49 953,34	28 454,93
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	822 158,83	932 236,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 741 824,73	6 575 947,40
Koneet ja kalusto	97 642,12	51 345,26
Keskeneräiset hankinnat	0,00	34 114,73
*Aineelliset hyödykkeet	7 661 625,68	7 593 644,20
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 030 720,00	3 030 720,00
* Sijoitukset	3 030 720,00	3 030 720,00
* Pysyvät vastaavat	10 742 299,02	10 652 819,13
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	19 120,00	12 400,00
* Pitkäaikaiset saamiset	19 120,00	12 400,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	349 891,02	279 794,06
Saamiset kaupungilta	1 372 640,53	919 610,21
Muut saamiset	43,80	217,23
Siirtosaamiset	838,11	69,02
* Lyhytaikaiset saamiset	1 723 413,46	1 199 690,52
* Saamiset	1 742 533,46	1 212 090,52
**Vaihtuvat vastaavat	1 742 533,46	1 212 090,52
Vastaavaa	12 484 832,48	11 864 909,65

	2011	2010
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	-4 557 689,22	-4 557 689,22
Edellisten tilikausien ylijäämä (-)/alijäämä(+)	-3 677 921,22	-3 432 128,38
Tilikauden ylijäämä (-)/alijäämä (+)	-133 206,68	-245 792,84
* Oma pääoma	-8 368 817,12	-8 235 610,44
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	-502 525,69	-572 425,69
Investointivaraukset	-310 000,00	-310 000,00
* Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	-812 525,69	-882 425,69
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-2 049 000,00	-1 693 000,00
Muut velat/liitt. maksut	-519 498,25	-275 158,73
* Pitkäaikainen	-2 568 498,25	-1 968 158,75
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-344 000,00	-274 000,00
Ostovelat	-236 377,58	-326 884,94
Muut velat	-18 197,55	-74 272,37
Siirtovelat	-136 416,29	-103 557,46
* Lyhytaikainen	-734 991,42	-778 714,77
**Vieras pääoma	-3 303 489,67	-2 746 873,52
Vastattavaa	-12 484 832,48	-11 864 909,65

7 Tilinpäätöksen liitetiedot

7.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Konsernitili

Kaupungin konsernitilisopimuksen mukaisesti Iisalmen Veden rahavarat esitetään kaupungin taseessa rahoissa ja pankkisaamisissa. Iisalmen Veden taseessa ne esitetään lyhytaikaisten saamisten ryhmässä, erässä saamiset kaupungilta.

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

7.2.1 Toimintatuotot

	2011	2010
Liikevaihto		
Vesimaksut	2 017 855,79	2 040 214,81
Jätevesimaksut	1 828 473,45	1 766 227,21
Perusmaksut	244 405,79	239 632,88
Muut liiketoiminnan tuotot	324 993,46	388 116,89
Liikevaihto yhteensä	4 415 728,49	4 434 191,79
Liiketoiminnan muut tuotot	32 018,61	29 593,15
Toimintatuotot yhteensä	4 447 747,10	4 463 784,94
Toimintatuotot toiminnoittain		
Puhdas vesi	2 473 519,70	2 571 398,20
Jätevesi	1 974 227,40	1 892 386,74
Yhteensä	4 447 747,10	4 463 784,94

7.2.2 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet:

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	Poistoaika/ tai poisto -%
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	15 %
Muut maa ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	9 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	9 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	13 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	Menojäännöspoisto	18 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	18 %
Sähkö, vesi-, yms. laitosten laituskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	18 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	23 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20 %
Puiset alukset ja muut uivat		
Työkoneet	Menojäännöspoisto	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Sairaala-, terveydenhuolto,	Menojäännöspoisto	25 %

yms. laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	40 %

Muuta aineelliset hyödykkeet	Käytön mukainen poisto
Luonnonvarat	Ei poistoa
Arvo ja taide-esineet	

Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
-------------------------	------------

Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenosta vähennettynä mahdollisella rahoitusosuudella.

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

7.2.3 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta vuosina 2010–2014.

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	949 951
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	1 277 095
Ero (€)	- 327 144
Ero %	25,6

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu pääosin siitä, että tarkastelujaksolle ajoittuu tavanomaista suuremmat investointimenot.

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

[illegible]

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

7.3.2.1 Oman pääoman erittely	2011	2010
Peruspääoma 1.1.	4 557 689,22	4 557 689,22
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	4 557 689,22	4 557 689,22
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 677 921,22	3 432 128,40
Muutos (tilikauden yli/alijäämä)	133 206,68	245 792,84
Tilikausien ylijäämä 31.12.	3 811 127,90	3 677 921,22
Oma pääoma yhteensä	8 368 817,12	8 235 610,44

7.3.2.2 Pitkäaikaisten velkojen erittely	2011	2010
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	2 049 000,00	1 693 000,00
Liittymismaksut	519 498,25	275 158,75
Yhteensä	2 568 498,25	1 968 158,75

7.3.2.3. Siirtovelkojen erittely	2011	2010
Jäsenmaksut	0,00	424,20
Korkojaksotus	7 794,35	5 481,47
Lomapalkkajaksotus	128 621,94	128 621,94
Tuntipalkk. lomapalkkavar.	0,00	-30 970,15
Yhteensä	136 416,29	103 557,46

7.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

7.4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2011	2010
Vakinaiset	17	17
Tilapäiset	0	0
Yhteensä	17	17

7.4.2 Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2011	2010
Palkat ja palkkiot	544 704,26	529 976,68
Eläkekulut	169 804,64	168 617,32
Muut henkilöstökulut	42 747,31	36 433,77
Sairaus- ja tapaturmakorvaukset	- 19 190,21	-4 608,71
Yhteensä	738 066,00	730 419,06
Aktivoidut henkilöstökulut		
Palkat	61 805,59	39 114,15
Yhteensä	61 805,59	39 114,15
Henkilöstökulut yhteensä	799 871,59	769 533,21

7.5 Liitetietojen erittelyt

7.5.1 Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	TP2010	TP2011	Taloussuunnitelma		
			2012	2013	2014
Poistonalaiset investoinnit	665 649	872 128	2 118 000	1 365 000	1 365 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Investointien omahankintameno	665 649	872 128	2 118 000	1 365 000	1 365 000
Suunnitelman mukaiset poistot	789 035	782 648	936 270	1 109 800	1 132 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot	949 951				
Poistoalaisten investointien omahankintameno	1 277 095				
Ero, €	-327 144				
Poikkeama, %	-25,6				

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin: - 34%

Jos eroa verrataan investointeihin: - 26%

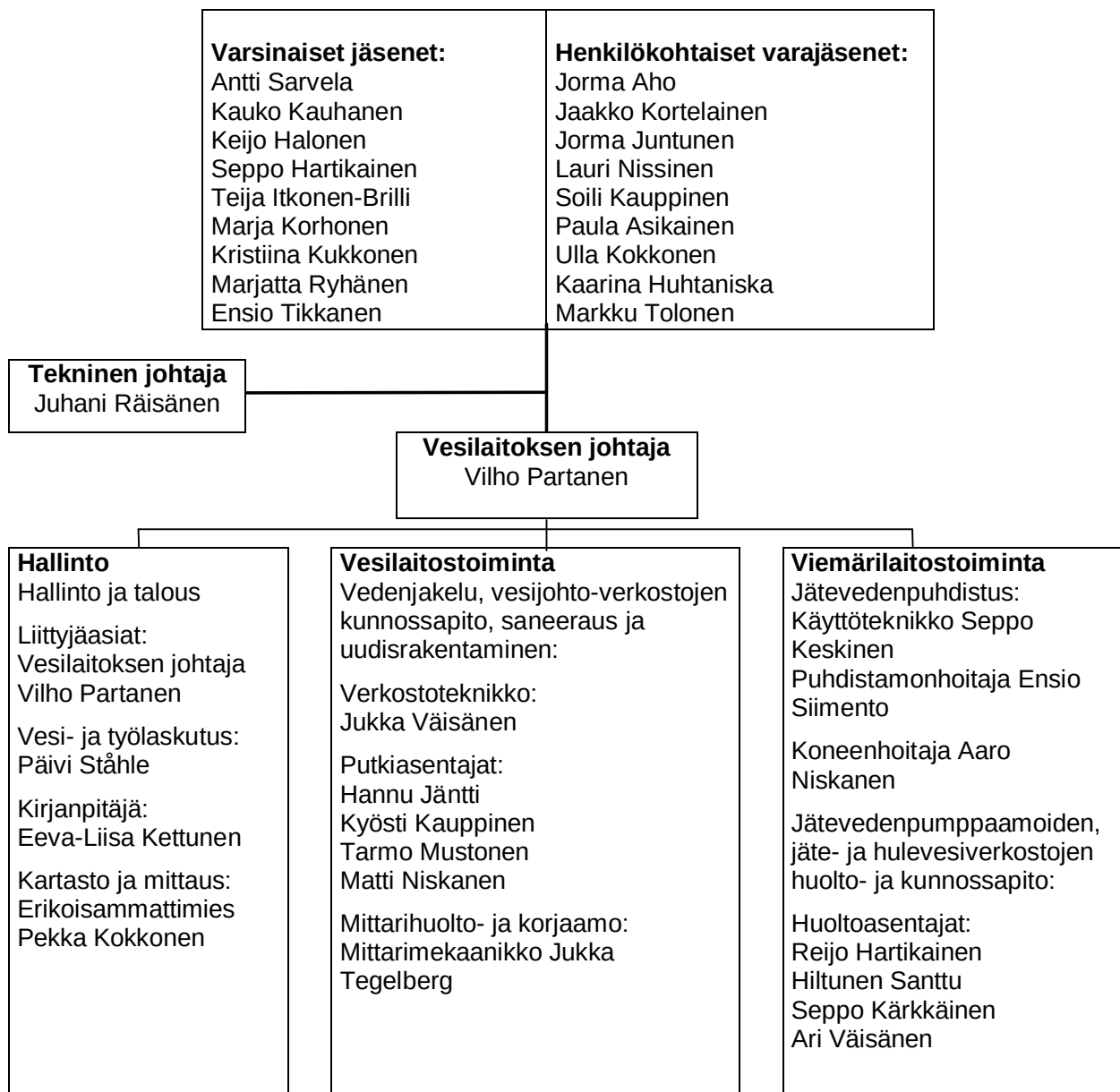
Eli suunnitelman mukaiset poistot investoinneista: 74%

7.5.2 Arvonlisäveron palautusvastuu

Ei palautuksen alaisia kiinteistöjä

8 Organisaatio

Iisalmen Veden johtokunta



Käytetyt kirjanpito kirjat 2011

Päiväkirjat

Tapahtumalaji

Ulkoisen kirjanpidon toteumat

Tositelaji	Nimitys	Rondon arkisto
ALKUSA	Alkusaldot	
EXCEL	Excel-muistiot	x
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	
MRAHA	Talousarvio	
MUIST1	Muistiotositteet	x
MUIST2	Muistiotositteet por	x
OMAKSU	Ostoreskontran maksut	
PALKAT	Palkkatositteet	
PANKK2	Pankkien tiliotteet2	

PÄÄKIRJAT

Seurantaraudit

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Tilierittely -raportit

Henkilökirjat

Asiakasrekisterit
Ostoreskontra

- Rondon elektroniseen arkistoon on arkistoitu x-merkityt saldolajit.
- Päiväkirjat, kumulatiivinen tilierittely ja tilinpäätöstiedot on arkistoitu Rondon elektroniseen arkistoon.
- Pankkien tiliotteet säilytetään paperilla arkistossa.

Iisalmissa maaliskuun 26 päivänä 2012

Iisalmen Veden johtokunta

 Sampo Kallikainen 
 Kari Heikkinen 
 _____

Tilintarkastusmerkintä:

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolain mukaisesti.

Iisalmissa touko kuun 31 .päivänä 2012

Oy Audiator Ab, JHTT-yhteisö


 TUOMO PIKKARAINEN
 JHTT

KAUPUNKI

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista**Käytetyt kirjanpitokirjat 2011****Päiväkirjat****Tapahtumalaji****Ulkoisen kirjanpidon toteumat****Rondon arkisto**

Tositelaji	Nimitys	
ALKUSA	Alkusaldot	
EXCEL	Excel-muistiot	X
KASSA1	Kassatositteet 1	X
KASSA2	Kassatositteet 2	X
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	
MR10	MR Laskulaji 10	
MR99	MR-koodin vaihto	
MRAHA	Talousarvio	
MRHYV	MR Hyvityslaskujen kuittaukset	
MRMANU	MR Manuaalisuoritukset	X
MRVIIT	MR Viitesuoritukset	X
MUIST1	Muistiotositteet 1	X
MUIST2	Muistiotositteet por	X
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	
OSTOT	Ostolaskut	X
PALKAT	Palkkatositteet	X
PANKK2	Pankkien tiliotteet2	X
PANKKI	Pankkientiliotteet	X
PUSATE	Pusatek	X
SISLAS	Sisäiset laskut	X
VANHAT	Vanhat saldot	
ZAPU	UDP raportointi	
KONSERNI	Konsernikirjanpito	

Pääkirja**Seurantaraaportit:**

- § Tuloslaskelma
- § Rahoituslaskelma
- § Tase
- § Tilierittelyt, -raportit

Henkilökirjat

Asiakasrekisterit:
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Laskutus

Rondon elektroniseen arkistoon on arkistoitu X-merkityt saldolajit.

Päiväkirjat, kumulatiivinen tilierittely ja tilinpäätöstiedot on arkistoitu Rondon elektroniseen arkistoon.

Kirjanpitokirjat säilytetään vähintään 10 vuotta ja tositteet vähintään 6 vuotta kirjausjärjestyksessä.

Tilinpäätöksen allekirjoitus

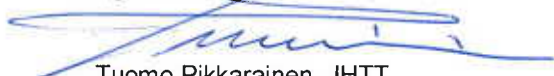
Iisalmessa huhtikuun 2. päivänä 2012

Iisalmen kaupunginhallitus

Tilintarkastusmerkintä~~Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoalan mukaisesti.~~

Tilintarkastuskertomus on tänään annettu.

Iisalmessa ~~huhtikuun~~ 31. päivänä 2012**Oy Auditor Ab, JHTT-yhteisö**
Tuomo Pikkarainen, JHTT